

CONSELL VALENCIÀ (**v**) *de* CULTURA

Memòria del Consell Valencià de Cultura 2002

Índex

1. Presentació del president del CVC	5
2. El Consell Valencià de Cultura	6
2.1. Naturalesa jurídica i funcions	6
2.2. Organització i funcionament	7
a. Organització	7
b. Funcionament	10
2.3. Renovació dels membres del Consell	12
2.4. Composició del Ple i les Comissions	12
a. El Ple	12
b. Les Comissions permanents (fins el 26 de juliol)	14
c. Les ponències i els grups de treball temporals	16
2.5. Visió històrica	18
3. Activitat institucional	21
3.1. Resum anual	21
3.2. Calendari de reunions i assistències	24
3.3. Sessions plenàries del Consell a Alzira, Benicarló i Dénia	31
a. Ple del Consell a Alzira, 26 d'abril	31
b. Ple del Consell a Benicarló, 27 de setembre	36
c. Ple del Consell a Dénia, 30 d'octubre	40
3.4. Actes protocol·laris	44
a. Taula redona sobre l'estat de la inversió en recerca científica i tecnològica a la Comunitat Valenciana, 5 de març, Palau de Forcalló	44
b. Presentació de la publicació del Consell <i>Construir la costa. El litoral valenciano</i> , de Juan Ferrer Marsal. 24 de maig, Palau de Forcalló.	47
c. Ple de 22 de juliol, d'acomiadament dels membres ixents	52
d. Ple de 26 de juliol, de nomenament dels membres nous del Consell	53
e. Taula redona sobre les restes paleontològiques a la Comunitat Valenciana, 19 de desembre, Palau de Forcalló	55
f. Visites rebudes en el Palau de Forcalló, seu del Consell Valencià de Cultura	56
3.5. Visites del Consell Valencià de Cultura	57
a. Visita al Museu de les Ciències Naturals de València, 11 d'abril	57
b. Visita a l'església de Sant Nicolau de València, 11 d'abril	57
c. Visita a la comarca dels Serrans, 22 d'abril	57
d. Visita a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 16 de setembre	57
e. Visita al Consello da Cultura Galega, 2,3 i 4 de desembre	57
3.6. Representació en institucions, consells rectors i jurats de premis	59
a. Representació en institucions	59
b. Consells rectors	59
c. Jurats de premis	63
4. El Ple	64
4.1. Acords d'organització i funcionament	64
4.2. Acords relatius a les competències del Consell	68

5. Les Comissions permanents	72
5.1. Comissió de Govern	72
5.2. Comissió de les Arts	73
5.3. Comissió de les Ciències	82
5.4. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària	83
5.5. Comissió de Llegat Històric i Artístic	83
5.6. Comissió de Promoció Cultural	86
6. Informes del CVC	87
6.1. Informe sobre el castell de Cullera	87
6.2. Informe sobre la torre de Ressemblanc d'Elx	89
6.3. Informe sobre el grau de protecció de les restes paleontològiques a la Comunitat Valenciana i propostes per a elevar a la Conselleria de Cultura	90
6.4. Informe sobre el trasllat de les restes del palau de l'Ambaixador Vich	93
6.5. Informe sobre l'avantprojecte de Reglament de Museus	98
6.6. Informe sobre la Via Augusta	99
6.7. Informe sobre la declaració de BIC de la Romeria de la Santa Faç d'Alacant	102
6.8. Informe sobre el PGOU de València	104
6.9. Informe sobre les Sitges de Burjassot	105
6.10. Informe sobre els castells i les torres de guaita	106
6.11. Informe sobre la declaració del castell de l'Olla d'Altea com a Bé Immaterial del Patrimoni Etnològic	108
6.12. Informe sobre la denominació oficial del riu Tuejar o de Xelva	116
6.13. Informe sobre expedients de declaració de BIC: terminis de caducitat i previsions pressupostàries	119
6.14. Informe sobre el monestir de Sant Jeroni de Cotalba	121
6.15. Informe relatiu a l'immoble conegut com a "Casa de l'Inquisidor" situat a la plaça Marqués de Rafal i plaça Teniente Linares de Orihuela	123
7. Publicacions	125
7.1. Execució del pla editorial del Consell Valencià de Cultura	125
7.2. Publicacions del Consell durant l'any 2002	126
8. Memòria econòmica i administrativa	127
8.1. Memòria econòmica i administrativa	127
8.2. Pressupost per a l'exercici 2002	134
8.3. Liquidació del pressupost 2002	135
ANNEX: "Observacions i recomanacions del Consell Valencià de Cultura per a la defensa i la promoció de la llengua i cultura valenciana"	137

1. Presentació del president del CVC

1. Presentació del president, Sr. Santiago Grisolia

No em referiré tant, en esta breu presentació, a la part més voluminosa de la “Memòria”, consistent, com sempre, en la rendició de comptes de l’ús que la institució ha fet dels seus recursos i la compilació dels documents fets públics durant l’exercici considerat, com a la part en la qual expossem cada any les nostres observacions i recomanacions sobre la gestió cultural de l’administració pública valenciana. Pel seu caràcter d’exposició condensada adreçada directament al president de la Generalitat, el document és particularment útil per a conèixer les preocupacions dominants en la institució.

Un aspecte del document que mereix la nostra atenció són les coincidències de continguts amb els corresponents d’exercicis anteriors, reflex de la persistència de carències i problemes llargament irresolts. Ací em limitaré a destacar-ne dos dels que considere més importants.

Quant a les carències, la més angoixosa, al meu parer, és la falta d’una política ambiciosa de foment i suport de la investigació científica i tecnològica, la qual repercuteix necessàriament en les nostres possibilitats de desenvolupament socioeconòmic i, a la llarga, també cultural. He escrit *angoixosa* perquè es tracta d’un camp d’activitat en el qual tot pas que no fem cap avant és un pas que fem cap arrere. Els recursos i les energies que els valencians dediquem a la investigació i la innovació són molt inferiors als necessaris per a mantenir-nos al nivell de les societats desenvolupades entre les quals volem comptar-nos —i que formen el nostre entorn competitiu. I he escrit *política ambiciosa* perquè és l’única que podria servir-nos per a compensar els dèficits actuals, i per tant, l’única que ens podem permetre.

En segon lloc, la institució torna a oferir als poders públics la seua col·laboració assessora, prèvia a les grans decisions, en l’avaluació de projectes que comprometen l’ús de grans recursos, i en la creació de consens per a la resolució d’uns problemes determinats especialment insidiosos. Vist d’una altra manera, la institució torna a lamentar el poc ús que en fan, generalment, els altres organismes de la Generalitat, tant del poder legislatiu com de l’executiu.

El Consell Valencià de Cultura és una institució democràtica i plural que reflecteix idealment, en el pla de les sensibilitats culturals, la mateixa proporció de coincidències i divergències presents en la nostra societat i representades en les seues Corts. En conseqüència, els seus pronunciaments sobre qualsevol qüestió sotmesa a la seua consideració o estudiada per decisió pròpia són altres tantes manifestacions dels espais de consens possibles en cada parcel·la de la nostra realitat cultural, i un indicador de les bases sobre les quals poden construir-se polítiques culturals capaces d’atraure l’adhesió del conjunt de la societat.

Per tant, torne a oferir des d’ací la col·laboració d’esta institució en l’exploració dels millors camins per a resoldre les carències i els problemes assenyalats en el document al qual m’he estat referint en esta introducció. I també per a resoldre els altres que un futur, que esperem dinàmic i prometedor, no podrà deixar de plantejar-nos. I acabe felicitant els meus companys consellers per la faena feta en l’exercici de què fem balanç, mostra del seu compromís amb les funcions i les responsabilitats institucionals del Consell Valencià de Cultura.

2. El Consell Valencià de Cultura

2.1. Naturalesa jurídica i funcions

2.2. Organització i funcionament

2.3. Cinquena renovació dels membres del Consell

2.4. Composició del Ple i les comissions

2.5. Visió històrica

2.1. Naturalesa jurídica i funcions

El Consell Valencià de Cultura és una **institució pública** que forma part, tal com diu l'article 25 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de les institucions que integren la Generalitat Valenciana. Així, és el màxim òrgan **consultiu i assessor** de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana en les matèries específiques referents a la cultura valenciana, concretament, el CVC vetlarà per la **defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals valencians**.

Està compost per **vint-i-un membres**, elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes i nomenats pel president de la Generalitat Valenciana entre les persones de prestigi rellevant o de mèrit intel·lectual reconegut dins l'àmbit cultural valencià. El CVC exercix les seues cometes amb **autonomia orgànica i funcional**, d'acord amb la seua naturalesa jurídica, per tal de garantir-ne l'objectivitat i la independència.

Els principis que orienten l'activitat del Consell Valencià de Cultura són:

- el respecte dels principis que informen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia;
- l'objectivitat, la veracitat i la imparcialitat de les seues propostes, d'acord amb criteris científics i històrics;
- el respecte a la llibertat d'expressió i de pensament, i a la creativitat cultural lliure;
- el respecte del pluralisme cultural i lingüístic de la societat valenciana.

Entre les funcions específiques del CVC, destaquen:

- evacuar els informes o dictàmens i dur a terme els estudis que li sol·liciten les institucions públiques de la Comunitat Valenciana;
- emetre un informe dels avantprojectes normatius que, a causa de la seua rellevància, li siguen sotmesos a consulta;
- el Ple del CVC, a fi de vetlar per la defensa i la promoció dels valors culturals i lingüístics valencians, podrà elaborar aquells informes o dictàmens que considere escaients;
- proposar al president de la Generalitat la distinció de les persones, entitats o institucions que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació provada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana;
- elaborar i elevar al Consell de la Generalitat Valenciana una Memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i els consells pertinents per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions.

Té la seu oficial al Palau de Forcalló, al carrer del Museu de la ciutat de València, tot i que pot dur a terme sessions a qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

La base legal per a la seua creació, la seua naturalesa i el seu funcionament es troba en les disposicions següents:

- *Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.*
- *Llei 30/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura.*
- *Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura.*

2.2. Organització i funcionament

a. Organització

El CVC es regix per òrgans col·legiats i unipersonals, l'estructura bàsica dels quals es pot veure en la figura 1.

- **els òrgans de govern**
 - el Ple del Consell
 - la Comissió de Govern
 - el president
- **els òrgans informatius i de treball**
 - Comissions permanents
 - Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
 - Comissió de Llegat Històric i Artístic
 - Comissió de Promoció Cultural
 - Comissió de les Ciències
 - Comissió de les Arts
 - Comissions temporals

El **Ple del Consell Valencià de Cultura** és l'òrgan màxim de decisió de la institució. Totes les qüestions que afecten la cultura valenciana quedaran reservades a la seua decisió. L'àmbit d'actuació del ple més destriable és l'aprovació dels dictàmens i els informes que emet la institució. A més, aprova l'avantprojecte de despeses de la institució, constituïx les comissions i ponències del Consell i, proposa al president de la Generalitat la distinció de persones i entitats que, per llur treball, estudi, defensa o promoció de la cultura valenciana, se n'hagen fet mereixedores.

La **Comissió de Govern** està integrada pel president, el vicepresident i el secretari del Consell, i quatre membres d'este. Les seues competències són, fonamentalment, administratives: execució del pressupost, disposició de despeses, contractació, a més de determinar la tramitació dels escrits i les peticions dirigides a la institució.

El **president** és nomenat per decret pel president de la Generalitat entre els membres del CVC. Les seues competències són: la representació legal de la institució, convocar i moderar les reunions, dirigir els organismes i les dependències del CVC, ordenar els pagaments i vetlar pel compliment dels acords del Ple i de la Comissió de Govern.

El Consell Valencià de Cultura pot crear les **comissions** assessores o ponències de treball, permanents o no, que considere oportunes per a la preparació dels estudis, informes o dictàmens que hagen de ser sotmesos posteriorment a la consideració dels seus òrgans de govern. Els membres del CVC tenen dret a assistir amb veu i vot a les comissions a què pertanyen —només poden formar part d'un màxim de tres— i, amb veu però sense vot, a la resta de les comissions.

Tenen el caràcter de **comissions permanents**, sense perjudici d'altres que puguen crear-se en el futur:

La Comissió **Jurídica i d'Interpretació Reglamentària** estudia aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpreta el reglament, a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres.

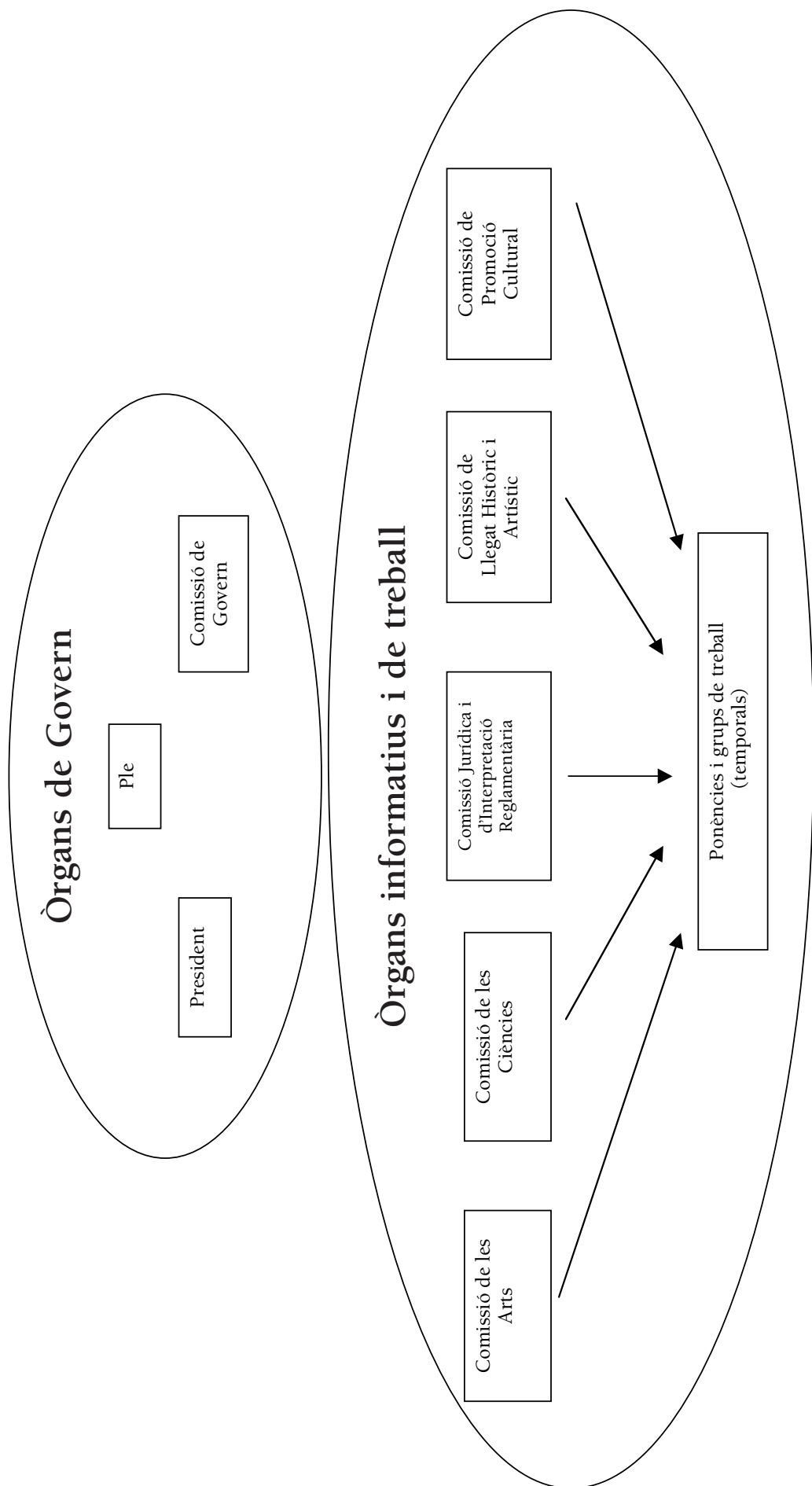
La Comissió de **Llegat Històric i Artístic** té al seu càrrec l'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions.

La Comissió de **Promoció Cultural**, entre altres objectius, té la funció de promoure i informar sobre aspectes de la realitat cultural valenciana.

La Comissió de les **Arts** s'encarrega d'estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies.

La Comissió de les **Ciències** té com a objectiu estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia.

Organització del Consell Valencià de Cultura (fig.1)

b. Funcionament

D'acord amb l'article 65 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura, este procedix com seguix (figura 2):

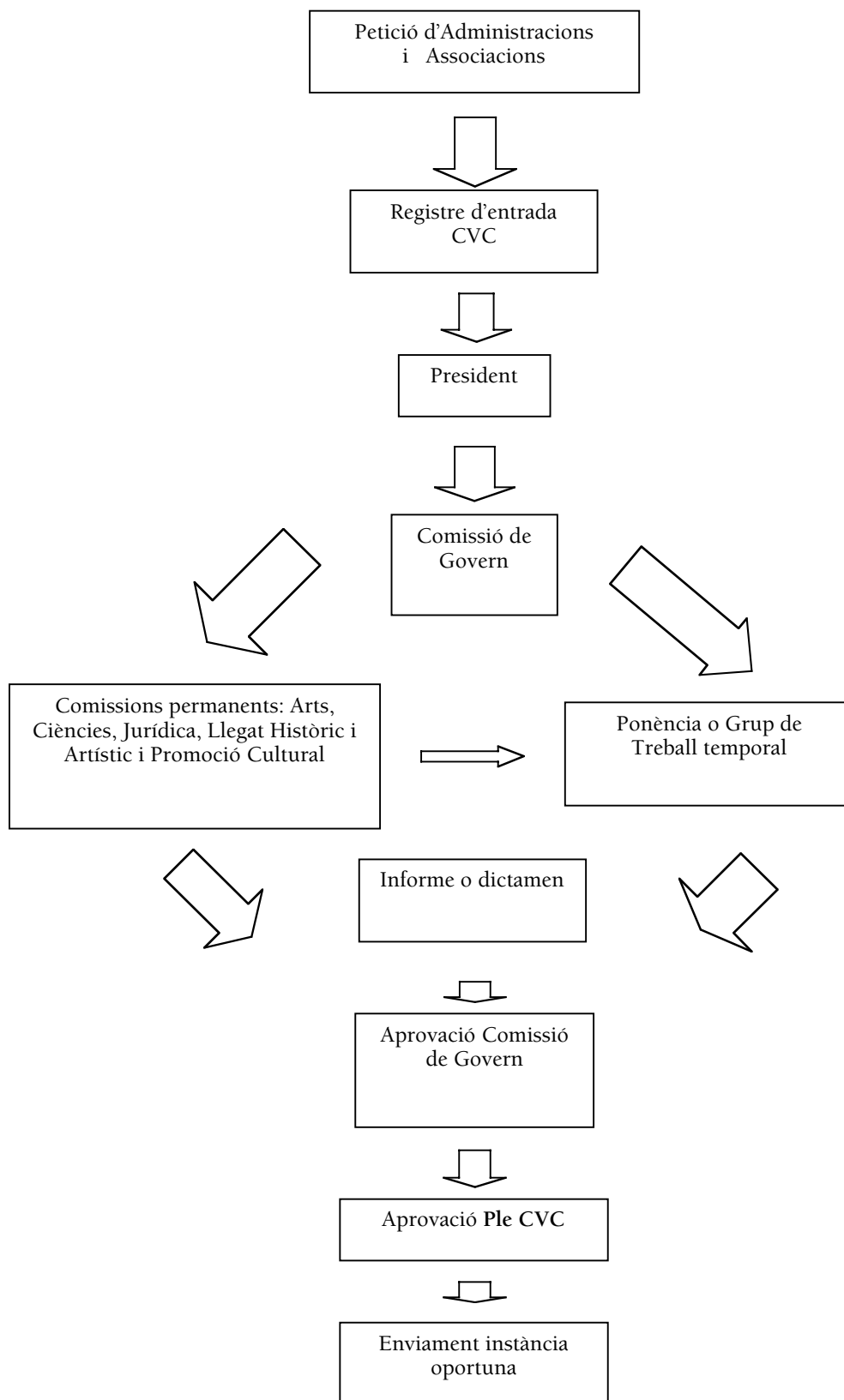
Qualsevol proposta d'informe, dictamen o pronunciament que s'eleva al Consell Valencià de Cultura es presentarà a la Presidència del Consell. Esta, d'acord amb la Comissió de Govern, la trametrà a la comissió corresponent, o a la que es cree amb este fi. En el si de la comissió es nomenarà una ponència perquè, en el termini previst per la presidència corresponent, elabore el dictamen o informe que, una vegada discutit al si de la comissió i aprovat, serà tramés al president del Consell perquè, després de la deliberació en la Comissió de Govern, se sotmeta a l'acord del Ple del Consell.

Tots els informes o dictàmens hauran de ser signats pel president i el secretari del Consell, o per qui els substituïska.

Les qüestions plantejades davant del Consell Valencià de Cultura i que la comissió de Govern considere que no són competència de la institució seran traslladades a la instància corresponent pel president.

Si hi ha cap vot particular, s'adjuntarà quan la persona interessada ho sol·licite.

Esquema del funcionament del Consell Valencià de Cultura (fig.2)

2.3. Renovació dels membres del Consell

En el mes de juliol es produí la **cinquena renovació** de deu dels membres del Consell Valencià de Cultura, tal com preceptua la Llei del CVC. A més, calia cobrir la vacant deixada pel fet luctuós de la mort, el 18 de gener, del Sr. Josep Boronat Gisbert, membre de la institució des de desembre del 1991.

Mitjançant decret¹ del president de la Generalitat Valenciana, són nomenats membres del Consell Valencià de Cultura, elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes, les persones següents:

- Sr. Vicent Álvarez Rubio (reelegit)
- Sr. Ricardo Bellveser Icardo (reelegit)
- Sr. Juan Antonio Montesinos García
- Sr. José Morera Buelti (reelegit)
- Sr. Vicente Muñoz Puelles (reelegit)
- Sra. Elena Negueroles Colomer
- Sr. Eduardo Primo Yúfera
- Sra. Isabel Ríos García
- Sr. Ramón de Soto Arándiga (reelegit)
- Sr. Fernando Vizcaíno Casas
- Sr. Juan Ferrando Badía (per cobrir la vacant del senyor Josep Boronat Gisbert)

Els senyors membres que finalitzen el seu càrrec com a consellers són:

- Sr. Manuel Bas Carbonell
- Sr. Xavier Casp Vercher
- Sr. Amadeu Fabregat Mañez
- Sr. Luis Prades Perona
- Sr. Ferran Torrent Llorca

El 26 de juliol, en sessió extraordinària del plenari de la institució, prenen possessió del seu càrrec els membres nous del Consell (més informació en els apartats: actes protocol·laris, pàg. 53, i acords del ple, pàg. 65). Prèviament, s'havia produït, el 22 de juliol, l'acomiadament dels membres ixents (més informació en la pàg. 52).

2.4. Composició del Ple i les comissions

En este capítol es detalla la composició del Ple i les comissions permanents, així com les ponències i els grups de treball temporals, abans i després de la renovació. Es pren com a data de renovació el ple extraordinari de 26 de juliol en què té lloc la presa de possessió dels membres nous.

a. El Ple

Ple del Consell Valencià de Cultura (fins el 26 de juliol)

President:	M.I. Sr. Santiago Grisolí
Vicepresident:	I. Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	I. Sr. José Morera Buelti
Secretari <i>ad honorem</i> :	I. Sr. Enric Llobregat Conesa
Vocals:	I. Sr. Vicent Álvarez Rubio
	I. Sr. Manuel Bas Carbonell
	I. Sr. Ricardo Bellveser Icardo

¹ Decret 2/2002, de 8 de juliol, del president de la Generalitat Valenciana, pel qual nomena els membres del Consell Valencià de Cultura (DOGV núm. 4290, d'11 de juliol).

I. Sr. José Boronat Gisbert († 18-01-2002)
 I. Sr. Xavier Casp Vercher
 I. Sr. Amadeu Fabregat Mañes
 I. Sr. Enrique García Asensio
 I. Sr. Jesús Huguet Pascual
 I. Sr. Ramon Lapiedra Civera
 I. Sra. Carmen Morenilla Talens
 I. Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
 I. Sr. Vicente Muñoz Puelles
 I. Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
 I. Sr. Luis Prades Perona
 I. Sra. Rosa Mª Rodríguez Magda
 I. Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
 I. Sra. Rosa Serrano Llàcer
 I. Sr. Ferran Torrent Llorca

Ple del Consell Valencià de Cultura (des del 26 de juliol)

President:	M. I. Sr. Santiago Grisolia
Vicepresident:	I. Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	I. Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Secretari <i>ad honorem</i>:	I. Sr. Enric Llobregat Conesa
Vocals:	I. Sr. Vicent Álvarez Rubio
	I. Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	I. Sr. Juan Ferrando Badía
	I. Sr. Enrique García Asensio
	I. Sr. Jesús Huguet Pascual
	I. Sr. Ramon Lapiedra Civera
	I. Sr. Juan Antonio Montesinos García
	I. Sra. Carmen Morenilla Talens
	I. Sr. José Morera Buelti
	I. Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	I. Sr. Vicente Muñoz Puelles
	I. Sra. Elena Negueroles Colomer
	I. Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
	I. Sr. Eduardo Primo Yúfera
	I. Sra. Isabel Ríos García
	I. Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
	I. Sra. Rosa Serrano Llàcer
	I. Sr. Fernando Vizcaíno Casas

b. Les Comissions permanents (fins el 26 de juliol)

Comissió de Govern

President:	Sr. Santiago Grisolí
Vicepresident:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. José Morera Buelti
Vocals:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda

Comissió de les Arts

President:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. Vicente Muñoz Puelles
Vocals:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. Amadeu Fabregat Mañes
	Sr. Enrique García Asensio
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
	Sr. Luis Prades Perona

Comissió de les Ciències

President:	Sr. Ramón Lapiedra Civera
Secretària:	Sra. Carmen Morenilla Talens
Vocals:	Sr. Santiago Grisolí
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
	Sr. Ferran Torrent i Llorca

Comissió Jurídica i Reglamentària

President:	Sr. Vicente Álvarez Rubio
Secretari:	Sr. José Morera Buelti
Vocals:	Sr. Ramón Lapiedra Civera
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sr. Luis Prades Perona

Comissió de Llegat Històric i Artístic

President:	Sr. Manuel Bas Carbonell
Secretària:	Sra. Rosa Serrano Llàcer
Vocals:	Sr. Vicente Álvarez Rubio
	Sr. Xavier Casp Vercher
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
	Sr. Luis Prades Perona
	Sr. Ferran Torrent i Llorca

Comissió de Promoció Cultural

President:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
Secretari:	Sr. Vicente Muñoz Puelles
Vocals:	Sr. Manuel Bas Carbonell
	Sr. Xavier Casp Vercher
	Sr. Amadeu Fabregat Mañes
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Les comissions permanents (des del 26 de juliol)

Comissió de Govern

President:	Sr. Santiago Grisolia
Vicepresident:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Sr. Vicente Álvarez Rubio
	Sr. Juan Antonio Montesinos García
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda

Comissió de les Arts

President:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. Vicente Muñoz Puelles
Vocals:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. Enrique García Asensio
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sra. Elena Negueroles Colomer
	Sr. Eduardo Primo Yúfera
	Sra. Isabel Ríos García
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda

Comissió de les Ciències

President:	Sr. Ramón Lapiedra Civera
Secretària:	Sra. Carmen Morenilla Talens
Vocals:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. Santiago Grisolia
	Sr. Juan Antonio Montesinos García
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sr. Eduardo Primo Yúfera
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Comissió Jurídica i Reglamentària

President:	Sr. Vicente Álvarez Rubio
Secretari:	Sr. Jesús Hugueta Pascual
Vocals:	Sr. Ramón Lapiedra Civera
	Sr. Juan Ferrando Badía
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sr. Fernando Vizcaíno Casas

Comissió de Llegat Històric i Artístic

President:	Sr. Eduardo Primo Yúfera
Secretari:	Sr. Jesús Hugueta Pascual
Vocals:	Sr. Vicente Álvarez Rubio
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Juan Antonio Montesinos García
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
	Sra. Rosa Serrano Llàcer
	Sr. Ramón de Soto Arándiga
	Sr. Fernando Vizcaíno Casas

Comissió de Promoció Cultural

President:	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
Secretari:	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
Vocals:	Sr. Juan Ferrando Badía
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
	Sra. Isabel Ríos García
	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

c. Les ponències i els grups de treball temporals

Ponència sobre la Via Augusta

Esta ponència es constituí el 6 de febrer de 2002 i finalitzà els seus treballs després de sis sessions amb l'aprovació de l'informe pel plenari de l'11 d'octubre de 2002 (pàg. 99).

President:	Sr. Santiago Grisolia
Secretari:	Sr. Vicent Álvarez
Vocals:	Sr. Manuel Bas Carbonell (fins el 27 de juliol)
	Sr. Jesús Hugueta Pascual
	Sr. Luis Prades Perona (fins el 27 de juliol)

Ponència sobre el llibre i la lectura

Esta ponència inicià la seua activitat a l'octubre de 2001 com a continuació dels treballs del grup de treball de la Comissió de Promoció Cultural sobre el mateix tema. A l'acabament de l'any 2002 encara no havia enllestit els seus treballs.

President:	Sr. Santiago Grisolia
Secretari:	Sr. Jesús Hugueta Pascual
Vocals:	Sr. Manuel Bas Carbonell (fins el 26 de juliol)
	Sr. José Morera Buelti
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sra. Rosa Serrano Llàcer
	Sra. Isabel Ríos García (des del 18 de desembre)

Grup de Treball sobre el Projecte de Jornades sobre Canvi Cultural i Creativitat Artística

Este grup de treball es crea, per iniciativa de la Comissió de les Arts, pel maig de 2000. En la sessió del 20 de maig canvia el nom de la ponència a Grup de Treball sobre Canvi Cultural i Processos Migratoris. A l'acabament de l'any 2002 no havia finalitzat els seus treballs.

President:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. Jesús Hugueta Pascual
Vocals:	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Vicente Muñoz Puelles

Grup de Treball sobre l'Impacte Artístic en el Paisatge

Este grup de treball es creà pel mes de juny de 2001 per iniciativa de la Comissió de les Arts. A l'acabament de l'any encara no havia enllestit els seus treballs.

President:	Sr. Ramón de Soto Arándiga
Secretari:	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
Vocals:	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sr. Luis Prades Perona (fins el 27 de juliol)
	Sra. Elena Negueroles Colomer (des del 7 d'octubre)

Ponència sobre Cultura i Comarques

Esta ponència, creada en el mes d'octubre de 2001 per iniciativa de la Comissió de Promoció Cultural, té la finalitat d'organitzar unes jornades sobre la situació cultural de les comarques. A l'acabament de l'any encara no havia finalitzat els seus treballs.

President:	Sr. Santiago Grisolia
Secretari:	Sr. Jesús Hugueta Pascual
Vocals:	Sr. Ricardo Bellveser
	Sr. José Morera Buelti (des del 29 d'abril)
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez (des del 29 d'abril)
	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles (des del 29 d'abril)

Grup de treball sobre les Noves Tecnologies

Este grup de treball, creat per iniciativa de la Comissió de les Ciències, es creà al novembre de 2001. A l'acabament de l'any encara no havia finalitzat els seus treballs.

Presidenta:	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
Vocals:	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Grup de Treball sobre l'Estat dels Castells i les Torres de Guaita Valencians

Este grup de treball, creat per iniciativa de la Comissió de Llegat Històric i Artístic en el mes d'abril, finalitza els seus treballs amb l'aprovació de l'informe corresponent (pàg. 106) en la sessió plenària del 30 d'octubre.

Secretari:	Sr. Manuel Bas Carbonell
Vocals:	Sr. Vicent Álvarez Rubio
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez

Grup de Treball del Teatre Nacional Valencià

Este grup de treball es crea per iniciativa de la Comissió de les Arts amb autorització de la Comissió de Govern de 9 setembre, per a elaborar un document d'observacions a la proposta de Llei de creació del Teatre Nacional Valencià. En la sessió plenària del 27 de setembre, es presenta el text (pàg. 60) que servirà d'argumentari del Consell Valencià de Cultura en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat.

Presidenta:	Sra. Carmen Morenilla Talens
Vocals:	Sr. Santiago Grisolia
	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. José Morera Buelti

Grup de Treball Palau de l'Ambaixador Vich

Este grup de treball es reuneix en una sessió el dia 23 de setembre per a elaborar l'informe (pàg. 93); prèviament, les comissions de Llegat i Jurídica, havien elaborat els seus informes.

President:	Sr. Santiago Grisolia
Secretari:	Sr. Jesús Huguete Pascual
Vocals:	Sr. Vicent Álvarez Rubio
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sr. Ramón de Soto Arándiga

Ponència sobre el Reglament de Museus

Esta ponència es crea en la Comissió de Govern de 9 de setembre per tal d'elaborar un informe sobre el projecte de Decret del Reglament de Museus de la Generalitat Valenciana. L'aprovació de l'informe té lloc en la sessió plenària de l'11 d'octubre (pàg. 98).

President:	Sr. Santiago Grisolia
Secretari:	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
	Sr. Ramón de Soto Arándiga

Reunió de Directors de Col·lecció

President:	Sr. Santiago Grisolia
Vocals:	Sr. Vicent Álvarez Rubio
	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
	Sr. Jesús Huguete Pascual
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sra. Rosa M ^a Rodríguez Magda
	Sra. Rosa Serrano Llàcer
	Sr. Ramón de Soto Arándiga

Reunió de Secretaris de Comissió

President:	Sr. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Sr. Jesús Huguete Pascual
	Sra. Carmen Morenilla Talens
	Sr. Vicente Muñoz Puelles
	Sr. Manuel Muñoz Ibáñez

2.5. Visió històrica

El Consell Valencià de Cultura es va constituir el 28 de gener de 1986, tres mesos després de l'aprovació de la seua llei de creació. Tal com diu esta llei, les renovacions dels membres del Consell es produïxen cada sis anys. Per tant, en conjunt, i sense comptar amb els components actuals del Consell, han sigut **membres** d'esta institució els senyors i les senyores següents:

Sr. Vicente Aguilera Cerni
 Sr. Andreu Alfaro i Hernández
 Sr. Emili Beüt i Berenguer
 Sr. Vicente Buigues Carrió
 Sr. Joaquín Calomarde Gramage
 Sr. Germà Colón i Doménech
 Sr. Vicente Enrique y Tarancón
 Sra. Pilar Faus Sevilla
 Sr. Juan Ferrando Badia

Sr. Joan Fuster i Ortells
Sr. Luis García Berlanga
Sr. Jordi García i Candau
Sr. Alberto Garcia Esteve
Sr. Amando Garcia Rodríguez
Sr. Arcadi Garcia i Sanz
Sr. Juan Gil-Albert
Sr. Emili Giménez Julián
Sr. Lluís Guarner
Sr. José Maria López Piñero
Sr. Francisco Lozano Sanchis
Sr. Enric Llobregat i Conesa
Sr. Tomàs Llorens Serra
Sra. Enedina Lloris i Camps
Sr. José Antonio Maravall
Sr. Emili Marín i Soriano
Sr. Francesc Michavila i Pitarch
Sr. Vicent Montés i Penadés
Sr. Justo Nieto Nieto
Sr. José Pérez Gil
Sr. Rafael Ramos Fernández
Sr. Ramiro Reig i Armero
Sr. Juan Antonio Reig y Pla
Sr. Vicente Simó Santonja
Sr. Manuel Valdés Blasco
Sr. Pedro Vernia Martínez

El **president** del Consell Valencià de Cultura és nomenat pel president de la Generalitat Valenciana d'entre els membres de la institució. Han sigut presidents de la institució els senyors següents:

Sr. Juan Gil-Albert (1986-1994)
Sr. Vicente Aguilera Cerni (1995-1997)
Sr. Santiago Grisolia (1998- actualitat)

El Consell Valencià de Cultura ha emés, d'ençà que fou creat, al voltant d'un centenar de **dictàmens** i **informes**, abastant temàtiques tan diverses com ara: patrimoni cultural material i immaterial, informes jurídics, toponímia valenciana, qüestions lingüístiques i ciència i medi ambient.

Els dictàmens i els informes del Consell tenen relació amb assumptes puntuals, com ara l'actuació del CVC com a entitat consultora per a la declaració d'un Bé d'Interés Cultural determinat; o bé, s'ocupen de qüestions més generals, com el dictamen sobre la llengua. Entre els informes que més repercussió social han tingut podem destacar: l'informe sobre el "solar dels jesuïtes", el dictamen sobre l'Horta o, també, recentment, el dictamen sobre la llengua ja esmentat. Este darrer va fer-se per encàrrec de les Corts Valencianes per a servir de fonament a la Llei de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Per dur a terme esta comesa, el Consell Valencià de Cultura va dedicar-s'hi exclusivament durant tot l'any 1998.

El Consell Valencià de Cultura ha mantingut sessions plenàries fora de la seua seu a la ciutat de València. Concretament, ha visitat ciutats com: Alacant, Castelló de la Plana, Vilafamés, Peníscola, Morella, Elx, Requena, Benissa, Vila-Real, Orihuela, Xàtiva, Monòver, etc.

D'altra banda, el Consell Valencià de Cultura es proposà, ja des de les seues primeres passes, la tasca d'avaluar sistemàticament l'estat de la cultura en la nostra societat. Així, tot facilitant espais i canals de comunicació entre les diverses instàncies relacionades amb el món de la cultura, el Consell tracta de posar-ne en relleu els déficits i albirar-ne les potencialitats dels recursos culturals valencians per tal d'assolir un grau d'accés més alt i de desenvolupament de la cultura a la

Comunitat Valenciana. Esta tasca es porta a terme mitjançant l'organització de **Jornades sobre Cultura a la Comunitat Valenciana**; concretament, les que s'han fet fins ara són:

- I Jornades, al maig del 1994, amb una temàtica generalista.
- II Jornades, al febrer del 1996, dedicades a *Biblioteques, Arxius i Centres de Documentació davant el repte del III Mil·lenni*.
- III Jornades, a l'abril del 1997, *Canvi sociocultural a la Comunitat Valenciana*.
- IV Jornades, al desembre del 1997, sobre *La Ciutat com a Espai Ecològic*.
- Jornades sobre la *cultura de la innovació i la cooperació a la Comunitat Valenciana*, al novembre del 1999.

Finalment, el Consell Valencià de Cultura, com a entitat cultural pública valenciana, va comprendre ben prompte que calia posar a disposició de la societat valenciana una sèrie de textos bàsics sobre la cultura del nostre país. Així, les **publicacions** del Consell abasten temàtiques tan diverses com ara: patrimoni arquitectònic, arqueològic, pictòric i immaterial, tradició religiosa, literatura, medi ambient, historiografia, dret, gastronomia, poesia, literatura, botànica, etc.

3. Activitat institucional

3.1. Resum anual

3.2. Calendari de reunions i assistències

3.3. Sessions plenàries del Consell a Alzira, Benicarló i Dénia

3.4. Actes protocol·laris

3.5. Visites del Consell Valencià de Cultura

3.6. Representació en institucions, consells rectors i en jurats de premis

3.1. Resum anual

a. Gener

Dijous 3: Comissió de Govern extraordinària
Dilluns 7: Comissió de Promoció Cultural
Dimarts 8: Comissió de les Ciències
Dimecres 9: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dimecres 23: Comissió de Govern

b. Febrer

Divendres 1: Ple del Consell
Dilluns 4: Comissió de Promoció Cultural
Dimecres 6: Ponència sobre la lectura; Ponència sobre la Via Augusta
Dijous 7: Comissió Jurídica
Dimarts 12: Comissió de Llegat Històric i Artístic; Comissió de les Ciències
Dimecres 13: Ponència sobre la lectura
Dimarts 19: Comissió de Govern; Comissió de Promoció Cultural (extraordinària)
Dimarts 20: Ponència sobre la lectura; Ponència sobre la Via Augusta
Dijous 21: Visita escolar; Comissió de les Arts
Divendres 22: Ple del Consell
Dimecres 27: Ponència sobre la lectura; Ponència sobre la Via Augusta

c. Març

Dilluns 4: Comissió de Promoció Cultural
Dimarts 5: Taula redona sobre "l'estat de la inversió i recerca científica i tecnològica a la Comunitat Valenciana"; Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dimecres 6: Ponència sobre la lectura; Ponència sobre la Via Augusta
Dijous 7: Grup de Treball sobre les Jornades Canvi Cultural i Creativitat Artística; Grup de Treball sobre Impacte Artístic
Dilluns 11: Ponència Cultura i Comarques
Dimarts 12: Comissió de les Ciències
Dijous 21: Comissió de Govern

Divendres 22: Ponència sobre la lectura
Dilluns 25: Ponència sobre la Via Augusta
Dimecres 27: Ponència sobre la lectura; Ponència sobre la Via Augusta

d. Abril

Dimarts 2: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dimecres 3: Grup de Treball de les Noves Tecnologies
Dimarts 9: Comissió de Promoció Cultural
Dimecres 10: Ponència sobre la Via Augusta; Comissió de les Ciències
Dijous 11: Visita d'una delegació del Consell al Museu de les Ciències Naturals de València i a l'església de Sant Nicolau de València
Dilluns 15: Comissió de les Arts
Dimarts 16: Comissió de Govern
Divendres 19: Comissió Jurídica
Dilluns 22: Grup de Treball sobre Jornades de Canvi Cultural i Creativitat Artística; Grup de Treball sobre Impacte Artístic; Visita d'una Delegació del Consell a la comarca valenciana dels Serrans
Dimarts 23: Ponència sobre la lectura
Divendres 26: Ple del Consell a Alzira
Dilluns 29: Visita escolar; Ponència Cultura i Comarques

e. Maig

Dilluns 6: Comissió de Promoció Cultural
Dimarts 7: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dijous 9: Grup de Treball sobre Castells i Torres de Guaita Valencians
Dilluns 13: Comissió de les Arts
Dimecres 15: Ponència sobre la lectura; Comissió de les Ciències
Divendres 17: Comissió de Govern
Dilluns 20: Grup de treball sobre Canvi Cultural i Processos Migratoris; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge
Dimarts 21: Comissió de les Arts (extraordinària)
Dimecres 22: Comissió Jurídica
Dijous 23: Grup de Treball sobre Castells i Torres de Guaita Valencians
Divendres 24: Presentació del llibre editat pel Consell Valencià de Cultura, *Construir la costa. El litoral valenciano*, de Juan Ferrer Marsal. Palau de Forcalló
Dimarts 28: Visita escolar
Divendres 31: Ple del Consell

f. Juny

Dilluns 10: Comissió de les Arts
Dimarts 11: Comissió de Llegat Històric i Artístic; Comissió de Promoció Cultural
Dimecres 12: Comissió Jurídica; Grup de Treball sobre Canvi Cultural i Processos Migratoris; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge; Comissió de les Ciències
Dijous 13: Grup de Treball sobre Castells i Torres de Guaita Valencians; Grup de Treball sobre les Noves Tecnologies
Dimarts 18: Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge; Grup de Treball sobre Canvi cultural i Processos Migratoris; Comissió de Govern
Dijous 27: Grup de Treball sobre Castells i Torres de Guaita Valencians

g. Juliol

Dilluns 8: Comissió de Promoció Cultural
Dimarts 9: Comissió de Llegat Històric i Artístic; Comissió Jurídica
Dimecres 10: Comissió de les Arts; Grup de treball sobre Canvi Cultural i Processos Migratoris; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge

Divendres 12: Comissió de les Ciències
Dimarts 16: Comissió de Govern
Dilluns 22: Ple del Consell (acomiadament dels membres ixents)
Divendres 26: Ple Extraordinari del Consell (nomenament dels nous membres)

h. Setembre

Dilluns 2: Comissió de Promoció Cultural
Dimecres 4: Ponència sobre cultura i comarques
Dilluns 9: Comissió de Govern: Comissió de les Arts
Dimarts 10: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dimecres 11: Comissió de les Ciències
Dijous 12: Grup de Treball del Teatre Nacional Valencià
Dilluns 16: Visita a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Dimecres 18: Comissió de les Arts (extraordinària); Grup de Treball sobre Canvi Cultural i Processos Migratoris; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge
Dijous 19: Reunió de Secretaris de Comissió
Dilluns 23: Grup de Treball del Palau de l'Ambaixador Vich; Ponència del Reglament de Museus
Dimecres 25: Comissió de Promoció Cultural (extraordinària)
Dijous 26: Visita escolar
Divendres 27: Ple del Consell a Benicarló
Dilluns 30: Reunió de Directors de Col·lecció

i. Octubre

Dimecres 2: Comissió de Llegat Històric i Artístic (extraordinària)
Dijous 3: Comissió de les Ciències
Dilluns 7: Comissió de les Arts; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge
Divendres 11: Ple del Consell (extraordinari); Comissió de Govern (extraordinària)
Dimarts 15: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dimecres 16: Comissió de Promoció Cultural
Dimarts 22: Comissió de Govern
Dimecres 23: Reunió de Directors de Col·lecció
Dijous 24: Visita escolar
Dimecres 30: Ple del Consell a Dénia

j. Novembre

Dimecres 6: Comissió de Promoció Cultural
Dimecres 13: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Divendres 15: Comissió de les Ciències
Dimarts 19: Comissió de Govern
Dimarts 26: Comissió de les Arts; Grup de Treball sobre Impacte Artístic en el Paisatge
Dijous 28: Visita escolar; Reunió de Directors de Col·lecció
Divendres 29: Ple del Consell

k. Desembre

Dies 2, 3 i 4: visita d'una delegació del Consell al Consello da Cultura Galega
Dimecres 4: Comissió de les Arts
Dijous 5: Comissió de les Ciències
Dimecres 11: Comissió de Llegat Històric i Artístic
Dijous 12: Comissió de Promoció Cultural
Dilluns 16: Comissió de Govern
Dimarts 17: Comissió Jurídica
Dimecres 18: Ponència sobre la lectura

Dijous 19: Taula redona sobre les restes paleontològiques a la Comunitat Valenciana.
Divendres 20: Comissió de Promoció Cultural (extraordinària)
Dilluns 23: Ple del Consell

3.2. Calendari de reunions i assistències

A continuació, s'exposa, en forma de taules, informació referent al **calendari de reunions del Consell** i, d'altra banda, les **assistències** dels membres a les diferents comissions, ponències i grups de treball durant l'any 2002 i les percepcions econòmiques rebudes en forma d'indemnització per estes assistències:

- Calendari de reunions del Consell Valencià de Cultura.
- Resum estadístic de les reunions, assistències i percepcions econòmiques dels membres del Consell.
- Taula d'assistències dels membres del Consell a les comissions permanents.
- Taula d'assistències dels membres del Consell a altres reunions.
- Taula d'assistències dels membres del Consell als grups de treball i les ponències temporals.

Remarques sobre les taules d'informació:

- Les absències dels membres només s'han comptabilitzat per al cas de comissions permanents i, a més, són sempre justificades. El president del Consell Valencià de Cultura pot assistir a qualsevol reunió de la institució.
- Els membres amb un asterisc (*) són aquells que abandonen el Consell en la renovació del mes de juliol.
- La renúncia a cobrar la indemnització per assistència a una reunió apareix com a (r).

Dia/Mes	CALENDARI de REUNIONS del CONSELL VALENCIÀ de CULTURA Any 2002																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
	Gener	Febrer	Març	Abril	Mai	Juny	Juliol	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
1		Ple																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
2				Lleat				Promoció	Lleat extra Ciències																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
3	Govern extra			Tecnologies																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
4		Promoció	Promoció					P.Comarques			Arts Ciències																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
5			Lleat							Promoció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
6		P.Lectura/P.Via Augusta Jurídica	P.Lectura/P.Via Augusta Jornades/Impacte	Promoció Lleat					Arts/Impacte																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
7	Promoció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
8	Ciències			Promoció			Promoció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
9	Lleat		G.T.Castells	P.Via Augusta/Ciències		Arts Lleat/Promoció	Lleat/Jurídica Migratoris/Arts/Impacte	Govern/Arts Lleat																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
10								Ciències	Govern extra/Ple extra																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
11			P.Comarques/Arts Ciències			Jurídica/Migratoris/Impacte/Ciències		G.T. Teatre Nacional			Lleat Promoció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
12		Lleat/Ciències																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
13		P.Lectura			Arts	G.T.Castells				Lleat																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
14					Tecnologies																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
15				Arts	P.Lectura/Ciències				Lleat	Ciències																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
16			Govern	Govern					Promoció		Govern																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
17						Impacte/Migratoris/Govern					Jurídica P.Lectura																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
18				Jurídica				Migratoris/Impacte/Arts extra		Govern	Promoció extra																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
19		Govern/Promoció extra P.Lectura/P.Via Augusta						Secretaris																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
20		P.Lectura/P.Via Augusta	Govern		Impacte/Migratoris																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
21		Visita escolar/Arts			Arts extra																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
22		Ple		Impacte/Migratoris P.Lectura	Jurídica G.T.Castells		Ple		Govern																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
23								G.T.Amb Vich/P.Regl.Museus																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
24									Directors col·lecció Visita escolar		Ple																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
25			P.Via Augusta					Promoció extra																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
26								Visita Escolar		Arts/Impacte																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
27		P.Lectura/P.Via Augusta	Ple			G.T.Castells	Ple extraordinari	Ple a Benicarló																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
28									Visita escolar/Directors col·lecció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
29				Visita escolar/P.Comarques						Ple																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
30								Directors Col·lecció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
31					Ple				Ple a Dénia																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Comissions permanents</th> </tr> <tr> <th>Abreujació</th> <th colspan="11">Comissió</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Arts</td> <td colspan="11"></td> </tr> <tr> <td>Ciències</td> <td colspan="11">Arts</td> </tr> <tr> <td>Govern</td> <td colspan="11">Govern</td> </tr> <tr> <td>Jurídica</td> <td colspan="11">Jurídica i d'interpretació Reglamentària</td> </tr> <tr> <td>Lleat</td> <td colspan="11">Lleat històric i artístic</td> </tr> <tr> <td>Promoció</td> <td colspan="11">Promoció cultural</td> </tr> <tr> <td>Extra</td> <td colspan="11">Reunió extraordinària</td> </tr> <tr> <td colspan="12"> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Ponències i grups de treball temporals</th> </tr> <tr> <th colspan="12">Grup de treball (GT) o ponència (P)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>P.Via Augusta</td> <td colspan="11">Ponència sobre la Via Augusta</td> </tr> <tr> <td>P.Lectura</td> <td colspan="11">Ponència sobre el llibre i la lectura</td> </tr> <tr> <td>P.Regl. Museus</td> <td colspan="11">Ponència sobre el Reglament de Museus</td> </tr> <tr> <td>Impacte</td> <td colspan="11">GT Impacte artístic sobre el paisatge</td> </tr> <tr> <td>Jornades</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic</td> </tr> <tr> <td>Migratoris</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris</td> </tr> <tr> <td>G.T. Castells</td> <td colspan="11">GT Castells i torres de guaita valencians</td> </tr> <tr> <td>Teatre Nacional</td> <td colspan="11">GT sobre el Teatre Nacional Valencià</td> </tr> <tr> <td>Tecnologies</td> <td colspan="11">GT de les noves tecnologies i la ciència cultural</td> </tr> <tr> <td>G.T. Amb Vich</td> <td colspan="11">GT sobre el país de l'Ambaixador Vich</td> </tr> </tbody> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="12"> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Altres reunions</th> </tr> <tr> <th>Abreujació</th> <th colspan="11">Comissió/Reunió</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>V. escolar</td> <td colspan="11">Visita escolar</td> </tr> <tr> <td>Secretaris</td> <td colspan="11">Reunió de secretaris de Comissió i Ponència</td> </tr> <tr> <td>Directors</td> <td colspan="11">Reunió de directors de col·lecció</td> </tr> <tr> <td>P.Comarques</td> <td colspan="11">Ponència sobre cultura i comarques</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="11"></td> </tr> </tbody> </table> </td> </tr> </tbody> </table>												Comissions permanents												Abreujació	Comissió											Arts												Ciències	Arts											Govern	Govern											Jurídica	Jurídica i d'interpretació Reglamentària											Lleat	Lleat històric i artístic											Promoció	Promoció cultural											Extra	Reunió extraordinària											<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Ponències i grups de treball temporals</th> </tr> <tr> <th colspan="12">Grup de treball (GT) o ponència (P)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>P.Via Augusta</td> <td colspan="11">Ponència sobre la Via Augusta</td> </tr> <tr> <td>P.Lectura</td> <td colspan="11">Ponència sobre el llibre i la lectura</td> </tr> <tr> <td>P.Regl. Museus</td> <td colspan="11">Ponència sobre el Reglament de Museus</td> </tr> <tr> <td>Impacte</td> <td colspan="11">GT Impacte artístic sobre el paisatge</td> </tr> <tr> <td>Jornades</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic</td> </tr> <tr> <td>Migratoris</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris</td> </tr> <tr> <td>G.T. Castells</td> <td colspan="11">GT Castells i torres de guaita valencians</td> </tr> <tr> <td>Teatre Nacional</td> <td colspan="11">GT sobre el Teatre Nacional Valencià</td> </tr> <tr> <td>Tecnologies</td> <td colspan="11">GT de les noves tecnologies i la ciència cultural</td> </tr> <tr> <td>G.T. Amb Vich</td> <td colspan="11">GT sobre el país de l'Ambaixador Vich</td> </tr> </tbody> </table>												Ponències i grups de treball temporals												Grup de treball (GT) o ponència (P)												P.Via Augusta	Ponència sobre la Via Augusta											P.Lectura	Ponència sobre el llibre i la lectura											P.Regl. Museus	Ponència sobre el Reglament de Museus											Impacte	GT Impacte artístic sobre el paisatge											Jornades	GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic											Migratoris	GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris											G.T. Castells	GT Castells i torres de guaita valencians											Teatre Nacional	GT sobre el Teatre Nacional Valencià											Tecnologies	GT de les noves tecnologies i la ciència cultural											G.T. Amb Vich	GT sobre el país de l'Ambaixador Vich											<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Altres reunions</th> </tr> <tr> <th>Abreujació</th> <th colspan="11">Comissió/Reunió</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>V. escolar</td> <td colspan="11">Visita escolar</td> </tr> <tr> <td>Secretaris</td> <td colspan="11">Reunió de secretaris de Comissió i Ponència</td> </tr> <tr> <td>Directors</td> <td colspan="11">Reunió de directors de col·lecció</td> </tr> <tr> <td>P.Comarques</td> <td colspan="11">Ponència sobre cultura i comarques</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="11"></td> </tr> </tbody> </table>												Altres reunions												Abreujació	Comissió/Reunió											V. escolar	Visita escolar											Secretaris	Reunió de secretaris de Comissió i Ponència											Directors	Reunió de directors de col·lecció											P.Comarques	Ponència sobre cultura i comarques																						
Comissions permanents																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Abreujació	Comissió																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Arts																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Ciències	Arts																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Govern	Govern																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Jurídica	Jurídica i d'interpretació Reglamentària																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Lleat	Lleat històric i artístic																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Promoció	Promoció cultural																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Extra	Reunió extraordinària																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Ponències i grups de treball temporals</th> </tr> <tr> <th colspan="12">Grup de treball (GT) o ponència (P)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>P.Via Augusta</td> <td colspan="11">Ponència sobre la Via Augusta</td> </tr> <tr> <td>P.Lectura</td> <td colspan="11">Ponència sobre el llibre i la lectura</td> </tr> <tr> <td>P.Regl. Museus</td> <td colspan="11">Ponència sobre el Reglament de Museus</td> </tr> <tr> <td>Impacte</td> <td colspan="11">GT Impacte artístic sobre el paisatge</td> </tr> <tr> <td>Jornades</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic</td> </tr> <tr> <td>Migratoris</td> <td colspan="11">GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris</td> </tr> <tr> <td>G.T. Castells</td> <td colspan="11">GT Castells i torres de guaita valencians</td> </tr> <tr> <td>Teatre Nacional</td> <td colspan="11">GT sobre el Teatre Nacional Valencià</td> </tr> <tr> <td>Tecnologies</td> <td colspan="11">GT de les noves tecnologies i la ciència cultural</td> </tr> <tr> <td>G.T. Amb Vich</td> <td colspan="11">GT sobre el país de l'Ambaixador Vich</td> </tr> </tbody> </table>												Ponències i grups de treball temporals												Grup de treball (GT) o ponència (P)												P.Via Augusta	Ponència sobre la Via Augusta											P.Lectura	Ponència sobre el llibre i la lectura											P.Regl. Museus	Ponència sobre el Reglament de Museus											Impacte	GT Impacte artístic sobre el paisatge											Jornades	GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic											Migratoris	GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris											G.T. Castells	GT Castells i torres de guaita valencians											Teatre Nacional	GT sobre el Teatre Nacional Valencià											Tecnologies	GT de les noves tecnologies i la ciència cultural											G.T. Amb Vich	GT sobre el país de l'Ambaixador Vich																																																																																																																																																																																																																																		
Ponències i grups de treball temporals																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Grup de treball (GT) o ponència (P)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
P.Via Augusta	Ponència sobre la Via Augusta																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
P.Lectura	Ponència sobre el llibre i la lectura																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
P.Regl. Museus	Ponència sobre el Reglament de Museus																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Impacte	GT Impacte artístic sobre el paisatge																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Jornades	GT Jornades sobre canvi cultural i creativitats artístic																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Migratoris	GT Jornades sobre canvi cultural i processos migratoris																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
G.T. Castells	GT Castells i torres de guaita valencians																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Teatre Nacional	GT sobre el Teatre Nacional Valencià																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Tecnologies	GT de les noves tecnologies i la ciència cultural																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
G.T. Amb Vich	GT sobre el país de l'Ambaixador Vich																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Altres reunions</th> </tr> <tr> <th>Abreujació</th> <th colspan="11">Comissió/Reunió</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>V. escolar</td> <td colspan="11">Visita escolar</td> </tr> <tr> <td>Secretaris</td> <td colspan="11">Reunió de secretaris de Comissió i Ponència</td> </tr> <tr> <td>Directors</td> <td colspan="11">Reunió de directors de col·lecció</td> </tr> <tr> <td>P.Comarques</td> <td colspan="11">Ponència sobre cultura i comarques</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="11"></td> </tr> </tbody> </table>												Altres reunions												Abreujació	Comissió/Reunió											V. escolar	Visita escolar											Secretaris	Reunió de secretaris de Comissió i Ponència											Directors	Reunió de directors de col·lecció											P.Comarques	Ponència sobre cultura i comarques																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Altres reunions																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Abreujació	Comissió/Reunió																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
V. escolar	Visita escolar																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Secretaris	Reunió de secretaris de Comissió i Ponència																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
Directors	Reunió de directors de col·lecció																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
P.Comarques	Ponència sobre cultura i comarques																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		

Resum del nombre d'assistències a reunions del Consell Valencià de Cultura Any 2002

Conseller	Assistències	Absències	Percepcions €
Vicent Álvarez Rubio	45	2	14.706,17
Manuel Bos Carbonell (*)	39	3	12.585,88
Ricardo Bellver Cardo	54	3	17.754,74
Xavier Cosp Vercher (*)	0	27	0,00
Anadeu Fabregat Maties (*)	0	27	0,00
Juan Ferrando Badia	5	8	1.451,83
Enrique García Asensio	14	10	4.071,47
Santiago Grisolia	57	1	21.869,65
Jesús Huguet Pascual	80	2	27.049,70
Ramón Lapiedra Cuera	23	7	7.517,67
Juan Antonio Montesinos García	18	2	6.580,66
Carmen Morenilla Talens	59	4	19.106,41
José Morera Buelhi	31	1	11.283,71
Manuel Muñoz Ibáñez	70	2	23.447,98
Vicente Muñoz Puellas	85	0	27.209,80
Elena Neguerols Colomer	7	4	1.809,00
Leopoldo Penarrita Torrejón	17	16	4.994,47
Luis Prades Perona (*)	35	1	9.899,05
Eduardo Primo Yúfera	18	2	6.175,66
Isabel Ríos García	9	3	3.088,66
Rosa M ^a Rodríguez Magda	43	10	12.864,40
Manuel Sancho-Guarnier Cabanilles	50	0	16.407,48
Rosa Serrano Llacer	26	7	8.493,57
Ramón de Soto Arandjaga	55	4	23.534,10
Ferran Torrent Llorca (*)	5	21	1.696,98
Fernando Vizcaino Casas	6	5	1.771,83
TOTAL	851	172	285.370,87

Reunió	Sessions	Assistents
Ple	12	190
Comissió de Govern	13	85
Comissió de les Arts	12	100
Comissió de les Ciències	11	74
Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària	6	27
Comissió de Legat Històric i Artístic	12	87
Comissió de Promoció Cultural	14	86
Visita escolar	6	22
Directors de Col·lecció	3	15
Secretaris de Comissió	1	5
Penoncia Via Augusta	6	27
Penoncia sobre lectura	9	35
Penoncia sobre el reglament dels museus	1	4
Penoncia sobre Cultura i Comarques	3	13
G.T. Sobre l'impacte artístic en el paisatge	9	31
G.T. Canvi cultural i processos migratoris	7	26
G.T. Castells i torres de guaita valencians	4	11
G.T. Teatre Nacional Valencià	1	2
G.T. Ambricador Vich	1	5
G.T. Noves tecnologies i difusió cultural	2	6
TOTAL	133	851

ASSISTÈNCIES DELS MEMBRES DEL CVC A LES COMISSIONS PERMANENTS ANY 2002

MEMBRE	Ple (12 sessions)		Govern (13 sessions)		Arts (12 sessions)		Ciències (11 sessions)		Jurídica (6 sessions)		Llegat (12 sessions)		Promoció (14 sessions)	
	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències
COMISSIÓ														
Vicent Alvarez Rubio	11 (1r)	1	5	0					6	0	11	1		
Manuel Bas Carbonell (*)	5 (1r)	2									7	0	7	1
Ricardo Bellver Icardo	11	1	8	0	11	1	3	1					14	0
Xavier Casp Verher (*)	0	12									0	7	0	8
Amadeu Fabre iat Mañes (*)	0	12			0	7							0	8
Juan Ferrando Badia	3	3							0	1			2	4
Enrique García Asensio	6	6			8	4								
Santia go Grisolia	12	0	13	0	2 (1r)		10	1	1				2 (2r)	
Jesús Hu aget Pascual	12	0	8	0	7	0			5	1	5	0	13	1
Ramón Lapiedra Civera	9 (1r)	3						9 (1r)	2	4	2			
Juan Antonio Montesinos García	5	1	4	1			4	0			5	0		
Carmen Morenilla Talens	12	0	7	1	11	1	11	0			10	2		
José Morera Bueli	12	0	8	0					5	1				
Manuel Muñoz Ibáñez	12	0			12	0					11	1	13	1
Vicente Muñoz Puelles	12	0	5	0	12	0	11	0					14	0
Elena Ne gueros Colomer	3	3			4	1								
Leopoldo Peñarroja Torrejón	7	5									7	0	3	11
Luis Prades Perona (*)	6	0			7	0			4	1	7	0		
Eduardo Primo Yúfera	4	2			5	0	4	0			5	0		
Isabel Ríos García	5	1											4	2
Rosa Mª Rodríguez Ma sda	9	3	11	2	9	3	9	2						
Manuel Samdís-Guarner Cabanilles	12	0	5	0			11	0	2	0			14	0
Rosa Serrano Llaser	8 (1r)	4									9	3		
Ramón de Soto Arándiga	10	2	11	2	12	0					5	0		
Ferran Torrent Llorca (*)	0	12						2	5		3	4		
Fernando Vizcaino Casas	4	2									2	3		

ASSISTÈNCIES DELS MEMBRES DEL CVC A ALTRES REUNIONS ANY 2002											
MEMBRE	Visita escolar (6 sessions)		Directors de Col·lecció (3 sessions)		Secretaris de Comissió (1 sessió)		Ponència sobre la Via Augusta (6 sessions)		Ponència sobre la Lectura (9 sessions)		
	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	
COMISSIÓ											
Vicent Àlvarez Rubio	1						6				
Manuel Bas Carbonell (*)	2						6			8	
Ricardo Bellver Icardo	1		2								
Xavier Cosp Verther (*)											
Amadeu Fabre iat Mañes (*)											
Juan Ferrando Badia											
Enrique García Asensio	6		2				3			1	
Santia go Grisolia			3				6			9	
Jesús Hu iquet Pascual	1										
Ramón Lapiedra Civera											
Juan Antonio Montesinos García	1										
Carmen Morenilla Talens	4									1	
José Morea Bueli	5										
Manuel Muñoz Ibáñez	1		3							8	
Vicente Muñoz Puelles											
Elena Ne gueroles Colomer											
Leopoldo Peñarroja Torrejón											
Luis Prades Perona (*)								6			
Eduardo Primo Yúfera											
Isabel Rios García											
Rosa Me Rodri guez Ma iida			3								
Manuel Santhis-Guamer Cabanilles			1								
Rosa Serrano Làter			1							8	
Ramón de Soto Arándiga											
Ferran Torrent Llorca (*)											
Fernando Vízcaíno Casas											

ASSISTÈNCIES MEMBRES CVC ALS GRUPS DE TREBALL I LES PONÈNCIES TEMPORALS ANY 2002										
Membre	Reunió		Pontència sobre el reglament de museus (1 sessió)		Pontència sobre cultura i comarques (3 sessions)		G.T. Sobre impacte artístic en el paisatge (9 sessions)		G.T canvi cultural i processos migratoris (7 sessions)	
	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències
Vícent Álvarez Rubio										
Manuel Bas Carbonell (*)										
Ricardo Bellver Icardo (*)			3							
Xavier Casp Vercher (*)										
Amadeu Fabre iat Mañes										
Juan Ferrando Badía										
Enrique García Asensio										
Santia go Grisolia	1		3							
Jesús Hu zuel Pascual			3						7	
Ramón Lapiedra Civera										
Juan Antonio Montesinos García										
Carmen Morenilla Talens									5	
José Morera Bueltri			1							
Manuel Muñoz Ibáñez	1		2				9		7	
Vícente Muñoz Puelles							9			
Elena Ne zueoles Colomer										
Leopoldo Peñarroja Torrejón										
Luis Prades Perona (*)							5			
Eduardo Primo Yúfera										
Isabel Ríos García										
Rosa Mª Rodri guez Ma jada										
Manuel Sandhis-Guarnner Cabanilles	1		1							
Rosa Serrano Llacer										
Ramón de Soto Arándi za	1						8		7	
Ferran Torrent Llorca (*)										
Fernando Vizcaino Casas										

Reunió	G.1. Sobre castells i torres de quita (4 sessions)		G.1. Teatre Nacional Valencià (1 sessió)		G.1. Ambarixador Vich (1 sessió)		GT sobre noves tecnologies (2 sessions)	
	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències	Presències	Absències
Membre								
Vicent Alvarez Rubio	4				1			
Manuel Bas Carbonell (*)	4							
Ricardo Bellveser Icardo			1					
Xavier Casp Vercher (*)								
Amadeu Fabre iat Mañies (*)								
Juan Ferrando Badia								
Enrique García Asensio								
Samia jo Grisolia					1			
Jesús Huquet Pascual					1			
Ramón Lapiedra Civera								
Juan Antonio Montesinos García								
Carmen Morenilla Talens			1					
José Morera Bueli								
Manuel Muñoz Ibáñez	3				1			
Vicente Muñoz Puellas							2	
Elena Ne gueroles Colomer								
Leopoldo Peñarroja Torrejón								
Luis Prades Perona (*)								
Eduardo Primo Yúfera								
Isabel Ríos García								
Rosa M ^e Rodri guez Ma gda							2	
Manuel Sanctis-Guarnier Cabanilles							2	
Rosa Serrano Liàter								
Ramón de Soto Arándi ga					1			
Ferran Torrent Llorca (*)								
Fernando Vizcaino Casas								

3.3. Sessions plenàries del Consell a Alzira, Benicarló i Dénia

a. Ple del Consell a Alzira, 26 d'abril

El 26 d'abril, a les 16.30 hores, comença, al Saló de Plens de l'Ajuntament d'Alzira, la sessió ordinària del ple del Consell Valencià de Cultura. Posteriorment, té lloc la sessió oberta amb la següent presentació del president del Consell, el senyor Grisolia:

“El Consell Valencià de Cultura fue creado, por mandamiento estatutario, como uno de los pilares de la Generalitat. Su misión es velar, ante los poderes públicos valencianos, por los valores y la vitalidad de nuestra tradición cultural. Digo vitalidad porque, en nuestra visión, dicha tradición debe verse no sólo como base, sino, sobre todo, como resultado diario del desarrollo de nuestra sociedad.

Nuestra institución recibe constantemente solicitudes de informes sobre múltiples asuntos, todos ellos relacionados con esa tradición cultural. En otras ocasiones, es nuestro pleno el que decide, por iniciativa propia, que la institución se ocupe de estudiar uno u otro aspecto de la vida cultural valenciana, del estado o el valor de partes de nuestro vasto patrimonio histórico, o de los retos y oportunidades que el cambio social presenta a nuestra cultura. Estas actividades son un reflejo fiable de la riqueza y la vitalidad cultural de nuestra comunidad. Y también de los múltiples problemas que conlleva la gestión de esta riqueza y esta vitalidad, y su adecuación a un mundo de creciente complejidad.

Cada uno de estos asuntos es estudiado, en principio, por una de nuestras comisiones informativas permanentes. En otros casos, por grupos de trabajo específicos formados en el seno de éstas. En todos ellos, la información es finalmente evaluada por el pleno, que decide sobre su validez y traslada los informes finales a las autoridades con competencias ejecutivas sobre la gestión de nuestra cultura.

Cada año aumentan las solicitudes de informes llegadas de ayuntamientos o de interés para alguno de estos. Cada año, pues, se vuelve más importante para el Consell estrechar los lazos de comunicación con los entes locales, vitales en esa gestión del patrimonio y de las oportunidades de enriquecimiento cultural de nuestra sociedad.

Por ello, es importante que les presente ahora a los presidentes de nuestras comisiones informativas, y que estos hagan una breve presentación de sus campos de actividad. No olvidemos que estamos aquí para ponernos al servicio de la ciudad. Dichas comisiones se ocupan de aspectos diversos de la cultura. Son la Comisión de Legado Histórico y Artístico, la Comisión de Promoción Cultural, la Comisión de las Artes, la Comisión de las Ciencias y la Comisión Jurídica.”

A continuació, intervenen les Comissions:

Presentats successivament pel president, intervenen els presidents o, si escau, els secretaris de les comissions informatives agraint l'acollida dispensada a la institució per l'Ajuntament d'Alzira, exposant els camps d'estudi respectius i els assumptes principals dels quals s'han ocupat en la seua història i recentment.

El senyor Bas Carbonell, president de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, es referix a la constitució recent d'un grup de treball per a l'estudi de l'estat dels castells i de les torres de guaita; a l'informe, aprovat pel ple en la primera part d'esta sessió, sobre la necessitat d'obres de restauració de la torre de Ressemblanc, d'Elx; al grup de treball sobre la Via Augusta i al pròxim inici d'un estudi sobre la protecció de les pintures rupestres de la Cova de l'Aranya, de Bicorp.

El senyor Bellveser Icardo, president de la Comissió de Promoció Cultural, delimita el camp d'estudi propi de la comissió i es referix a alguns dels assumptes dels quals s'ocupa actualment, com la possible declaració del castell de foc de l'Olla com a Bé d'Interés Cultural. O el projecte d'organització d'unes jornades sobre “Cultura i comarques”, en la justificació del qual s'estén, ja que la major part de l'activitat cultural no es limita actualment a les grans ciutats sinó que destaca sobretot a les poblacions mitjanes.

El senyor Muñoz Puelles, secretari de la Comissió de les Arts, repassa els assumptes dels quals s'ha ocupat esta en la seua història recent, com l'estudi de la situació de les arts plàstiques valencianes, el reconeixement de rang acadèmic als estudis musicals i de dansa, les relacions entre les humanitats i la cultura científica, el seguiment, a través dels representants de la institució en els consells assessors o rectors respectius, de les activitats de l'Institut Valencià d'Art Modern, del Consorci de Museus i de Teatres de la Generalitat. I es referix, finalment, als dos grups de treball en actiu impulsats per la comissió: el dedicat a “Canvi cultural i processos migratoris” i el dedicat a “L'impacte de l'art en el paisatge”.

La senyora Morenilla Talens, secretària de la Comissió de les Ciències, argumenta que les ciències físiques formen part de la cultura, per la seua influència sobre la vida social. I passa a referir-se a alguns dels últims treballs de la comissió, en els quals esta s'ha ocupat de la falta d'inversions públiques i privades suficients en recerca científica, dels continguts de la Ciutat de les Arts i les Ciències, del canvi climàtic i les energies renovables, de la presentació de candidatures a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural, del reconeixement de científics, com és el cas del matemàtic Manuel Valdivia. A este, la institució va acordar concedir la seua Medalla d'Or de l'estudi del document "Universitat 2000", sobre la situació i les perspectives de les universitats espanyoles. També s'ha ocupat de la necessitat de protecció dels jaciments paleontològics i, finalment, de l'ús de les noves tecnologies de comunicació en la difusió cultural.

El senyor Álvarez Rubio, president de la Comissió Jurídica i d'Interpretació reglamentària, es confessa emocionat de parlar davant del públic alziireny perquè és a Alzira on va començar la seua carrera professional com a advocat laboralista. Explica el caràcter informatiu de les comissions del Consell Valencià de Cultura, i anomena, entre els treballs propis de la comissió que presidix, l'estudi de la Llei de patrimoni valencià (Llei 4/98), el de la Llei del llibre, la fonamentació jurídica d'informes d'altres comissions -com el que es referix a la protecció dels jaciments paleontològics o el que es referix al projecte de trasllat, del convent del Carme de València al Museu de Belles Arts de València, de part del claustre de l'antic palau de l'Ambaixador Vich-, i, finalment, un informe redactat a instàncies d'un ajuntament, referent als drets públics sobre béns privats declarats part del patrimoni valencià, i a les responsabilitats exigibles als seus titulars privats, com és el cas de la congregació religiosa titular dels béns mobles i immobles del convent de Santa Clara de Xàtiva.

Finalment, ja fora del punt, el secretari de la institució dona fe de l'acord unànime del ple, pres a instàncies del conseller senyor Muñoz Ibáñez, de felicitar l'Ajuntament d'Alzira per la col·lecció de pintures exposades a la sala de plens.

Després de la intervenció de les Comissions, el president del Consell Valencià de Cultura, senyor Grisolí, pronuncia les paraules següents:

"En primer lugar, en nombre de todos los miembros del Consell Valencià de Cultura asistentes a esta visita, debo agradecer las múltiples atenciones recibidas hoy de parte del ayuntamiento y del alcalde de la ciudad.

En segundo lugar, debo referirme a la magnífica impresión que nos llevamos de Alzira gracias a esta visita: Alzira es un ejemplo de conjunción de la historia y la modernidad, de la tradición y el progreso. Supongo que, con las palabras del señor Alcalde, que seguirán a las mías, tendremos nuevamente ocasión de comprobarlo. Las escucharemos con toda la atención posible, porque a eso hemos venido en definitiva: a escuchar y conocer.

Finalmente, quiero aprovechar la ocasión para pronunciar unas palabras sobre un problema de la más candente actualidad. Un problema que, a pesar de no producirse en nuestra tierra, puede llegar a afectarnos más de lo que algunos sospechan; y que, a pesar de no ser estrictamente de orden cultural, tiene, como todo, una íntima relación con la cultura. Me refiero a ese choque de pueblos al que asistimos en Palestina. Como diré, dentro de un momento, todos los conflictos admiten soluciones violentas o soluciones pacíficas. Tanto el conflicto de Palestina como cualquier otro de carácter doméstico con el que podemos encontrarnos en nuestra vida cotidiana, aquí y ahora. Para buscar vías de resolución constructivas es para lo que deben servir, entre otras cosas, eso que llamamos "valores culturales", para velar por los cuales se creó hace dieciséis años el Consell Valencià de Cultura.

Vivimos días especialmente violentos, días en los que el horror reclama nuestra atención desde tan cerca que no nos está permitido mirar hacia otra parte. Ya sabemos que la historia es cambio, que los cambios son tan inevitables como difíciles de manejar, y que no se puede hacer una tortilla sin romper algún huevo, pero ¿es necesario romperlo siempre contra la cara de otro?

Precisamente por su carácter de institución destinada a velar por los valores de la cultura, el Consell Valencià de Cultura debe reclamar el uso de la inteligencia en la resolución de los conflictos. Y la inteligencia nos dice que la negación del otro, que es en lo que consiste la negación de sus derechos, no lleva más que a renunciar al valor de los propios. Por el contrario, una visión inteligente y objetiva de cualquier conflicto nos lleva a valorar, desde la evidencia del carácter puramente coyuntural de toda situación, todas las oportunidades que el reconocimiento mutuo ofrece a la supervivencia tanto de los unos como de los otros.

En nombre, pues, de los valores de la cultura, que asimilamos a los valores de la humanidad, declaramos que sólo desde el reconocimiento pueden darse las condiciones necesarias para la vida de todos, en un mundo

que nadie puede reclamar como propio si no es también de los demás. Y eso vale tanto para los conflictos internacionales como para los domésticos. Por el bien de todos, nuestra obligación como intelectuales es no permitir que nadie lo olvide.

A propósito de esto, quiero decir que en octubre pasado ya me referí al horrible conflicto de Palestina en un artículo publicado en el ABC, en el que dije que, en mi opinión, el problema palestino es fundamentalmente un problema de educación y de recursos. Y pedía una masiva ayuda económica internacional para crear con el tiempo una mejora educativa y social que facilitase el entendimiento entre los pueblos que se enfrentan en aquella región.

Y finalmente, permítanme citar un artículo de Rosa Montero publicado en la última de El País el pasado 23 de abril. El párrafo final de dicho artículo dice:

“Todo esto viene a colación de otro horror evidente, la brutalidad homicida de Sharon, que no sólo está masacrando a los palestinos, sino que además está traicionando el legado humanista de su propio pueblo. Cuando el jefe de un estado actúa de manera criminal (y peor aún si es una democracia), todo el sistema se corrompe. Incluso las víctimas se envilecen, y ésa es la mayor miseria que trae el terror: hoy el 78% de los palestinos de Gaza están a favor de los camicaces, cuando hace cinco años sólo una minoría apoyaba esa salvajada. Y es culpa de Sharon y del sionismo. Del ultranacionalismo israelí, en fin, que está pervirtiendo y ensangrentando la gloriosa historia errante de los judíos.”

Finalment, té lloc la intervenció de l'Il·lustríssim Senyor Pedro Grande Diago, alcalde d'Alzira, sobre la situació cultural de la ciutat:

El senyor Pedro Grande, alcalde d'Alzira, confessa haver quedat agradablement sorprès pel discurs del senyor Santiago Grisolia, en el qual es manifesta la dimensió humanista de la ciència, i pronuncia les paraules següents sobre la situació i les expectatives culturals de la localitat:

“El dia de hui és molt especial per a la nostra ciutat, en tindre l'honor d'acollir en este saló històric la sessió plenària del Consell Valencià de Cultura.

En nom de tota Alzira, gràcies per la seua visita a esta illa del riu Xúquer que va donar nom a la nostra ciutat. Esta Al-jazirat d'Aben Tomlús, d'Ibn Al-Zaqaq, d'Ibn Amira, de Ben Khafadja, del Cardenal Vera, de Nicolau Bas i Jaume Cervera, de Palanca i Roca, Teodoro Andreu i de tants i tants alzirenys que ací van obrir els seus ulls a la llum.

Ciutat que es va prestar a l'insigne doctor Jaume Ferran perquè s'hi experimentara, per primera vegada a tota una població, la vacuna anticolèrica que tan beneficiosa va resultar per a la salut pública.

Alzira posseïx una història dilatada i fructífera, però d'eixa memòria ens queden pocs vestigis monumentals que facen visible el nostre passat. No vull enumerar ací tants i tants elements patrimonials de la nostra ciutat que, en nom d'un progrés mal entès, han desaparegut en estos últims cent anys.

Afortunadament, els criteris municipals de desenvolupament han canviat, en haver sabut canalitzar este ajuntament una voluntat ferma del poble d'Alzira, modificant radicalment els criteris expansius i de desenvolupament dels anys seixanta, per a passar a idees articuladores i conservacionistes que expressen la voluntat de mantindre el nostre patrimoni cultural com l'única forma de conservar una identitat històrica i una imatge urbana determinada, constitutiva de la nostra memòria col·lectiva.

Per això, hem de ser aplicats en la consecució d'esta meta, perquè, a pesar de tot allò que hem perdut, encara ens queda molt de patrimoni que tenim l'obligació de llegar i transmetre a les nostres generacions futures.

Hem començat per rehabilitar el centre històric, que anomenem la Vila, no sols com a salvaguarda de la nostra identitat, sinó a més, com una forma d'enfrontar-se a la segregació funcional de la ciutat, evitant el canvi d'ús i l'eixida de la població resident, amb la destrucció consegüent del patrimoni edificat.

El primer exemple d'estes actuacions finalitzades recentment és la plaça del Mercat, en què s'ha recuperat un tram de llenç de l'antic recinte emmurallat que separava l'embrió de la nostra Ciutat del riu Xúquer, recuperant així la memòria històrica de l'illa fortificada que ens va donar nom.

Altres actuacions ja s'han iniciat: urbanització de les àrees de la plaça de Casassús, carrer Santa Caterina, carrer Major Sant Caterina, la rehabilitació de la Casa d'Empenyorament, la reestructuració de la casa del Rei en Jaume I, la construcció del nou Arxiu Municipal: depòsit documental i veritable memòria del passat del nostre poble, així com les excavacions al Monestir dels Jerònims a la Vall de la Murta.

Estes actuacions són només un exemple del canvi de rumb verdader i efectiu en la forma d'entendre el progrés, basat en el creixement econòmic, social i en el respecte al seu patrimoni cultural.

Sé que este canvi no ha passat desapercebut fóra d'Alzira. Per això, sabem agrair i valorar en la seua justa mesura, esta visita del Consell Valencià de Cultura.

Però estos treballs no han fet res més que començar, i este no és el moment ni de lamentar-nos del que hem perdut, ni d'exaltar el que s'està fent. Crec que este és el moment de sol·licitar a vostés, com a màxima institució consultiva i assessora de la Generalitat Valenciana en matèries referents a la cultura i el patrimoni valencià, la seua empara perquè la Generalitat Valenciana incrementa notablement la seua participació i, per tant, destine recursos suficients, tant humans com econòmics, en la salvaguarda del nostre malparat patrimoni valencià, que tant ens pertany a nosaltres com a les generacions que ens succeiran.

Però tot això, a l'igual que la bona medicina, no pot ser eficaç si no s'administra amb rapidesa. I aprofite l'ocasió per a requerir la seua intercessió perquè la Conselleria de Cultura finalitze el tràmit de declaració de Conjunt Històric Artístic de "La Vila" d'Alzira, incoat al desembre de 1977, és a dir, fa 25 anys, i que encara no ha sigut finalitzat.

Necessitem que es finalitze la declaració de Bé d'Interés Cultural per a l'Església de Santa Caterina, iniciada l'any 1989, perquè es tracta d'un edifici fonamentat damunt d'una església d'estil gòtic primigeni, amb tres absis i amb una dimensió tal que la situa com l'edifici més important d'esta època al sud de València.

És necessari, no sols per als alzirenys, sinó per a tots els Valencians, actuar sobre les restes de la Casa Reial, recentment descoberta, en què la tradició ubica el lloc on va expirar el Rei Jaume I, i la història situa l'edifici on abdicà com a rei.

Per qüestions d'eficàcia i insuficiència de recursos, cal fer un acord marc amb la Generalitat, perquè coordinant els recursos limitats d'esta administració local amb els de l'administració autonòmica, es pugui convenir un pla d'urbanització conjunt per a tot l'àmbit del centre històric.

No podem oblidar el paratge natural de la Vall de la Murta, en el centre del qual s'alcen les ruïnes del convent de Jerònims, que, a pesar d'estar incoat com a BIC, també està a l'espera que la Conselleria de Cultura i Educació es decidisca a encarregar definitivament el Pla Director -tan promés- que ens en permeta la recuperació.

A l'espera d'aquest Pla s'han iniciat unes obres de consolidació urgents que han sigut interrompudes sense haver solucionat els problemes greus que n'afecten i fan perillar-ne la conservació. Els estudis arqueològics promoguts per l'ajuntament a través del Museu Municipal, han permés traure a la llum les restes del cenobi i frenar alguns dels mals que causaven l'afonament dels murs i les estructures que es resistixen a sucumbir: església, Torre dels Coloms, Pont de Felip II, Claustre. Restes que se sumen a altres valors culturals del seu entorn, com l'ermita rupestre del Calvari, l'aqüeducte i les basses, el Nevero, l'ermita de Santa Marta, l'Almàssera, i els forns de calç; tots en un bell paratge natural, que, juntament amb la vall germana de la Casella i la Serra de les Agulles, demanda una actuació urgent de protecció per part de la Generalitat Valenciana, no sols per al terme d'Alzira, sinó per als termes llimdants.

La història d'Alzira també es pot constatar al Museu Municipal. Els seus fons ens mostren l'evolució des de la prehistòria fins als moments actuals, però els seus apartats necessiten un espai més gran i degudament condicionat. Per este motiu, el Museu, com a exponent viu de les empremtes del poble alzireny, de la seua història, dels seus costums, de les seues festes, dels seus canvis socials i de la seua religiositat, mereix ser el centre de recuperació, estudi, conservació, i exhibició que garantisca l'enriquiment, el coneixement i la transmissió del seu patrimoni cultural a les generacions venidores.

Pel que fa a la nostra llengua, vull felicitar al Consell Valencià de Cultura per la defensa que, des de la seua creació, ha fet del valencià, avalant criteris científics des de la realitat valenciana. I, especialment, volem donar l'enhorabona pel substanciós dictamen que va inspirar la llei de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i que està contingut en esta. Però fa falta anar més enllà, principalment en la promoció de l'ús social, i demanem que el Consell Valencià de Cultura vetle pel seu foment i sol·licitem de la Generalitat més ajudes econòmiques i més mesures legislatives per a traure el valencià, com el Consell mateix ha dictaminat "de la situació marginal en què es troba en l'esfera pública, a fi de donar-li un futur possible i digne, conjurant així el perill vertader d'una desaparició imminent".

Alzira va ser dels primers municipis valencians a tindre a l'Ajuntament un Servei de Promoció del Valencià, i no escatimarem esforços en pro d'una normalització que encara no hem assolit. A banda d'altres mesures, cal més suport als servicis de promoció del valencià dels ajuntaments, que són les instàncies de foment de la llengua més pròximes a la població. El suport institucional a la creació d'un consorci de la xarxa d'oficines municipals de normalització lingüística, com hi ha en altres territoris autonòmics, seria una mesura de molta eficàcia a favor de la nostra llengua.

Esta ciutat és l'amfitriona dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira, que enguany arribaran ja a la XIV edició. Alguns de vostés ens han fet l'honor d'assistir a alguna de les seues edicions i, fins i tot, ser membres d'alguns dels jurats que atorguen els premis. Este ajuntament ha sigut dels pioners a conjuminar esforços de diferents institucions oficials i entitats privades en pro de la creació i la difusió literària. D'esta manera organitzem i copatrocinem els Ciutat d'Alzira l'Ajuntament de la ciutat, la Universitat de València, Bancaixa, la Mancomunitat de Municipis de la Ribera Alta i Edicions Bromera. També sol·licitem la seua intercessió perquè s'ajude i es done més suport institucional a la realització de certàmens literaris i, especialment, que se'n premie la qualitat i la continuïtat.

D'una altra banda, l'edició d'obres fetes des dels ajuntaments o des d'institucions i entitats locals té poc de reconeixement i ajudes nul·les, i caldria un esforç de la Generalitat en este camp.

Quant a la dimensió cultural d'Alzira pel que fa a les arts escèniques, la música o les arts plàstiques, cal assenyalar el gran esforç que ha fet i fa este municipi per oferir als seus ciutadans i als de tota la comarca un ampli ventall d'activitats estables com el jazz, la música clàssica, el teatre i la dansa, el cinema, etc., les quals es complementen amb esdeveniments culturals consolidats al llarg del temps.

Alguns exemples són el Festival de Música al Claustre, la Mostra de Pallassos o els veterans Encontres de Teatre a l'Estiu. Esteencontre ofereix, juntament amb els espectacles i als cursos d'un alt nivell, una porta oberta per al debat teatral, comptant amb professionals destacats com ho són José Monleón, Antonio Díaz Zamora, Carles Alfaro o Albert Boadella entre d'altres. Rodolf Sirera els va definir en un article, com a "Universitat Teatral d'Estiu". De fet, juntament amb "Sagunt a Escena", és una de les manifestacions teatrals més importants en dates estivals.

Alzira sempre ha estat present en els projectes intermunicipals que, conjuntament amb la Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana, s'han encetat, formant part des dels inicis de la Xarxa Musical Valenciana, del projecte expositiu Girarte o del Circuit Teatral Valencià.

Ara bé, considerem que cal anar més enllà i que el Consell Valencià de Cultura ha de sol·licitar a la Generalitat un pressupost més alt per a la difusió de les arts escèniques i de la música als municipis, ja que, en definitiva, serveixen com a element descentralitzador i difusor de la cultura i, especialment, per a la projecció dels artistes i de les empreses valencianes.

De fet, l'Ajuntament d'Alzira té, aproximadament, la mateixa col·laboració del Circuit Teatral Valencià que fa 10 anys. En canvi, el seu pressupost local per a les Arts Escèniques ha augmentat considerablement en estos anys.

Cal fer una referència destacada als més menuts i als jòvens. Ells són el futur de la cultura i, per tant, cal afalagar-los i facilitar-los l'accés i el coneixement de totes les manifestacions culturals. Des d'aquest Ajuntament ho intentem des de diversos fronts, però cal que, per a les autoritats autonòmiques, siga una prioritat.

No vull estendre'm molt més en les demandes i necessitats d'àmbit cultural d'Alzira, perquè em consta que deuen ser les genèriques a la resta de poblacions. Però sí que vull remarcar que totes es fonamenten en la insuficiència de recursos que la Generalitat Valenciana destina a l'àmbit de la cultura i el patrimoni, a la falta d'agilitat en la gestió d'estos recursos escassos i a la distribució desigual i incoherent d'estos.

Finalment, agrair-los de nou la seua presència a Alzira, amb la confiança que sabran traslladar als òrgans competents de la Generalitat Valenciana estes necessitats del poble d'Alzira, perquè, en definitiva, són necessitats comuns del poble valencià.

Al final de les paraules del senyor Grande Diago, el president del Consell Valencià de Cultura entrega a l'Ajuntament d'Alzira el diploma i la medalla de la institució. I l'alcalde de la ciutat entrega al Consell Valencià de Cultura una reproducció del Llibre dels Privilegis d'Alzira i un gravat que representa el monestir de la Murta, visitat pels consellers fa unes hores en el curs d'una gira per la població. A més, s'entrega a cada conseller una moneda commemorativa de la ciutat, i al president, la Insígnia d'Or d'Alzira.

b. Ple del Consell a Benicarló, 27 de setembre

El 27 de setembre a les 16.30 hores comença, al Saló de Plens de l'Ajuntament de Benicarló, la sessió ordinària del ple del Consell Valencià de Cultura. Posteriorment, té lloc la sessió oberta amb l'assistència del senyor Francisco Flos Anglés, regidor de Cultura.

El president del Consell Valencià de Cultura saluda el regidor de Cultura de l'Ajuntament de Benicarló i els assistents a la sessió oberta, i pronuncia unes paraules sobre el funcionament de la institució, com a presentació de les seues comissions informatives:

“El Consell Valencià de Cultura fue creado, por mandamiento estatutario, como uno de los pilares de la Generalitat. Su misión es velar, ante los poderes públicos valencianos, por los valores y la vitalidad de nuestra tradición cultural. Digo vitalidad porque, en nuestra visión, dicha tradición debe verse no sólo como base, sino, sobre todo, como resultado diario del desarrollo de nuestra sociedad.

Nuestra institución recibe constantemente solicitudes de informes sobre múltiples asuntos, todos ellos relacionados con esa tradición cultural. En otras ocasiones, es nuestro pleno el que decide, por iniciativa propia, que la institución se ocupe de estudiar uno u otro aspecto de la vida cultural valenciana, del estado o el valor de partes de nuestro vasto patrimonio histórico, o de los retos y oportunidades que el cambio social presenta a nuestra cultura. Estas actividades son un reflejo fiable de la riqueza y la vitalidad cultural de nuestra comunidad. Y también de los múltiples problemas que conlleva la gestión de esa riqueza y esa vitalidad, y su adecuación a un mundo crecientemente complejo.

Cada uno de estos asuntos es estudiado, en principio, por una de nuestras comisiones informativas permanentes. En otros casos, por grupos de trabajo específicos formados en el seno de éstas. En todos ellos, la información es finalmente evaluada por el pleno, que decide sobre su validez y traslada los informes finales a las autoridades con competencias ejecutivas sobre la gestión de nuestra cultura.

Cada año aumentan las solicitudes de informes llegadas de ayuntamientos o de interés para alguno de estos. Cada año, pues, se vuelve más importante para el Consell estrechar los lazos de comunicación con los entes locales, vitales en esa gestión del patrimonio y de las oportunidades de enriquecimiento cultural de nuestra sociedad.

A continuación, los representantes de nuestras diversas comisiones informativas harán, cada uno, una breve exposición de los campos de actividad de las mismas. No olvidamos que estamos aquí, como en otras visitas a otras poblaciones, para ponernos al servicio de la ciudad. Dichas comisiones se ocupan de aspectos diversos de la cultura. Son la Comisión de Legado Histórico y Artístico, la Comisión de Promoción Cultural, la Comisión de las Artes, la Comisión de las Ciencias y la Comisión Jurídica. Empezaremos, siguiendo este orden, por la Comisión de Legado Histórico y Artístico.”

A continuació, intervenen les Comissions:

Intervé, en primer lloc, el senyor Huguet Pascual, secretari de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, el qual exposa succintament el camp d'estudi de la comissió i els assumptes dels quals s'ha ocupat últimament, com els informes per a la declaració com a Béns d'Interés Cultural Immaterial de la Festa d'Algemesi i de la romeria de la Santa Faç d'Alacant; i els relatius al projecte de trasllat de part de les restes de l'antic palau de l'Ambaixador Vich, de València, al catàleg d'edificis reservats per a usos públics en el Pla General d'Ordenació Urbana de València, i a la protecció de les restes de castells i torres de guaita.

El senyor Muñoz Ibáñez, secretari de la Comissió de Promoció Cultural, presenta la comissió i es referix, com a assumptes estudiats o en estudi, a l'expedient de declaració com a bé d'interés cultural del castell de l'Olla, a les peticions arribades de diversos ajuntaments a favor de l'homologació acadèmica dels estudis de dolçaina, al reconeixement públic de la figura de Joan Fuster, a la iniciativa de petició de declaració del convent de les Carmelites de Manises com a bé d'interés cultural, i a la discussió de recomanacions generals sobre el foment del patrimoni històric.

La senyora Morenilla Talens intervé, en absència del president i del secretari de la Comissió de les Arts, per a presentar el camp d'activitats de la comissió i referir-se a algunes de les seues activitats: el rang acadèmic dels estudis d'arts interpretatives (teatre, música i dansa), la influència dels moviments migratoris en els canvis culturals i, concretament, en les arts, i la interrelació entre paisatge, tant exterior com urbà, i obres d'art monumentals.

La Senyora Morenilla Talens mateixa intervé com a secretària de la Comissió de les Ciències exposant alguns dels assumptes estudiats: l'escassetat d'inversió pública i privada en la investigació científica i tècnica a la Comunitat Valenciana, l'informe sobre la qual va ser presentat públicament, a més de traslladar-lo a les autoritats competents; les jornades organitzades en col·laboració amb les universitats valencianes sobre la cultura de la innovació i la transferència de coneixements, amb participació d'organitzacions empresarials i sindicats; la protecció dels jaciments paleontològics; els continguts i la sostenibilitat de la Ciutat de les Arts i les Ciències, de València; l'"Informe Bricall" sobre la situació de les universitats; l'ús de les noves tecnologies de la comunicació en la difusió cultural; les fonts d'energia fòssils i les alternatives; l'accés Nord al port de València; accions pel reconeixement públic d'investigadors científics, com la concessió de la primera Medalla d'Or del Consell Valencià de Cultura al matemàtic Manuel Valdivia o la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural concedida, per intercessió del Consell Valencià de Cultura, al físic José Bernabeu.

El senyor Álvarez Rubio, president de la Comissió Jurídica, presenta la comissió com a encarregada d'assessorar la institució sobre aspectes de l'aplicació del seu Reglament d'organització i funcionament; d'assessorar igualment les altres comissions amb vista a l'adequació jurídica dels seus informes i, en general, en qüestions relatives a les diverses lleis aplicables a l'àmbit d'estudis i activitats del Consell Valencià de Cultura.

A continuació, el president del Consell Valencià de Cultura pronuncia el discurs següent:

“Señor Concejal de Cultura, señoras y señores...

Voy a ser breve. Hemos venido a escuchar más que a hablar de nosotros mismos.

En primer lugar, permítanme agradecer a todo el consistorio municipal las atenciones recibidas hoy por mis compañeros y por mí mismo. Hemos hecho esta visita a Benicarló y a su ayuntamiento para conocerles y para establecer lazos de comunicación, y ahora es a ustedes a quienes corresponde devolvernos la visita. No sólo por cortesía, sino para exponernos sus proyectos y sus problemas en materia cultural, siempre que lo necesiten. Así pues, les esperamos. A partir de ahora, tienen ustedes en el Consell Valencià de Cultura su casa en Valencia.

Porque, para cumplir con su misión, el Consell Valencià de Cultura necesita conocer y estar en contacto con todas las instituciones con responsabilidades culturales. Y, por lo mismo, es bueno que esas instituciones conozcan el Consell Valencià de Cultura como institución de la Generalitat Valenciana al servicio de todos los ciudadanos, pero enfocada, en primer lugar, a asesorar a los poderes públicos en cuanto a la situación, los problemas y las posibilidades de fomento de nuestro patrimonio cultural y de nuestra cultura científica y humanística.

En un mundo injusto como el que habitamos, no todos los países pueden permitirse esta preocupación nuestra por la cultura. Pero no se trata de un lujo, sino de algo vital para nuestro futuro. De la gestión de la cultura depende en buena parte la riqueza de una sociedad. En un tiempo en el que la producción masiva de bienes está al alcance de tantas economías desarrolladas y competidoras entre sí, la riqueza cultural de un país se revela como la principal fuente de valor añadido a los productos de su trabajo.

Pues bien, la responsabilidad última del Consell Valencià de Cultura es impulsar el debate de alto nivel sobre el capital que significa la cultura, y el diálogo cultural como forma de armonizar las relaciones entre grupos humanos. Pero nuestra primera responsabilidad es velar por la valorización de nuestro patrimonio, e informar a los responsables sobre los puntos fuertes y los puntos débiles de nuestras infraestructuras culturales, en toda nuestra comunidad, pero también en cada una de sus ciudades y comarcas.

Entonces, son ustedes los que tienen la palabra. Benicarló es una ciudad de gran dinamismo económico. Su vida cultural tiene que presentar ese mismo dinamismo, sin que importe su lejanía geográfica de los grandes centros de decisión –para eso estamos aquí. Cedo pues la palabra al señor Concejal de Cultura, y les doy las gracias a todos por su atención.”

Finalment, es produïx la intervenció del regidor de Cultura de l'Ajuntament de Benicarló, Sr. Francisco Flos Anglés:

“Sr. Santiago Grisolia, president del Consell Valencià de Cultura, membres del Consell, senyores i senyors. Benvinguts a Benicarló.

Molt breument voldria fer-los partícips del que és la nostra ciutat i com som els benicarlandos.

Per la seua situació geogràfica en els contraforts del Maestrat i el seu clima, Benicarló és una ciutat agrícola i pesquera, amb un turisme creixent que el visita i una indústria cada vegada més puixant.

Els orígens de Benicarló, podem trobar-los en els poblats ibèrics del Puig i de la Tossa, els quals situen la seua època de màxima esplendor als segles V i IV abans de Crist. De fet, les seues muralles o, millor dit, les seues restes, poden ser contemplades als afores d'esta ciutat: muntanyes del Puig i de la Tossa.

En el Puig va ser trobades unes ceràmiques àtiques interesantíssimes, entre les quals destaca el Kylyx atribuït al pintor de Penthesilea, que data entre els anys 460-450 abans de Crist, així com un tresor complet en or i plata.

El nom de "Beni-Gazló" apareix per primera vegada en documents que es referixen a una alqueria àrab. La zona va ser conquerida per Jaume I i aconseguix la seua Carta Pobla el 14 de juny de 1236 amb el nom de "Benicastló".

El 16 d'agost de 1246, se li concedix l'explotació d'una ferreria, i el 1294 passa tot el seu terme a pertànyer a l'Ordre del Temple, situació que dura fins el 1319, quan la seua administració passa a poder de l'Ordre de Montesa.

L'any 1370 li és concedit, per Pere II d'Aragó, l'important privilegi de poder embarcar i desembarcar en les seues pròpies platges tot tipus de mercaderies lliures d'impostos.

Per la seua lleialtat al rei Carles I i a l'Ordre de Montesa, el 20 d'octubre de 1523 se li concedix el títol de Vila, amb tots els privilegis que este títol comporta, com el de celebrar una fira anual vuit dies abans i després de la festivitat de Sant Bartomeu. L'any 1998 vam celebrar el 475 Aniversari de la concessió amb diversos actes culturals.

Per Reial Decret de dia 22 d'octubre de 1926, Alfons XIII va concedir a la Vila de Benicarló el títol de ciutat en atenció als seus mereixements.

Va ser escenari d'accions bèl·liques nombroses, assaltada pels pirates turcs en l'any 1556, assetjada per les tropes franceses el 14 d'agost de 1810 i per Serrador durant la I Guerra Carlista el 1835 i el 1837. Però, possiblement l'acció més cruenta va ser l'assalt de Cabrera en la gerra citada anteriorment el dia 23 de gener de l'any 1838.

De gran importància va ser la producció de vi al final del segle passat: l'anomenat vi de Carlón, que constituïa la major font de riquesa de la ciutat. Com a exemple, direm que el 1890 van ser exportats 17 milions de litres. No obstant això, a l'inici del segle, la fil·loxera va acabar pràcticament amb totes les vinyes de la zona i este cultiu va desaparèixer per complet.

Per a atendre este enorme moviment, l'any 1883 es va formar la Companyia del Port. El 1886 comencen les obres del Port, encara que este no assolix l'estat actual fins ben entrat el segle passat.

En l'actualitat, Benicarló és una immensa horta, on el regadiu s'imposa al secà i on es conreen principalment productes com ara la tomata, el pimentó, la bajoca, l'encisam i la carxofa, la qual ostenta la denominació d'origen com a reconeixement de la seua qualitat excel·lent i les seues propietats úniques.

A este fet cal afegir, com a productes importants de l'economia benicarlanda, la pesca, que amb la seua flota d'embarcacions, ha obtingut els últims anys captures importants de tota classe d'espècies marines, entre les quals destaca el moll, el rap, el llenguado i el llagostí.

La indústria del moble, i tota la indústria en general, han experimentat un gran auge els darrers anys. Actualment, s'executa la construcció d'un polígon industrial, on ja funcionen un nombre important d'indústries.

Benicarló s'ha obert per fi a la mar. El condicionament del Port, la construcció del Port Esportiu i la zona d'oci d'aquest recinte donen fe de la bona acollida que han tingut per part dels benicarlandos.

En l'aspecte cultural, Benicarló ha tingut un auge important en els últims anys. Així, durant el VII Cicle de Tardor Cultural 2002, des del mes de setembre fins al final de desembre, els benicarlandos i tots aquells que vulguen acompanyar-nos gaudirem de la programació prevista de teatre, actes musicals, exposicions, presentació de llibres, conferències, xerrades-col·loqui, que entre tot sumen més de 60 actes culturals.

Dins dels Cicles Culturals establits, en este any la seua setena edició, tenen una importància especial les arts escèniques, amb dos cicles de teatre anuals, a la primavera i a la tardor, els quals han aconseguit que els benicarlandos assistisquen amb assiduitat a les actuacions, especialment els jòvens. Per este motiu, hem seguit aprofundint en la màgia que té el teatre i estem impulsant-lo en els col·legis de la ciutat amb el III Cicle de Teatre en Anglès per a l'alumnat de 5^é i 6^é de Primària, experiència que significa una novetat per als xiquets i les xiquetes i fa que la seua afició pel teatre cresca de manera significativa.

Vull agrair ací la col·laboració que, des dels diferents centres educatius, hem tingut; tant des de la Direcció com des del professorat. També el meu agraïment a les escoles i els grups locals de teatre.

El gust per la música a Benicarló ve ja des de molt lluny, amb dos entitats senyeres a la ciutat, com són l'Associació Musical Ciutat de Benicarló i la Coral Polifònica Benicarlanda, a les quals s'ha afegit estos últims anys l'Associació Cultural Diabolus.

Comptem en l'actualitat amb dos escoles de música i, des de fa sis anys, amb el Conservatori Professional Comarcal de Grau Mitjà, que compta amb una plantilla de 22 professors, i on este curs 2002-2003 cursaran els seus estudis més de 240 alumnes de totes estes comarques.

Benicarló, des de fa més de 23 anys, celebra un cicle de Concerts de Primavera que, amb una durada de març a juny, ha aconseguit que els amants d'aquest art puguen gaudir de la música i el cant coral en una època idònia. De la mateixa manera, fa quatre anys es va crear un certamen musical per a músics jòvens. este any 2002, quan tindrà lloc la IV edició del Certamen d'Intèrprets Instrumentistes, la modalitat serà la de vent-metall.

La literatura té un espai important a la nostra ciutat. En estos últims set anys, des de l'Àrea de Cultura d'aquest Ajuntament, han sigut més de 19 les publicacions editades, entre les quals se'n troben d'investigació històrica, contes infantils, novel·la i història de la ciutat; a més de 18 llibres de poesia dins de la Col·lecció "Benigazlón". També el Centre d'Estudis del Maestrat i l'Associació Cultural Alambor, amb altres entitats, dins dels seus respectius programes de publicacions, han fet molt més important la producció literària benicarlanda.

Avui en dia, són deu els premis i concursos que convoquem cada any: Premi d'Investigació Històrica, Certamen de Poesia, Premi de Poesia Flor natural, Premi Literari d'Autors Locals i Premi de Contes Carmen Segura; juntament amb els concursos d'altres disciplines, com el Concurs Local de Dibuix i Pintura de Primavera, el Premi de Fotografia, el Concurs d'Infografia, el Certamen d'Intèrprets, el Certamen de Poesia en la seua 22 edició o el Certamen de Pintura amb els seus 31 anys d'història. Tots estos premis i certàmens per a diferents edats són un exemple de la trajectòria cultural que té Benicarló des de fa moltíssims anys.

A més dels quatre centres d'Educació Primària i els tres de Secundària, des de l'any 1988, Benicarló disfruta de tot un luxe, l'extensió de la UNED, que oferta més de 25 carreres universitàries. La seua implantació va ser important per a totes les comarques del nord de la Comunitat Valenciana, ja que, durant 14 anys de funcionament, han sigut moltes les persones que s'han graduat sense haver de deixar la seua activitat laboral. este any són més de 100 els alumnes matriculats.

La Universitat Popular, amb 15 anys d'existència, juntament amb l'EPA (Ensenyament Permanent d'Adults), ofereix a totes aquelles persones grans amb inquietuds culturals la possibilitat de poder aprendre gaudint amb els més de quaranta cursos que es programen en les dos ofertes d'octubre i febrer de cada any.

Durant els últims set anys, la recuperació del nostre patrimoni històric ha sigut un esforç constant i hem aconseguit salvar d'una total ruïna els elements més importants del nostre patrimoni local.

El convent de Sant Francesc s'ha restaurat gràcies als quatre anys de treball d'una escola taller, amb la col·laboració de la Direcció General de Patrimoni i de l'Ajuntament de Benicarló, i amb una inversió de dos milions i mig d'euros.

Amb el desenvolupament del projecte museístic i del Centre Cultural d'aquest convent, aprovat i amb una inversió de prop de milió i mig d'euros, el convent de Sant Francesc es convertirà en un centre cultural de primer ordre per a la comarca. Hi anirà ubicat el Museu de la Ciutat, on trobarem la història des dels primers pobladors ibers del Puig i de la Tossa. Serà un museu viu, de caràcter didàctic, perquè les generacions futures de benicarlandos veguen com va ser l'evolució de la seua ciutat i la comarca a través dels anys, i amb això aprenguen a voler-la i a respectar-la, després d'una trajectòria de més de 2500 anys.

El Centre Cultural comptarà també amb el Centre de Documentació Històrica, arxius de documents, biblioteca històrica, a més de planoteca, fonoteca i discoteca per a aquells estudiosos i investigadors que vulguen accedir a la documentació per als seus treballs. Disposarà també de diverses sales per a exposicions del consorci de museus de la Generalitat i dels pintors que vulguen exposar-hi.

El seu taller d'arqueologia servirà per a fer les pràctiques als alumnes dels col·legis de la ciutat, perquè així puguen conèixer com treballaven la ceràmica els ibers dels poblats del Puig i de la Tossa.

La Capella del Convent, una vegada restaurada, es convertirà en un centre polivalent, on les projeccions de cine, les presentacions de llibres, les jornades d'estudi o els concerts seran una constant. Està previst que, per a les visites, es projecte el vídeo "El Benicarló del segon mil·leni: Benicarló així és, Benicarló així som".

En el poblat ibèric del Puig de la Nau, durant els últims set anys, és a dir, des de la primera campanya que va començar el desembre de 1996, s'ha fet un gran esforç en excavació i consolidació de les seues estructures

per la Direcció General de Patrimoni, l'Ajuntament de Benicarló i la Caixa Rural. De fet, ja es pot apreciar la importància que este poblat va tindre fa 2500 anys.

Lantiga almàssera (Molí de l'Oli), després d'una rehabilitació total d'acord amb un projecte per a l'adaptació d'un centre cultural, l'hem convertida en seu de la Universitat Popular. Així, ara esta seu es dedica a cursos de formació no reglada, a l'ensenyament permanent d'adults per a l'alfabetització, a l'educació de base i graduat de secundària. I passen per les seues aules més de 800 alumnes tots els anys.

Lantiga presó de Benicarló, després de molts anys d'abandonament i ruïna total, va ser objecte fa cinc anys d'un projecte de rehabilitació, i és avui en dia el Museu Arqueològic, convertit a més en sales d'exposicions.

Actualment, estem fent un projecte de rehabilitació completa dels quatre aljubs del terme municipal, que són una part important del patrimoni rural. Amb això pretenem donar a conèixer què eren, per a què servien, en definitiva, las seua història durant centenars d'anys.

Fins ací hem parlat de projectes i realitzacions en marxa, però, tot i l'esforç fet, encara ens falta molt a Benicarló. Per este motiu és important que les administracions invertisquen més en la recuperació del nostre patrimoni. De fet, en estos moments estem pendents que s'aprove un pressupost per a la neteja i l'adequació de l'església de Sant Bartomeu.

Una altra actuació per desenvolupar és la restauració de les antigues drassanes del Port, que esperem que, en un temps no massa llunyà, pugem escometre. Quant al Poblat Ibèric de la Tossa, demanarem a la Conselleria de Cultura subvencions per a fer possible la seua excavació i consolidació.

En un futur, necessitarem una infraestructura important com és un Teatre Auditori. L'equip de Govern firmarà amb la Generalitat el conveni corresponent, tan prompte com entre en vigor el Pla de centres culturals.

Benicarló és avui una porta oberta a la cultura, gràcies a l'esforç constant de tots els seus habitants i, en especial a les més de 35 entitats culturals que fan possible que la nostra ciutat s'haja convertit en referent cultural d'estes comarques. Per este motiu, voldria retre'ls un homenatge en nom meu i el de tota la corporació, i res no seria millor que fer-ho davant del Consell Valencià de Cultura i en este Ple que té lloc avui a Benicarló. Moltes gràcies."

A continuació de la intervenció del regidor de Cultura de l'Ajuntament de Benicarló, este lliura al president del Consell Valencià de Cultura una reproducció de la Carta Pobla de la població. El president del Consell Valencià de Cultura entrega al regidor, com a record de la visita oficial del Consell a Benicarló, un diploma i la Medalla de Plata de la institució.

c. Ple del Consell a Dénia, 30 d'octubre

A les 17.15 h comença la sessió ordinària del ple del Consell. Posteriorment, a les 19.15 hores té lloc la sessió oberta amb l'assistència de l'alcalde de la ciutat i altres membres del consistori municipal.

El president del Consell, senyor Santiago Grisolia, presenta la institució amb les paraules següents:

"El Consell Valencià de Cultura fue creado, por mandamiento estatutario, como uno de los pilares de la Generalitat. Su misión es velar, ante los poderes públicos valencianos, por los valores y la vitalidad de nuestra tradición cultural. Digo vitalidad porque, en nuestra visión, dicha tradición debe verse no sólo como base, sino, sobre todo, como resultado diario del desarrollo de nuestra sociedad.

Nuestra institución recibe constantemente solicitudes de informes sobre múltiples asuntos, todos ellos relacionados con esa tradición cultural. En otras ocasiones, es nuestro pleno el que decide, por iniciativa propia, que la institución se ocupe de estudiar uno u otro aspecto de la vida cultural valenciana, del estado o el valor de partes de nuestro vasto patrimonio histórico, o de los retos y oportunidades que el cambio social presenta a nuestra cultura. Estas actividades son un reflejo fiable de la riqueza y la vitalidad cultural de nuestra comunidad. Y también de los múltiples problemas que conlleva la gestión de esa riqueza y esa vitalidad, y su adecuación a un mundo crecientemente complejo.

Cada uno de estos asuntos es estudiado, en principio, por una de nuestras comisiones informativas permanentes. En otros casos, por grupos de trabajo específicos formados en el seno de éstas. En todos ellos, la información es finalmente evaluada por el pleno, que decide sobre su validez y traslada los informes finales a las autoridades con competencias ejecutivas sobre la gestión de nuestra cultura.

Cada año aumentan las solicitudes de informes llegadas de ayuntamientos o de interés para alguno de estos. Cada año, pues, se vuelve más importante para el Consell estrechar los lazos de comunicación con los entes locales, vitales en esa gestión del patrimonio y de las oportunidades de enriquecimiento cultural de nuestra sociedad.

A continuación, los representantes de nuestras diversas comisiones informativas harán, cada uno, una breve exposición de los campos de actividad de las mismas. No olvidamos que estamos aquí, como en otras visitas a otras poblaciones, para ponernos al servicio de la ciudad. Dichas comisiones se ocupan de aspectos diversos de la cultura. Son la Comisión de Legado Histórico y Artístico, la Comisión de Promoción Cultural, la Comisión de las Artes, la Comisión de las Ciencias y la Comisión Jurídica. Empezaremos, siguiendo este orden, por la Comisión de Legado Histórico y Artístico.”

A continuació, intervenen les comissions:

El conseller Jesús Huguet, secretari de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, exposa els fins i l'àmbit d'estudi de la comissió, gran part del qual és ocupat per les iniciatives de declaració de béns d'interés cultural, i es referix a alguns dels assumptes tractats recentment: edificis destinats a usos públics en el Pla general d'ordenació urbana de València, les Sitges de Burjassot, la protecció de les restes de castells i torres de guaita; a altres que s'estan estudiant, com els referents a les condicions de visita del monestir de Sant Jeroni de Cotalba, d'Alfauir, o a les pintures prehistòriques de la Cova de l'Aranya, de Bicorp. I, finalment, recorda l'informe emés fa poc més d'un any sobre el jaciment romà de l'Hort de Morant, de Dénia.

El conseller Ricardo Bellveser, president de la Comissió de Promoció Cultural, definix la missió de la comissió com a sancionadora i divulgadora d'iniciatives de difusió cultural o de projectes relacionats amb l'ús del patrimoni. I es referix als assumptes vistos recentment o en procés d'estudi, com una fórmula de reconeixement oficial i protecció del castell (de foc) de l'Olla d'Altea, la Romeria de la Santa Faç d'Alacant (l'informe favorable a la declaració de la qual com a bé d'interés cultural ha aprovat el ple en esta mateixa sessió), l'adhesió a les peticions d'homologació acadèmica dels estudis de dolçaina, la petició de declaració de Bé d'Interés Cultural de l'antic convent de Carmelites de Manises, i un homenatge a la memòria de l'escriptor Joan Fuster, consistent probablement en l'edició de la seua obra poètica completa.

El conseller Ramón de Soto, president de la Comissió de les Arts, explica l'especialització de la comissió en l'estudi de la situació de les arts modernes, fonamentalment les plàstiques i les escèniques. I exposa alguns dels seus treballs: sobre l'impacte paisatgístic de l'art situat en vies o llocs públics, sobre el mobiliari urbà, o l'estudi sobre la influència dels moviments migratoris en els canvis culturals.

La consellera Carmen Morenilla, secretària de la Comissió de les Ciències, es referix a la preocupació de la comissió per les polítiques d'impulsió de la investigació científica i tecnològica i de difusió dels resultats de la investigació. Esta és palesa en activitats com l'organització d'unes jornades sobre “La cultura de la innovació i la cooperació a la Comunitat Valenciana”, la presentació en taula redona de les conclusions de les jornades i la publicació de les ponències; en les recomanacions sobre esta qüestió particular fetes a les autoritats responsables; en la redacció recent d'un informe sobre la protecció del patrimoni paleontològic, la presentació pública del qual s'està preparant. Altres camps dels quals s'ha ocupat la comissió són les observacions sobre la promoció de l'ús social del valencià; la situació dels estudis universitaris; els problemes derivats del canvi climàtic i de l'esgotament de les fonts d'energia fòssils; el paper de les associacions de veïns en la definició de la ciutat (informe sobre l'accés nord al port de València), i el reconeixement degut a científics (Medalla d'Or del Consell al matemàtic Manuel Valdivia, Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural concedida al físic José Bernabeu).

El conseller Vicent Álvarez, president de la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària, exposa les funcions de la comissió (assessorament jurídic de les altres comissions en l'elaboració d'informes, interpretació del Reglament d'organització i funcionament del Consell), i es referix al cas dels drets del poble de Xàtiva sobre els béns del desafectat convent de Santa Clara d'aquella ciutat per a il·lustrar els problemes relacionats amb l'extens patrimoni cultural de titularitat eclesiàstica, tema sobre el qual la comissió té previst treballar pròximament.

Posteriorment, el president del Consell pronuncia el discurs següent:

“Como hemos visto en la anterior presentación de algunos de nuestros trabajos, el Consell Valencià de Cultura no dedica su atención únicamente a la cultura histórica, a los testimonios del pasado. Para eso le bastaría con una sola de sus comisiones permanentes: la de Legado Histórico y Artístico. Al contrario, la institu-

ción se encuentra fuertemente comprometida con el futuro de nuestra sociedad. En eso basa su legitimidad. Incluso los trabajos de la comisión mencionada no tendrían sentido sin una visión del patrimonio cultural como valor de futuro. Con su permiso, hoy voy a hablar sobre esa visión, apoyándome en el ejemplo de un anterior y fructífero contacto del Consell con el ayuntamiento de esta ciudad.

Hace poco menos de un año, pudimos ver con satisfacción la buena acogida, y la rápida respuesta, del ayuntamiento de Denia a unas observaciones y sugerencias del Consell de Cultura sobre el valor del yacimiento del Huerto de Morant. No es el menor de los motivos que nos han traído aquí. La sensibilidad a los valores culturales es muestra de buena educación, y si me permiten abreviar mucho, les diré que en un país educado Da gusto vivir, y que lo contrario de un país educado es un país grosero. En un país grosero todo es más feo de como debería ser, empezando por las relaciones entre las personas; y el resultado es un sitio donde no Da gusto vivir.

En el caso que he mencionado, se trataba de la valorización de unos vestigios de la historia. La antigüedad de Denia es notable. En este sitio tan bueno tiene que haber vivido gente casi desde que hay gente, o por lo menos desde que la gente empezó a ocupar los mejores sitios. Y este era uno. Así que hemos de procurar entre todos que Denia continúe siendo uno de esos “mejores sitios” en los que vivir, distinguido por una singularidad amasada por milenios de historia, y no acabe siendo tragada por una aglomeración sin carácter ni belleza propios. La falta de carácter propio, en general, revela la falta del debido respeto propio, lo que no es mucha garantía de que a uno lo vayan a valorar los demás. Es la cara pobre del desarrollo y del cambio. El desarrollo, por sí mismo, algo educa, pero a veces no mucho más que a manejar un mando a distancia. El desarrollo exige que cada vez más gente sepa leer, pero, al mismo tiempo, crea las condiciones para que cada vez haya más analfabetos funcionales. El desarrollo, en fin, promueve el cosmopolitismo, pero mucho me temo que los que hoy sueñan con baños de multiculturalidad a domicilio despierten de su sueño en la cola de una hamburguesería franquiciada.

Para que el desarrollo sea de veras un impulsor de crecimientos genuinos y no un sistema de homologaciones a la baja, es importante, entre otras cosas, mantener viva esa sensibilidad a los valores culturales a la que me refería hace un momento. El patrimonio cultural no es ningún lastre, sino la base en la que apoyar el futuro, y no es algo completo y cerrado, por lo menos en ninguna cultura viva, sino algo que se está haciendo continuamente. Por eso hay que conservar y valorar sus testimonios históricos: para no correr el riesgo de equivocarnos de historia, para no arriesgarnos a perder, en el proceso de transmisión, en uno de tantos recambios generacionales, el propio rumbo hacia el progreso universal. En ese sentido, decimos que la conservación del patrimonio forma parte de su mismo crecimiento, es decir: del progreso.

Digo todo esto porque, en la práctica, muchas veces se ha hecho lo contrario. Por eso hemos de celebrar el ejemplo del Huerto de Morant. El Consell de Cultura va a publicar dentro de poco el segundo volumen de un libro con un título triste: *Monumentos desaparecidos de la Comunidad Valenciana*. Dos volúmenes dan para muchos monumentos echados a perder o directamente destruidos –y casi siempre para levantar en su lugar algo de mucho menos valor y belleza. El proceso de modernización de la Comunidad Valenciana en los últimos cuarenta años ha sido vertiginoso. No es extraño que haya presentado diferencias de ritmo entre diversos planos: la estructura económica, la social, la política, la cultural... Los obstáculos puestos a la afirmación de los valores endógenos, la misma novedad de la modernización y su distribución desigual, tanto geográfica como social, son factores que han llevado a no saber conjugar modernidad y tradición; cuando la experiencia nos dice que son precisamente las sociedades más avanzadas las que más importancia dan a su patrimonio cultural, como soporte y origen de sus valores de progreso; y que son las sociedades atrasadas las más dispuestas a vender a precio de saldo los valores que las constituyen, a suicidarse culturalmente, en un proceso de alienación que no es su mejor garantía de crecimiento y de futuro sino todo lo contrario.

La preocupación del ayuntamiento de Denia por hacer compatibles bienes históricos y desarrollo, demostrada en el caso del Huerto de Morant, es una noticia muy buena, la señal de un cambio en la sensibilidad pública que nos acerca al país culturalmente desarrollado que pretendemos ser. Y es también un motivo de orgullo para el Consell Valencià de Cultura, por su contribución, por pequeña que sea, a promover este cambio. Siguiendo por ese camino, espero que nunca tengamos que añadir ni un sólo volumen más a nuestra publicación sobre monumentos perdidos para siempre. Muchas gracias.”

Després, pren la paraula l'alcalde de Dénia, senyor Miguel Ferrer Marsal, i pronuncia el discurs següent sobre la situació cultural de la ciutat:

“Molt Il·lustre Senyor President del Consell Valencià de Cultura,
Membres del Consell Valencià de Cultura,

Autoritats,

Senyores i senyors.

L'Ajuntament de Dénia, Corporació rere Corporació, ha assumit, amb l'estima de fills i amb la responsabilitat d'hereus, l'estatus de la nostra població com una de les ciutats històriques per excel·lència de l'arc de la Mediterrània. Una condició que és fruit de les excel·lències del seu port i de la bonança de la seua natura.

Dénia, amb més de dos mil·lennis de vida urbana, des de l'antiguitat clàssica, ha estat bressol de cultures i ha exercit, al llarg dels segles, el control sobre un immens territori.

Hui, l'empremta d'antigues gestes i esdeveniments de la seua història és present en un immens patrimoni que, dispers pel seu terme municipal, emergeix del subsòl de la ciutat.

Per això, és un desig i un compromís del govern municipal lluitar cada dia per la preservació i la conservació d'un patrimoni arqueològic, arquitectònic i històric que constitueix un valuós llegat, però que requereix alhora una constant intervenció i l'aplicació d'una ferma normativa.

Malgrat tot, som conscients de la nostra identitat i de la necessitat de tenir cura i millorar dia a dia la situació d'estos bens que estimem i respectem.

En esta matèria, l'Ajuntament de Dénia avança "a poc a poc", seguint la màxima del benvolgut denier En Roc Chabàs i Llorens.

Una prova d'aquest treball constant és que, en poc més de quinze anys, Dénia ha creat una xarxa de museus que ens conviden a endinsar-nos en distints aspectes de la història de la ciutat.

L'any 1987, va obrir les portes el Museu Arqueològic de la Ciutat de Dénia, situat a la part més alta del Castell.

La seua superfície expositiva restringida no ha d'eclipsar-ne la capacitat potencial d'atresorar i enriquir dia a dia el seu fons amb els fruits de la pràctica de l'arqueologia urbana.

Confesse que ens sentim plenament satisfets d'allò descobert, restaurat i documentat durant el temps que som al front del govern de la ciutat.

Actualment, estem treballant en l'elaboració del Pla Especial del Castell de Dénia, per tal de dotar este museu de millors instal·lacions per a l'exposició del seu fons i la renovació de les seues propostes museogràfiques.

El 1991, va nàixer el Museu Etnològic de Dénia, que té com a seu un bell edifici al cor de la ciutat i, com a fil expositiu, l'elaboració i el comerç de la pansa.

El Museu es nodreix de donacions innumerables que, pel seu volum, evidencien cada dia més la necessitat d'ampliar-lo i, de fet, som a les portes d'encetar un projecte que permeta multiplicar l'espai expositiu.

En tercer lloc, tenim el Museu dels Juguets, el més jove, creat l'any 1999, que gaudeix, a hores d'ara, d'una col·lecció envejable de joguines de Dénia. I constitueix una infraestructura especialment significativa per a connectar amb el ciutadà i amb una societat que ha viscut i conegut el floriment d'esta indústria al llarg del segle XX.

Contribuim dia a dia a enriquir-ne el fons i a difondre arreu Europa esta col·lecció peculiar, que representa com cap altra el bon fer dels deniers.

Afortunadament, tots estos museus són agraïts pel ciutadà i pel turisme cultural. Les xifres de visites són, de debò, envejables.

D'una altra banda, l'activació de la construcció a la ciutat i a bona part del terme municipal ha generat la necessitat de mamprendre l'elaboració d'un Catàleg Integral i Sistemàtic del Patrimoni de Dénia.

L'Ajuntament està a punt de tenir damunt la taula este Catàleg, iniciat dos anys enrere, que permetrà inserir en el planejament urbanístic formules de protecció de molts béns immobles, així com fonamentar les bases per a la rehabilitació del centre històric des dels paràmetres de la conservació del patrimoni arquitectònic i urbanístic que atresora.

Un dels grans reptes en la gestió del patrimoni de Dénia és trobar fórmules escaients perquè una part de les restes arqueològiques que veuen la llum cada dia siguen objecte d'un projecte de rehabilitació i museïtzació que en contribuïska a la conservació i el gaudi públic.

Darrerament, el Consell Valencià de Cultura s'ha fet ressò de les demandes dels ciutadans en este sentit. I és que la societat de Dénia està cada vegada més sensibilitzada en estes qüestions.

L'Ajuntament de Dénia, amb les delegacions de Planejament Urbanístic, Urbanisme i Cultura treballant colze a colze, està fent un gran esforç perquè, a curt termini, fructifiquen iniciatives d'aquest tipus.

Entre les més importants i engrescadores destaca, sense cap dubte, el projecte de la *Cantera del Castell*, que permetrà la conservació *in situ* de més de dos hectàrees del jaciment arqueològic de la ciutat romana de Dianium, de les quals s'intervindrà i es preservarà una àrea de més de 20.000 metres quadrats, on es preveu la troballa de diverses illes de cases, així com les restes del *Forum* de la ciutat clàssica.

A més, encara que no m'hi endinsaré, hi ha uns altres dos projectes en marxa, que m'agradaria anomenar: la recuperació d'un angle de la porta d'entrada de la muralla del raval de la Daniya islàmica, en el Passeig del Saladar, i la museïtzació d'un funduq trobat al soterrani de l'edifici del col·legi Maristes.

Ara bé, per a avançar i dur a bon fi estes propostes, requerim l'ajut de les altres administracions, així com el suport d'institucions tan cabdals com a la que hui tenim l'honor de dirigir-nos.

És per això que hem volgut tractar este aspecte transcendent de la cultura de Dénia: el del seu patrimoni arqueològic i monumental.

Perquè el Consell Valencià de Cultura, que sabem que és amb nosaltres en estos afers, trasllade eixa necessitat d'unir esforços per a aconseguir que Dénia siga, en pocs anys, la capçalera i el referent de la Comunitat Valenciana quant a conservació, però també quant a recursos i infraestructures al voltant del seu emblemàtic tresor patrimonial; seu i de tots els valencians.

Moltes gràcies.”

A continuació, el president del Consell Valencià de Cultura entrega a l'Ajuntament de Dénia, en la persona del seu alcalde, una placa commemorativa de la visita i una medalla del Consell, i rep d'aquest un escut de la ciutat i una reproducció numismàtica.

3.4. Actes protocol·laris

a. Taula redona sobre l'estat de la inversió en recerca científica i tecnològica a la Comunitat Valenciana, 5 de març, Palau de Forcalló

A continuació, es reproduïx l'informe emés per la Comissió de les Ciències, organitzadora de la taula redona, sobre l'acte.

Taula redona sobre “L'estat de la inversió en recerca científica i tecnològica a la Comunitat Valenciana”, dimarts 5, 19 hores, Saló de Plens del Palau de Forcalló, València.

President: President del CVC, Molt Il·lustre Santiago Grisolia

Moderador: President de la Comissió de les Ciències, Il·lustre Ramon Lapiedra

Ponents (per ordre d'intervenció):

- Javier Quesada, sotssecretari de l'Oficina de Ciència i Tecnologia de la Generalitat Valenciana.
- Daniel Ramón Vidal, coordinador institucional del CSIC-CV.
- Vicente Hernández, vicerector d'Investigació, Desenvolupament i Innovació de la Universitat Politècnica de València.
- Francisco Tomás, exvicerector d'Investigació i Noves Tecnologies de la Universitat de València i rector electe de la Universitat esmentada.

Assistents: 40 persones d'alta qualificació en el tema: degans de Facultat, directors de departaments, d'instituts universitaris i d'instituts d'investigació, responsables de grups d'investigació consolidats i projectes de R+D; Francisco Javier Romero, vicerector d'investigació de la Universidad Cardenal Herrera; Mª Josep Cuenca, Manuel Costa i Francisco Tortosa, futurs vicerectors d'Investigació i Tercer Cicle, de Política Científica i d'Extensió Universitària i Relacions amb la Societat de la Universitat de València... Presència de mitjans de comunicació i absència de representants dels partits polítics i dels sindicats.

A les paraules de benvinguda i presentació breu del tema del president del CVC, i a l'explicació del moderador, president de la Comissió de les Ciències, dels motius que portaren a la Comissió a convocar la taula, el moderador dona la paraula als ponents que intervenen de les 19,15 h. a les 20,25 h. Hi continua un inter-

canvi d'opinions entre els membres de la taula, i entre estos i els assistents, fins a les 21 h., moment en què el president del CVC clou la taula.

Resum breu de les intervencions dels ponents:

Javier Quesada, Sotssecretari de l'Oficina de Ciència i Tecnologia de la Generalitat Valenciana

Després de donar breument les dades de la situació i de la importància de la R+D+I en el context actual de globalització, comenta l'endarreriment relatiu de l'Estat respecte de la mitjana europea, i de la Comunitat Valenciana respecte de l'Estat. I, en particular, insisteix en la inversió en la Comunitat del percentatge de participació del sector privat, més baix que a la resta de l'Estat.

A continuació, exposa els objectius i les línies del pla de R+D+I que serà el marc d'actuacions dels propers 5 anys:

Objectius:

- Invertir l'indicador d'inversió del sector privat.
- Aconseguir, en el 2006, igualar la mitjana estatal d'inversió.
- Línies d'actuació:
 - Implicació de tots els departaments de la Generalitat Valenciana en la política d'inversió en R+D.
 - Coordinació de la política regional amb l'estatal i l'europea: focalització en les àrees d'interés regional i busca d'interacció entre els productors de ciència i tecnologia i el sector productiu regional.
 - Política de difusió de les innovacions creant consorcis de creadors i demandants d'innovació.

Accions estratègiques:

- Concentració de les subvencions.
- Suport als investigadors joves.
- Dotació dels grups d'excel·lència perquè captin fons nous.
- Atenció preferent als recursos humans: potenciació de la carrera de l'investigador i atenció especial a la creació de tecnòlegs.

Daniel Ramón Vidal, coordinador institucional del CSIC-CV

Presenta els centres que conformen el CSIC a la CV i les relacions amb les universitats valencianes. Exposa les fonts de finançament dels centres (amb exclusió del finançament procedent de les universitats): increment dels fons competitiu procedents de la UE i del Govern central, baixada dels procedents de la CV i sols un 20 % del sector privat. Comenta la baixada preocupant dels fons europeus per finalització del 5é programa europeu i al·ludeix al problema que comportarà el 6é programa.

Respecte de la situació a la CV, indica la greu situació pel percentatge de PIB invertit en recerca i pel nombre d'investigadors. Respecte de la situació a l'Estat, després d'un breu resum comenta l'alt percentatge destinat a programes de defensa i espacials, amb quantitats equiparables a les dels països de més inversió. Respecte de la situació del CSIC a la Comunitat Valenciana, indica la millora de situació relativa respecte de la resta de l'Estat, provocada per l'augment de competitivitat, que ha estat aconseguit gràcies a la interacció amb altres centres d'investigació, com ara les universitats.

- Estratègies de futur:
 - Captar fons.
 - Invertir en personal amb un programa específic de promocions i contractacions noves.
 - Augment de la interacció consolidant centres per aconseguir més potencial científic.

Vicente Hernández, vicerector d'Investigació, Desenvolupament i Innovació de la Universitat Politècnica de València.

Breu resum de la situació de la inversió en investigació a la UPV, del qual destaca: el creixement sostingut en termes absoluts; el percentatge del finançament públic (al voltant del 55 %) lligat als grans programes i programes específics, i als crèdits reemborsables; el finançament baix de l'administració autonòmica i la local, no d'acord amb el suport que cal donar al context sociopolític propi; existència de programes propis d'incentius a la investigació; potenciació dels fons privats via beneficis fiscals, assessoraments, etc.

Actuacions de la UPV: suport als grups emergents i grups interdisciplinaris; incentivació de la formació de personal tècnic i de laboratori i de doctors en àrees de futur o preferents.

Demandes: ampliació de la política de beques; augment de les contractacions de personal investigador, i flexibilitat contractual en la relació amb l'empresa; distingir la carrera de l'investigador i la del docent; finançament per a la transferència de coneixements.

Francisco Tomás, exvicerector d'Investigació i Noves Tecnologies de la Universitat de València i rector electe de l' Universitat esmentada.

Comença fent un resum de la situació de la investigació a la Comunitat Valenciana respecte de l'Estat, insistint en: mancança greu de capital humà (personal de R+D 6 / 3'9 a la Comunitat Valenciana; investigadors 3,7/2,5, etc.); baixa inversió del sector privat.

Situació de la UV: augment molt considerable del finançament gràcies als projectes I+D; augment del nombre de contractes i convenis amb el sector privat, però no de la quantitat econòmica; dificultat futura per a accedir als fons europeus del 6é programa a causa de l'absència dels representants institucionals durant la negociació del programa, la qual cosa ha comportat una manca d'adequació entre les condicions per accedir als fons i la situació de la investigació a l'Estat, agreujada en el cas de la Comunitat Valenciana.

Comenta la situació de la investigació en les diverses àrees a l'Estat, comparativament amb la resta de la UE.

Línies d'actuació que caldria potenciar:

- Polítiques actives de l'administració per a la incentivació de la inversió del sector privat en R+D.
- Polítiques actives de personal per a augmentar la quantitat dels investigadors i personal de suport.
- Augment de la presència dels representants de l'administració a Europa, a hores d'ara pràcticament nul·la, amb greus conseqüències per la inadequació dels programes i la situació de les infraestructures.
- Creació de grans instal·lacions d'investigació que permeten accedir i competir amb les europees. Les universitats valencianes han signat un conveni el 21 de novembre per tal d'intentar reduir-ne l'efecte negatiu de cara a les properes convocatòries de subvencions.
- Augment considerable de la inversió en investigació en ciències socials i humanitats, camp essencial per a la formació de les persones, i de la societat, i a hores d'ara desprotegit.

Segueix un debat animat, amb intervencions diverses en les quals es destaca:

- La preocupació per la formació i l'augment del personal investigador i de suport.
- Desprotecció de les àrees socials i humanístiques, i també d'algunes experimentals, la qual cosa comporta la deserció dels investigadors per problemes en la valoració dels resultats de la investigació.
- Manca d'interès de les empreses per donar suport a polítiques d'inversió, i demanda exclusiva de contractes o convenis concrets.

Al llarg del debat, el senyor Quesada fa algunes precisions:

- No es produïren transferències econòmiques del govern central a l'autonòmic amb motiu de la recerca, la qual cosa justifica, en part, la inversió baixa de la Comunitat Valenciana.
- S'ha produït, l'últim any, una millora de les condicions dels becaris en diversos aspectes, llevat el de la transformació en contractes.

- La presència de l'administració als fòrums europeus s'ha produït tard, però es pensa compensar amb reunions amb sectors específics per a preparar un programa propi nou.

Valoració global que se'n fa de la taula redona: la fórmula emprada de convidar un públic específic, interessat especialment i competent en el tema, sembla especialment adient per a dotar d'un interès suplementari el col·loqui que segueix la taula redona, de manera que el mateix CVC pugua treure'n les millors conclusions, amb vista als informes que pugua fer més endavant sobre les matèries objecte de la taula redona. Des del moment que, amb este mètode, el debat pot ser particularment interessant, potser caldria reduir al mínim els membres de la taula redona (tres, en seria, potser, el nombre adient), amb vista a la realització de taules futures, sobre temes que s'estime d'interés, i que tal vegada valdria la pena programar.

b. Presentació de la publicació del Consell *Construir la costa. El litoral valenciano*, de Juan Ferrer Marsal. 24 de maig, Palau de Forcalló.

Lacte de presentació tingué lloc a la seu del Consell i comptà amb la presència de nombroses personalitats de la política i del món marítim, entre altres, el Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, senyor José Ramón García Antón. Després d'unes paraules de benvinguda per part del president del Consell, senyor Grisolí, el senyor Bas, membre del Consell i director de la col·lecció "Oberta" –nova col·lecció del CVC inaugurada amb este llibre—, feu una breu introducció sobre la col·lecció i sobre l'obra. Finalment, l'autor comentà el procés de creació del llibre.

El llibre, *Construir la costa: El litoral valenciano*, està escrit per Juan Ferrer Marsal, enginyer de camins i director general de Ports i Costes de la COPUT. Centrat en el litoral valencià, l'obra descriu retrospectivament la utilització de l'espai coster per part de l'home i planteja el repte cultural que suposa la transformació del litoral com a espai urbà. Finalment, s'hi aborda la problemàtica del desenvolupament turístic costaner i s'hi albiren alguns dels usos i de les tendències que marcaran en el futur l'actuació antròpica sobre el litoral.

A continuació, es reproduïxen les paraules del president del Consell, senyor Grisolí, del senyor Bas, i de l'autor, Juan Ferrer Marsal.

"En primer lugar, gracias a todos por su presencia en este acto. El Consell Valencià de Cultura se siente honrado y orgulloso de recibirles en su casa. Muchas gracias.

En octubre de 1998, se constituyó en esta casa, que es la de todos ustedes, una ponencia, encargada de redactar una propuesta para la creación de un museo marítimo. En el curso de sus trabajos, y como aportación a los mismos, la ponencia encargó al ingeniero Juan Ferrer un estudio de la historia de nuestro litoral. No de su evolución geológica, desde luego, sino histórica, es decir: humana. La ponencia del museo marítimo presentó su informe al público en junio del 2001.

Hasta el momento, la respuesta detectada ha sido el anuncio de la intención de incluir un museo marítimo como parte de ese complejo de ocio bautizado, antes de nacer, como Balcón al Mar. Yo no sé si los museos son para eso. Últimamente todos se conciben en plan artefacto lúdico, como piezas de un supuesto "juego de la cultura". Ya se verá. Mientras, nosotros presentamos hoy el trabajo de Juan Ferrer, cuyo título responde perfectamente a los términos del encargo: *Construir la costa*. Pero no se me preocupen; no es un manual para promotores inmobiliarios. *Construir la costa* es una aportación seria y honesta a la inteligencia de las relaciones entre la evolución social, económica y cultural de los valencianos, y la gestión de esa gran interficie de comunicación con el mundo que es nuestro litoral.

El señor Bas y el señor Ferrer, director de la colección y autor del libro respectivamente, hablarán aquí de él con mayor elocuencia que yo. Lo que yo debo hacer notar es la relación directa entre este libro y uno de los trabajos de esta institución. Es decir: que, si alguna vez se acomete en serio la elaboración de un proyecto de museo marítimo valenciano, *Construir la costa* tendrá que tomarse como una guía imprescindible, ya que llena de por sí esa primera parte obligada de todos los programas que llamamos "estado de la situación". Desde ese punto de vista, me parece un ejemplo magnífico de método de trabajo propio del Consell Valencià de Cultura: por su aportación al autoconocimiento de nuestra sociedad, y como resultado del diálogo entre los trabajos, necesariamente generalistas, de nuestra institución, y las investigaciones y conocimientos de los

especialistas externs. Es el mismo caso de otra publicación nacida del diálogo entre esa casa y su entorno intelectual y social: las *Jornadas sobre la cultura de la innovación y la cooperación en la Comunidad Valenciana*, que también inaugura colección; en este caso la que llamamos Básica, en la que iremos publicando los documentos generados por la institución que consideramos de interés especial para nuestra sociedad. También les animo a consultarla.

Las otras colecciones del Consell -aparte de las ya conocidas, como la *Sèrie Minor*, de divulgación, ahora dirigida por Jesús Huguet, y la dedicada a Antologías Poéticas, dirigida por Ricardo Bellveser- son la nueva *Sèrie Maior*, de monografías, y la *Sèrie Rescat* de la Memòria, que personalmente considero muy interesante para la publicación de textos relevantes de autores valencianos olvidados inmerecidamente. En nuestro Catálogo General de Publicaciones, que les haremos llegar en su momento, podrán examinarlas todas. He dicho que tanto *Construir la costa* como las *Jornadas sobre la cultura de la innovación y la cooperación* son ejemplos de publicaciones nacidas directamente de los trabajos del Consell. Y este va a ser el caso de muchas de nuestras publicaciones, en lo sucesivo. Esta institución tiene veintidós consejeros, pero, idealmente, miles de miembros: toda la inteligencia valenciana. Y eso no sólo hay que decirlo; con el tiempo, me gustaría poder demostrarlo.

Pero ahora reservemos toda nuestra atención a *Construir la costa*. Cedo la palabra a mi compañero Manuel Bas, director de la Col·lecció Oberta inaugurada con este título. Muchas gracias a todos por su atención.”

Paraules del senyor Bas Carbonell, membre del Consell i director de la Col·lecció Oberta:

“Tinc la satisfacció de presentar el primer número de la *Sèrie Oberta*, de les publicacions del Consell Valencià de Cultura, una sèrie concebuda per a obres que, per les seues característiques, no càpien en altres col·leccions o presenten un interès especial, com en este cas.

El segon número, ja en preparació, aplegarà els comentaris i la traducció del manuscrit de *Astronomia y geografia*, del científic valencià del segle XVI Jerónimo Muñoz, a càrrec de l'eminent historiador de la ciència Víctor Navarro Brotons.

Hui presentem *Construir la costa. El litoral valenciano*, de l'enginyer de camins, canals i ports Juan Ferrer Marsal, nomenat recentment director general de Ports i Costes pel conseller d'Obres Públiques, ací present. Juan Ferrer Marsal ha robat temps a l'oci i a la vida familiar per dirigir un gabinet prestigiós d'enginyeria a Alacant i poder investigar la problemàtica del litoral valencià. Segurament és un dels especialistes tècnics que millor coneixen la costa valenciana i la seua evolució.

A Juan Ferrer, el conec des de fa molt de temps. Vaig tindre l'honor de presentar el seu llibre *Historia del Puerto de Denia*, i quan Manuel Tarancón, llavors president de la Diputació de València, em va encarregar organitzar una exposició sobre cartografia valenciana en el Centre Cultural La Beneficència, vaig buscar la col·laboració de Juan Ferrer en la confecció del catàleg, i vaig seguir moltes de les seues instruccions sobre mapes i plànols històrics valencians. En aquella mostra, es van exposar per primera volta al públic valencià el manuscrit original de Jerónimo Muñoz, conservat en la *Bayerische Staatsbibliothek* de Viena, i el plànol de Mancelli, primer de la ciutat de València, imprés cent anys abans que el del pare Tosca i adquirit fa poc per l'Ajuntament de València.

El llibre que hui presentem té un títol polèmic, *Construir la costa*, un títol que induïx a l'equívoc, tal com l'autor explicarà a continuació. És un llibre d'encàrrec. En esta mateixa sala, la comissió, dirigida pel professor Santiago Grisolia, encarregada de redactar un informe sobre la creació d'un museu marítim valencià, va acordar encarregar a Juan Ferrer l'estudi de la nostra costa, amb la presentació prèvia d'un projecte que incloguera la història i l'evolució del litoral valencià. L'espai colonial, de conquesta i de frontera; el sistema portuari i l'estructura de les ciutats costaneres; la construcció de la costa, de les factories, les defenses, els arsenals i les drassanes, els avaradors, els fars i les duanes; l'evolució dels ports i dels fondejadors; el desenvolupament turístic, els ports de pesca i els esportius; les platges i els espais naturals. Tots, aspectes polèmics i de màxima actualitat.

En definitiva, un estudi rigorós de la realitat marítima valenciana en el qual Juan Ferrer revisa l'evolució de la costa objectivament, sense prendre partit, com correspon a un tècnic, sense apassionament i des d'un coneixement profund de la matèria. Una història social, econòmica i cultural que ens acostava al nostre espai natural marítim, aqueixa mar de la qual vam viure allunyats durant segles perquè, si d'una banda era una porta oberta a la cultura i la riquesa, de l'altra també estava oberta al perill de les incursions berbers. Érem frontera amb l'Àfrica, amb els pirates magrebins i els corsaris anglesos. Com encertadament assenyala Juan Ferrer, els pobles es construïen lluny de la costa o situats sobre muntanyes protegides per castells.

Però la realitat ha canviat, i, ens agrada o no, la costa atrau milers de turistes, estrangers i espanyols. La realitat ha canviat radicalment, i amb esta, l'espai humà i les construccions. Edificacions noves que superen en volum els conjunts urbans dels pobles de la costa. Naixen urbanitzacions noves, i tindre una casa a Xàbia o a Altea és el paradigma de la nova societat de consum. Tots volem preservar la costa, però tots volem una casa davant la mar.

Juan Ferrer descriu esta realitat, polèmica i objecte d'enfocaments polítics, econòmics i culturals diferents, però no menys real i en augment progressiu. Els polítics s'enfronten a un gran repte. Hauran d'imaginar alternatives noves per a conservar els espais naturals, els quals difícilment podran resistir la pressió de l'oferta, la demanda i les noves preferències de la societat. I això és el que ens conta Juan Ferrer en la seua magnífica anàlisi. Exposa els fets tal com són, tal com ha anat construint-se la costa al llarg del temps.

Per això els aconselle a tots que n'obtinguen un exemplar. Estic segur que s'esgotaran ràpidament. I ara, deixem que l'autor explique el contingut del llibre. El Consell Valencià de Cultura ha demostrat, una vegada més, estar preocupat i atent a la realitat cultural de la Comunitat Valenciana.”

Paraules de l'autor, Juan Ferrer Marsal:

Mis palabras son, ante todo, de agradecimiento al Consell Valencià de Cultura, a su presidente el Muy Ilustrísimo Señor Santiago Grisolí, por su labor de mecenazgo en el libro que ahora se presenta, y a los amigos que habéis querido acompañarnos en este acto.

Agradezco la calurosa presentación del director de la colección, Ilustrísimo Señor Don Manuel Bas, que, sin duda, tiene más que ver con la mutua admiración que hemos adquirido en el transcurso de este trabajo que con los méritos expuestos.

El libro corresponde al propósito concreto del Consell Valencià de Cultura de afrontar, desde el punto de vista cultural, uno de los grandes retos de la sociedad valenciana, que es la ocupación urbana de su costa, como uso rígido y permanente.

Se trata de un ejercicio intelectual sobre la costa, partiendo del análisis histórico de sus usos y construcciones, que conducen a una serie de reflexiones sobre el hecho de habitar la costa.

Por tanto, el libro no pretende ser un trabajo de erudición histórica, aunque ha sido redactado con el máximo rigor que he sido capaz. No se trata de un libro científico, por lo que no se aborda el análisis de la ordenación del territorio, las técnicas de ingeniería de costas, la problemática de las regeneraciones de playas u otras que están de actualidad.

Puede sorprender el enfoque general del libro, de considerar las construcciones en la costa, y no sus valores naturales, que es el planteamiento más usual. En modo alguno significa una valoración de lo que se considera más importante, ni desde luego un menoscabo de los planteamientos ecologistas a los que respeto plenamente. Sencillamente se trata de un enfoque diferente, que espero sea clarificador.

Se parte del convencimiento y la evidencia de que la costa es un espacio dinámico donde se producen un gran número de procesos biológicos, básicos para la conservación de la biodiversidad.

Personalmente, creo que todo esfuerzo es poco cuando se trata de conservar la biodiversidad de la costa, lo que sólo puede conseguirse de un modo eficaz excluyendo en grandes tramos de costa cualquier uso agresivo, que, con intensidad, lo son casi todos.

Sin embargo, el fenómeno de la litoralización afecta hoy a todo el mundo, y la población de los continentes se concentra en las franjas costeras, donde la densidad de habitantes crece sin cesar. Hoy, la costa, junto a la consideración de espacio natural, se percibe como un espacio de actividad, donde se concentra toda la ilusión de vivir con la mayor calidad de vida.

El libro plantea la contradicción que existe entre considerar la costa como espacio natural y su utilización como espacio residencial y de actividades económicas, contradicción que, de modo muy notable, es visible en la costa valenciana, en la que más del 60 % de la línea de costa es suelo urbano.

El Consell Valencià de Cultura ha querido ahondar en este problema como reto cultural de la sociedad valenciana, lo que justifica la edición de este libro.

Se ha pretendido una visión universal, o al menos mediterránea del problema de la costa, por referida a un tramo concreto, el valenciano, por entender que las obras realizadas en una costa determinada responden, no sólo a su singularidad geográfica, sino, y más especialmente, a sus vicisitudes históricas, a su relación con el continente al que sirve de piel o contorno y a su significado para el conjunto de países ribereños que comparten el espacio común de relación que es el mar.

Inicié mis contactos con el Consell Valencià de Cultura en noviembre de 1998, de la mano de mi buen amigo Manuel Bas, que iniciaba una serie de estudios sobre el museo marítimo y las comunicaciones en el espacio valenciano, donde los puertos han jugado un papel tan importante.

El libro fue aprobado por la Comisión de Gobierno en julio del año 2000. Desde esa fecha, y con la colaboración y ayuda del secretario D. José Morera, se fue perfilando y concretando la idea hasta su forma actual, que pretende ser, ante todo, una invitación a la reflexión de los problemas de nuestra costa.

En el primer capítulo se exponen algunas ideas generales sobre el hecho de construir y habitar la costa, que resaltan el significado especial de este espacio. Se destacan las diferencias conceptuales entre el mundo marítimo y continental, visibles en la historiografía continental, más rígida que la marítima, al menos hasta que el mundo es un espacio conocido y controlado.

En el recorrido por las obras realizadas a lo largo de 30 siglos, se van descubriendo los valores intrínsecos de nuestra costa, que por evidentes, pasan muchas veces desapercibidos.

El segundo y tercer capítulos se refieren al significado de la costa valenciana; su historia, arte y demás aspectos que determinan sus valores intrínsecos, sus usos y construcciones. Se analiza la fragilidad de nuestras plataformas costeras, los marjales y albuferas que se habían mantenido intactas hasta hace un siglo, a pesar de que su ocupación como espacio colonial, que dio lugar a las primeras construcciones, ocurrió hace casi treinta siglos.

Se analiza su carácter de espacio frontera, que hoy resulta difícil reconocer, pero que ha sido el más persistente de los usos a lo largo de la historia. Este aspecto ha determinado los espacios de relación, el propio sistema de ciudades costeras y las dificultades para mantenerlas pobladas desde el siglo IV al siglo XIX.

Los relatos de historiadores, las referencias geográficas, las descripciones del paisaje, de las costumbres y leyendas marineras, de su léxico y, sobre todo, la visión de artistas y poetas, son el vehículo que orienta el ansia de ocupación de la costa.

La costa valenciana es el levante peninsular, pero a su vez es la costa occidental que cierra el Mediterráneo, de cuyos sistemas portuarios ha dependido a lo largo de su historia. Desde ambos conceptos geográficos, Valencia ha recibido o trasladado sus conocimientos y formas de hacer.

Es sorprendente contrastar como los artistas valencianos han influido en la concepción que en toda España tenemos de la costa y han determinado incluso la necesidad de las obras. Los pintores marinistas valencianos, con sus cuadros de naufragios, evidenciaron la necesidad de construir la red de faros.

Sorolla, con su cuadro de denuncia social “Y aun dicen que el pescado es caro”, hizo necesario el plan de puertos pesqueros, con más contundencia que los informes oficiales. Gabriel Miró, describe el desasosiego y, a la vez, de esperanza que sobre los habitantes de las comarcas de las Marinas ejercían la visión del humo de los vapores que cruzaban sus bahías y las incipientes obras de los faros y puertos. Blasco Ibáñez, supo captar en “cañas y barro” el conflicto de intereses que hace ya más de cien años estaba planteado entre los pescadores y labradores de la Albufera, que es básicamente el mismo que hoy se plantea entre ecologistas y promotores turísticos. De ahí, la importancia del arte en la percepción de nuestra costa y de las relaciones de sus habitantes con su mar.

Los tres capítulos siguientes son una relación no cronológica y comentada de las obras y usos costeros en el litoral valenciano. Más que un catálogo, es un análisis histórico en el que se relacionan las necesidades de la sociedad con las obras construidas.

Es la parte esencial y argumental del libro, sin la que no es posible valorar la intensidad y singularidad de los procesos actuales y que permite además mostrar los valores culturales de la ingeniería valenciana.

La enumeración de los tipos de obras, sólo en exhaustiva algunos casos, permite ver la diversidad de usos, lo cambiante de las características físicas de las playas y la enorme incidencia de las situaciones políticas en estos espacios tan sensibles.

Las instalaciones comerciales de los colonizadores son las construcciones más antiguas conocidas. La Fonteta de Guardamar y La Picola en Santa Pola, etc.

El uso industrial ha sido persistente, pero poco intenso. Factorías de *garum*, la siderúrgica de Sagunto o la central térmica de Castellón, son ejemplos de este uso.

Las construcciones religiosas arrancan en el siglo IV a. C., y nos permiten conocer algunas singularidades de nuestra costa, como es el haber albergado a las dos máximas instituciones religiosas del mundo, aunque en formas contestadas. El Califato de Denia, en el siglo XI, y el papa Luna, cuatro siglos después, en su castillo de Peñíscola.

Las construcciones militares, algunas tan singulares como Tabarca, la red de atalayas, la red de castillos, pueblos y casas fortificadas, constituyen un patrimonio cultural de primer orden. No menos singular es la organización del sistema de ciudades medievales costeras, como respuesta al problema de la piratería.

Faros, astilleros, almacenes, el alumbrado de puertos naturales, edificios administrativos y otros, componen un variado repertorio de las construcciones costeras analizadas.

El proceso de creación de los puertos es un capítulo importante, pero no relevante en cuanto a la ocupación, ya que aún hoy, y a pesar de su relevancia comercial, pesquera y turística, apenas ocupan el 5 % de línea de costa. Se destaca la singularidad de la organización portuaria antigua, resultado de que el Reino de Valencia fue la fusión de las conquistas de Aragón y Castilla.

Se evidencia el extraordinario patrimonio tecnológico que supone el amplio repertorio de soluciones ingenieriles empleadas en la construcción de los abrigos artificiales o puertos, imprescindibles para nuestro desarrollo agrario del siglo XIX, que supuso, junto con el uso agrícola de las plataformas costeras, la primera transformación importante de la costa.

Todo el capítulo 6 se dedica al desarrollo turístico.

Inicialmente, con la construcción de balnearios y otras instalaciones, no supuso una alteración permanente de la costa, pero no así el desarrollo urbano o residencial de los últimos cuarenta años, que ha provocado un cambio sin precedentes del uso de la costa, y que plantea el principal reto de futuro. El libro describe, a grandes rasgos, el proceso de esta ocupación.

En el último capítulo se analizan los usos y tendencias que definen el nuevo significado de la costa como espacio de concentración humana y las construcciones, generalmente de conformación paisajística, que presumiblemente y de modo excepcional, serán demandadas para atender a esos usos.

Sabemos que la costa ha sido habitada en todos los tiempos, pero nunca antes lo ha sido de modo tan persistente, con tanta intensidad, y desde luego, nunca con tanta extensión.

En esta parte, no se exponen propuestas de actuación del autor ante este reto, sino que se aventuran las posibles demandas futuras de la sociedad para atender a este uso.

Se hacen observaciones sobre los espacios operativos, especialmente los portuarios y terciarios recientemente demandados, y se especula sobre el tipo de obras que sería necesario acometer en el caso de que la sociedad pretendiera proteger sus espacios urbanos costeros ante el aumento del nivel del mar, el clima extremo u otros cambios medioambientales que alterarían la dinámica litoral.

Es necesario tener presente que las inversiones demandadas harán inviables la mayor parte de estas obras.

También se especula sobre las obras que se podrían demandar en el caso de que la sociedad, por ejemplo, para salir de una crisis económica, quisiera hacer más atractiva su costa.

Obviamente, se echa en falta una mayor atención a conocimiento científico de estos procesos, y en general, del medio costero. Leemos en la prensa la presencia de manchas de varios kilómetros de extensión de medusas u otras formaciones biológicas, plagas de algas desconocidas, movimientos cíclicos de las arenas, sin que la comunidad científica tenga siempre las respuestas a estos fenómenos.

La oscultación de los movimientos de las dunas submarinas y los procesos biológicos requieren importantes medios de investigación, quizás barcos oceanográficos y laboratorios permanentes que ayuden a comprender lo que pasa a nuestro alrededor.

Al margen de la parte expositiva, todo el libro gira en torno a la idea expuesta al inicio. Se refiere al hecho de que habitar un espacio es consustancial con el de construir. Habitar exige evitar los riesgos, es decir, eliminar las incertidumbres.

No aceptamos los daños de las riadas, los fallos en el suministro de agua, la desaparición de las playas, la desaparición de una flota por falta de abrigo, y, en general, las llamadas catástrofes naturales, que generalmente, no son más que sucesos de largo período.

En la prensa de este año de tantos temporales, los pueblos costeros han demandado protección para sus playas, para sus paseos marítimos, y han pedido arrecifes y barreras para mantener su medio de vida.

La "lógica" que impone el uso urbano, es decir, el hecho de habitar la costa, determina las demandas de la sociedad, de conseguir una costa amigable, sin riesgos de temporales ni otras incertidumbres. Esta misma lógica nos puede hacer pensar que las futuras generaciones no se resignarán a dejar de intervenir en la primera línea de costa, y posiblemente se decidan por crear una línea nueva.

También hay que tener muy presente lo difícil que resulta imponer cambios en la economía de los pueblos costeros, cuyo bienestar depende de su desarrollo urbano, y en menor medida, de los servicios turísticos.

Cualquier política basada en los conceptos de sostenibilidad, deberá contemplar el progreso económico de estas zonas y la cohesión social, a parte de la imprescindible protección al medio ambiente.

Por tanto, los comentarios finales del libro no son el deseo o una propuesta de desarrollo, sino la constatación del riesgo que supone la ocupación extensiva de la costa y el aviso de lo que está ocurriendo, que va por encima de las limitaciones legales o las voces de alarma de los que no quieren admitir la realidad de las cosas.

El problema no es tanto el actuar intensamente en un tramo urbano de la costa para hacerla habitable, sino el extender los usos incompatibles a lo largo del litoral.

Se puede establecer una similitud con las ciudades fluviales en nuestros ríos de unos 600 Km. Las ciudades nacen en un recodo y acaban ocupando ambos márgenes con malecones y paseos. Se regula el río y se encauza para evitar catástrofes. Finalmente, se requiere su mejora ambiental y se hacen represas para dejar una lámina de agua poblada con patos y peces. Esta forma de actuar es consustancial con habitar.

El problema de la costa no es tanto resolver el problema de los bordes urbanos, sino la extensión de este borde. Esta estrategia de concentración de la población es seguramente inviable y nefasta para un continente, no solo desde el punto de vista de la biodiversidad, sino también desde el territorial, defensivo, sanitario y otros.

En fin, y con esto termino, he de resaltar que algunos problemas han sido planteados generalmente como casos extremos, que afortunadamente no tienen por que llegar a producirse, pero que dan al libro un premeditado aire de provocación.

Estas situaciones extremas solo serían posibles en el supuesto de que el bienestar económico de Europa y el proceso de acumulación de la población en la periferia costera o litoralización, sigan creciendo indefinidamente. Es una hipótesis presuntuosa, habida cuenta de las tensiones e incertidumbres que siempre se ciernen sobre la costa. No obstante, sería también una irresponsabilidad no tener prevista la proyección recta de la tendencia actual y “agotar el medio” sin haber puesto los remedios evidentes.

A lo largo de estas reflexiones, he llegado al convencimiento de que la confrontación ideològica entre los que justifican el desarrollo inmediato, sin calibrar las consecuencias, y los conservadores a ultranza del medio y de uno sistemas de vida amigable, que seguramente solo han existido en la imaginación de los hombres, es cada vez más estéril.

Ha llegado el momento de cerrar la horquilla y entender que, de polarizarse la opinión en dos posturas antagónicas y distantes, hace imposible un punto razonable de encuentro, imprescindible para actuar con racionalidad.

Acepté el riesgo de llamar la atención sobre este tema porque estoy convencido de la necesidad de regionalizar nuestro desarrollo. Las amplias playas de nuestro litoral, sus acantilados, sus albuferas y su mar luminoso y azul, que son sus señas de identidad, bien merecen este esfuerzo.

Espero y deseo que este libro sirva para avivar el discurso sobre el maravilloso espacio costero valenciano, donde se está concentrando toda la ilusión de disfrutar un mundo abierto y tranquilo, producto de una renovada fascinación por el mar.

Agradezco nuevamente al Consell Valencià de Cultura su interés en abordar estos retos, que siempre son espinosos, a su presidente, a los miembros de su Comisión de Gobierno y al personal de esta entidad, que me ha sorprendido con su eficacia y buen hacer.

Muchas Gracias.”

c. Ple de 22 de juliol, d'acomiadament dels membres ixents

El president de la institució pronuncia unes paraules de reconeixement del treball fet pels membres ara ixents, dels quals n'hi ha dos presents en esta sessió (senyor Bas Carbonell i senyor Prades Perona) i tres d'absents (senyor Casp Vercher, senyor Fabregat Mañes i senyor Torrent i Llorca), als quals expressarà el dit agraïment per carta, i fa vots perquè tots els exconsellers continuen considerant-se vinculats a la institució. Seguidament, entrega la Medalla de Plata del Consell Valencià de Cultura als consellers ixents senyor Luis Prades Perona i senyor Manuel Bas Carbonell, els quals tenen unes paraules d'agraïment per les consideracions rebudes durant els seus mandats, i de satisfacció per l'experiència enriquidora que els ha representat haver treballat a la vora de tan distingits companys.

Més informació en l'apartat 4.1. Acords d'organització i funcionament, pàg. 65.

d. Ple de 26 de juliol, de nomenament dels nous membres del Consell

Amb la presència del Molt Honorable Senyor José Luis Olivas, president de la Generalitat Valenciana, i l'Honorable Manuel Tarancón Fandos, conseller de Cultura i Educació, té lloc l'acte de nomenament i constitució del nou Consell Valencià de Cultura.

Primerament, el secretari del Consell Valencià de Cultura, senyor Morera, llig la convocatòria de la sessió i el Decret de nomenament dels membres electes —els elegits de nou i els reelegits— de la institució. Després, el president del Consell lliura als membres nous, i als que comencen un mandat nou, les seues acreditacions: senyor Vicente Álvarez Rubio, senyor Ricardo Bellveser Icardo, senyor Juan Ferrando Badia, senyor Juan Antonio Montesinos Garcia, senyor José María Morera Buelti, senyor Vicente Muñoz Puelles, senyor Eduardo Primo Yúfera, senyora Isabel Ríos Garcia, senyor Ramón de Soto Arándiga, senyor Fernando Vizcaíno Casas. La senyora Negueroles Colomer, absent de la sessió, recollirà la seua acreditació a part.

A continuació, el president del Consell Valencià de Cultura pronuncia el discurs següent:

“En nom d'esta institució que, per manament del Consell de la Generalitat, tinc l'honor de presidir, obriré esta sessió constituent del Consell Valencià de Cultura donant, en primer lloc, la benvinguda al Molt Honorable Senyor José Luis Olivas, president de la Generalitat, que distingix especialment la nostra casa amb la seua presència en este acte, primer en el que participa fora de la seu del Govern en la seua nova qualitat de president de tots els valencians.

“Quiero ver yo, en este gesto de nuestro presidente, una manifestación de la importancia reconocida por la Generalitat a la cultura como gran aglutinador y como base fundamental del crecimiento sociopolítico e incluso económico de nuestra sociedad. Bienvenido, señor presidente, a esta casa que lo es de todos los valencianos conscientes, como usted, de la necesidad del desarrollo cultural.

“Doy la bienvenida igualmente al Honorable Señor Manuel Tarancón, Conseller de Cultura y Educación, tan vinculado a esta casa por el campo propio de su responsabilidad política como -me consta- por su mismo carácter de hombre de especial vocación humanista. Como usted sabe, está usted en su casa.

“La cultura es un instrumento, por no decir el conjunto de los instrumentos con los que los humanos, integrados en sociedades históricas, interactuamos con el mundo. Por lo tanto, es necesario no sólo conservar sus valores centrales, sino también su efectividad en el día a día, dotándola en cada momento de nuevas capacidades en respuesta a las nuevas oportunidades que la historia nos presenta. Ese es el espíritu conductor de los trabajos de este Consell, y así puede verse en la historia de nuestra institución, y especialmente en sus Memorias anuales, la última de las cuales esperamos tener el honor de poder entregar al presidente de la Generalitat el próximo mes de septiembre, en la sede de su Gobierno, con lo que al mismo tiempo tendremos la oportunidad de devolverle su visita de hoy a la de este Consell.

“Doy, finalmente, la bienvenida a los nuevos miembros del Consell Valencià de Cultura. No todos ellos lo son ahora por primera vez. Pero a todos debo hacerles presente, junto con el gran honor que representa para cada uno la recepción de su mandato, la gran responsabilidad que con el mismo asumen. Una responsabilidad para con este alto organismo cultural, para con su imagen y su historia, y también una responsabilidad para con los valores democráticos representados, en nombre de toda la sociedad valenciana, por la Generalitat de la que desde hoy forman parte visible. Uno de estos valores es el respeto a la diversidad de nuestra sociedad, representada en la misma composición de nuestro pleno, y a la libertad irrenunciable de la creación cultural, sin la cual toda cultura corre el peligro de aislarse del mundo y perderse a sí misma. Como miembros del Consell Valencià de Cultura, debemos dar muestras, en todos nuestros actos —porque en todos ellos se nos verá públicamente como representantes de esta institución—, de una extrema sensibilidad en ese respeto a la libertad y a la diversidad. En ellas se funda nuestra riqueza presente y futura. Con estas palabras dirigidas a los nuevos consejeros pienso haber cumplido con mi primer deber como presidente de este Consell. El segundo es, simplemente, decirles: “Benvinguts. Estem segurs que treballar juntament amb vostés serà, a més d'un honor, un enriquiment per a esta institució i per a la nostra cultura”.

A continuació, té lloc la constitució de la mesa presidencial del ple amb el nomenament de vicepresident i secretari, d'acord amb l'article 20 de la Llei i 23 del Reglament del Consell Valencià de Cultura. Abans, però, el president llig la següent introducció a la seua proposta de nomenament de vicepresident i secretari:

“Quiero empezar dándoles las gracias a todos. A los nuevos miembros, gracias por su presencia en esta casa, al haber aceptado la responsabilidad intelectual y política que conlleva su condición de consejeros. Y a los antiguos, gracias por la continuidad de su presencia, que es la continuidad de su voluntad de seguir comprometidos con la misión y los trabajos de esta institución.

“Yo considero esta continuidad importantísima para la consolidación institucional. Lo mismo que para la cultura, que, como saben, es un proceso evolutivo basado en la continuidad. Porque, sin esa continuidad, no podríamos hablar de proceso, sino de hechos aislados, sin ningún significado utilizable. Por suerte, en esta institución no nos enfrentamos por ahora a ninguna ruptura. Si me permiten la broma, la gran mayoría de los que estamos aquí somos “repetidores”, y espero que pase lo mismo con los que hoy se incorporan a esta asamblea por primera vez.

“De 1986, fecha de la fundación de nuestro Consejo, a este 2002 de ahora hay la distancia que va de ocupar un rincón junto al almacén de la Conselleria de Cultura a ocupar esta sede propia y permanente. Un signo visible de nuestro proceso de consolidación institucional que puede parecer nimio, pero que no lo es más que la punta visible del iceberg comparada con su masa total sumergida —que es la que permite que la punta flote. Y en esa masa sumergida quiero evocar trabajos como, en los orígenes, la organización de la primera reunión internacional sobre el genoma humano, la sugerencia de la creación del Museo de las Ciencias, o, más recientemente, el dictamen sobre el valenciano, el de la protección de la Huerta de Valencia, las llamadas de atención para el aprovechamiento de ese inmenso yacimiento arqueológico que es Sagunto, la idea de la creación de un Museo Marítimo, etc.

“El Consell Valencià de Cultura tiene diecisiete años de historia. Todos sabemos que los diecisiete son una edad maravillosa... terriblemente incómoda. Una edad en la que todavía se tiene toda la vida por delante. Pero en la que ya es hora de empezar a quitarse el acné.

“Yo creo que a ese acné, y a los medios para tratarlo, es a lo que se refería, el año pasado, el informe que la Sindicatura de Cuentas hizo de la auditoría practicada a nuestra institución y a sus métodos administrativos. Pues bien, ya estamos poniendo los medios y la firme voluntad de hacer las cosas no sólo bien, o incluso mejor, sino también correctamente. Hemos puesto una gerente al frente de la plantilla funcional, estamos trabajando en un nuevo programa contable, estamos implantando nuevos métodos de administración y de servicio a los consejeros y a sus programas de trabajo.

“Y ahora, con la maquinaria bien engrasada y puesta a punto, ¿qué vamos a hacer?

“Después de entrevistarme con todos ustedes, y con algunos en varias ocasiones, me corresponde hacer en esta sesión una serie de propuestas de nombramiento, tanto para la vicepresidencia como para la secretaría, las vocalías de la Comisión de Gobierno y las presidencias de las distintas comisiones. Pero primero quiero exponer unas líneas generales de metodología:

“Muchos de ustedes me han manifestado su opinión de que el papel de las comisiones informativas debería ser reforzado. Y estoy de acuerdo. Pero el refuerzo de las funciones y del papel protagonista de las comisiones informativas pasa —y eso no se le puede escapar a nadie— por empezar a corregir el exceso de protagonismo que últimamente hemos dado a ponencias y grupos de trabajo. Es comprensible y positivo que el mismo consejero que propone un trabajo haga de ponente del mismo: exponga su proyecto, proponga un plan de trabajo y se encargue de que este sea aceptado por la comisión de la que se trate, para que ella haga lo propio ante la Comisión de Gobierno: exponer la idea, el plan de trabajo, los medios necesarios, y conseguir el traslado del proyecto a la consideración del pleno, ante el que deberá defender su aprobación. Pero ese trabajo en el que alguien puede actuar de ponente debe ser asumido por el conjunto de la comisión que lo apadrine. De otra forma, la comisión se disgrega en grupos cuasi autónomos y pierde gran parte de sus potencialidades de trabajo y de su autoridad ante el pleno. De forma que sólo con carácter muy excepcional, sólo cuando se vea estrictamente necesario, deberíamos plantearnos la creación de ponencias o grupos para llevar adelante trabajos propios de las comisiones.

“Por otra parte, debemos abandonar, hasta donde sea posible, toda improvisación. Es verdad que a lo largo del año podemos encontrarnos con hechos y situaciones puntuales e imprevisibles que demandan una respuesta rápida. El reciente fallo judicial sobre la reforma del teatro romano de Sagunto sería un buen ejemplo de eso. Ahora bien, generalmente, lo que se espera de esta institución son reflexiones profundas sobre grandes líneas de política cultural. Reflexiones que puedan orientar a los poderes públicos en sus tomas de deci-

siones a largo plazo, y también en el día a día. Pero sin olvidar que ese día a día les pertenece a ellos, a los poderes ejecutivos, y no a nosotros como institución consultiva. Por eso es necesario establecer y seguir un calendario anual. Y por eso yo voy a pedir a los presidentes de comisión que, anualmente, en septiembre, presenten cada uno su plan para el siguiente ejercicio. Un plan que consista en la identificación de unos pocos grandes temas, o mejor dicho grandes líneas de estudio, en el campo correspondiente a cada comisión, y en el programa de tratamiento de los mismos, para poder presentar, al final del ejercicio, dos o tres documentos de análisis realmente sólidos, fundamentados y capaces de un positivo poder de influencia sobre las autoridades y sobre la misma opinión pública.

“Esto que estoy apuntando exige una dedicación intensa a cada trabajo. Para hacer posible esa dedicación, informo a los nuevos consejeros, y recuerdo a todos los demás que cada uno de ellos no puede pertenecer más que a tres comisiones informativas como máximo –a dos, en el caso de los que ya pertenezcan a la Comisión de Gobierno.

“Finalmente, todos ustedes conocen ya mi interés en conseguir la máxima transparencia y comunicación entre los órganos tanto informativos como de decisión de esta casa. Aquí debo entonar un *mea culpa*. De acuerdo con nuestra Ley –de la que en ningún momento debemos apartarnos—, me corresponde a mí la tarea de presidir todas las comisiones. Hasta ahora no he podido hacerlo más que ocasionalmente. En adelante, cuenten en todas las sesiones de comisión con mi presencia o, cuando eso no sea posible, con la de algún otro miembro de la Comisión de Gobierno en el que yo delegue esa función. Eso, naturalmente, cuando entre los miembros “normales” de la comisión no esté ya alguno de la Comisión de Gobierno. Yo espero que con eso eliminemos problemas de comunicación con los que a veces nos hemos topado, y que no hacen más que ralentizar nuestros trabajos. Porque, lo que con eso conseguimos, no es sólo que la Comisión de Gobierno esté informada “en tiempo real”, como ahora se dice, de los trabajos del resto de las comisiones, sino que éstas estén permanentemente informadas de las decisiones tomadas en aquella.

“Y ahora sólo me queda agradecerles su atención y su paciencia, y pasar a exponerles mi propuesta de nuevos nombramientos en los diversos órganos de esta institución.

Les propostes, els debats i les votacions que donen pas a la nova composició de les Comissions del Consell es reproduïxen en el capítol 4.2. “Acords relatius a les competències del Consell”, pàg. 66.

e. Taula redona sobre les restes paleontològiques a la Comunitat Valenciana, 19 de desembre, Palau de Forcalló

La taula redona comptà amb la presència del president del Consell Valencià de Cultura, senyor Santiago Grisolí, el catedràtic de Paleontologia de la Universitat de València, senyor Miquel de Renzi, i la Directora del Museu de Ciències Naturals de València, senyora Margarita Belinchón, a més d'un públic nombrós relacionat amb les disciplines afectades.

L'interès del CVC en este assumpte sorgix arran d'una denúncia formulada davant la Comissió de les Ciències pel conseller senyor Muñoz Puelles, en la qual donava testimoni del tràfic i la venda de fòssils, així com de l'espoli d'alguns jaciments d'importància, sense control per part de l'Administració. Durant la primavera de 2001, la comissió esmentada es va fer càrrec d'elaborar un informe sobre la qüestió, entrevistant-se, entre d'altres, amb l'alcalde de Morella per a conèixer les iniciatives i els projectes d'investigació en els jaciments del municipi, sens dubte els més importants de la Comunitat. Posteriorment, amb la intervenció conjunta de la Comissió Jurídica, s'estudiaren amb detall les conseqüències de la desprotecció, a més de les propostes i recomanacions que calia fer a l'Administració. El ple del Consell Valencià de Cultura aprovà l'informe en la seua sessió del dia 26 d'abril de 2002.

Els ponents es feren ressò de la necessitat de posar en valor els jaciments paleontològics perquè puguen ser visitats, la constitució de nou del Consell Assessor del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic i el compliment i l'aplicació de la Llei de Patrimoni. Com a recapitulació de tot allò debatut en la taula redona, el CVC formularà davant la Conselleria de Cultura les qüestions següents:

- Desplegament normatiu de la Llei de Patrimoni Valencià (Títol III “Del patrimoni arqueològic i paleontològic”) amb la creació de la figura “Lloc paleontològic singular” per a regular els usos i les activitats autoritzats.
- Continuar el *Catàleg de llocs paleontològics singulars de la Comunitat Valenciana*, per a la seua protecció i estudi.
- Augment de la plantilla de la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura amb personal tècnic especialitzat en paleontologia.
- Reserva de partides pressupostàries específiques per a actuacions en matèria de patrimoni paleontològic que permeten assolir les previsions de la Llei de Patrimoni.

f. Visites rebudes en el Palau de Forcalló, seu del Consell Valencià de Cultura

Visita de la Comissió fallera Na Jordana al CVC, 15 de març

El president del Consell Valencià de Cultura, el senyor Santiago Grisolí, lliurà la Medalla i el Diploma d'Honor a la comissió esmentada com a mostra de reconeixement del seu treball a favor del manteniment de la cultura popular del barri del Carme de València. (Ressenya del ple del 27 de març).

Visita de l'actriu Concha Velasco, 10 de maig

L'actriu esmentada visita el Consell i firma en el llibre d'honor de la institució. El president li fa entrega de la medalla del Consell.

Visita del rector de la Universitat de València, 16 de maig

El president del Consell, senyor Santiago Grisolí, s'entrevista i lliura la medalla de la institució al senyor Francisco Tomàs, rector de la Universitat de València.

Lliurament de la medalla de bronze de la institució a Woody Allen

El president comunica que, amb ocasió del lliurament recent dels Premios Príncipe de Asturias, va imposar la medalla de bronze de la institució a l'actor i realitzador cinematogràfic Woody Allen. (Ple del 30 d'octubre).

Visita de la consolessa honorària de França, 27 de novembre

El 27 de novembre ens visitaren un grup de quinze francesos residents, membres d'una associació cultural, acompanyats per la consolessa honorària de França, Nadine Cussac de Llombart.

Visites escolars al CVC acompanyats de membres de la institució

- 21 de febrer, IES Mestalla de València.
- 29 d'abril, IES El Clot, de València.
- 28 de maig, Col·legi IALE de l'Eliana.
- 26 de setembre, Col·legi públic Sant Bertomeu de Godella.
- 24 d'octubre, Col·legi Gran Asociación del carrer Pare d'Òrfens del barri del Carme de València.
- 28 de novembre, Escola d'adults Vicent Ventura.

3.5. Visites del Consell Valencià de Cultura

a. Visita al Museu de les Ciències Naturals de València, 11 d'abril

Nota presentada pel Secretari del Consell, senyor Morera, davant el ple de la institució de 26 d'abril.

“El passat dia 11 d'abril, els companys membres del Consell Valencià de Cultura Santiago Grisolí, Vicent Álvarez, Jesús Huguet, Ramon Lapiedra i jo mateix vàrem visitar el Museu de Ciències Naturals de València, ubicat als Jardins del Real. La impressió general que rebérem és que el museu està dissenyat amb una òptica museística social, didàctica i moderna, i que gaudix, per tant, d'una gran popularitat. Cal, llavors, felicitar l'Ajuntament de València per l'esforç fet posant a disposició dels valencians, en un lloc digne, les col·leccions científiques municipals. Tanmateix, hi ha unes altres col·leccions, importants i valuoses des del punt de vista científic, que es troben, ara per ara, disperses, en possessió d'entitats diferents, amb el desconeixement popular i la falta de mesures de conservació adients que això comporta.

Per això, es proposa a la Comissió de les Ciències l'estudi i la catalogació de totes les col·leccions científiques que puga haver a la ciutat de València, de tal manera que puguem, després, recomanar-ne a l'Ajuntament la inclusió dins el Museu de Ciències Naturals.”

b. Visita a l'església de Sant Nicolau de València, 11 d'abril

Nota presentada pel Secretari del Consell, senyor Morera, davant el ple de la institució de 26 d'abril.

“El mateix dia 11 d'abril, vàrem visitar l'església de Sant Nicolau de València els companys membres del Consell Valencià de Cultura Santiago Grisolí, Jesús Huguet i jo. Tots tres quedàrem impressionats davant la vàlua cultural que representa l'església des del punt de vista arquitectònic, pictòric i religiós. Ens congratulem de les millores que s'hi han dut a terme, especialment la il·luminació, amb gust i respectant el conjunt. Tanmateix, cal fer una denúncia clara i vehement pel fet que les finestres que donen al sostre es troben sota un estat de conservació deplorable, permetent l'entrada d'aigua, radiació i brutícia dins de l'edifici amb el perjudici consegüent. Caldria, també, restaurar de manera adient la porta noble de l'església. Finalment, recomanem vivament la visita a esta església.”

c. Visita a la comarca dels Serrans, 22 d'abril

El dilluns 22 d'abril vaig fer, amb alguns consellers, una visita a la comarca dels Serrans, motivada per una petició per a fer-nos conèixer la degradació del paisatge causada per les explotacions mineres. Vaig escriure al conseller de Medi Ambient informant-lo de la nostra visita i sol·licitant-li informació sobre l'activitat minera, la seua repercussió advertida en el medi físic i els plans possiblement existents per a controlar-la i corregir-ne els efectes indesitjables.

d. Visita a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 16 de setembre

El president i els membres de la Comissió de Govern dinaren a la seu de l'AVL amb la presidenta i els membres de la Junta de Govern d'aquella institució per establir-hi vincles de comunicació i col·laboració institucional

e. Visita al Consello da Cultura Galega, 2,3 i 4 de desembre

Informe de la visita del senyor Huguet

D'acord amb la invitació formulada per la Comissió Executiva del Consello da Cultura Galega, en la visita que efectuaren l'any 2001 a València, es desplaçaren a Santiago de Compostel·la el president del Consell Valencià de Cultura, senyor Grisolí, el conseller senyor Huguet i el funcionari del CVC, senyor Avellan, els dies 2,3 i 4 del present mes de desembre.

El dia 3 assistírem al Ple extraordinari (després de saludar el *conselleiro* Da Cultura, que s'acostà a la seu del Consello da Cultura Galega exclusivament per a donar la benvinguda a l'expedició valenciana) que, amb motiu de la catàstrofe produïda pel vessament del petrolier Prestige, mantingué el Consello. En una intervenció del Sr. Huguet i, posteriorment, del president Grisolí, es recordà la gran personalitat del president anterior del Consello, senyor Casares, i la importància d'estos encontres. En nom del CVC, el president Grisolí manifesta l'adhesió a la declaració institucional que havia formulat el Consello, cosa que fou acceptada unànimement pels membres del Consello fent-se constar en la declaració mateixa (s'adjunta còpia de la *web* amb el comunicat del Consello).

Posteriorment, a la mateixa seu del Consello, en la plaça de l'Obradoiro, se'ns mostrà la pàgina electrònica d'Internet del Consello que, en poques setmanes, ha rebut més de 70.000 visites. La *web*, la basteixen diàriament becaris, amb la direcció d'un funcionari de carrera, i s'ha convertit en un dels òrgans de difusió més important de la cultura gallega, especialment en relació amb l'emigració.

Visitarem el Parlament galleg, on fórem rebuts pel president i una representació parlamentària; el Museu del Poble Galleg i la Catedral de Santiago, on el canonge lector ens mostrà el Codex Calixtinus, un dels còdexs medievals més interessants.

El dia 3 finalitzà amb les visites a la Fundació Cela i a la Casa-Museu Rosalia de Castro en Iria Flavia i Padron, respectivament.

El dia 4 s'inicià amb una nova reunió de treball amb els membres de la Comissió Executiva del Consello, en la qual s'expressà l'interès per iniciar uns contactes periòdics i uns intercanvis d'actuacions i projectes entre ambdós consells. Així com la possibilitat que els dos consells, els únics en tot l'Estat, puguen ser exemple, amb les seues diferenciacions i models, pels propòsits d'aquelles comunitats autònomes que sembla que volen crear uns organismes de les mateixes característiques.

Després de la reunió, els representants del Consell Valencià de Cultura, sempre acompanyats pels presidents, vicepresidents del Consello, senyors Zulueta, Diaz-Fierros i Castromil, així com del secretari, senyor Monteagudo, ens desplaçarem a A Coruña, on fórem rebuts per l'alcalde de la ciutat, el senyor Vázquez. Després de la recepció protocol·lària, els senyors Vázquez, Grisolí i Zulueta intervingueren en una roda de premsa que va tenir un gran ressò en els periòdics gallegos (també algun valencià ho remarcà), especialment les declaracions del senyor Grisolí al voltant de la catàstrofe del petrolier esmentat.

L'estada a A Coruña continuà amb una visita a la Real Academia Galega (casa pairal de la comtessa de Pardo Bazán), a la Domus i a l'Aquarium, on el director dels museus científics de la ciutat, senyor Núñez, agrai la presència, les paraules i l'oferiment valencià d'ajut en moments tan tensos i dramàtics. Després del dinar ens desplaçarem a l'aeroport, sempre acompanyats pels membres directius del Consello, des d'on ens traslladarem a València, via Madrid.

Consideracions personals:

- La cortesia i amabilitat dels membres del Consello ha estat il·limitada. En cap moment, i a pesar dels moments greus que està passant el poble galleg, han manifestat malestar o presses personals o institucionals. Tot al contrari, han repetit, una i mil vegades, l'agraïment per la visita i per les paraules i oferiments del CVC, destacant sobre tot la satisfacció que els ha produït la nostra adhesió al seu manifest i les declaracions del senyor Grisolí, que han estat una mena d'aval de la seua postura.
- Lamentar que l'expedició valenciana comptara només amb dos membres del Consell (el president i el conseller Huguet). Encara que l'actitud i el saber estar del president del CVC i les seues manifestacions oportunes han estat la millor representació que podíem desitjar.
- L'interés i la importància que cal donar a relacions d'esta mena. L'oferiment per intercanviar projectes, actuacions i idees pot servir per a fer més intensives les nostres tasques, a pesar que les característiques del Consello i el Consell tinguen diferències pregones. En qualsevol cas, la proposta de preparar unes reunions per tal d'oficialitzar els intercanvis ens sembla una oportunitat magnífica per ambdós institucions.

A continuació, es reproduïx la nota de premsa emesa pel CVC amb motiu de la visita al Consello da Cultura Galega

“El Consell Valencià de Cultura se solidaritza amb Galícia i manifesta la necessitat de mobilitzar més mitjans oficials”

A Coruña. (04.12.02).- Una representació del Consell Valencià de Cultura, encapçalat pel seu president, Santiago Grisolí, visità la seu del Consello da Cultura Galega, a Santiago de Compostel·la, amb l'objecte de fomentar intercanvis de projectes i iniciatives entre ambdós institucions.

Amb tal motiu, Santiago Grisolí manifestà hui, en nom de la institució que presidix, la seua solidaritat amb Galícia pel moment que està travessant, i argumentà la necessitat que existisca més implicació d'organismes oficials per a fer front a desastres com el del Prestige.

Segons Grisolí, “cal una mobilització extensa d'entitats, com ara la Guàrdia Civil, la Marina o l'Exèrcit, perquè ajuden a eixir d'uns moments tan difícils”.

Per la seua part, l'alcalde de l'Ajuntament de A Coruña, Francisco Vázquez, mostrà la seua gratitud als membres del CVC per la seua solidaritat i suport, així com pel seu oferiment en cedir l'aquari oceanogràfic de València “en cas d'una hipotètica necessitat de traslladar allí les espècies marines”.

Els representants del CVC visitaren hui A Coruña convidats pel Consello da Cultura Galega. La visita començà amb la rebuda a l'Ajuntament per part de l'Alcalde, Francisco Vázquez i, posteriorment, es traslladaren a visitar les instal·lacions de la Real Academia Galega, l'Aquarium Finisterrae i també la Domus.

Segons el president del Consello da Cultura Galega, Alfonso Zulueta de Haz, les relacions entre Galícia i València augmentaran “perquè som, dins Espanya, les dos úniques autonomies que tenen este tipus d'institucions. Per això, hem de caminar junts i establir col·laboracions”.

Per a Zulueta, esta visita és el començament d'intercanvis possibles que seran més profunds i importants en el futur”. A més, manifestà també el seu agraïment al CVC per la seua solidaritat amb Galícia. “Cal agrair que, en moments de desgràcia, ens sentim guarits per altres institucions”.

3.6. Representació en institucions, consells rectors i jurats de premis

a. Representació en institucions

- Per delegació del president, el conseller senyor Huguet Pascual representa el Consell Valencià de Cultura en unes Jornades a la Universitat d'Alacant per a celebrar els 20 anys de l'Estatut d'Autonomia. La invitació estava efectuada pel catedràtic de Dret Constitucional Asensi Sabater. (Ple de 22 de febrer).
- El senyor Grisolia ha estat nomenat membre del Consejo Asesor de la Universidad Cardenal Herrera – CEU. (Ple 27 març)
- El senyor Sanchis-Guarner Cabanilles fa un breu report de la seua assistència, per delegació del president, a una sessió del patronat del Museu de Ceràmica González Martí. Vist que el museu no rep del ministeri els recursos necessaris per a un bon funcionament, el senyor Sanchis-Guarner Cabanilles planteja la necessitat de buscar finançament privat provinent d'empreses esponsoritzadores. D'altra banda, lamenta que este museu no figure en les guies ni en els circuits turístics organitzats per l'Ajuntament de València. (Ple del 31 de maig).
- El conseller Jesús Huguet participa, el 4 d'octubre, per delegació del president i en representació del Consell Valencià de Cultura, en la lectura col·lectiva del Tirant lo Blanch organitzada per la Falla Na Jordana, del barri del Carme de València. (Ple del 30 d'octubre).
- La Comissió de Promoció Cultural ha delegat en el seu membre Juan Antonio Montesinos visitar Elx i Orihuela per a recollir informació sobre dos assumptes dels quals s'ocupa la comissió: el projecte de construcció d'un aparcament públic subterrani en l'entorn de diversos monuments d'Elx declarats Béns D'interés Cultural, i l'enderrocament d'un palau en la segona de les ciutats mencionades. El secretari es compromet a proporcionar-li credencials de membre del Consell perquè pugua efectuar les visites mencionades. (Ple del 30 d'octubre).
- El conseller Jesús Huguet Pascual representa la institució en les Jornades de l'Associació d'Arxivers Valencians, pronunciant-hi una conferència l'11 de desembre a Torrent de l'Horta. (Ple del 29 de novembre).
- S'acorda que la consellera Elena Negueroles Colomer represente la institució en l'Institut Valencià de Conservació i Restauració de Béns Culturals. (Ple de 29 de novembre).
- El conseller senyor Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles representa el Consell Valencià de Cultura en la Fundació Investigació de l'Hospital Clínic Universitari de València.

b. Consells rectors

El Consell Valencià de Cultura té, per precepte legal, representants delegats en els Consells Rectors de diferents entitats culturals valencianes de caràcter públic. El plenari de la institució designa esta representació d'entre els seus membres. Tot seguit es detallen els delegats esmentats:

- Teatres de la Generalitat Valenciana: senyora Carmen Morenilla Talens.
- Institut Valencià de Cinematografia *Ricardo Muñoz Suay*: senyor Ramon de Soto Arándiga.

- Institut Valencià de la Música: senyor Enrique García Asensio.
- Consell de biblioteques de la Generalitat Valenciana: senyor Manuel Bas Carbonell (fins el 26 de juliol).
- Comissió interdepartamental per a l'estudi del Dret Civil valencià: senyor Manuel Bas Carbonell (fins el 26 de juliol).
- Consell tècnic d'Heràldica i Vexil·lologia: senyor Manuel Bas Carbonell (fins el 26 de juliol), Vicente Muñoz Puelles.
- Consell assessor del Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana: senyor Vicente Muñoz Puelles.
- Consell rector de l'Institut Valencià d'Art Modern: senyor Manuel Muñoz Ibáñez.

La senyora Morenilla Talens presenta al ple un argumentari de la Comissió de les Arts sobre l'esborrany de la Llei de creació del Teatre Nacional Valencià, per a defensar davant del Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana, del qual la consellera esmentada és representant del Consell Valencià de Cultura. (Ple de 27 de setembre).

“OBSERVACIONS i RECOMANACIONS AL DOCUMENT *TEATRE NACIONAL VALENCIÀ*”

Un abans i un després en la producció escènica al servei dels valencians. Per a la conformació d'una dramaturgia valenciana en el context de la tradició cultural europea.

El document titulat “*Teatre Nacional Valencià*”, proposat per la Subsecretaria de Promoció Cultural de la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana, es dividix en nou parts:

1. El teatre en la política cultural del Consell.
2. El teatre com a servici d'interés públic.
3. Per una dramaturgia valenciana.
4. Principals línies artístiques de producció del TNV.
5. Revisió de la tradició dramaturgic valenciana.
6. Noves tendències dramaturgiques.
7. Principals formes de gestió del TNV.
8. El TNV en el context dels teatres públics europeus.
9. Estructura i funcionament del TNV.

Convé, doncs, fer una anàlisi del document partint d'estos blocs temàtics, blocs organitzatius.

1. S'afirma que l'aspiració és “*que les arts escèniques siguen un fet normal i quotidià en la vida de tots els ciutadans*” valencians. Fa la impressió que vol referir-se més al fet que existisca una oferta teatral pròxima, habitual, comuna en la cartellera, no sols de les grans ciutats, sinó també en les comarques, etc. Sobretot quan, després, (p.10) accepta que el teatre és “*un fet irrepètible, fascinant i diferencial*” (p.10)

El text remet a la Llei de les Arts Escèniques, Llei ja esmenada pel CVC.

2. Aquest segon grup d'idees és un dels més ideològics i es formula des de plantejaments polítics. Proposa el foment de “*els valors artístics, ètics, educatius i d'entreteniment del teatre sense afany de control ni de tutela*” (p.5) y es compromet en “*la utilització del valencià*” com a vehicle d'identitat cultural.

Aposta per l'autonomia en les decisions artístiques, per l'agilitat en la gestió, la qual cosa va imbricada amb el fet que:

- S'han tramitat i aprovat cinc lleis en este sentit.
- Açò s'ha fet amb un ampli consens polític.
- Està en tràmit d'aprovació la Llei de les Arts Escèniques.
- D'ací es derivarà la creació de l'Institut d'Arts Escèniques.
- La creació del Teatre Nacional Valencià.
- El centre Coreogràfic de la CV.
- Es reforça el control social i sectorial.

3. Aquest és un apartat clau, perquè el redactor l'utilitza per a definir les línies generals del TNV, que desenvolupa en huit punts que passa a enunciar.

4, 5 i 6. Respon a la part més erudita o professoral del document, on es fa èmfasi en el que s'ha exposat en les "línies generals".

7. Aquest punt és extremadament important, ja que es referix als modes de gestió i les seues relacions amb la iniciativa privada.

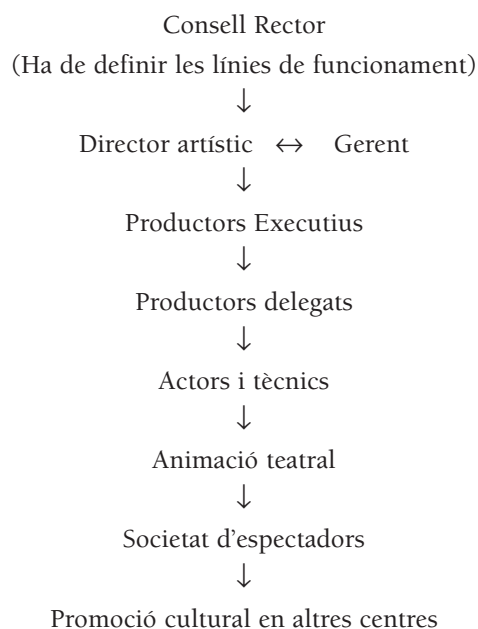
Les produccions seran de gestió directa, encara que no s'hi assenyala davant qui s'ha de donar compte de la gestió tècnica, ja que la direcció s'atribuix al Consell Rector.

La iniciativa privada participarà per concurs, però no s'hi indiquen els sistemes. També ho farà a iniciativa o proposta lliure.

El TNV es vincularà de manera permanent amb festivals i centres de producció teatral. (p.22)

8. L'última idea anterior es desenvolupa ara, en fixar relacions estables amb els "centres de producció espanyols institucionals" (p.23) i la seua integració en la Unió dels Teatres d'Europa i en els acords de la Convenció Teatral Europea i l'Institut Internacional del Teatre.

y 9. L'estructura organitzativa del TNV, elegida seguint criteris tècnics, però també de confiança política, serà la següent:

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

a. En general, és un document ben intencionat, encabotat que la creació del TNV marque "un abans i un després en la producció escènica i en la conformació d'una dramaturgia específicament valenciana en el context de la tradició cultural europea", ple d'energia per a impulsar el teatre a València i que partix de les experiències espanyoles i europees en este sentit.

No obstant això, en la nostra opinió queden massa aspectes sense definir; alguns d'un colpiment profund, com "Nacional" i "Valencià", ja que, a posta, se situen en un territori ambigu.

b. Es diu que pretén ser un estímul per als creadors, per a la formació d'una dramaturgia específicament valenciana i la incorporació del teatre de repertori. Cap d'estos aspectes està clarificat satisfactòriament.

c. Aquest document és excessivament obert: li falta la concreció de l'organisme que es vol crear, del qual sols es pot extraure una visió fragmentària a partir de la presentació dels principis impulsors de la creació de l'organisme. La concreció i claredat imprescindibles en l'exposició de les propostes que requerix un document d'aquest tipus és incompatible amb el to poètic que se li ha donat.

Per exemple:

- p. 8, últim paràgraf: Teatres de la Generalitat s'ha deslligat ja, de fet, de la instància política, en la qual troba sols estímuls creatius i encoratjament de llibertat.
- p. 10: ... que compta amb una màgia especial... la seua màgia especial, la fascinació del joc... La màgia del teatre...

- d. Prèviament a entrar en l'exposició del document, el redactor ha de plantejar-se un dilema que afecta en general tota la literatura valenciana: la convivència de dos llengües i les estretes relacions amb altres territoris que parlen les mateixes llengües pel caràcter de confluència de pobles que té el nostre poble. Això produïx un problema de definició de la dramaturgia "nacional", sense que es negue l'especificitat d'unes manifestacions determinades i d'uns creadors determinats. És ineludible plantejar-se este dilema en la justificació i les línies d'actuació d'aquest organisme, ja que es pretén "crear una dramaturgia valenciana".
- e. No hi pertoquen les afirmacions i informacions relacionades amb el programa electoral del partit en el govern en un document amb pretensions de permanència com a preàmbul de la presentació orgànica del TNV.
- f. El preàmbul ha d'incloure la justificació ideològica, en sentit ampli, de la creació de l'organisme; la presentació de la situació actual ha d'incloure una referència a les últimes actuacions sense triomfalismes i sense valoracions d'actuacions anteriors que simplifiquen la seua base ideològica. Des d'esta perspectiva, no té sentit el punt "Un passat rebutjable..." i, en canvi, s'insistix més en les actuacions últimes, en les quals s'inserix l'actual, en unir els punts "Autonomia en les..." i "Control social..."
- g. La segona part del document, des de la pàgina 10, és confusa i manca de l'esquema organitzatiu de l'organisme que es proposa, que ha d'inferir-se de la presentació dels principis d'actuació.
- Els apartats "Recuperació de les dramaturgies clàssiques" (pp. 12 ss.) i "Revisió críticoanalítica de la tradició dramaturgica valenciana" (pp. 15 ss.) estan redactats de manera molt confusa i no se'n comprén la finalitat. En un intent de ser explícit, el redactor ha inclòs dades concretes que, per no estar completes, simplifiquen la realitat; i les acompanya de valoracions estètiques. Són, com a tals, objecte de controvèrsia; a la qual cosa se suma la reproducció d'opinions ja superades per la investigació teatral recent. Per exemple:
 - p. 13, 3r. paràgraf: de Molière, Labiche i Feideau no pot dir-se simplement "permeten el seguiment d'una línia de comèdia, d'humor i d'alegria de viure...", ja que s'hi oblida la crítica socio-política profunda de les obres;
 - p. 14, final del 1r. paràgraf: no pot parlar-se sense més de "Racine, prolongador de la poètica shakespeareana, a la qual aporta una visió jansenista original sobre l'amor", oblidant l'adaptació de tragèdies grecollatines i els conflictes teològics que va tindre amb els jansenistes;
 - p. 15, 2n paràgraf: hauria de Matisar-se molt l'afirmació que, en època musulmana, existien "cortesans-dramaturgs", ja que el teatre en l'àmbit musulmà no sorgix fins a la meitat del segle xx amb Tawfiq al-Hakim; no pot considerar-se "representacions parateatral" el Misteri d'Elx;
 - p. 16, 1r paràgraf: no pot continuar parlant-se de "les obres atribuïdes al dominicà Francesc Mulet", quan ha quedat demostrat que "són" del Pare Mulet;
 - p. 17: la dramaturgia valenciana no acaba en els anys quaranta del segle xx: hi ha una tasca important duta a terme per grups, col·lectius i creadors individuals als quals, els últims anys, s'ha dedicat unabibliografia copiosa.

Les indicacions concretes exposades han de servir només com a exemple de la complexitat d'entrar extensament en estos apartats, en els quals s'ha avançat molt des del punt de vista de la investigació teòrica. L'exposició d'un resum ben justificat abraçaria molt més espai del que requerix un document d'aquest tipus, en el qual, a més, no tindria sentit.

Per això, suggerim que se substituïsquen estos apartats per una referència genèrica a la necessitat que el TNV procedisca:

D'una banda, a una revisió profunda dels clàssics, tant dels grecollatins com dels posteriors; a l'estudi de la tradició teatral europea i, en particular, de l'espanyola i la valenciana amb els seus trets significatius, entre els quals s'ha d'insistir en les formes específiques de teatre popular i de teatre de festes.

De l'altra, a l'aprofundiment en l'estudi de les noves tendències de la dramaturgia i dels dramaturgs valencians dels últims anys. La finalitat d'esta reflexió ha de ser potenciar la creació d'una dramaturgia pròpia, incorporada a les tendències contemporànies dels països del nostre entorn cultural.

- Dels apartats "Noves tendències dramaturgiques..." i "Principals formes de gestió..." sembla inferir-se que el TNV s'organitzaria en dos grans branques: un centre d'investigació, reflexió, documentació, etc. i un centre de producció i coproducció. Esta configuració hauria de ser indicada amb claredat, i hauria d'insistir-se en els aspectes següents en cada cas:

Pel que fa al centre d'investigació, reflexió, documentació, etc., hauria de contemplar-se la creació d'un equip propi encarregat de cada una de les facetes, d'una banda, i la voluntat d'establir xarxes de comunicació

estables amb els organismes que, en l'actualitat, reflexionen sobre el fet teatral (Universitats, institucions culturals, etc.). El punt "Esdeveniments extraordinaris" hauria de quedar integrat dins d'aquest apartat, amb una formulació general que faça referència a la necessitat de crear i potenciar fòrums internacionals d'investigació i reflexió. Amb caràcter puntual, en el paràgraf 2n de la p. 19, en parlar-se de les relacions amb països d'Iberoamèrica, seria convenient referir-se a la tradició establida en teatre experimental d'alguns d'estos països, amb els quals s'hauria d'intentar confluïr en matèria de reconeixement acadèmic de les titulacions superiors en arts escèniques. El volum i la complexitat del material bibliogràfic i audiovisual existent en l'actualitat aconsellen dedicar una atenció especial al Servei de Documentació, tant pel que fa a les infraestructures materials com a les personals.

Pel que fa al centre de producció i coproducció, el document hauria de plantejar-se la conveniència de la creació de línies de subvenció plurianuals que optimitzen la inversió de l'administració pública. Així mateix, el document manca de referències a línies d'acció directa cap a la formació d'actors i ajudes en esta direcció, per a no dependre del centre de València totes les iniciatives, i que permeta un desenvolupament harmònic del teatre, en les tres províncies i en les distintes comarques. En aquest apartat, hauria de dir-se amb claredat si és intenció de l'Administració crear una companyia pròpia, com sembla deduir-se de l'afirmació de la p. 26, últim paràgraf: "una tendència cap a l'estabilització d'un cert nucli d'actors i tècnics, mitjançant contractes temporals renovables".

h. El document planteja de manera imprecisa les polítiques de creació d'espectadors sense fer referència a la implicació amb sectors de l'ensenyament, i l'educació en els diferents graus i nivells fins a arribar a la universitària (p. 27 últim paràgraf).

c. Jurats de premis

En resposta a la petició de l'Ajuntament de València perquè membres d'esta institució formen part dels jurats dels Premis Ciutat de València de literatura, el president ha facilitat la llista següent, amb l'aquiescència dels consellers (Ple del 27 de setembre).

<i>Premi Vicente Blasco Ibáñez</i>	Sr. Juan Antonio Montesinos García
<i>Premi Constantí Llombart</i>	Sr. Jesús Huguet Pascual
<i>Premi Roís de Corella</i>	Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón
<i>Premi Vicente Gaos</i>	Sr. Ricardo Bellveser Icardo
<i>Premi Eduard Escalante</i>	Sra. Carme Morenilla Talens
<i>Premi Juan Gil-Albert</i>	Sr. Vicente Muñoz Puelles

4. El Ple

4.1. Acords d'organització i funcionament

4.2. Acords relatius a les competències del Consell

4.1. Acords d'organització i funcionament

A continuació, es recullen els acords principals d'ordre intern aprovats pel plenari de la institució, ordenats per sessions.

a. Ple del dia 1 de febrer

- Aprovació del **calendari de sessions per a l'any 2002**. este calendari inclou la visita amb sessió plenària del Consell a les ciutats d'Alzira, Benicarló i Dénia.

b. Ple del dia 22 de febrer

- Aprovació del nomenament del senyor Vicente Muñoz Puelles com a secretari de la Comissió de Promoció Cultural.
- Aprovació de la relació de llocs de treball i la **plantilla de personal del Consell Valencià de Cultura** amb l'abstenció del senyor Peñarroja Torrejón i el vot en contra del senyor Sanchis-Guarner Cabanilles.

c. Ple del dia 27 de març

- El ple aprova admetre, només, les denúncies i peticions d'entitats públiques o privades, tot excloent-hi les de particulars. La proposta, feta per la Comissió de Govern, s'aprova amb l'excepció, per indicació del senyor Álvarez Rubio, dels casos en els quals el Consell tinga obligació d'intervenir per imperatiu legal.
- El ple aprova per unanimitat la **liquidació del pressupost de l'exercici 2001 i el projecte de pressupost per a l'any 2002**, presentats per la gerència de la institució.
- Aprovació de la creació d'un grup de treball, dins la Comissió de Promoció Cultural, compost pels senyors consellers Muñoz Ibáñez, Prades Perona i de Soto Arándiga, per a decidir les especificacions d'un panell per a la sala de plens amb els noms de tots els consellers i exconsellers, i d'un distintiu de solapa per a ús dels consellers.

d. Ple del Consell a Alzira, 26 d'abril

- S'informa al ple de l'**acord de delegació de firma** adoptat per la Comissió de Govern en la seua sessió de 16 d'abril (més informació en el capítol 8).
- S'aprova la incorporació del conseller senyor Sanchis-Guarner Cabanilles en la Comissió Jurídica i en la ponència sobre "Cultura i Comarques".

e. Ple del dia 31 de maig

- El ple aprova la **modificació pressupostària 1/2002** consistent en l'assignació de 65.000 € per a l'adquisició de mobiliari i equipament de seguretat amb càrrec al romanent de tresoreria. (Més informació al capítol 8).

f. Ple del dia 22 de juliol

- Aprovació de la **Memòria del Consell Valencià de Cultura** corresponent a l'exercici 2001.
- Davant la renovació de membres del Consell, es produïx un debat interessant d'autocrítica sobre les comeses i els assoliments del Consell. Este debat es reproduïx a continuació:

“La senyora Serrano Llàcer considera que la institució hauria de fer balanç del seu últim període en el marc d'una reflexió col·lectiva sobre una llista de qüestions bàsiques (missió, continguts, mètodes de treball) preparada per la Comissió de Govern. Suggestiu la conveniència de crear una comissió informativa de seguiment de l'ús oficial del valencià.

El senyor Álvarez Rubio recorda diversos assumptes dels quals s'ha ocupat i sobre els quals ha informat la institució, de la situació actual dels quals caldria informar-se: la protecció de l'Horta de València i els projectes referents al castell de Sagunt. D'altra banda, recorda treballs pendents de resolució de la Comissió de Llegat Històric i Artístic: l'informe final del Grup de Treball sobre Castells i Torres de Guaita, l'informe sobre els edificis reservats per a ús públic en el catàleg del Pla General d'Ordenació Urbana de València, i l'informe sobre les Sitges de Burjassot. Quant a la Comissió Jurídica, de la qual és president, té pendent ocupar-se dels buits legals detectats en la normativa d'aplicació de la Llei de patrimoni cultural valencià; dels acords entre la Generalitat i l'Església catòlica per a la protecció dels béns patrimonials de titularitat eclesiàstica (cria l'atenció sobre l'augment del nombre de dependències eclesiàstiques desafectades); i de reclamar als poders públics un augment de mitjans econòmics per a la Direcció General de Patrimoni.

El senyor Bellveser Icardo proposa que cada comissió faça un balanç crític de les seues actuacions amb ocasió de cada una de les renovacions en el si del Consell. Suggestiu examinar, sobretot, les causes per les quals certs projectes es queden a mig camí d'executar-se, potser per mancances infraestructurals o per vicis de funcionament.

La senyora Morenilla Talens diu que cal referir-se a casos i assumptes concrets, que, en les diverses comissions, ja s'ha fet balanç dels últims anys; i que, en allò que respecta al funcionament, és la Comissió de Govern qui ha de decidir.

El senyor Sanchis-Guarner diu que els consellers han de prendre consciència de la importància de la institució. Possiblement a causa del gran protagonisme adquirit amb el dictamen sobre qüestions lingüístiques, tot el que ha vingut després pareix poc important. Però hi ha altres grans assumptes culturals a part dels lingüístics, com ara la protecció de l'Horta, la cultura comarcal -sobre la qual s'ha proposat organitzar un congrés-, casos com el del Cabanyal de València, etc., dels quals la institució hauria d'ocupar-se sense esperar que la consulten. En resum, cal ser independents, crítics amb el poder i ocupar-se d'assumptes d'interés majoritari.

El senyor de Soto Arándiga es referix al caràcter instrumental de la institució, a la necessitat d'adaptar-la als canvis culturals, i esmenta com a grans qüestions els conflictes possibles entre la protecció del patrimoni i el desenvolupament econòmic, els canvis culturals conseqüència dels moviments migratoris, i l'exercici de convivència democràtica que representa el respecte de la diferència.

El senyor Morera Buelti veu motius de satisfacció en el balanç de realitzacions de la institució, reflectides en la Memòria anual, i dedica unes paraules a recordar les aportacions dels membres ixents.

El president agraiix els suggeriments donats pels consellers i conclou que, si bé és normal, i positiu, sentir-se insatisfets, això es deu en gran part a la impossibilitat d'ocupar-se de tots els problemes reals, ja que el camp de la cultura és immens.”

g. Ple del dia 26 de juliol

- El president comunica al ple el **nomenament** del senyor Ramón de Soto Arándiga com a **vicepresident** del Consell Valencià de Cultura i el del senyor Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles com a **secretari** de la institució.

- Elecció, d'acord amb l'article 16 de la Llei del Consell Valencià de Cultura, dels **vocals de la Comissió de Govern**.

El president proposa el nomenament com a vocals de la Comissió de Govern dels consellers següents: senyor Vicent Álvarez Rubio, senyor Juan Antonio Montesinos García, senyor Vicente Muñoz Puelles, senyora Rosa María Rodríguez Magda.

El senyor Lapiedra i Civera sol·licita al president que concedisca uns minuts de recés abans de procedir a la votació de la seua proposta. Acabat el recés, la votació dóna el resultat següent:

4 vots en blanc
15 vots a favor de la proposta
0 vots en contra de la proposta.

El ple aprova el nomenament del senyor Vicent Álvarez Rubio, el senyor Juan Antonio Montesinos García, el senyor Vicente Muñoz Puelles i la senyora Rosa María Rodríguez Magda com a vocals de la Comissió de Govern.

- Proposta, per part del president de la institució, de la llista de **presidents de les comissions informatives i d'incorporació** a estes dels **nous membres** de la institució.

Comissió Jurídica: president: Vicent Álvarez Rubio; vocals nous: Juan Ferrando Badia i Fernando Vizcaíno Casas.

Comissió de Promoció Cultural: president: Ricardo Bellveser Icardo; vocals nous: Juan Ferrando Badia i Isabel Ríos García.

Comissió de Llegat Històric i Artístic: president: Eduardo Primo Yúfera; vocals nous: Fernando Vizcaíno Casas i Juan Antonio Montesinos García.

Comissió de les Ciències: president: Ramon Lapiedra i Civera; vocals nous: Juan Antonio Montesinos García i Eduardo Primo Yúfera.

Comissió de les Arts: president: Ramón de Soto Arándiga; vocals nous: Elena Negueroles Colomer i Eduardo Primo Yúfera.

El senyor Morera Buelti comunica la dimissió del seu càrrec de vocal en la Comissió Jurídica.

El senyor de Soto Arándiga sol·licita la seua incorporació, i la del senyor Bellveser Icardo, a la Comissió de Llegat Històric i Artístic.

El senyor Huguet Pascual sol·licita un recés. A continuació del recés, el senyor Álvarez Rubio presenta la proposta següent en nom d'una part del ple: que, per a assegurar l'equilibri ideològic en la composició dels vocals de la Comissió de Llegat Històric i Artístic, s'hi incorpore el senyor Huguet Pascual, la qual cosa implica –pel fet que la comissió ja compta amb el nombre màxim permès de vocals- la renúncia voluntària prèvia d'algun dels aspirants a vocals d'esta comissió o la renúncia forçada d'un elegit per insaculació. El ple accepta la proposta i, davant de l'absència de renúncies, es procedix a la votació entre els tres consellers aspirants a la incorporació en la Comissió de Llegat Històric i Artístic: senyor Bellveser Icardo, senyor Huguet Pascual i senyor de Soto Arándiga. La votació dóna el resultat següent:

A favor del senyor Bellveser Icardo	7 vots
A favor del senyor de Soto Arándiga	9 vots
A favor del senyor Huguet Pascual	8 vots

El senyor Huguet Pascual i el senyor de Soto Arándiga són designats pel ple nous membres de la Comissió de Llegat Històric i Artístic.

El secretari llig la llista de **membres de les comissions informatives** acordada en la sessió present:

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària: president: Vicent Álvarez Rubio; vocals: Juan Ferrando Badia, Jesús Huguet Pascual, Ramon Lapiedra i Civera, Fernando Vizcaíno Casas.

Comissió de Promoció Cultural: president: Ricardo Bellveser Icardo; Vocals: Juan Ferrando Badia, Jesús Huguet Pascual, Manuel Muñoz Ibáñez, Vicente Muñoz Puelles, Leopoldo Peñarroja Torrejón, Isabel Ríos García.

Comissió de Llegat Històric i Artístic: president: Eduardo Primo Yúfera; vocals: Vicent Álvarez Rubio, Jesús Huguet Pascual, Carmen Morenilla Talens, Juan Antonio Montesinos García, Manuel Muñoz

Ibáñez, Leopoldo Peñarroja Torrejón, Rosa Serrano Llàcer, Ramon de Soto Arándiga, Fernando Vizcaíno Casas.

Comissió de les Ciències: President: Ramon Lapiedra i Civera; Vocals: Ricardo Bellveser Icardo, Santiago Grisolí, Juan Antonio Montesinos Garcia, Carmen Morenilla Talens, Vicente Muñoz Puelles, Eduardo Primo Yúfera, Rosa María Rodríguez Magda, Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles.

Comissió de les Arts: president: Ramón de Soto Arándiga; vocals: Ricardo Bellveser Icardo, Enrique García Asensio, Carmen Morenilla Talens, Manuel Muñoz Ibáñez, Vicente Muñoz Puelles, Elena Negueroles Colomer, Eduardo Primo Yúfera, Rosa María Rodríguez Magda.

El senyor Grisolí recorda als consellers que hi ha places vacants en les comissions següents i els convida a cobrir-les:

Comissió de les Ciències	1 plaça de vocal
Comissió de Promoció Cultural	3 places de vocals
Comissió Jurídica	5 places de vocals

El senyor Bellveser Icardo comunica el seu desig d'incorporar-se a la Comissió de Llegat Històric i Artístic en el moment que s'hi produísca una vacant.

h. Ple del Consell a Benicarló, 27 de setembre

- El president del Consell entrega a la senyora Negueroles Colomer, qui no va poder assistir a la sessió constituent del passat 26 de juliol, la seua acreditació com a nova consellera.
- Aprovació per 7 vots a favor, 3 en contra i 1 en blanc de l'avantprojecte de pressupost per a l'any 2003 i la seua elevació a la consideració de la Conselleria d'Economia i Hisenda. Juntament amb l'avantprojecte esmentat s'adjuntarà un escrit aclarint els motius de les diferències, respecte del pressupost de l'any passat, en les quantitats econòmiques assignades a unes partides determinades.
- El secretari presenta al ple, per a la seua informació, l'organigrama de funcions de la plantilla, aprovat prèviament per la Comissió de Govern (llevat de la part referent al Gabinet de Premsa, el qual dependrà directament del president).

i. Ple del dia 30 d'octubre

- A proposta de la Comissió de Promoció Cultural, es crea un grup de treball, format pels consellers Jesús Huguet, Juan Antonio Montesinos, Carmen Morenilla i Ramón de Soto, per a ocupar-se de l'estudi dels béns del patrimoni cultural valencià de titularitat estatal i de la possible transferència d'esta a la Generalitat Valenciana.

j. Ple del Consell a Dénia, 30 d'octubre

- Aprovació de la **modificació pressupostària número 2/2002** consistent en la transferència de crèdits entre articles del capítol I. (Més informació al capítol 8).
- El secretari comunica que la pàgina *web* de la institució es col·locarà pròximament en la xarxa Internet, i anima els consellers a conèixer-la.

La nova pàgina *web* conserva la mateixa adreça que l'anterior www.gva.es/cvc/ i s'ha dissenyat al voltant de dos premisses.

— Més informació (més continguts).

— Informació més dinàmica (s'actualitza directament des del CVC i amb periodicitat curta; per tant, sempre es podrà consultar la pàgina per a saber els canvis en les reunions, trobar informes, etc.).

A més, entre les novetats principals trobem:

— Pàgina principal des de la qual es pot accedir directament als informes, les publicacions, les reunions i les notícies més recents del CVC.

— Cercador per paraules de documents i publicacions (s'accedix directament a un informe escrivint-ne el nom; s'accedix a la fitxa d'una publicació del Consell escrivint una paraula del títol o de l'autor).

— Versió bilingüe de la pàgina: valencià i castellà, a més d'una secció en anglès. (Els documents del Consell són originals en una llengua, valencià o castellà; per tant, navegant en valencià poden aparèixer documents en castellà i a l'inrevés).

- Visita virtual al CVC: vestíbul i jardí, a més d'informació sobre el Palau de Forcalló.
- Informació sobre la història del CVC des de 1986 fins 2002: en format "línia de temps" (amb fotografies) i en document amb text.
- Secció de les Comissions: possibilitat d'afegir grups de treball, ponències, documents de treball, ordres del dia, comentaris, etc.
- Agenda: actualització dels canvis en les reunions de comissions etc.
- Sala de premsa: secció per a facilitar el treball als mitjans de comunicació amb notes de premsa, convocatòries i altres recursos.
- Nova secció d'enllaços a llocs *web* culturals públics de tota la Comunitat Valenciana.
- Adaptacions d'usabilitat per a persones amb deficiències visuals.
- Possibilitat de subscriure's a un butlletí de notícies del Consell per correu electrònic.

k. Ple del dia 29 de novembre

- El president entrega sengles medalles de plata de la institució als consellers Enrique García Asensio, Leopoldo Peñarroja Torrejón i Rosa María Rodríguez Magda, els quals, per motius diversos, no havien pogut rebre-les anteriorment.
- S'acorda la incorporació de la consellera Isabel Ríos a la Comissió de les Arts.

l. Ple del dia 23 de desembre

- A proposta del president, els membres del Ple acorden cedir les seues indemnitzacions per l'assistència a la present sessió al Consello da Cultura Galega, perquè les faça arribar a qui corresponga com a contribució per a remeiar els danys de la catàstrofe del Prestige.
- La senyora Rosa Serrano ha dimitit el seu càrrec de consellera del Consell Valencià de Cultura.

El president ha comunicat la dimissió al president de la Generalitat i a la presidenta de les Corts Valencianes perquè comence el procés de substitució de la vacant creada. Mentrestant, la senyora Rosa Serrano podrà continuar assistint a les reunions de la institució.

- El ple aprova el calendari presentat per al 2003 com a previsió general modificable en els seus aspectes concrets, amb les visites a les ciutats de: Lliria, Callosa del Segura i la Vall d'Uixó.
- S'aprova com a insígnia de la institució la figura del casc de Jaume I sobre un escut quadribarrat, per 9 vots a favor, quatre en contra i 2 abstencions.

4.2 Acords relatius a les competències del Consell

El Consell Valencià de Cultura és consultat, preceptivament, per altres institucions de l'administració en la incoació d'expedients referents al patrimoni cultural valencià. Igualment, pot ser consultat de manera no preceptiva per les mateixes institucions, o també fer-los arribar les seues recomanacions, a iniciativa pròpia o assumint demandes d'entitats o individus civils.

A continuació, es recullen els acords presos pel plenari de la institució en relació a les competències esmentades en el paràgraf anterior, ordenats per sessions.

a. Ple del dia 22 de febrer

- El ple aprova l'**informe sobre el castell de Cullera** (pàg. 87), elaborat per la Comissió de Llegat Històric i Artístic i el trasllat a les instàncies pertinents.

b. Ple del Consell a Alzira, 26 d'abril

- El ple aprova l'**informe sobre la torre de Ressemblanc d'Elx** (pàg. 89) i la difusió, després que se'n modifique la primera conclusió, incloent-hi un esment de la Conselleria de Cultura i Educació com a possible corresponsable del manteniment de la torre.
- El ple aprova l'**informe sobre les restes paleontològiques** (pàg. 90), presentat pel conseller senyor Muñoz Puelles. Se sol·licitarà a la directora del Museu de les Ciències Naturals de València i al catedràtic de Paleontologia senyor Miquel de Renzi una relació de casos d'espoli de jaciments paleontològics valencians.
- S'aprova l'adhesió del Consell a la proposta de concessió al Misteri d'Elx del premi Príncep de Asturias, demanada per l'Ajuntament elxà.
- El ple aprova fer una manifestació pública de denúncia per l'estat de conservació de les finestres del sostre de l'església de Sant Nicolau amb el perjudici consegüent per a l'edifici.

c. Ple del dia 31 de maig

- Davant un acte vandàlic recent contra la Llotja de la Seda de València, el ple aprova que el president faça pública, per mitjà de la premsa, una crida del Consell Valencià de Cultura a la responsabilització de la societat civil en la valoració i la conservació del patrimoni. I que la qüestió siga estudiada per totes les comissions, a fi de formular propostes per a la redacció d'un document extens sobre el particular.
- S'aprova donar suport a la iniciativa de la Comissió de Govern per a sol·licitar una entrevista del senyor Grisolí amb el president de la Generalitat. Es tracta d'oferir la col·laboració del Consell Valencià de Cultura en la determinació de les mesures que s'han de prendre sobre el Teatre Romà de Sagunt, davant la sentència recent que obliga a la revocació de la intervenció efectuada en el seu dia.

d. Ple del Consell a Benicarló, 27 de setembre

- El ple vota dos candidats entre els cinc presentats per les comissions: Manuel Valdivia, José María López Piñero, Antonio Gades, Doctor Mir Pallardó i Trinitat Simó.
- Per acord del ple, el Consell Valencià de Cultura proposarà a la consideració del president de la Generalitat Valenciana la concessió de la **Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural** als professors López Piñero y Trinitat Simó.
- Igualment per acord del ple, el Consell Valencià de Cultura suggerirà al conseller de Cultura i Educació la concessió del **Premi de les Lletres de la Generalitat Valenciana** a l'escriptor José Albi.

e. Ple extraordinari d'11 d'octubre

- El ple acorda expressar el seu suport al president i la condemna de l'agressió que va patir juntament amb el conseller Juan Ferrando el passat dia 9 d'octubre en la processó cívica de trasllat de la senyera reial.
- Aprovació de l'**informe sobre el trasllat de les restes del palau de l'Ambaixador Vich** (pàg. 93)

El ple aprova l'informe presentat pel grup de treball integrat pels consellers Vicent Álvarez, Santiago Grisolí, Jesús Huguet, Manuel Muñoz i Ramón de Soto en votació, que dona el resultat següent:

Vots a favor de l'aprovació de l'informe	10
Vots en contra	8
Vots en blanc	1

El senyor Álvarez Rubio presenta un vot particular, al qual s'afigen els consellers Ramon Lapiedra, Carmen Morenilla, José María Morera, Isabel Ríos i Rosa Serrano.

El senyor Huguet Pascual presenta un vot particular, al qual s'afigen els consellers Ramon Lapiedra, José María Morera, Vicente Muñoz i Rosa Serrano.

- **Aprovació de l'informe sobre l'avantprojecte de Reglament de Museus** (pàg. 98)

El ple aprova l'informe presentat amb les modificacions proposades pel conseller Vicente Álvarez, referents a: necessitat de contemplar en el Reglament els museus privats explotats amb ànim de lucre, i ampliar a sis mesos el termini de caducitat dels expedients.

- **Aprovació de les Observacions i recomanacions de la Memòria 2001**

El ple aprova el text presentat amb les modificacions proposades pel conseller Ramon Lapiedra.

- **Aprovació de l'informe sobre la Via Augusta** (pàg. 99)

El ple aprova l'informe presentat amb les modificacions proposades pels consellers Ramón de Soto i Leopoldo Peñarroja.

f. Ple del Consell a Dénia, 30 d'octubre

- **Aprovació de l'informe sobre la declaració de bé d'interés cultural a favor de la Romeria de la Santa Faç d'Alacant** (pàg. 102)

El ple aprova l'informe –amb la inclusió, abans de l'apartat de conclusions, del text aportat pel conseller Juan Antonio Montesinos- i el seu trasllat a les autoritats competents.

- **Aprovació de l'informe sobre el PGOU de València** (pàg. 104)

El ple aprova l'informe amb les modificacions proposades pels consellers Vicent Álvarez i Ramón de Soto i el seu trasllat a les autoritats competents.

- **Aprovació de l'informe sobre les Sitges de Burjassot** (pàg. 105)

El ple aprova l'informe presentat i la proposta del conseller José Morera que el president tracte de reunir els alcaldes o uns altres responsables dels ajuntaments de Burjassot i València per a promoure la presa d'acords sobre la titularitat i la gestió del monument. També s'enviarà l'informe al rector de la Universitat de València, amb motiu de la proximitat del campus a les sitges.

- **Aprovació de l'informe sobre castells i torres de guaita** (pàg. 106)

El ple aprova l'informe presentat i el seu trasllat a les autoritats competents. El conseller José Morera recorda que el director general de Costes va comunicar informalment a este Consell l'existència d'una partida pressupostària que podria usar-se en la catalogació de les torres de guaita. També aconsella presentar l'informe a finançadors privats possibles.

g. Ple de 29 de novembre

- El ple acorda encarregar a la Comissió de Llegat Històric i Artístic que elabore un informe preceptiu per a l'expedient de declaració, ja incoat, sobre la declaració de BIC a favor del Reial Monestir de Santa Clara de Xàtiva.

- **Aprovació de l'informe sobre la declaració del castell de l'Olla com a Bé Immaterial d'Interés Etnològic** (pàg. 108)

El ple **aprova** l'informe i la seua tramesa amb les observacions següents: el conseller José Morera suggerix que es pregunte a l'autoritat pertinent si el Catàleg de Béns Immaterials d'Interés Etnològic està obert i, en cas contrari, que se'n sol·licite l'obertura. El conseller Vicent Álvarez Rubio demana que en la redacció del punt 3 de l'informe quede clar que esta institució no és la sol·licitant de la declaració, sinó solament l'autora de l'informe a petició dels sol·licitants autèntics. D'altra banda, recorda al Ple que este Consell està capacitat per a sol·licitar la incoació d'Expedients de Declaració de Béns d'estes característiques, i suggerix sol·licitar la de la festa del Corpus de València.

- **Aprovació de l'informe sobre la denominació oficial del riu Tuejar o de Chelva** (pàg. 116)

El ple aprova l'informe presentat, obra del conseller Leopoldo Peñarroja Torrejón.

- **Aprovació de l'informe sobre expedients de declaració de Béns d'Interés Cultural: terminis de caducitat i previsions pressupostàries** (pàg. 119)

El ple aprova l'informe i el seu trasllat al Govern Valencià.

h. Ple de 23 de desembre

- El ple aprova l'informe sobre el monestir de Sant Jeroni de Cotalba (pàg. 121)
El ple acorda aprovar l'informe i que s'envie a les instàncies pertinents
- El ple aprova l'informe relatiu a l'immoble conegut com a “Casa de l'Inquisidor” situat a la plaça Marqués de Rafal i Teniente Linares d'Orihuela (pàg. 123)
El ple acorda aprovar l'informe i que s'envie a les instàncies pertinents.

5. Les Comissions permanents

5.1. Comissió de Govern

5.2. Comissió de les Arts

5.3. Comissió de les Ciències

5.4. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

5.5. Comissió de Llegat Històric i Artístic

5.6. Comissió de Promoció Cultural

5.1. Comissió de Govern

En la sessió del dia 3 de gener, la Comissió manifesta la seua voluntat de fer complir les recomanacions de l'informe de la Sindicatura de Comptes, i a tal fi demana al president l'encàrrec de definir el perfil, seleccionar i proposar a la comissió la contractació d'una persona qualificada per a responsabilitzar-se de la gerència administrativa de la institució.

També es demana al president que estudie i presente una proposta per a muntar un servici d'atenció als mitjans de comunicació.

En la sessió del dia 23 de març, el president del Consell presenta a la senyora Isabel Torres Igual com a nova gerent de la institució. La senyora gerent presenta el seu projecte de gestió.

En esta sessió també s'aprova per unanimitat la liquidació del pressupost de l'any 2001 i el projecte de pressupost per a l'any 2002.

En la sessió del 16 d'abril, la comissió aprova la creació d'un grup de treball per a l'estudi de la situació dels castells i les torres de guaita valencians, dins la Comissió de Llegat. També aprova, per iniciativa de la Comissió de Promoció Cultural, la publicació d'un llibre homenatge al senyor Boronat Gisbert dins la col·lecció Homenatges. També s'acorda proposar a la UNESCO la col·laboració del Consell en el programa "Memòria del món".

En la seua sessió del 9 de setembre, la comissió acorda crear un grup de treball per a la redacció d'observacions a la Llei de creació del Teatre Nacional Valencià, format pels consellers senyor De Soto Arándiga, senyora Morenilla Talens i senyor Morera Buelti. També aprova l'avantprojecte de pressupost per a l'any 2003.

En la mateixa sessió, el nou secretari de la institució presenta el document "Característiques i funcions de cada una de les estructures descrites en la Proposta d'Organigrama del CVC (Agost 2002)".

En la sessió de l'11 d'octubre, la Comissió aprova la proposta d'actualització de les dietes i altres indemnitzacions per raons del servici dels membres del CVC.

En la sessió del 22 d'octubre, s'aprova la creació d'un grup de treball, per iniciativa de la Comissió de Promoció Cultural, per a l'estudi de les possibilitats de transferència a la Generalitat Valenciana d'uns béns determinats del patrimoni cultural actualment de titularitat estatal, format pels conse-

llers Jesús Huguet, Juan Antonio Montesinos, Carmen Morenilla i Ramón de Soto. També s'aprova encarregar a la Comissió de Llegat la redacció d'un informe per a la incoació d'un expedient de declaració com a Bé d'Interés Cultural de la Casa de la Serena, d'Alfara del Patriarca. D'altra banda, s'aprova l'expedient de contractació del servei de vigilància del Consell per a l'any 2003.

En la sessió del 19 de novembre, la Comissió aprova l'informe sobre les Sitges de Burjassot i acorda tractar de reunir els alcaldes o altres responsables dels ajuntaments de Burjassot i València per a promoure la presa d'acords sobre la titularitat i la gestió del monument, així com enviar l'informe al rector de la Universitat de València per mor de la proximitat del campus a les Sitges.

En la sessió del 16 de desembre, la Comissió adjudica la prestació del servei de vigilància i seguretat en el Consell, Exp. 1/2003 i la prestació del servei de neteja en el Consell per a l'any 2003, Exp. 2/2003.

5.2. Comissió de les Arts

President de la Comissió:	Il·ltre. Sr. Ramón de Soto.
Membres de la Comissió:	Il·ltre. Sr. Ricardo Bellveser Icardo. Il·ltre. Sr. Enrique García Asensio. Il·ltre. Sra. Carmen Morenilla Talens. Il·ltre. Sr. Manuel Muñoz Ibáñez. Il·ltre. Sra. Elena Negueroles Colomer. Il·ltre. Sr. Eduardo Primo Yúfera. Il·ltre. Sra. Isabel Ríos García. Il·ltre. Sra. Rosa María Rodríguez Magda.
Secretari de la Comissió:	Il·ltre. Sr. Vicente Muñoz Puelles.

Al llarg de l'any 2002, la Comissió de les Arts es va reunir dotze vegades: el 21 de febrer, l'11 de març, el 15 d'abril, el 13 de maig, el 21 de maig en sessió extraordinària, el 10 de juny, el 10 de juliol, el 9 de setembre, el 18 de setembre en sessió extraordinària, el 7 d'octubre, el 26 de novembre i el 4 de desembre. Va tindre, doncs, deu sessions ordinàries i dos extraordinàries.

La Comissió compta en l'actualitat amb deu membres. Com a conseqüència de la remodelació del Consell Valencià de Cultura que va tindre lloc en el mes de juliol, el senyor Huguet Pascual i el senyor Prades Perona van deixar el lloc vacant en la Comissió, i la senyora Elena Negueroles Colomer i el senyor Eduardo Primo Yúfera van entrar en servei actiu. En la reunió del 9 de setembre, el president de la Comissió va confirmar en el seu càrrec el secretari anterior, el senyor Vicente Muñoz Puelles. La sol·licitud d'ingrés de la senyora Isabel Ríos García va ser aprovada en el Ple de novembre.

Durant l'any 2001, la Comissió ha debatut, entre altres assumptes, sobre el Museu del segle XIX, sobre el patrimoni històric i artístic, sobre la programació teatral, sobre la conveniència que el Consell Valencià de Cultura estiga representat per llei en qualsevol institució cultural que es pretenga crear a partir d'ara. Ha rebut informes de dos grups de treball emanats de la Comissió: el de Canvi Cultural i Creativitat Artística, que va passar a denominar-se Grup de Migracions i Canvi Cultural, i el d'Incidència Paisatgística de l'Art situat en les vies públiques, que actualment s'ocupa del mobiliari urbà. Ha sigut informada pels seus vocals en el Consell Rector de Teatres del Institut d'Arts Escèniques de la Comunitat Valenciana, en l'IVAM i en el Consorci de Museus. Ha presentat els seus candidats a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural i la seua proposta d'Observacions i Recomanacions.

Temes tractats

1) Memòria d'activitats de l'any 2001

21-02-2002. El senyor secretari lliura la Memòria de l'any 2001, amb una relació de temes tractats i d'assumptes pendents. La comissió estudia el text presentat i decidix ajornar-ne l'aprovació fins a una altra sessió.

11-03-2002. El secretari distribuïx l'esborrany preparat en un disquet informàtic perquè els consellers puguen incloure en aquest, directament, les correccions i els afegitons, que es veuran en la pròxima sessió.

15-04-2002. El secretari repartix als presents còpies impreses de l'esborrany, encara no completat, de la Memòria de la Comissió. Els enviarà el que falta per correu electrònic, perquè hi efectuen les modificacions pertinents.

13-05-2002. Els consellers aproven per unanimitat el text de la Memòria 2001 de la Comissió de les Arts, redactat pel seu secretari.

2) Calendari de sessions

21-02-2002. La Comissió acorda el calendari de sessions següent:

- Sessions de la Comissió: tots els segons dilluns de mes a excepció del d'agost, mes en què no se celebrarà sessió, a partir de les 17.30 hores. La sessió del mes d'abril se celebrarà el tercer dilluns del mes (dia 15), per coincidir el primer en dia festiu.
- Sessions de la ponència "Canvi cultural i creativitat artística": tots els tercers dilluns de mes a excepció del d'agost, mes en què no se celebrarà sessió, a partir de les 16 hores.
- Sessions de la ponència "Arts en les vies públiques": tots els tercers dilluns de mes a excepció del d'agost, mes en què no se celebrarà sessió, a partir de les 17.30 hores.

26-12-2002. S'acorda, sempre que siga possible, celebrar les sessions mensuals ordinàries de la Comissió de l'any 2003 tots els tercers dimecres de mes, a les 17 hores.

3) Informe sobre el Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, a càrrec del senyor Muñoz Puelles.

15-04-2002. El senyor Muñoz Puelles exposa la composició del Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, del Consell General de la qual forma part com a representant del Consell Valencià de Cultura. En la seua opinió, el Consell General és sobretot un òrgan de cortesia, limitat a conèixer i referendar les decisions preses anteriorment per la Comissió Científicotècnica i per la Comissió Executiva del mateix organisme. D'altra banda, considera que la programació d'exposicions del Consorci és coherent i està d'acord amb els seus objectius.

El senyor de Soto Arándiga recordarà a la presidència de la institució la conveniència de dirigir-se als responsables dels diversos consells assessors o rectors en què es troba representat el Consell Valencià de Cultura, per a demanar-los que, prèviament a les sessions a què convoquen representants de la institució, els faciliten la documentació corresponent amb antelació suficient per a poder examinar-la.

4) Informes del Grup de Treball de Jornades sobre Canvi Cultural i Creativitat Artística, després anomenat Grup de Treball de Canvi Cultural i Processos Migratoris.

15-04-2002. El senyor Huguet Pascual, secretari del grup de treball de Jornades sobre Canvi Cultural i Creativitat, informa al si de la Comissió. Per suggeriment del senyor de Soto Arándiga, el grup de treball modificarà el seu plantejament inicial per a centrar-se en la multiculturalitat i el mestissatge.

13-05-2002. El senyor Huguet Pascual comunica que, en l'última sessió del grup de treball, dirigit en principi a l'estudi de les relacions entre canvi cultural i creativitat artística i ara reorientat cap a l'estudi de les relacions entre multiculturalitat i processos migratoris, es va acordar que els membres del grup aportaren per escrit a la sessió següent les seues reflexions sobre el tema, per a procedir a la redacció d'un informe final.

10-06-2002. El senyor Huguet Pascual comunica que el grup sobre multiculturalitat i processos migratoris espera presentar un informe al final de juliol pròxim.

9-09-2002. Es diu que, en la pròxima sessió, es presentarà l'escrit de conclusions del grup de treball.

18-09-2002. En este dia, el grup es reünix per última vegada fins a la data. Es presenta un escrit comú i es queda a l'expectativa del que decidisca el president del grup, que ho és també de la Comissió.

Des de llavors, no es torna a informar.

5) Informes del grup de treball sobre impacte artístic en el paisatge

15-04-2002. S'acorda instar a la presidència de la institució, en la pròxima sessió de la Comissió de Govern, perquè reconsidere la seua decisió de fer que un fotògraf professional acompanye el grup en el seu treball de camp i s'acorde l'adquisició d'equipament fotogràfic sol·licitada per a ser manejat pels mateixos consellers.

13-05-2002. El senyor Muñoz Ibáñez, secretari del grup, comunica que, en la seua última sessió, el grup va acordar dividir les sessions futures en dos parts: una primera consistent en una reunió en la seu de la institució, seguida de la segona, consistent en cada cas en la visita a un monument o una obra d'art situats en una via urbana o de comunicació. La primera d'estes sessions tindrà lloc dilluns que ve, dia 20 de maig, en la qual es visitarà la zona situada entre la ciutat de Castelló de la Plana i el campus de la Universitat Jaume I. El grup espera estar en disposició de redactar un informe després d'unes quatre sessions. El senyor de Soto Arándiga comunica que ja ha fet les gestions oportunes perquè el grup dispose d'una càmera digital per a fotografiar les obres i els entorns visitats, un projector multimèdia i un ordinador portàtil. També suggerix, i la comissió ho acorda formalment, que el Sr. Muñoz Ibáñez sol·licite novament per escrit dirigit a la Secretaria de la institució que s'obtinga informació del Ministeri de Foment, de les diputacions provincials valencianes i dels ajuntaments de les tres capitals de província, sobre la legislació i les disposicions existents referents a este tema.

10-06-2002. El senyor Muñoz Ibáñez informa sobre la visita del grup al tram de carretera existent entre Castelló de la Plana i la Pobla Tornesa, en la qual es van fotografiar diverses obres d'art monumental. Es va estendre acta de la sessió.

7-10-2002. El grup de treball presenta el document titulat "Informe dels treballs desenvolupats pel grup de treball sobre impacte artístic en el paisatge". La comissió l'aprova amb modificacions i n'acorda el trasllat a la Comissió de Govern, per a l'elevació posterior a la consideració del ple.

26-11-2002. El president de la comissió comunica tindre notícia d'un debat fet públic recentment a Vitòria en el qual s'ha plantejat la possibilitat de retirar de les vies públiques totes les escultures considerades no valuoses. El conseller Muñoz Ibáñez comunica que el Grup de Treball sobre Impacte de l'Art en el Paisatge ha iniciat hui la part de la seua investigació referent a mobiliari urbà amb una visita a Torrent, on s'han fotografiat diversos exemples. El grup planeja visitar també, en el curs de la seua investigació, les ciutats de Vila-real, Castelló de la Plana, Elx, Alacant i València. La comissió aprova l'informe relatiu als primers treballs del Grup sobre Impacte de l'Art en el Paisatge, presentat pel conseller Muñoz Ibáñez, amb les modificacions d'estil suggerides pel conseller Muñoz Puelles. S'acorda sol·licitar l'elevació de l'informe del grup de treball al Ple i que la Comissió de Govern encarregue a la de les Arts un projecte de presentació pública de l'informe final

del grup, per a l'elaboració del qual es podrà sol·licitar la col·laboració de la Comissió de Promoció Cultural. Es deixa oberta la possibilitat que la presentació es faça mitjançant una taula redona, moderada pel president de la institució i amb participació de membres del grup de treball, d'experts i de representants de les administracions competents en la matèria.

4-12-2002. Informa el conseller Muñoz Ibáñez. El grup ha visitat Vila-real, on ha examinat i fotografiat el mobiliari urbà, que troba suficient i coherent. No així els monuments, que patixen de falta de criteris, ni el conjunt urbà, que es caracteritza, com el d'altres poblacions valencianes, pel seu valor desigual i la seua absència de caràcter. S'acorda presentar l'informe en una taula redona, precedida d'una roda de premsa. En la taula redona haurien d'estar el President del Consell Valencià de Cultura, el d'esta Comissió i un representant de l'administració pública. S'acorda, com a treball previ a la convocatòria de la taula, escanejar totes les fotografies ja preses.

L'informe sobre elements artístics monumentals en carreteres i autovies va ser aprovat en el Ple de gener del 2003. La presentació pública d'aquest informe va tindre lloc el 17-02-2003. El grup s'ocupa ara d'examinar el mobiliari urbà.

6) Informe sobre l'IVAM, a càrrec del Sr. Muñoz Ibáñez.

10-06-2002. El senyor Muñoz Ibáñez, representant del CVC en l'IVAM, informa que, en l'última reunió del Consell Assessor de l'IVAM, es va presentar la programació d'exposicions que s'han d'efectuar fins al 2004. I s'hi va aprovar la creació de diverses comissions, entre estes, la de compra d'obres d'art. Les seues observacions són:

- a. En la programació d'exposicions presentada no hi ha cap d'autors valencians. Quan va plantejar este punt en la susdita reunió, se li va contestar que, de les exposicions d'autors valencians, se n'ocupava el Consorci de Museus. El senyor Muñoz Ibáñez considera que no pot confondre's el treball de promoció propi del Consorci mencionat amb la labor de l'Institut.
- b. En la comissió de compres aprovada no figura cap representant del consell assessor.

26-11-2002. Davant de la imminència d'una pròxima reunió del Consell Rector de l'Institut Valencià d'Art Modern, que tindrà lloc el pròxim 16 de desembre, el conseller Manuel Muñoz comenta la seua impressió que la programació d'exposicions de l'any 2002 ha sigut millor que la de l'any anterior, excepte que persistix una absència crònica d'obres i artistes valencians.

7) Debat sobre el Museu del segle XIX

15-04-2002. El senyor Muñoz Ibáñez presenta el document "Informe per a un debat sobre el Museu del Segle XIX", en el qual exposa les raons sobre la conveniència del projecte de creació del museu.

13-05-2002. La Comissió acorda convocar una sessió extraordinària el pròxim 21 de maig, amb un sol punt referent al projecte de creació del Museu del Segle XIX en l'actual espai de l'Institut Valencià d'Art Modern en el Convent del Carme, de València.

21-05-2002. Se celebra una sessió extraordinària per a debatre el projecte de Museu del segle XIX i la seua possible ubicació en les dependències de l'antic Convent del Carme. En la sessió anterior es va acordar que els components de la comissió aportaren per escrit les seues consideracions i propostes. Com únicament s'ha presentat el text del conseller Manuel Muñoz Ibáñez, es proposa, a la vista de la inexistència de textos alternatius o complementaris, que la reunió es dedique a la discussió lliure del tema, en els termes següents: d'una banda, necessitat o no d'un museu del segle XIX a València; de l'altra, raons a favor i raons en contra de la seua ubicació possible en el convent del Carme.

El senyor Muñoz Ibáñez fa una exposició del tema, amb la qual, segons diu, pretén impulsar al si de la institució una reflexió permanent sobre la política museística de la Generalitat. A continuació, resumix les consideracions incloses en el seu text "Informe per al debat sobre el Museu del Segle XIX". Després de l'exposició del Sr. Muñoz Ibáñez es produïx un intercanvi d'opinions, durant

el qual els consellers es mostren generalment d'acord a reconèixer la idoneïtat del tema per a ser tractat per la Comissió, i s'acorda: incloure l'estudi de l'assumpte en els ordres del dia de sessions futures; sol·licitar a la Conselleria de Cultura i Educació el projecte de Museu del Segle XIX; i demanar a la Conselleria de Cultura i Educació el catàleg dels fons artístics del Museu de Belles Arts de València.

Res d'açò es va fer, i si es va fer no va haver-hi resposta.

8) Proposta d'observacions i recomanacions per a la Memòria 2001 del Consell Valencià de Cultura.

13-05-2002. Es proposa incloure en el text que s'ha de presentar un recordatori de la necessitat que l'Administració s'ocupe de la situació d'uniques manifestacions artístiques determinades, generalment poc ateses, com són el videoart, les historietes gràfiques i altres. Es proposa incloure-hi també un recordatori dirigit als responsables polítics de la Generalitat Valenciana del caràcter prescriptiu de la norma segons la qual el Consell Valencià de Cultura ha de posseir representació en tots els consells assessors, rectors i patronats de les institucions culturals creades per l'Administració valenciana, i concretament en el Patronat de la Ciutat de les Arts. La Comissió aprova les dos propostes.

10-06-2002. S'aprova presentar el mateix text de l'any passat, després d'eliminar la totalitat del paràgraf referent a la infrautilització dels equipaments culturals existents. S'hi inclourà una recomanació sobre la necessitat que el Consell Valencià de Cultura estiga representat en el patronat o òrgan rector o assessor que se suposa que es crearà per a la Ciutat de les Arts. El senyor Huguet Pascual s'encarrega de redactar el text.

9) Propostes de candidats a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural

13-05-2002. Els consellers formulen diverses propostes de candidats tant per a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural com també, fora del punt, a l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana i al Premi de les Lletres. La Comissió acorda decidir-ho en la sessió de juny, en la qual hauran de presentar-se novament les propostes argumentades i documentades. Estes propostes són:

Distinció de la GV al Mèrit Cultural:	Antonio Gades, ballarí.
Alta Distinció de la GV:	Francisco Llácer Pla, compositor. Societat Filharmònica de València.
Premi de les Lletres:	José Albi, poeta. Manuel Vicent, novel·lista, columnista.

10-06-2002. A la vista de l'argumentació i els documents aportats, la Comissió es ratifica en les seues propostes, i acorda proposar els candidats següents als premis mencionats:

Distinció de la GV al Mèrit Cultural:	Antonio Gades, ballarí.
Alta Distinció de la GV:	Francisco Llácer, compositor. Societat Filharmònica de València.
Premi de les Lletres:	José Albi. Manuel Vicent.

10) Informe sobre el Consell Rector d'Arts de l'Institut d'Arts Escèniques de la Comunitat Valenciana, a càrrec de la senyora Morenilla Talens

21-02-2002. La senyora Morenilla Talens, representant de la institució en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat, informa sobre l'última sessió d'aquest Consell. La sessió es va dedicar, en primer lloc, a resoldre les diferències de criteri sobre l'assignació de recursos existents entre els representants de les companyies privades teatrals i la direcció de la institució. Esta, finalment, ha resolt augmentar en un 40% l'import de les ajudes assignades a estes companyies (Micalet, Moma i

Sala Horta de teatre, i Ananda Dansa i Vicente Sáez de dansa), a canvi que no concórreguen a les convocatòries d'altres ajudes públiques. El director artístic de Teatres de la Generalitat va facilitar als membres del consell rector còpies dels criteris de producció i de programació adoptats per l'organisme. La senyora Morenilla Talens en repartirà còpies als membres de la comissió. La seua opinió és que es tracta de criteris massa vagues per a permetre seguir-ne el compliment. El sector professional privat va presentar a la consideració de Teatres de la Generalitat una proposta, amb el nom de "Fòrum Comissionat", de criteris per a l'elaboració d'un model de producció per a ser adoptat com a normatiu per l'organisme. La comissió acorda incloure un punt en l'ordre del dia de la pròxima sessió per a adoptar una posició sobre el sentit i els termes concrets de la proposta.

11-03-2002. La senyora Morenilla Talens presenta als consellers els documents relacionats amb el punt a discussió inclosos en la recopilació annexa a la convocatòria de la sessió. Es tracta de la convocatòria de l'última sessió del Consell Rector, de l'acta de la sessió corresponent, del document "Criteris de les sales públiques dependents de Teatres", facilitat pel director artístic de Teatres de la Generalitat, d'un "Informe del Circuit Teatral Valencià. Any 2000" i d'una proposta presentada a este consell pel sector professional del teatre amb el nom de "Proposta d'estudi per a propera aprovació al Consell Rector de TGV". La senyora Morenilla Talens insisteix en l'interés que els membres de la Comissió examinen els diversos documents, atesa la importància dels recursos públics invertits i gestionats per Teatres de la Generalitat. Una primera consideració, en la seua opinió, és constatar el caràcter excessivament ampli dels criteris, la qual cosa fa difícil no compartir-los, a més de l'ús poc eficaç dels recursos per part del Circuit Teatral, com és la contractació de companyies de fora per a una sola representació. Quant a la qüestió central a debat, la "Proposta d'estudi..." amb el projecte de creació d'un "Fòrum comissionat" encarregat de desenvolupar els criteris per a produccions i coproduccions suggerits en el mateix document (format per "dos representants dels/les directores/es valencians, dos dels/les autors/es, dos més dels actors i les actrius professionals i un d'AVETID en representació de la iniciativa privada, proposats per les diferents associacions professionals"), la senyora Morenilla Talens considera que els professionals no haurien de monopolitzar la definició de la política teatral.

El Sr. Huguet Pascual pensa que, en general, els criteris exposats en el document són positius, però hi observa que en la composició del "Fòrum" només està representada una part dels interessats en la política teatral, els professionals del teatre, i això sense incloure-hi els tècnics (lumino-tècnics, *atrezzistes*, etc.); i que les pretensions de definir el model de política de Teatres de la Generalitat i de disposar d'una dotació pressupostària pròpia són excessives.

El senyor Bellveser Icardo no considera una bona idea el nom de "Teatre Nacional Valencià" citat en el text, en el qual, d'altra banda, veu un to arrogant no del seu gust. Opina, a més, que les produccions del Teatre Nacional Valencià no haurien de ser necessàriament en valencià.

La senyora Morenilla Talens diu que el nom del futur Teatre Nacional Valencià no pot canviar-se, perquè ja estava en el programa electoral del Partit Popular, ara en el govern. Quant a la insistència del document a demanar produccions teatrals en valencià, pensa que amaga una estratègia proteccionista del sector professional representat per la "Proposta...". A més, diu que l'Administració ja ha firmat un acord -el text del qual ha demanat, però encara no li ha sigut lliurat- amb els professionals del teatre representats en el Consell Rector. En virtut d'aquest acord, s'ha augmentat en un 40% la dotació pressupostària destinada a subvencions i altres ajudes a este sector -a banda d'altres clàusules sobre el foment de l'ensenyança i sobre el de la producció. Finalment, manifesta la seua opinió que la "Proposta..." forma part de les mesures de pressió del sector teatral professional davant de la creació de l'Institut dels Arts Escèniques i del projecte de la Ciutat de les Arts Escèniques.

Per al senyor Garcia Asensio, el document examinat significa una exclusió intolerable dels autors que no escriuen en valencià. Consideraria una aberració que es pretenguera traduir al valencià obres en castellà, idioma conegut per tots els valencians. El senyor Muñoz Ibáñez es declara d'acord amb les manifestacions del senyor Bellveser Icardo pel que fa a les demandes relatives a les produccions en valencià. Consideraria més pròpia una referència al criteri de "discriminació positiva" en gene-

ral, sense la concreció del text examinat. El senyor Prades Perona dóna suport a l'opinió exposada pel senyor García Asensio. Tampoc li pareix bé que en el "Fòrum" proposat només figuren professionals del teatre. El senyor García Asensio insisteix a exigir que no es traduïsquen les obres en castellà; que en el tercer dels criteris suggerits per la "Proposta" (Producció dels textos més rellevants de la dramaturgia clàssica universal en valencià) es diga explícitament que es referix a "textos estrangers".

El senyor Bellveser Icardo diu que s'ha de donar suport al teatre en valencià, però sense menyscabament del teatre en castellà. D'una altra manera s'impediria estrenar obres d'autors valencians com Sanchis Sinisterra o fins i tot Guillem de Castro.

El senyor Huguet Pascual crida l'atenció de la comissió sobre la necessitat de reconèixer la situació actual d'inferioritat social del valencià i d'aplicar mesures correctores per a garantir la condició bilingüe de la Comunitat. Observa que a ningú se li acut exigir al Teatre Nacional Espanyol que munte obres en valencià, llengua espanyola. Quant al criteri inclòs en el document "Criteris de producció i coproducció públiques", segons el qual s'ha de promoure un nombre equivalent de produccions i coproduccions en valencià i en castellà, no el considera just; ja que, si s'aplica només a les produccions valencianes, resultarà que, sumant al 50% que es reserva a la producció i coproducció en castellà les produccions importades de la resta d'Espanya, totes o la majoria en castellà, la proporció d'obres en castellà i en valencià oferides al públic valencià per Teatres no serà d'una a una, sinó de tres a una; quan, segons observa, és un objectiu prioritari exigible a Teatres de la Generalitat la promoció del valencià com a idioma teatral. Per tant, si, per les raons exposades en la seua intervenció anterior, el document "Proposta..." no li pareix assumible, tampoc li ho pareix, per estes últimes raons, el document "Criteris..." del senyor Millàs, director artístic de Teatres de la Generalitat. A més, no li pareix que, en la pràctica, el criteri proposat pel primer document sobre l'ús del valencià excloga les produccions en castellà; vist l'exemple de Ràdio Televisió Valenciana, el primer article de la Llei de la qual fixa com a objectiu de la seua creació el foment de l'ús del valencià. En un altre ordre de coses, proposa, a propòsit del projecte que s'hi examina, defensar que el Consell Valencià de Cultura estiga representat per llei en qualsevol institució cultural que es pretenga crear.

El senyor de Soto Arándiga pregunta a la senyora Morenilla Talens si, en la seua opinió, la "Proposta..." pretén situar Teatres de la Generalitat en la necessitat d'optar entre dos alternatives: seguir els "Criteris..." del seu director artístic o els del proposat "Fòrum comissionat". La senyora Morenilla Talens diu que, implícitament, sí. El senyor de Soto Arándiga es pregunta si la "Proposta..." implica l'exigència de destinar fons públics a "remuntar" el sector teatral valencià, que està en crisi. La senyora Morenilla Talens diu que, en tant que es planteja com a proposta que ha de considerar el Consell Rector, la resposta és que sí. El Sr. de Soto Arándiga considera que la "Proposta..." discrimina el teatre valencià en castellà a favor del teatre en valencià, i pregunta si, segons els criteris que se suggerixen, un autor colombià resident a la Comunitat Valenciana –i, per tant, valencià– podria obtenir ajudes per a muntar una obra seua en castellà, la seua llengua. La senyora Morenilla Talens respon que no. El senyor Huguet Pascual, al seu torn, observa que, si l'autor és valencià, en principi, i deixant de costat els subjectivismes presents en qualsevol decisió encara que siga col·lectiva, la resposta hauria de ser que sí. La senyora Morenilla Talens diu que les subvencions s'acorden prenent en consideració les propostes del sector professional i els criteris del director artístic i del gerent de Teatres de la Generalitat, els quals resolen.

El senyor Huguet Pascual declara no comprendre com, sent l'ús del valencià una condició imposada d'una banda dels decisoris, i l'ús al 50% una condició assumida per l'altra part, el 90% de les produccions i coproduccions de Teatres de la Generalitat són en castellà. El senyor de Soto Arándiga diu que l'objectiu prioritari autèntic ha de ser l'augment de la qualitat de les produccions, i que la discriminació lingüística no la garantix. Més encara, la discriminació lingüística perjudicaria al teatre en valencià, ja que el portaria a instal·lar-se en una actitud mendicant. El senyor Muñoz Ibáñez creu que en el debat s'estan mesclant qüestions d'ordres diversos, i proposa que, en la pròxima sessió, la senyora Morenilla Talens presente una anàlisi crítica de les distintes propostes desglossades,

perquè la Comissió es puga pronunciar, ja que considera que les postures plantejades estan més pròximes entre si del que pareix. D'altra banda, considera interessant insistir en la necessitat que la política de protecció del teatre privat no siga per temps indefinit, sinó per a la solució de situacions puntuals i per períodes limitats prèviament.

El senyor Bellveser Icardo es declara solidari amb la senyora Morenilla Talens com a representant del Consell Valencià de Cultura en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat, considerant com és de compromesa la situació en què ha de veure's en haver de defensar opinions per delegació i optar entre estes o les pròpies com a especialista. A més, diu que no és permisible que l'Administració haja de restaurar teatres d'associacions locals i, a més, haja de subvencionar els espectacles que s'hi representen. Finalitza resumint: a) no està en contra de la promoció del valencià, b) no està en contra de la promoció prioritària del valencià, però c) hi ha altres sectors que no es poden ignorar.

El senyor de Soto Arándiga diu que tots els valencians són iguals com a ciutadans, i per tant, han de tindre els mateixos drets, de manera que no s'han de permetre actuacions que puguen produir greuges comparatius. El criteri de la qualitat és el prioritari i no té res a veure amb l'idioma de les obres representades. La discriminació a favor del valencià no l'afavoriria realment, perquè a la llarga deterioraria la qualitat de les produccions en valencià. Considera convenient que es disminuïska en la composició del proposat "Fòrum comissionat" la representació del sector professional, a fi de no afavorir la creació d'un nucli de poder que podria impedir l'accés a la protecció oficial d'altres companyies i el sorgiment de valors teatrals nous.

El senyor Prades Perona diu que el criteri mencionat portaria a vulgaritzar el teatre en valencià. El senyor García Asensio diu que la senyora Morenilla Talens pot defensar estes opinions de la Comissió davant del Consell Rector de Teatres de la Generalitat. El senyor de Soto Arándiga puntualitza que la senyora Morenilla Talens ha de defensar en el Consell Rector les seues opinions, a més de les de la Comissió. El senyor Huguet Pascual diu que, si el Teatre Nacional Valencià projectat no té com a primer objectiu la recuperació del valencià com a llengua teatral, llavors fallarà un pilar fonamental de la justificació de la seua creació. Finalment, facilita unes dades estadístiques: segons les seues notícies, els recursos públics invertits a la Comunitat Valenciana a favor del teatre en castellà multipliquen per quatre els destinats al teatre en valencià. Pel contrari, per cada assistent a espectacles en castellà hi ha 2,6 assistents a espectacles en valencià.

El senyor García Asensio crida l'atenció sobre els territoris de parla castellana de la Comunitat Valenciana. Pensa que ningú de Requena ni d'Utiel acudiria a una representació de teatre en valencià. La senyora Morenilla Talens diu, a propòsit de les últimes intervencions dels consellers: que en el debat ha de distingir-se entre la proposta de creació del "Fòrum comissionat" i els criteris de producció i coproducció exposats en la "Proposta...", dels quals presentarà a la comissió una anàlisi crítica per escrit, seguint el suggeriment del Sr. Muñoz Ibáñez. Que ella defén en el Consell Rector els criteris i les opinions que li indica el Consell Valencià de Cultura; que, en la seua opinió, la proposta de creació del "Fòrum comissionat" hauria de substituir-se per la d'una ponència o comissió interna del Consell Rector de Teatres de la Generalitat. I, finalment, demana al president de la comissió que en la pròxima sessió plenària d'aquest Consell es plantege un debat sobre les condicions de la representació de la institució, per part de consellers delegats, en els consells rectors o assessors d'altres entitats oficials.

15-04-2002. La senyora Morenilla Talens ha distribuït als membres de la comissió dos documents relatius al Consell Rector de Teatres de la Generalitat, a què pertany com a representant del Consell Valencià de Cultura: "Informe de la sessió del Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana del 22 de març del 2002" i "Informe de les actuacions del Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana per part de la consellera Carme Morenilla". I els demana que els examinen per a poder suggerir les modificacions que consideren convenientes en la pròxima sessió de la Comissió.

10-06-2002. La senyora Morenilla Talens presenta un informe per escrit sobre l'última reunió del Consell Rector de Teatres de la Generalitat.

9-09-2002. S'acorda que el grup de treball per a l'estudi de l'esborrany de Llei de creació del Teatre Nacional Valencià es reunirà el pròxim 12 de setembre. La sessió extraordinària de la comissió per a decidir sobre l'esborrany d'informe que presentarà este grup de treball se celebrarà el pròxim 18 de setembre.

18-09-2002. Se celebra la sessió extraordinària. El senyor Bellveser Icardo presenta les observacions i recomanacions redactades per la senyora Morenilla Talens i per ell a propòsit d'un document, rebut de la Subsecretaria de Promoció Cultural, de proposta de creació del Teatre Nacional Valencià. No es tracta d'un informe que hagen d'aprovar la comissió i posteriorment el ple, sinó d'un argumentari per a ús de la senyora Morenilla Talens, com a representant del Consell Valencià de Cultura en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat, amb ocasió de la pròxima discussió de la proposta mencionada de creació del Teatre Nacional Valencià al si d'aquest Consell Rector. La senyora Morenilla Talens compta amb la confiança de la comissió per a exposar estes consideracions, juntament ambmb les altres contingudes en el text preparat per ella i el senyor Bellveser Icardo, davant del Consell Rector de Teatres de la Generalitat.

7-10-2002. Deliberació sobre els criteris de programació de Teatres de la Generalitat. El punt es tractarà en la pròxima sessió per la falta en esta de la documentació necessària, indicada per la senyora Morenilla Talens: la Llei de creació de l'Institut d'Arts Escèniques, el document de proposta de creació del Teatre Nacional Valencià i dos documents relatius a criteris de programació de Teatres de la Generalitat (un del director artístic de l'entitat i un altre provinent del sector professional).

26-11-2002. Informe de la senyora Morenilla Talens sobre la programació de Teatres de la Generalitat. La consellera demana que, en la documentació que es repartirà als membres de la Comissió amb la convocatòria de la pròxima sessió, s'incloguen els documents que aporta sobre el tema objecte del seu informe. A continuació, repassa la programació de l'última edició de "Sagunt a escena" —estiu 2002—, amb un balanç majoritàriament positiu quant a la qualitat dels espectacles, i en el qual també fa referència a la presència nul·la d'obres i professionals valencians. Finalment, comenta la situació pressupostària de Teatres de la Generalitat després de la firma dels últims convenis.

4-12-2002. Debat sobre els criteris de programació del Consell Rector de Teatres de la Generalitat. La consellera Carme Morenilla comunica que, des del seu últim informe, no s'ha tornat a convocar el Consell Rector de Teatres de la Generalitat. Presenta la documentació repartida amb la convocatòria, que consta dels documents següents: Llei de creació de l'Institut Valencià d'Arts Escèniques, document de proposta de creació del Teatre Nacional Valencià i dos documents amb els criteris de programació de Teatres de la Generalitat, un del director artístic de l'entitat i un altre del sector professional. Aclarix que el Consell Rector té capacitat legal per a aprovar la programació, i proposa començar el debat pels punts següents: a) no es representen obres suficients en valencià, segons actors i empresaris; i b) segons actors i empresaris, fa falta promocionar els autors i actors valencians. En el curs del debat, s'al·ludix a l'existència d'interessos en joc, es discutix si l'experimentació interessa o no al públic, se suggerix que els criteris de qualitat sempre funcionen. Es parla del paper de l'ensenyança en la formació d'espectadors i aficionats, de la falta de formació artística específica per a les arts escèniques, de la conveniència de suscitar l'interés del públic juvenil posant al seu abast obres del teatre universal. S'acorda continuar tractant la qüestió, i la senyora Morenilla Talens ressalta la conveniència que els membres de la comissió lligen atentament, en els textos presentats, les parts corresponents a la programació.

11) Reflexions sobre el paper dels museus d'art modern en el món contemporani

26-11-2002. El senyor Manuel Muñoz Ibáñez proposa que, en alguna sessió futura, es reserve un punt per a tractar sobre el significat actual dels museus d'art modern, que han proliferat en els últims anys. La resta de membres de la Comissió es mostren d'acord.

4-12-2002. S'acorda ajornar el tractament del punt.

12) Aportació de la Comissió de les Arts al document sobre protecció del patrimoni històric i artístic

26-11-2002. A la vista dels textos sobre protecció del patrimoni històric i artístic ja presentats per les comissions de les Ciències, de Promoció Cultural i Jurídica, la Comissió proposa un grup de treball format pels consellers Manuel Muñoz Ibáñez, Vicente Muñoz Puelles i Ramon de Soto Arándiga, que haurà d'elaborar un text propi i presentar-lo en la pròxima reunió.

El grup va elaborar un text, que va ser presentat i aprovat en la reunió de gener del 2003.

13) Possible coedició discogràfica

4-12-2002. El senyor Enrique García Asensio suggerix proposar a la Comissió de Govern la coedició, amb Ràdio Televisió Espanyola i l'Ajuntament de Madrid, d'un o dos discos amb obres premiades en l'última edició del Premi Mestre Villa de l'Ajuntament de Madrid per a música de banda, en les mateixes condicions dels altres tres discos coeditats anteriorment amb obres del premi mencionat. El president de la Comissió li demana que escriga una carta al president del CVC exposant-li el projecte.

5.3. Comissió de les Ciències

Preocupació per la recerca i la difusió al sector productiu i a la societat en general.

- La Comissió de les Ciències ha manifestat reiteradament la seua preocupació per la greu situació de la recerca científica i tecnològica a la Comunitat Valenciana i la transcendència a llarg termini de la manca d'inversions en este camp de tanta incidència en el progrés de la nostra Comunitat. Conseqüències:
 1. Informe sobre això, presentat en una taula redona el 5 de març, amb presència de públic molt qualificat (amb els vicectors de les universitats i el responsable de l'Oficina d'I+D de la Generalitat Valenciana).
 2. Tots els anys inclou una referència a esta preocupació en les observacions que eleva al president de la Generalitat.
 3. Ha estat ultimada la publicació de les actes de les Jornades sobre la cultura de la innovació i la transferència de coneixements, amb implicació de nombroses institucions i organismes: les universitats valencianes, diverses oficines de la Generalitat, sindicats i organitzacions empresarials, instituts de recerca, etc.
 4. La comissió aprovà el 15 de novembre elevar a la Comissió de Publicacions l'acord de cofinançament de l'estudi presentat pel senyor Millán Millán.

Preocupació per la conservació de patrimoni valencià

- La Comissió de les Ciències aprovà un informe el 10 d'abril, que ha estat aprovat pel CVC, sobre el grau de protecció de les restes paleontològiques, i ha portat a terme la seua presentació pública amb una taula redona amb presència d'especialistes el passat 19 de desembre.
- La Comissió de les Ciències ha aprovat el 15 de novembre, i ha elevat al Ple, un document sobre mesures possibles per tal d'incentivar la valoració i la preservació del patrimoni propi per part de la societat valenciana en general.
- En la idea que la nostra llengua també és el nostre patrimoni, la Comissió de les Ciències, en ocasions reiterades, ha recordat als poders públics valencians, i en particular al Consell de la Generalitat Valenciana en les observacions anuals, la necessitat de perseverar en una política més decidida que l'actual en la preservació i el foment de l'ús social del valencià.

Preocupació per la difusió de la cultura

- En estos moments, la Comissió de les Ciències està estudiant la influència de les noves tecnologies de la comunicació en la difusió de la cultura.

Preocupació pel reconeixement social de la tasca dels investigadors

- La Comissió de les Ciències, en la idea que la cultura científica és una part essencial del nostre patrimoni i que la tasca dels investigadors cal que siga reconeguda socialment, ha incentivat el reconeixement oficial dels mèrits d'alguns investigadors, com ara el professor López Piñero, que fou proposat com a candidat al mèrit cultural.

5.4. Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària

L'any 2002, la Comissió va ser convocada i es va reunir en sessió ordinària els dies 7 de febrer, 19 d'abril, 22 de maig, 9 de juliol i 17 de desembre.

Els assumptes tractats van ser:

1. Informe sobre les competències de la Presidència i la Secretaria de la institució pel que fa a l'execució dels acords i la tramitació de documents, en interpretació de les normes de la Llei de creació i del Reglament del Consell Valencià de Cultura.
2. Informe sobre la relació de llocs de treball dels servicis administratius de la institució.
3. Informe sobre el projecte de trasllat de part del claustre del palau de l'Ambaixador Vich. Es va tractar d'una aportació de suggeriments i esmenes a l'informe redactat sobre el mateix assumpte per la Comissió de Llegat Històric i Artístic.
4. Resposta a la consulta de la Comissió de Promoció Cultural sobre nomenament i elecció de secretaris i presidents de comissió.
5. Resum i consideració del document aportat sobre diversos aspectes que afecten la declaració de BIC i a les modificacions possibles. Es tracta d'una síntesi de caràcter intern, tenint en compte les diferents interpretacions que s'han donat a l'article 39.2 de la Llei 4/1998 de patrimoni cultural valencià.
6. Sobre la situació dels béns declarats BIC i els terminis de caducitat. Propostes de modificacions legislatives i d'habilitació pressupostària.
7. Participació en una reunió de treball convocada pel president de la institució i una representació de la Conselleria de Cultura i Educació (12 de juny).
8. Aportacions al debat sobre protecció del patrimoni valencià.

L'any 2002 es va produir una renovació parcial dels membres del Consell Valencià de Cultura, seguida de canvis en la composició de la comissió, la qual va elegir secretari nou el conseller Jesús Huguet i Pascual i va ratificar com a president el conseller Vicent Álvarez Rubio.

5.5. Comissió de Llegat Històric i Artístic

Reunions celebrades durant l'any 2002: 9 de gener, 12 de febrer, 2 d'abril, 7 de maig, 11 de juny, 9 de juliol, 10 de setembre, 15 d'octubre, 13 de novembre i 11 de desembre. Se celebraren 3 sessions extraordinàries: el 28 de febrer, el 21 de març i el 2 d'octubre (aprovació de l'informe sobre el trasllat de les restes del Pati de l'Ambaixador Vich).

Temes tractats

1. Estudi sobre el Museu de la Impremta.
2. Possibilitat d'impulsar la creació d'un Museu de la Seda a València.
3. Jaciment arqueològic de l'Hort de Morant a Dènia.
4. Estudi sobre la situació de les torres de guaita i els castells valencians.
5. Situació de la Torre de sant Vicent de Benicàssim.

6. Possible protecció jurídica (BIC, Bé de Rellevància Local, etc..) d'alguns edificis inclosos en el Catàleg de Patrimoni Arquitectònic de Castelló.
7. Represa de l'expedient sobre el PGOU de València.
8. Expedient sobre el trasllat del Pati de l'Ambaixador Vich.
9. Sobre la Via Augusta.
10. Estudi del conjunt viari i dels edificis situats entre els carrers José Andreu Alabarta i Rafael Bartual de la ciutat de València.
11. Estudi sobre la protecció de la Llotja de València.
12. Estudi sobre la construcció d'un aparcament a Elx.
13. Estudi sobre intervencions en la Cova de l'Aranya de Bicorp.
14. Estudi sobre l'Estació del Nord i el futur Parc Central a València.
15. Sobre el Monestir de Sant Jeroni de Cotalba.
16. Sobre l'enderrocament d'una casa-palau a Orihuela.
17. Estudi sobre la Comissió Mixta de la Generalitat Valenciana – Església Catòlica.
18. Sobre la fàbrica Cross de València.
19. Sobre les barraques valencianes.
20. Sobre la denominació del riu de Tuejar o Xelva.
21. Sobre possible BIC de la Casa de la Serena d'Alfara del Patriarca.
22. Declaració probable com a BIC del convent de les Clarisses de Xàtiva.
23. Sobre les Sitges de Burjassot.

Acords

1. Demanar a la Comissió Mixta de la Generalitat Valenciana – Església Catòlica informació sobre l'edifici de sant Carles Berromeu, adjunt a l'església.
2. Traslladar a la Comissió de Govern la proposta del senyor Manuel Muñoz Ibáñez sobre reconeixement i protocol amb exmembres del CVC.
3. Iniciar contactes amb la Comissió Mixta de la Generalitat Valenciana – Església per a saber les línies d'actuació en esglésies i monuments, Per exemple, la de la Sang de Lliria, Santa Maria de Sagunt, l'Arxiu de la Catedral de València o l'església Vella de Genovés.
4. Sol·licitar la presència de dirigents municipals i d'associacions de veïns de València per a estudiar el referent al PGOU de la ciutat.
5. Sol·licitar la presència de representants municipals de la ciutat de València per tal d'informar sobre els temes següents: Barri de sant Isidre (carrers J. Andrau Alabarta i Rafael Bartual, fàbrica Cross i Llotja).

Visites fetes amb informes dels membres assistents

1. Via Augusta: com a conseqüència de la visita, s'ha enllestit un informe que demana a totes les institucions amb competències la cura d'una via històrica tan important.
2. Castell de Cullera.
3. Sant Jeroni de Cotalba.
4. Palau d'Altamira i aparcament d'Elx: el senyor Montesinos indica que, en la seua visita, ha constatat que la construcció d'un aparcament a Elx no agredeix el Palau d'Altamira, tal com ja havia fet constar el CVC en el seu informe durant la visita que se celebrà a Elx amb motiu d'un Ple ordinari de la institució.

5. Cova de l'Aranya: l'informe del senyor Huguet permet estendre la preocupació més enllà de l'estricta cova de Bicorp i s'inicia una tasca d'investigació i documentació sobre les coves i els abrics valencians inclosos en l'Arc Mediterrani, declarat per la UNESCO Patrimoni de la Humanitat.

Compareixences de persones o representants

Per tal d'informar sobre el trasllat possible del pati de l'Ambaixador Vich, foren convidats representants de la conselleria de Cultura i Educació, concretament, el senyor Manuel Marzal, cap de l'Institut de Restauració.

Igualment, per tal d'estudiar el PGOU de València, es reberen les visites de la senyora Ana Noguera, del grup municipal PSPV-PSOE, de la senyora Carmen Berlanga, de la Federació de Veïns i del senyor Miguel Domínguez, regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de València.

Informes fets

1. Torre de Sant Vicent de Benicàssim.
2. Edifici de l'Ajuntament de Xilxes.
3. Castell de Cullera.
4. Via Augusta.
5. Trasllat de les restes del pati del Palau de l'Ambaixador Vich.
6. Torres de guaita i castells valencians.
7. Torre de Ressemblanc d'Elx.
8. Sitges de Burjassot.
9. Cova de l'Aranya de Bicorp.
10. Sant Jeroni de Cotalba.
11. Declaració de BIC de la Casa de la Serena d'Alfara del Patriarca.
12. Declaració de BIC del Convent de les Clarisses de Xàtiva.
13. Sobre la denominació del riu de Tuejar o Xelva.
14. Sobre una casa-palau d'Orihuela.
15. Museus de la Impremta.

Altres temes

Presentació de candidats a la Distinció de Mèrit Cultural de la Generalitat Valenciana.

Estudi sobre la prevenció del patrimoni artístic.

Necessitat de materialitzar un homenatge a l'antic membre del CVC i d'esta comissió, Josep Boronat.

Reflexió i debat sobre diversos temes d'interés i competència de la comissió.

Principals temes de preocupació en la Comissió de Llegat

1. Dotació pressupostària insuficient per al manteniment adequat del patrimoni cultural i artístic valencià.
2. Situació de diversos espais i monuments, com ara el Barri de sant Isidre, la fàbrica Cross i la Llotja de la ciutat de València, així com de l'estat de les barraques i alqueries de l'horta.
3. El tema del patrimoni en la Comunitat Valenciana, que és competència i propietat de l'administració central (Museu de Ceràmica, castells de Sagunt, Peníscola o Morella, etc.).
4. El patrimoni eclesiàstic i la possibilitat de gaudi per tots els valencians.

5.6. Comissió de Promoció Cultural

La Comissió es va ocupar de temes distints. Es va acordar la posada en marxa de mesures protocol·làries dirigides a mantindre la memòria dels qui van ser membres de la institució i, en particular, la de D. José Boronat Gisbert, mort recentment. Es van aprovar una sèrie d'elements acreditatius per als membres actuals del Consell. S'acorda que existisca a la Biblioteca un apartat amb la bibliografia dels membres i els que ho van ser d'esta institució.

S'acorda remetre a la Comissió de Llegat Històric els assumptes relacionats amb la protecció i difusió de les Coves d'Art Rupestre Bicorn. S'acorda demanar informació sobre la digitalització del Fons Fotogràfic de l'Art Rupestre del Mediterrani Espanyol. Es tracta d'una qüestió summament important, tenint en compte que la digitalització documental és un element fonamental per a percebre l'estat de conservació o de deterioració de cada un dels abrics.

Després de fer una primera aproximació a la realitat cultural de la nostra Comunitat, la Comissió de Promoció és conscient que una bona part dels esdeveniments i de les activitats es produïxen en l'àmbit comarcal, i molts aconseguïxen una importància internacional. Per a obtenir un estudi més detallat d'esta realitat, es proposa la creació d'un grup ampli de treball que n'estudie els distints aspectes. D'esta manera, es dona suport decididament a la realització del projecte Cultura i Comarques, tendent a analitzar les distintes vessants culturals de tot l'àmbit de la Comunitat, considerant-ne dos fases inicialment: una consistent en la realització d'una enquesta sobre l'estat actual de la cultura en estos àmbits, i una altra posterior en què, a través d'un congrés o d'unes jornades obertes i participatives, s'analitzarien les qüestions i els problemes existents en l'actualitat. Este assumpte es va desenvolupar al llarg de l'any a través d'un grup de treball específic, va suposar la realització de nombroses entrevistes amb personalitats rellevants de l'àmbit de la cultura, en el seu àmbit comarcal, i es va anar informant a la Comissió dels avanços del treball, la qual va anar introduint matisacions respecte d'això. Es va arribar a l'acord d'estudiar-ne monogràficament cada un dels aspectes i, atesa la gran importància que, inicialment, aconseguix en el nostre àmbit, s'iniciaran les trobades i els estudis a partir de la música en les distintes variants. El grup de treball continuarà treballant en aqueixa direcció.

S'acorda proposar a la Comissió de Govern que es pose en contacte amb el programa: "Memòria del Món" de la UNESCO per a oferir la col·laboració de la Institució a l'hora de considerar la inclusió de béns culturals rellevants.

Es proposen les observacions i recomanacions per a incloure-les en la Memòria del 2001, entre les quals destaca instar a les parts interessades: el Govern espanyol i els de les comunitats autònomes d'Aragó, Catalunya, Balears i Comunitat Valenciana, a la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Es proposa, després dels debats oportuns, els candidats per al Premi de les Lletres, per a la Distinció al Mèrit Cultural i per a l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana.

També la Comissió de Promoció Cultural va desenvolupar un debat al llarg de sessions successives. I va aprovar definitivament un informe positiu sobre la protecció i la consideració més adequada del Castell de l'Olla d'Altea, que, per la seua naturalesa, és un esdeveniment singular.

Així mateix, es va aprovar un text sobre la proposta per a la consideració de BIC per a la Romeria de la Santa Faç d'Alacant. Es va procedir a l'obertura de diligències prèvies per a la proposta de declaració de BIC de l'Església de les Carmelites de Manises.

La Comissió va estudiar en profunditat les mesures aconsellables per a la Protecció del Patrimoni, assumpte de gran importància i que necessita recursos implementats per a aconseguir uns objectius bàsicament satisfactoris. En este estudi, es va tindre en compte l'escrit presentat respecte d'això per la Comissió de les Ciències, a fi d'introduir-hi les modificacions oportunes tendents al fet que, en la presentació al Ple, tinguera el nombre més gran de matisacions positives possibles.

Els assumptes tractats van ser remesos a la Comissió de Govern per a presentar-los en el Ple, i ser considerats oportunament.

6. Informes del CVC

- a. Sobre el castell de Cullera (22 de febrer)
 - b. Sobre la torre de Ressemblanc d'Elx (26 d'abril)
 - c. Sobre el grau de protecció de les restes paleontològiques a la C.V. (26 d'abril)
 - d. Sobre el trasllat de les restes del palau de l'Ambaixador Vich (11 d'octubre)
 - e. Sobre l'avantprojecte de Reglament de Museus (11 d'octubre)
 - f. Sobre la Via Augusta (11 d'octubre)
 - g. Sobre la declaració de BIC de la Romeria de la Santa Faç d'Alacant (30 d'octubre)
 - h. Sobre el PGOU de València (30 d'octubre)
 - i. Sobre les Sitges de Burjassot (30 d'octubre)
 - j. Sobre els castells i les torres de guaita valencians (30 d'octubre)
 - k. Sobre la declaració del castell de l'Olla d'Altea com a Bé Immaterial del Patrimoni Etnològic (29 de novembre)
 - l. Sobre la denominació oficial del riu Tuejar o de Xelva (29 de novembre)
 - m. Sobre els expedients de declaració de BIC: terminis de caducitat i previsions pressupostàries (29 de novembre)
 - n. Sobre el monestir de sant Jeroni de Cotalba (23 de desembre)
 - o. Informe relatiu a l'immoble conegut com a "Casa de l'Inquisidor" d'Orihuela (23 de desembre)
-

6.1. Informe sobre el castell de Cullera

Antecedents

En sessió del 30 d'octubre del 2001, el ple de l'Ajuntament de Cullera va acordar convidar el Consell Valencià de Cultura a visitar el castell de la localitat i redactar i elevar a les autoritats competents un informe sobre l'estat actual del monument i les seues possibilitats de restauració i d'ús públic.

El 8 de gener del 2002, els membres de la Comissió de Llegat Històric i Artístic Vicent Álvarez Rubio, Manuel Bas Carbonell i Carmen Morenilla van visitar el castell de Cullera en companyia d'un equip tècnic de l'ajuntament i, durant part de la visita, de l'alcalde de la localitat.

Història

El castell de Cullera s'alça a 232 metres sobre el nivell de la mar, a la muntanya de les Raboses, en un punt estratègic que domina el golf de València i la Ribera del Xúquer, mentre que l'alta fortalesa enllaça amb el castell de Corbera. Es construí en època islàmica sobre ruïnes iberes i romanes. És una fortalesa envoltada de torres i muralles defensives, entre les quals destaquen la torre del Marenyet, a la vora de la desembocadura del Xúquer, reforçada amb artilleria, i la torre de Santa Anna, destinades una i altra a torres de guaita i defensa dels corsaris.

Durant la dominació musulmana es va anar deteriorant, fins a l'arribada del rei Jaume I, el qual no va assaltar el castell, ja que el seu objectiu era conservar-lo per a refugi i residència dels àrabs de la ciutat de València després de la seua capitulació. Posteriorment, este mateix rei el va fer construir de nou. Durant els segles XVI i XVII se'n reforçaren les muralles, a causa dels atacs continus dels pirates magrebins. També va ser reforçat per les tropes franceses en temps de la guerra de Napoleó. Va ser propietat de reis, infants, nobles i ordes religiosos, i actualment pertany a l'Ajuntament de Cullera.

Situació actual

El castell de Cullera, declarat Bé d'Interés Cultural, està format per una edificació en ruïnes a la part més alta, que és la menys accessible, un conjunt al voltant de les torres islàmiques, i restes de muralla i de torres a la part baixa. Els consellers visitants van comprovar l'existència de troballes que evidencien que una part considerable del conjunt és d'origen islàmic, si bé hi ha construccions posteriors. L'ajuntament hi ha construït un accés i ha condicionat una capella, amb una guia per a les visites i una exposició de panells sobre la història i les característiques del castell.

Les obres de restauració fetes últimament han obert, amb la possibilitat de visitar el castell, perspectives d'aprofitar-lo turísticament, però encara queda una part important del conjunt per consolidar, restaurar i investigar.

La corporació municipal és partidària d'establir un conveni amb les institucions autonòmiques per a col·laborar en la reconstrucció i la investigació d'aquest monument, el qual va tenir un paper fonamental en la conquesta del territori. El conveni podria fer possible la recuperació progressiva del conjunt sobre bases de finançament conjunt per part de l'administració autonòmica i de la municipal.

Conclusions

Lesforç efectuat per l'Ajuntament de Cullera ha fet accessible i visitable el castell de la localitat. Els elements de divulgació històrica que s'hi han instal·lat faciliten als visitants informació sobre la identitat i la història dels valencians.

Seria necessari obrir una línia de col·laboració entre l'administració municipal i l'autonòmica basada en un conveni per a l'execució, a mig termini, d'un programa de progressiva recuperació i investigació del monument, i de la seua explotació eventual com a atracció turística i cultural.

El Consell Valencià de Cultura reconeix i valora l'interés mostrat en la conservació d'aquest conjunt patrimonial pel poble de Cullera, organitzat en associacions que compten amb la col·laboració del comerç local i del veïnat.

6.2. Informe sobre la torre de Ressemblanc d'Elx

Antecedents

El 21 de novembre de l'any 2001, es rep en el Consell Valencià de Cultura un correu electrònic enviat pel senyor Francisco Navarro Antón, veí d'Elx, denunciant l'estat de deteriorament de la Torre de Ressemblanc d'Elx, del segle xv. A instàncies del secretari de la institució, el 27 de febrer de l'any 2002 es rep (número de registre d'entrada 2002/214) una carta de l'Ajuntament d'Elx, de 19 de febrer 2002, que acompanyava un informe tècnic de l'arquitecte municipal, senyor Boix Selva, sobre la torre, de propietat municipal i d'ús cedit a la Generalitat Valenciana, declarada Monument Històric Artístic d'Interés Local per O.M. 14-IX-1975, amb descripció dels danys existents i el detall de les obres de consolidació que s'han d'emprendre i del seu cost. El mateix 27 de febrer de 2002 (número de registre d'eixida 2002/088), el secretari de la institució envia a la Comissió de Llegat Històric i Artístic la documentació anterior.

Situació

S'ha revisat la documentació referent a la Torre de Ressemblanc d'Elx, al seu estat de conservació i a les obres necessàries per a consolidar-la; s'han considerat les competències pròpies del Consell Valencià de Cultura en tant que entitat assessora dels poders públics valencians; i finalment, s'ha tingut en compte que, com a titular de la propietat, és l'Ajuntament d'Elx l'entitat responsable de l'estat del bé, segons l'article 18 de la Llei de patrimoni cultural valencià, i subsidiàriament la Conselleria d'Educació i Cultura de la Generalitat Valenciana. Amb tot açò, la Comissió de Llegat Històric i Artístic del Consell Valencià de Cultura proposa al ple de la institució l'aprovació de les següents

Conclusions

El Consell Valencià de Cultura enviarà el present informe a l'Ajuntament d'Elx per a recordar-li l'obligació en què es troba, en aplicació dels articles 18 i 19 de la Llei de patrimoni cultural valencià, de conservar i reparar la Torre de Ressemblanc per ell mateix o per mitjà de la Conselleria de Cultura i Educació, institució usuària de l'immoble, segons els termes del conveni de cessió d'ús.

El Consell Valencià de Cultura enviarà còpia de la documentació i les actuacions descrites fins ací a la Conselleria de Cultura i Educació.

El Consell Valencià de Cultura informará el peticionari, senyor Navarro Antón, de les seues actuacions en este assumpte, i li farà arribar una còpia de l'informe tècnic de l'arquitecte municipal d'Elx, senyor Boix Selva.

València, 5 de març del 2002

La Comissió de Llegat Històric i Artístic del Consell Valencià de Cultura

6.3. Informe sobre el grau de protecció de les restes paleontològiques a la Comunitat Valenciana i propostes que s'han d'elevat a la Conselleria de Cultura

Actuacions preliminars

1. El conseller Vicente Muñoz Puelles exposa davant la Comissió de les Ciències, en la sessió de 14 d'abril del 2000, la seua preocupació per:
 - la presència de fòssils de procedència desconeguda a la venda en botigues i Internet; invertebrats, però també vertebrats;
 - diverses informacions sobre la manca de control dels fòssils trobats en excavacions privades a la nostra Comunitat;
 - les notícies als mitjans de comunicació sobre aterraments de jaciments de fòssils sense control de les autoritats.

Per tot això, la Comissió de les Ciències decidí tractar el tema de la possible protecció i legislació sobre restes geològiques i paleontològiques, i encomanar al conseller Vicente Muñoz Puelles la tasca de ponent.

2. En la sessió de la Comissió del 5 de desembre del 2000, el conseller Vicente Muñoz Puelles lliura i comenta un informe extens i documentat sobre actuacions i legislacions diverses. El document es féu servir com a fonament de les discussions posteriors.
3. El 27 de març del 2001, en sessió extraordinària, la Comissió rebé la compareixença de l'Alcalde de Morella, senyor Joaquim Puig, i del membre del Consell Valencià de Cultura Jesús Huguet i Pascual. El senyor Puig comenta l'espoli i la comercialització actuals de fòssils propis. I, d'altra banda, les activitats i els projectes de l'Ajuntament de Morella, els quals reberen suport de la comissió (sessió del 10 d'abril del 2001), i posteriorment del Consell Valencià de Cultura. El senyor Huguet aporta informació sobre altres jaciments i indica l'existència de mecanismes legals per a protegir-los, a partir del desplegament de la Llei de patrimoni cultural valencià, encara no efectuat en el camp objecte de l'estudi.
4. Com a resultat de l'estudi de la documentació i informació aportada, la Comissió de les Ciències acorda, en sessió de 12 de juny del 2001, elevar al Ple del Consell Valencià de Cultura un primer informe amb les conclusions següents:
 - a. Manifestar la preocupació del CVC per l'estat de desprotecció de les restes geològiques i paleontològiques.
 - b. Demanar el reconeixement del valor de les restes per la via del reconeixement de zones paleontològiques, amb el mateix mecanisme i les mateixes conseqüències que la declaració de zones arqueològiques, i la preparació d'un pla institucional d'excavacions controlades per la Generalitat.
 - c. Insistir en la importància de la promoció cultural de les comarques de l'interior, i la possibilitat que el turisme cultural amb rutes d'interés geològic i paleontològic col·labore en el reequilibri necessari de les comarques valencianes.

El Ple del Consell Valencià de Cultura acordà traslladar l'informe a la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària per a estudiar-lo.

5. La Comissió de les Ciències, en sessió de 6 de novembre del 2001, examinà les indicacions de la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària. I, d'acord amb estes, acorda sol·licitar informació a la Conselleria de Cultura (escrit de la Secretària de la Comissió de 13 de novembre al president del CVC, sense resposta) i recollir informació suplementària.
6. El 12 de març del 2002, la Comissió de les Ciències rebé la compareixença de la senyora Margarita Belinchón, Directora del Museu de Ciències Naturals de la Ciutat de València, qui aportà nombrosa informació verbal i per escrit sobre:
 - el treball fet amb anterioritat a l'aprovació de la Llei de patrimoni cultural valencià per tal de localitzar i avaluar els jaciments d'interés paleontològic;

- la situació actual de la legislació a la Comunitat Valenciana;
- les propostes fetes a l'administració per a un desplegament normatiu correcte, efectiu i pràctic que evite espolis i possibilita la funció investigadora i pedagògica;
- mancances normatives i de personal i les seues conseqüències;
- proves de l'espoli sistemàtic del patrimoni paleontològic per mans privades i de la destrucció de jaciments per inoperància dels poders públics.

Acaba la seua intervenció demanant al Consell Valencià de Cultura suport a la petició a l'administració d'un desenvolupament normatiu correcte i dotació mínima de personal tècnic especialista en paleontologia per a la Direcció de Patrimoni.

Situació actual de la legislació relativa a les restes paleontològiques de la Comunitat Valenciana

La paleontologia és l'estudi de la dimensió històrica de la vida sobre la Terra, i el patrimoni paleontològic està format pels materials fòssils de totes les edats del registre fòssil que apareixen als llocs paleontològics i són susceptibles ser estudiats amb mètode científic. La importància d'estes restes per al coneixement de la història de la vida les ha convertides en motiu d'atenció i preocupació creixent per part de la comunitat científica i, esporàdicament, de les administracions públiques. Des de la transferència de competències en matèria cultural, diverses comunitats autònomes han portat a terme iniciatives diverses: aprovació de lleis i normatives que adapten a les restes paleontològiques les lleis estatals (*Ley de Protección del Patrimonio Histórico-Artístico de 1985* y *Ley de Espacios Naturales Protegidos de 1989*), preparació d'inventaris paleontològics, etc. Fruit d'aqueixes actuacions són les normatives de les Comunitats d'Aragó, Canàries i Catalunya.

La Comunitat Valenciana inicià un procés de catalogació de jaciments paleontològics, suspès a l'espera de l'aprovació de la Llei de Patrimoni, que havia de regular les actuacions posteriors.

La Llei de patrimoni cultural valencià, de 1998, en el Títol III s'ocupa "Del patrimoni arqueològic i paleontològic", articles 58-67. Els experts consideren positiva la distinció entre el patrimoni arqueològic i el paleontològic que es recull en la llei, però lamenten que la distinció no haja portat a un desplegament normatiu específic que contemple les característiques específiques dels jaciments paleontològics:

- Mentre la resta del patrimoni històric es caracteritza pel seu caràcter únic, sovint el patrimoni paleontològic format per les restes d'invertebrats es presenta de manera massiva en sol format per roques sedimentàries; i crea afloraments extensos espacialment i amb caràcter uniforme i abundant, la qual cosa li resta interès científic;
- De manera excepcional, apareixen afloraments molt localitzats de vertebrats, més valuosos per la seua singularitat, i afloraments d'invertebrats amb extensió en l'espai o molt localitzats, però amb caràcter excepcional. Estos jaciments, interessants especialment des del punt de vista cultural i investigador, són denominats pels experts "llocs paleontològics singulars".

Els experts reclamen una normativa que desplegue el Títol III de la Llei de patrimoni valencià mitjançant:

- la creació de la figura legal del "lloc paleontològic singular";
- la iniciació d'un catàleg dels "llocs paleontològics singulars" esmentats de la Comunitat Valenciana;
- la regulació de les activitats didàctiques i de recerca als "llocs paleontològics singulars".

Conclusions

La Comissió de les Ciències ha tingut coneixement de la situació de desprotecció de les restes paleontològiques i de les mancances normatives, les quals estan permetent l'espoli sistemàtic del patrimoni paleontològic i la destrucció de jaciments, especialment greus en afloraments determinats

de caràcter singular. Esta destrucció constitueix una pèrdua cultural greu per a la Comunitat Valenciana, que és urgent paralitzar.

La Comissió de les Ciències considera que la Conselleria de Cultura hauria d'adoptar les mesures següents amb caràcter d'urgència:

1. Dur a terme un desplegament normatiu correcte del Títol III de la Llei de patrimoni valencià, "Del patrimoni arqueològic i paleontològic", creant i regulant la figura legal del "lloc paleontològic singular". I incloent-hi una regulació de les activitats autoritzades que possibiliten les activitats didàctiques i de recerca als "llocs paleontològics singulars".
2. Iniciar la realització d'un catàleg dels "llocs paleontològics singulars" esmentats de la Comunitat Valenciana per a protegir-los i estudiar-los.
3. Augmentar la plantilla de la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura amb personal tècnic especialista en paleontologia.
4. Crear partides pressupostàries específiques per a les actuacions en matèria de patrimoni paleontològic per tal d'aconseguir el compliment de les previsions de la Llei de patrimoni cultural valencià.

6.4. Informe sobre el trasllat de les restes del palau de l'Ambaixador Vich

Les peces de marbre que, en el seu dia, Jeroni Vich i Valterra, ambaixador del rei Ferran el Catòlic a Roma, va dur a València per a la construcció del seu palau el 1521, es troben ara en dos llocs diferents, cap dels quals no té res a veure amb la ubicació de l'edifici al qual van pertànyer, pròxima al carrer que hui recorda la memòria del personatge. Quan a mitjan segle XIX, després del pas de la família per diverses circumstàncies econòmiques, l'edifici havia canviat de propietat i es trobava en estat avançat de ruïna, abans del seu enderrocament definitiu, la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles va demanar, en una moció de 1858, la recuperació dels elements components del pati columnari, considerant que es tractava d'un dels conjunts arquitectònics renaixentistes més importants del nostre país, especialment tenint en compte que les peces provenien de la Itàlia del XVI. La història de la seua dispersió posterior apareix ben clara. Inicialment, els marbres que formaven el bell pati del palau van ser traslladats al que havia sigut el Convent del Carme, en el qual, després de la desamortització, s'havia instal·lat l'Acadèmia de Belles Arts. I molts anys després, el 1909, una part van ser inclosos i fixats en el refectori gòtic de l'antic convent, lloc on actualment es troben, segons un projecte de l'arquitecte Luis Ferreres. Les peces restants van quedar escampades pels patis i, quan, el 1946, l'antic Museu de l'Acadèmia es va traslladar del Carme a Sant Pius V, amb este se'n anaren les pedres que, durant dècades, havien romàs sense catalogar. Ara s'ha comprovat que, juntant les dos parts, pot recuperar-se el huitanta per cent dels materials, els quals, muntats convenientment, proporcionarien el redescobriments d'un dels espais més significatius de la nostra arquitectura històrica, un claustre columnari de 18x15 m, la part no recuperada del qual podria reconstruir-se sense cap dificultat.

Pareix prou evident que l'alteració que experimentarà el refectori gòtic del Carme després de traure'n les arcades renaixentistes, no solament no canviarà la seua condició, sinó que l'aclarirà i que, paral·lelament, serà molt important el significat del conjunt unificat dels elements constitutius del *cortile* del pati central de l'antic palau. Se'n recuperarà, no solament la naturalesa pròpia, sinó les proporcions i el sentit, en la nova ubicació.

Entenem que la intervenció feta el 1909 alterava tant la *gestalt* original del pati com l'ordre arquitectònic en el qual es va configurar originalment. Al final del XIX va assolir predicament a la ciutat l'arquitectura historicista, especialment la neomudèjar, la neoàrab i la neogòtica. L'arquitectura eclèctica –generalment procedent d'arquitectes formats a l'Escola madrilenya– va suposar la incorporació d'elements ornamentals múltiples en la decoració de les façanes. L'eclèctisme –a esta concepció s'ha atribuït recentment la intervenció del 1909 en l'edifici– va ser utilitzat en les decoracions de la nova ciutat burgesa, alternades amb allò que entenem per historicisme i, fins i tot, cronològicament amb el modernisme successiu –més freqüent en els arquitectes formats a l'Escola de Barcelona, i que a la Comunitat Valenciana va tenir dos fonts d'influència: la francesa i catalana– *Art Nouveau* i modernisme— i la de la *Sezession* vienesa (Casa Ferrer, Cine Caro, Estació del Nord...).

Estudiats els informes que se sol·licitaren per a la declaració de l'antic Convent del Carme com a Monument Històric Artístic l'any 1982, hem comprovat que, en el de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles (14-11-83), en la descripció de l'edifici –amb abundància de valoracions– no se cita en cap moment la presència de les restes en qüestió, ni la importància de la seua incorporació en el moment històric en què es va produir, la qual cosa pot interpretar-se com una consideració secundària del seu significat. En l'informe del Col·legi d'Arquitectes del mateix expedient només apareixen, en l'epígraf relatiu a la "Memòria històrica", descrits en estos termes: "Adossat als laterals del refectori, hi ha un fragment del pati de l'Ambaixador Vich, construït entre els anys 1510 i 1520, consistent en un triple buit a la manera veneciana". Entretant, en el text de l'epígraf "Descripció del conjunt", en el qual consten els detalls i s'inclouen valoracions, no n'hi ha cap referència. La qual cosa també la interpretem com una consideració històrica de menys rellevància.

En resum, entenem que el trasllat de les restes del pati de l'Ambaixador Vich al Museu de Belles Arts produirà dos efectes positius: restituirà l'espai del refectori gòtic de l'antic Convent del Carme i permetrà, en la seua nova ubicació, l'ús social i la recuperació patrimonial del conjunt columnari,

mentre que, a conseqüència de les inversions previstes en la recuperació de l'edifici, no en farà disminuir de cap manera l'interés ni, subsidiàriament, el del barri del Carme en el qual es troba.

Per tot això, informem a favor del trasllat.

Vot particular del conseller Vicent Álvarez Rubio sobre el projecte de trasllat de part de les restes de l'antic palau de l'Ambaixador Vich

Antecedents

1. A instància de l'Associació de Veïns i Comerciants Amics del Carme, el Consell Valencià de Cultura ha tractat el problema que es planteja pel trasllat de part de les restes del Palau de l'Ambaixador Vich, actualment en el Convent del Carme. En comissió informativa, es van rebre en audiència els representants de l'entitat esmentada, la qual s'oposa al trasllat i demana un debat públic.
2. Per part de l'Administració, va comparèixer davant de la comissió informativa el senyor Manuel Marzal, el qual va donar arguments a favor del trasllat. Hem conegut, també, la publicació feta per la Conselleria de Cultura sobre l'esmentat Palau de l'Ambaixador Vich i la seua restauració. El president del Consell Valencià de Cultura demanà un informe a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles, el president de la qual va enviar un escrit a este Consell titulat: "*Informe de la Real Academia de San Carlos*", l'últim paràgraf del qual diu, textualment: "*Finalmente, en consecuencia, no parece inoportuna la intervención, habida cuenta de que, con las debidas cautelas, se incorpora al museo un conjunto arquitectónico como es el patio del Embajador Vich, importantísimo para la historia de la Arquitectura valenciana.*"
3. El Consell rep en audiència la sotssecretària general de Promoció Cultural, la qual informa sobre les actuacions efectuades.
4. Es rep de la sotssecretària de Promoció Cultural l'expedient i una sol·licitud d'informe no preceptiu.
5. Informacions extretes de l'examen de les actuacions practicades i de l'expedient administratiu corresponent:
 - a. Amb data 9-3-62 es declara Monument Històric Artístic el Museu de Belles Arts de València, d'acord amb un informe del president de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles. Posteriorment, s'incoa l'expedient de declaració de "monument històric artístic" del Convent del Carme, conjunt en el qual es troben part de les restes del pati de l'antic palau de l'Ambaixador Vich. El convent del Carme és declarat Monument Històric Artístic amb data 13-7-83, sense referències a l'entitat o el valor de les restes esmentades. Amb data 15-6-98, el Patronat del Museu de Belles Arts, amb la conformitat del seu ple, informa de la necessitat –no justificada en l'escrit– traslladar al museu les restes del pati de l'antic palau de l'Ambaixador Vich existents al convent del Carme.
 - b. Per Resolució de la directora general de Patrimoni, amb data 26-7-99, s'autoritza l'ampliació del Museu de Belles Arts. I es deixa al marge de l'autorització allò que afecta el trasllat de les restes mencionades, vista la parcialitat de la documentació presentada, fins a l'emissió dels dictàmens jurídics i patrimonials necessaris.
 - c. Per Resolució de la Direcció General, signada per Francesc Llop, de data 20-7-2000, s'autoritza la contractació urgent dels treballs de trasllat i classificació de les peces que constitueixen les restes mencionades repetidament, i d'indagació dels sistemes muraris. Els treballs es notifiquen a l'Ajuntament de València, per sol·licitar-ne llicència urbanística, amb el projecte arquitectònic, en el qual es preveu el desmuntatge de les peces amb garanties tècniques i s'argumenta que la reconstrucció del pati en el seu nou emplaçament crearà un conjunt de gran bellesa.

- d. Amb data 26-10-2000 es concedix la llicència urbanística. Els servicis tècnics de la Conselleria de Cultura informen positivament sobre el projecte amb data 11-10-2001. La Resolució d'autorització du la data del 5-11-2001.
- e. Amb data 27-6-2002, s'informa jurídicament sobre l'aplicació al cas de l'article 38.c de la Llei de patrimoni cultural: a) no és preceptiu demanar informe a les entitats consultives, i b) es considera que la separació de les restes del conjunt monumental on es troben actualment ha d'ajustar-se a allò previst en l'article 38.b de la Llei esmentada.

Conclusions

1. La decisió de procedir al trasllat per via d'urgència no es troba motivada en l'expedient corresponent (ni la urgència ni tampoc la necessitat del trasllat per raons tècniques o d'altre tipus). Esta manca de motivació raonada resulta evident a la vista de la Resolució mencionada en el punt 5, b) del present informe, ja que s'hi acordava que el projecte quedava a l'espera dels informes jurídics i patrimonials necessaris.
2. Posteriorment a la decisió de procedir al trasllat urgent, s'han produït actuacions justificatives, sense que estes donen plena argumentació a allò que es fixa en l'article 38, b) i c) de la Llei de patrimoni cultural. En el projecte de l'arquitecte senyor Vila Ferrer s'inclouen manifestacions a favor del trasllat, i l'informe de data 11-10-2001 dels tècnics de l'Administració s'hi mostra favorable igualment. Este últim, de data posterior a les decisions i resolucions esmentades, s'hauria d'haver emés prèviament.
3. L'actuació presenta irregularitats administratives i manca de motivació prèvia. El projecte tècnic conté previsions per a garantir l'execució correcta del projecte de trasllat des del punt de vista arquitectònic.
4. Tot i que la intervenció del Consell Valencià de Cultura en este assumpte no resulte preceptiva, es considera recomanable en casos com el present.

Vot particular del conseller Jesús Huguet Pascual sobre el projecte de trasllat de part de les restes de l'antic palau de l'Ambaixador Vich

Davant d'una decisió de la importància que pense que té traslladar o no els elements arquitectònics del desaparegut Palau de l'Ambaixador Vich, crec que seria necessari analitzar les conseqüències irreversibles que això implica per a la història del Convent del Carme.

En primer lloc, el projecte de trasllat em porta a considerar la necessitat o no d'esta actuació en el patrimoni. Per què s'intervé?, està l'antic refectori i les peces arquitectòniques ubicades allí en mal estat?, en perilla la conservació?, no és adequat l'espai a la funció de sala d'exposicions? Pareix que el problema no està en cap d'estos supòsits, sinó en la pressa de reconstruir el Pati *-cortile-* del Palau de l'Ambaixador Vich amb estes peces en els voltants de l'actual Museu de Belles Arts en el carrer S. Pius V.

Vegem, doncs, este punt en tots els seus detalls. Si bé és cert que els criteris actuals en matèria de restauració aconsellen una visió integral dels conjunts arquitectònics, on es puga fer una lectura de la seua funció espacial i, per tant, es facilite, així, una comprensió més completa d'aquest; també ho és que açò es dona acompanyat del respecte de les peces en la seua ubicació d'origen. És clar, sempre que no en supose un perill per a la conservació. En el cas que ací ens ocupa, podríem suposar que tenim la primera cosa, però ens falta un element fonamental: el lloc. Les peces es traslladarien, doncs, d'un Museu a un altre, això sí, seguint els criteris actuals en matèria de restauració i agrupant peces d'un mateix conjunt que en l'actualitat es troben disperses, la qual cosa, vista així, pareix molt lloable. Però, crec necessari aprofundir un poc més en el tema i analitzar-ne les importants conseqüències -pel que veurem, no sols positives- que això comporta.

La meua primera pregunta respecte d'això és la següent: cal desfer la intervenció de Ferreres perquè ara tenim altres criteris en restauració? No seria açò un precedent perillós per a justificar moltes rehabilitacions que ens portarien a perdre una part important de la nostra història? Amb quin dret jutgem d'erronis uns criteris estètics d'un altre període històric?, amb este amb què qualifiquem certes manifestacions artístiques pretèrites de decadents o manieristes? No ens conduïx açò a una reconstrucció falsa de la història basada en la puresa estilística? No resulta paradoxal que es vulga eliminar una intervenció segons criteris propis de l'arqueologia del XIX en un museu que serà essencialment del XIX? On s'ubicarien aquelles peces que, sent del Palau de l'Ambaixador Vich, no ho eren del pati? Quin destí tindrien aquelles que es van fer a propòsit per a l'espai del refectori actual? Es destruiran? Què es faria amb les peces que són còpies? La llista d'interrogants seria molt àmplia. En definitiva: val la pena la pèrdua de l'espai actual en funció d'una reconstrucció hipotètica i idealitzada en un lloc que no és el d'origen?

Tots estos interrogants em sorgixen quant a la conveniència o no de la intervenció, però encara hi ha un altre per a mi més determinant i decisiu en l'emissió d'un informe positiu o negatiu: es respecta la biografia de l'edifici si el privem d'una part important de la seua història? No cal oblidar que la intervenció de Ferreres va ser, pràcticament, l'espai generador que va articular el Museu de l'Acadèmia de Belles Arts, tal com pot comprovar-se en la documentació periodística de l'època. Estes sales, destinades a l'arqueologia, connectaven amb altres destinades a Goya, Vicente López i el gran *hall* on es va ubicar l'obra de Degrain davall la seua supervisió, i, a continuació, les sales projectades a imitació de les grans galeries dels museus de traça neoclàssica. Analitzant el projecte actual he observat, per a la meua desil·lusió, que desapareix tota aqueixa articulació espacial. El fet positiu que pot suposar la recuperació d'un espai gòtic del que, per cert, no es disposa de quasi cap informació, implica la pèrdua de les sales laterals menudes, així com de la connexió amb la Capella de la Vida i les sales neoclàssiques. Així mateix, si tenim en compte que el tret propi del Convent del Carme n'és l'eclecticisme, la superposició d'espais i estils en funció de les ampliacions necessàries i dels distints usos que ha tingut al llarg del temps, pense que alterar esta lògica històrica emfatitzant algun dels seus components no suposa fer un bon flanc al conjunt arquitectònic.

D'altra banda, si ens centrem en la reconstrucció del pati de l'Ambaixador Vich, cal tindre en compte que només se'n conserven les peces pètries que, encara que importants, només suposen una part mínima del conjunt. No és adequat criticar els criteris arqueològics del XIX per a caure en una actuació que es fonamenta en els mateixos principis, açò és, en la consideració dels elements monumentals en detriment del context espacial, funcional i social. No cal oblidar que no es disposa cap d'informació respecte de l'espai funcional del Palau de l'Ambaixador Vich, ni dels acabats, les textures o el cromatisme de la fàbrica del conjunt dels paraments. Com es pensa resoldre açò?, imitant el que es feia en l'època? En este cas: és tan important disposar d'algunes peces originals? No seria prou amb la col·locació d'aquelles de què disposa actualment el Museu de BB.AA. de S. Piu V, fent-se còpies de les restants, ja que allò fonamental és reconstruir l'espai d'un palau renaixentista que s'ha perdut, però del que hi ha hipòtesis interessants sobre com podria ser-ne l'estat original? No s'aconseguiria amb això un objectiu doble: preservar el patrimoni del Carme i conservar adequadament les peces disperses en el Museu de BB.AA.? I encara hi ha més, amb això aconseguiríem mostrar, no sols la història completa del Carme, sinó dos criteris distints d'actuar sobre el patrimoni: l'arqueològic i el que busca recuperar el context espacial.

D'altra banda, l'ambigüitat, quan no la possible il·legalitat jurídica em pareix evident. L'informe mateix del Servei Jurídic de la Conselleria de Cultura i Educació planteja les incidències possibles que poden tindre els articles 35 i 39 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià en les obres de trasllat. No obstant això, en una espècie de cabriola legalista, que em pareix com a mínim contestable, indica que no són necessaris els informes ni les actuacions que es deriven d'aqueixos articles, ja que el trasllat de les restes és intranscendent per al bé declarat d'interès cultural. Esta afirmació (que -torne a repetir- em pareix molt discutible i que cabria valorar només com a opinió de part, i que ha sigut exposada reiteradament pels promotors del projecte del trasllat com a raó per a no demanar els informes previstos en la legislació patrimonial valenciana, bé per a la

intervenció, o bé per a la descatalogació del BIC) pareix respondre a un desconeixement del procés mateix de declaració del Convent del Carme com a Monument Historicoartístic.

Efectivament, la declaració (Reial Decret 2430/1983, de 13 de juliol, publicat en el BOE de 13 de setembre de 1983) remet al conjunt integral del Carme esta resolució. Però encara hi ha més. Amb data del 23 de juliol de 1982, el Cap del Servei de la Inspecció Tècnica de Monuments i Conjunts del Ministeri de Cultura informa a la Direcció General de Belles Arts, Arxius i Biblioteques del Ministeri mateix que és el Servei de l'Arxiu Històric del Col·legi Oficial d'Arquitectes de València qui ha de presentar la documentació i memòria necessàries per a la felicitat tramitació de l'expedient d'incoació de declaració de Monument Historicoartístic iniciat el 30 de desembre del mateix any.

En este informe del Col·legi d'Arquitectes valencià s'esmenta expressament l'existència de les restes del Palau de l'Ambaixador Vich com a adossats en els laterals de l'antic refectori.

Costa molt creure que allò que va ser transcendent per a la declaració monumental perd tota la seua importància quan es pretén fer una intervenció i translació, fora del monument mateix, anys després.

Tampoc hauria d'oblidar-se que la legislació espanyola en matèria patrimonial sol mesurar dos espais temporals (60 i 100 anys) com a períodes a partir dels quals adquirixen una posició jurídica més o menys rellevant els elements mobles o immobles de consideració possible, i la intervenció de Ferreres és de 1909. Ni, òbviament, el principi -també contemplat en la doctrina patrimonial- que aquells béns, encara que siguen mobles, units a un immoble declarat bé d'interés cultural adquirixen esta condició.

Per tot això, i encara admetent la part positiva de l'ús del Convent del Carme amb fins expositius i museístics, així com la reconstrucció idealitzada del Pati de l'Ambaixador Vich al costat de l'actual Museu de Belles Arts, volguera formular una reflexió als membres del Consell Valencià de Cultura. És necessari recordar que una de les funcions que tenim encomanades, com a membres de l'alta institució assessora i consultiva en matèria cultural, és la de vetlar pel respecte dels nostres béns patrimonials. I, en este sentit, hi ha una clara jerarquia que va de la conservació i consolidació a la restauració, on, en essència, es procura recuperar el que està ocult per circumstàncies múltiples. I com a últim recurs, es dona la reconstrucció parcial, sempre que no hi haja una altra via possible (i no seria difícil recordar en este punt les últimes resolucions judicials sobre el patrimoni monumental de la nostra Comunitat) i els criteris d'experts en el tema ho aconsellen així. Doncs bé, si açò és cert: com ens arisquem a donar el beneplàcit a una actuació l'objectiu prioritari de la qual és la reconstrucció? Màximament, quan no hi ha una opinió consensuada sobre el tema. És més, el problema més greu és que estes reconstruccions (la del refectori gòtic i la Capella de la Vida al Carme i la del PATI de l'Ambaixador Vich al Museu de BB.AA.) es van a fer a costa d'alterar el patrimoni actual que és, en definitiva, la biografia de l'edifici.

Per tot això, propose que, encara assumint com a positives les actuacions que permeten recuperar el Convent del Carme com a espai museístic i expositiu i la reconstrucció idealitzada del pati de l'Ambaixador Vich en el Museu de BB.AA., això no signifie el trasllat dels elements arquitectònics que actualment es troben integrats en el Convent del Carme, i concretament aquells que, adossats en l'antic refectori, procedien del Palau de l'Ambaixador Vich.

6.5. Informe sobre l'avantprojecte de Reglament de Museus

Palau de Forcalló, València, 23 de setembre del 2002. A les 17 hores del dia de la data, es reunix la ponència sobre l'Avantprojecte del Reglament de Museus, proposada per la Comissió de Govern i aprovada en reunió del dia 9 de setembre del 2002.

1. Constitució de la Ponència.

Reunits els consellers mencionats amb anterioritat es dona per constituïda la ponència.

2. Estudi de la documentació i l'elaboració del dictamen.

Després de llegir detingudament l'avantprojecte del Reglament de Museus remès per la Direcció General de Promoció Cultural, s'ha arribat a les conclusions següents.

- En l'article 3, apartat f), segons la nostra opinió, bastaria de dir que són museus monogràfics aquells que només mostren una sola temàtica o qualsevol altre tema específic. Açò permetria incloure-hi el Museu Marítim o el de la Il·lustració.
- En l'article 5, apartat 1, hauria d'afegir-se: "y que por la naturaleza o lo reducido de sus fondos, ..."
- En el mateix article 5, apartat 2 hauria d'afegir-se la frase: "salvo una autoridad expresa por su naturaleza excepcional".
- En l'article 11 afegiríem una última frase: "Salvo casos excepcionales que pueden darse en ámbitos limítrofes".
- En l'article 26, segon paràgraf quan parla de "facilitar la investigación y la difusión cultural," hi afegiríem "la formación y la didáctica, ...".
- En l'article 30, apartat 1, hauria d'incloure un apartat específic en el qual s'exigira l'eliminació de barreres arquitectòniques amb capacitat de mobilitat restringida.
- En l'article 30, apartat 2, pensem que hauria de fer una menció específica al Museu González Martí. Així mateix, creiem que s'hauria de recomanar que el nom d'aquest Museu fóra el tradicional i no afegir-ne la denominació de les Arts Sumptuàries.
- En l'article 51, apartat c), afegiríem la idea que el valor de l'assegurança, clau a clau, serà a càrrec de l'organisme sol·licitant.
- Finalment, hi observem que hi ha dos faltes de transcripció:
 - 1a. En l'índex. En el Títol II, Capítol I, Article 9 apareix la paraula "Valotración"; entenem que s'hi ha volgut dir "Valoración"
 - 2a. En l'Article 51, apartat c) apareix la paraula "restartuación"; entenem que s'hi ha volgut dir "restauración".

Conclòs l'estudi i sense més assumptes per tractar, s'alça la sessió a les 18,30 hores.

Altres acords

En el Ple celebrat el passat 11 d'octubre, es va aprovar també que es contemplen els museus de propietat privada amb propòsits de lucre, i que la caducitat dels expedients siga de sis mesos.

6.6. Informe sobre la Via Augusta

Antecedents

Fent ús de les facultats que li reconeixen els articles quinze g) i vint-i-dos de la Llei de creació del Consell Valencià de Cultura, el ple de la institució va acordar crear una ponència per a l'estudi de l'estat de conservació de la Via Augusta al seu pas pel territori valencià i la redacció d'un informe per a traslladar-lo a les autoritats responsables. L'acord havia estat precedit per notícies i fets que alertaren l'opinió pública sobre el perill que este bé patrimonial es perdera o deteriorara greument si les administracions públiques –valenciana, espanyola i europea –no hi aplicaven mesures de protecció.

La ponència per a l'elaboració d'un informe sobre "La Via Augusta i la seua conservació" es va constituir amb els consellers següents: Santiago Grisolia, president del Consell Valencià de Cultura, com a president; Vicent Álvarez Rubio com a secretari, i Manuel Bas Carbonell, Jesús Huguet Pascual i Luis Prades Perona com a ponents.

A l'empara de l'article vint-i-dos de la Llei del Consell Valencià de Cultura citada, la ponència va convocar i rebre en audiència diversos experts i representants d'institucions. D'una altra banda, va consultar les fonts històriques i va visitar, una part dels seus membres, un tram de la via i l'arc romà de Cabanes, tot amb l'objecte d'elaborar l'informe present.

Les institucions i els experts rebuts en audiència van ser: la Conselleria de Cultura i Educació, la Conselleria de Medi Ambient, la Diputació Provincial d'Alacant, la Diputació Provincial de Castelló, la Diputació Provincial de València, el senyor Guillermo Morote i el senyor Ferran Arasa.

La Via Augusta en territori valencià

Com a mitjà de penetració militar, comercial i cultural, els romans van anar creant en les terres que conquistaven una sèrie de vies o camins a partir de Roma mateixa.

Cap al nord, la Via Flaminia; cap al sud, la Via Àpia; cap a l'oest, la Via Aurèlia, la qual, a Gènova, pren el nom de Via Domícia i, a partir dels Pirineus, es denomina ja Via Augusta, basada en la pre-romana Via Heraklea. Esta via penetra en l'actual territori valencià partint de Dertosa (Tortosa), segons Estrabó, i en temps de Polibi, segons Schulten, ja arribava a Cartago Nova.

Així, el professor Roselló indica que l'artèria bàsica travessa el riu Sénia per Sant Rafael del Riu, es dirigix a Sant Mateu, les Coves de Vinromà i Borriol (amb mines de plata) passant primer per l'arc de Cabanes (en bona conservació actual), i continua, des de Borriol, molt possiblement fins a Santa Quitèria (Almassora), la Rambla de la Viuda, Vila-real i Sagunt.

Segons la fita mil·liària de l'Alter, la via passa també per Xilxes, Nules i la Llosa, arriba al Collet d'Almenara, passa el riu Morvedre pel pont del Circ i arriba a València, des d'on continua cap a Xàtiva, Moixent i la Font de la Figuera, i finalment cap a Cartagena –si bé el cronista de Sax, senyor Ochoa, discrepa en este punt i considera que el pas era per Sax.

Són escasses les restes arquitectòniques, ponts i altres ruïnes que ajuden a definir el recorregut de la via, però hi tenen gran importància els mil·liaris, dinou dels quals es concentren entre Traiguera i Xilxes, especialment els setze existents de Sant Joan del Pas a la Pobla Tornesa, on hi ha, o hi havia, les pedreres de la Mascullada.

El professor Roselló destaca el mil·liari del Piló dels Aiguamolls, a la Pobla Tornesa, i el de l'ermita de Sant Vicent de Borriol, amb la inscripció aclaridora VIA.AVG.XLIX.

Estudis interessants, però que en essència coincidixen quasi totalment amb les afirmacions de més amunt, són els del professor Llobregat, amb notes de postes segons els vasos de Vicarello, i els de Vicente Castañeda, i citacions de Cavanilles i de Pascual Madoz. També cal tenir en compte les notes de Bernardo Mundina, coincidents essencialment o amb variacions escasses, com s'ha dit. Simó Santonja opina que l'antiga Via Heraklea es va convertir en la Via Augusta. I, finalment, són interessants les referències de la professora Carme Aranegui al traçat de la Via Augusta.

La importància de la Via Augusta

La Via Augusta se'ns presenta com l'element probablement més transcendent de la romanització dels territoris que en l'actualitat configuren la Comunitat Valenciana, però també com a exponent d'una estructuració urbana que arriba fins avui mateix. Al voltant de la Via Augusta van nàixer les conurbacions valencianes, i, com afirmen els sociòlegs, podríem dir que el nostre és un país de camins, però no de trànsit exclusivament, sinó un camí al voltant del qual es genera vida i història. Per tot això, hem de contemplar la Via Augusta com una resta arqueològica important i, al mateix temps, com un senyal identificador de la constitució valenciana com a comunitat històrica i cultural.

És en este sentit que cal veure l'interés del Consell Valencià de Cultura pels problemes d'esta via. No es tracta solament d'una qüestió puntual, sinó d'un reflex de la transcendència de la Via Augusta en la cultura valenciana com a element vertebrador i com a referent històric.

Guillermo Morote i Ferran Arasa, probablement els dos estudiosos que millor coneixen la Via Augusta, van cridar l'atenció sobre la transcendència mencionada en la seua visita al Consell Valencià de Cultura. Però, mentre que el primer considera resolta definitivament la qüestió del traçat de la via, el segon pensa que encara ens trobem lluny de poder indicar-ne amb tota seguretat el recorregut.

El professor Arasa considera que cal propiciar estudis rigorosos sobre la via per tal de poder tenir-ne una visió integral. També fa veure les grans amenaces a la seua conservació: obres públiques i privades, descontrol urbanístic i d'intervencions rurals, descoordinació entre les administracions, etc., les quals estan reduint els trams millors i més ben conservats a un simple record.

Les tres diputacions provincials, a través dels servicis d'Arqueologia i Museus respectius, van declarar el seu interés pel tema i la seua disposició a col·laborar.

El Sender Via Augusta

La Conselleria de Medi Ambient va comunicar, en la seua compareixença, que ha posat en marxa un projecte de foment del senderisme amb el títol de Sender Via Augusta, basat en l'antiga calçada romana. Un projecte l'objectiu principal del qual és definir un sender que, amb un traçat similar al de la Via Augusta, discórrega per passos de bestiar, camins rurals i vies urbanes, amb fins recreatius, culturals i turístics. Es farà en dos fases: la primera, ja en funcionament, de Traiguera a la ciutat de València, i la segona de Sant Vicent de la Roqueta a La Raya, a Pilar de la Horadada.

Els objectius del projecte són: potenciar la recuperació del patrimoni viari històric i tradicional, afavorir la pràctica d'activitats esportives en contacte amb la naturalesa i potenciar el turisme d'hivern, respondre a la demanda creixent europea de rutes per a la pràctica del cicloturisme, i, finalment, fomentar el coneixement del medi rural i humà del territori valencià.

Les actuacions fetes han estat: crear i dissenyar un itinerari amb fins recreatius, senyalitzar la Via Augusta, establir i conservar plantacions vegetals lineals seguint l'itinerari, com a element identificatiu i decoratiu del camí; i, per mitjà de la senyalització, obtenir unes característiques de seguretat vial idònies per al trànsit de bicicletes, cavalls i senderistes.

L'informe de la Conselleria de Medi Ambient determina els criteris utilitzats per a traçar l'itinerari del sender, els quals són: continuïtat, seguretat, que coincidisca amb camins de bestiar, que siga camí públic, que coincidisca amb el traçat original de la Via Augusta o, almenys, que siga una via romana o una senda antiga, que el sòl siga de terra i que tinga un interés paisatgístic i cultural.

Conclusions

Davant de la importància històrica, cultural i social de la Via Augusta, i havent escoltat les opinions dels especialistes, se'ns imposen les conclusions següents:

1. Cal fomentar els estudis necessaris per a definir el recorregut de la Via Augusta i fer-ne visible la transcendència històrica, social i cultural. En este sentit, s'han d'animar les adminis-

tracions i les institucions públiques (Generalitat, diputacions, ajuntaments, universitats...) a crear beques, programes, seminaris, premis, etc. amb tal fi, per mitjà de la col·laboració mútua i amb els investigadors.

2. Se sol·licita que s'estudie la possibilitat de declarar Bé d'Interés Cultural aquell o aquells trams que, per les característiques històriques i el nivell de conservació, i també per l'impacte negatiu inferior en el seu entorn social i econòmic, en facilite la declaració com a BIC. El Consell Valencià de Cultura aconsella que, en relació a l'Arc de Cabanes, seria necessari definir-ne i dignificar-ne l'entorn.
3. S'ha de recomanar a les administracions públiques i les empreses privades (com la concessionària de l'autopista A-7) que exploten vies de comunicació paral·leles o superposades a la Via Augusta, que senyalitzen amb murals o amb altres mitjans, -com es fa en altres autopistes europees en casos semblants, com per exemple en la Via Domícia-, i que facen campanyes de divulgació de la via i de la seua eminència històrica.
4. S'ha de propiciar que, en els diversos nivells de l'ensenyament, la referència a la Via Augusta siga rellevant i conseqüent amb la seua importància històrica i cultural.
5. Es demana de totes les administracions responsables una intervenció coordinada per tal que les restes actuals, i les que puguen aparéixer en el futur, tinguen el suport i la protecció necessaris, com a elements essencials de la vertebració de les terres valencianes en el passat i en el present, per tal d'evitar actuacions que puguen afectar negativament la via i els seus ramals.

6.7. Informe sobre la declaració de BIC de la Romeria de la Santa Faç d'Alacant

Antecedents

Amb data 3 de juny de 2002, es registra en el Consell Valencià de Cultura l'entrada d'un escrit signat pel regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Alacant, Pedro Romero Ponce, amb el contingut següent: a) l'autor de l'escrit informa que, mitjançant una Resolució de 9 d'abril del 2002 del Ple Municipal de l'Ajuntament d'Alacant, es va acordar incoar expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial a favor de la Romeria de la Santa Faç, celebració que té lloc anualment a la ciutat d'Alacant; b) la Resolució es va adoptar d'acord amb els informes tècnics oportuns i les instruccions emeses per la Unitat d'Etnologia del Servei de Patrimoni Arqueològic, Etnològic i Històric, favorables a la declaració com a Bé d'Interès Cultural Immaterial; i c) l'autor de l'escrit sol·licita que el Consell Valencià de Cultura emeta un informe, com a institució consultiva prevista en l'article 7 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni cultural valencià, en consonància amb el qual s'assenyala en l'article 27 de la Llei esmentada.

En la sessió de 25 de setembre del 2002, la Comissió de Promoció Cultural del Consell Valencià de Cultura va prendre coneixement de l'escrit del regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Alacant i el va tractar com a punt de l'ordre del dia.

Examen de la situació

S'estudia l'informe presentat sobre el bé objecte de la declaració i la descripció detallada de la Romeria de la Santa Faç, celebració ben coneguda, no solament pels membres de la comissió, sinó per tants alacantins, i també d'altres zones valencianes, que acomplixen cada any aquet pelegrinatge anual, el qual, celebrat almenys des de 1525 ençà, ha esdevingut una manifestació tradicional de religiositat popular de tota una ciutat.

Notícia històrica

En els primers mesos de l'any 1485, la sequera que castigava el camp alacantí va impulsar els agricultors a sol·licitar una romeria penitencial al santuari de la Mare de Déu dels Àngels portant la relíquia duta de Roma per mossén Pere Mena, llavors rector de l'aldea de Sant Joan d'Alacant.

El 17 de març d'aquell any es va posar en marxa la romeria, amb gran aflluència d'alacantins i agricultors de l'Horta d'Alacant.

Portava la relíquia de la Santa Faç el pare Vilafranca, el qual, arribant al barranc del Juncaret, va sentir un pes superior als braços i va haver de demanar ajuda als religiosos i fidels que l'acompanyaven. Van fer alto en un alteronet del camí i van veure, sorpresos i meravellats, que, de l'ull dret de la Santa Faç, brollava una llàgrima. Aquell dia van tenir lloc diversos fets portentosos, en commemoració dels quals es va col·locar una creu de fusta entre la ciutat i la ubicació actual del Monestir de la Santa Faç, al barranc del Juncaret.

El papa Climent VII va aprovar, el 1525, el reconeixement de tots els miracles que s'havien produït gràcies a la relíquia.

Aquella peregrinació o romeria es va fer sempre, des de 1489, el dia 17 de març, fins que, per evitar que coincidira amb la quaresma, el sínode diocesà va determinar, el 1663, que a partir d'aquell any es fera el segon dijous posterior a la Pasqua de Resurrecció.

El dia és festa oficial en el terme municipal d'Alacant, i es poden estimar en més de 200.000 les persones que peregrinen fins al monestir per venerar la Santa Faç, encapçalades per la Corporació Municipal, amb macers, i el Capítol de la catedral. Les rogatives i els miracles s'han produït ininterrompudament, en els cinc-cents anys d'història de la romeria, al crit del poble: "Faç Divina, misericòrdia!" Entre els múltiples exvots que enriqueixen el monestir n'hi ha un de ben singular: una reproducció de la nau Victòria amb la qual Juan Sebastián Elcano va circumnavegar la Terra per primera vegada, i que ell va disposar, en testament, que es donara al monestir en acció de gràcies.

Conclusió

D'acord amb l'article 3 de la Llei 12/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura, és este Consell Valencià de Cultura la institució consultiva i assessora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana en les matèries referents a la cultura valenciana. I, d'acord amb els articles 7.1 i 27.5 de la Llei de patrimoni cultural valencià, és preceptiu l'informe favorable per a declarar un Bé d'Interés Cultural.

Per tant, vist l'interés patrimonial de la Romeria de la Santa Faç d'Alacant, la Comissió de Promoció Cultural informa a favor de la seua declaració com a Bé d'Interés Cultural Valencià.

6.8. Informe sobre el PGOU de València

La Comissió de Llegat Històric i Artístic del Consell Valencià de Cultura acorda, en la seua sessió del 4 de juny de l'any 2002, elevar al ple de la institució l'informe següent sobre el catàleg d'edificis destinats a usos públics en el Pla general d'ordenació urbana de València.

Antecedents

El Grup Municipal Socialista Progressista de l'Ajuntament de València va dirigir al Consell Valencià de Cultura, el 14 de juny del 2000, una sol·licitud d'estudi de la situació dels edificis protegits del catàleg del Pla general d'ordenació urbana destinats a usos públics.

Després dels estudis pertinents, en la sessió de la Comissió de Llegat Històric i Artístic del 5 de març del 2002, es va prendre l'acord de rebre en audiència els representants de l'Ajuntament de València, del grup municipal mencionat i de la Federació d'Associacions de Veïns de València.

Actuacions

El 2 d'abril del 2002, va comparèixer davant de la comissió la senyora Ana Noguera en representació del Grup Municipal Socialista Progressista de l'Ajuntament de València. La senyora Noguera va informar de l'estat en què, al seu juí, es troben els edificis protegits, i de la possibilitat que este sol·licitara unes ajudes europees determinades previstes per a tal fi.

El 7 de maig del 2002 va comparèixer la senyora Carmen Berlanga en representació de la Federació d'Associacions de Veïns de València. Va aportar un informe escrit i va declarar que algunes alqueries de l'Horta de València han desaparegut, que de les altres n'hi ha algunes habitades, i que l'ajuntament ha publicat l'anunci d'expropiació. Va proposar que l'alqueria del Torrentí es dedicara a museu etnològic. Va declarar que, en molts barris, hi ha dèficits dotacionals i que alguns dels edificis estudiats podrien dedicar-se a locals veïnals, com és el cas de l'antiga Presó Model.

En la mateixa sessió del 7 de maig del 2002 va comparèixer el senyor Miguel Domínguez, regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de València. A part de les seues declaracions, va aportar documentació per escrit posteriorment a la sessió. Va informar de l'estat dels quaranta-dos immobles consignats en el catàleg, els quals, en realitat, en són trenta-nou a causa que alguns s'hi van inscriure dos vegades amb adreces diferents. Es va referir, cas per cas, als edificis els tràmits d'expropiació dels quals ja s'havien iniciat, i als edificis que, per trobar-se habitats, no es pensa expropiar. El veïnat de la plaça on hi ha els dipòsits de Gas Lebon pretenen que els dipòsits es desmunten i retiren i que s'hi construïska un poliesportiu. A la zona de l'avinguda del Cid hi ha una ermita que, segons el senyor Domínguez, en conservarà l'ús com a tal, amb una part ocupada per l'ermità. A la premsa, se n'ha publicat una fotografia amb la coberta en estat ruïnós. El senyor Domínguez va acabar la seua intervenció amb una relació dels edificis d'interés històric de la ciutat en la recuperació dels quals havia intervingut l'ajuntament.

Conclusió

Dels estudis efectuats i de les declaracions dels compareixents, es desprén que la totalitat dels edificis protegits han de ser objecte de recuperació per part de l'Ajuntament de València, el qual n'hauria d'accelerar el ritme d'actuació. Seria important que es dedicara almenys una alqueria a museu etnològic i d'història de l'Horta de València, aprofitant les ajudes comunitàries previstes. El Consell Valencià de Cultura reconeix els esforços fets per l'ajuntament, considera que cal continuar recuperant el patrimoni de la ciutat, especialment els béns que han estat objecte de consideració en el present informe, i s'oferix a estudiar les propostes municipals que se li puguén fer en relació a la revisió del Pla general d'ordenació urbana, actualment en fase d'estudi.

6.9. Informe sobre les Sitges de Burjassot

Antecedents

La documentació consultada, els testimonis orals i la visita al conjunt estudiat permeten constatar els fets següents:

1. Les Sitges de Burjassot són un conjunt patrimonial de gran rellevància, declarat conjunt històric artístic per Decret el 1982 (BOE 7-6-82), i actualment qualificat com a bé d'interés cultural. El conegut com a Pati de les Sitges i unes dependències annexes són propietat de l'Ajuntament de València, el qual els va fer construir per a dipòsit de gra de la ciutat en el segle XVI, caracteritzat per períodes de carestia. Les Sitges es construïren a Burjassot per la seua proximitat a la ciutat i per les seues condicions físiques òptimes. Són, doncs, part de la memòria històrica de la ciutat de València i de la de Burjassot.
2. L'Ajuntament de València va cedir indefinidament l'ús del conjunt al municipi de Burjassot per acord plenari del 17-2-1975, reservant-se el dret d'anul·lació pel mateix procediment. D'ençà de la cessió, l'Ajuntament de Burjassot s'ha fet càrrec del manteniment del conjunt i de les activitats artesanals i d'oficis que hi tenen lloc tradicionalment.
3. El municipi de Burjassot ha demanat reiteradament la cessió definitiva i ajudes per a la rehabilitació del conjunt, el qual manté obert a les visites i sobre el qual ha publicat alguns textos informatius.
4. La visita feta a les Sitges ha permés constatar la necessitat d'obres per a solucionar problemes d'humitats, per a condicionar i fer visibles els carreus i per a reparar la frontera corresponent al carrer del Bisbe Muñoz. La documentació consultada inclou un informe de l'arquitecte dels servicis territorials de la Conselleria de Cultura, en el qual s'expliciten els motius de la necessitat de rehabilitació mencionada.
5. L'Ajuntament de Burjassot ha presentat diverses propostes a l'Ajuntament de València relatives a la cessió, i la Conselleria d'Hisenda va acordar, el 8 d'abril de 1997, la firma d'un conveni amb el primer per a posar en ús el conjunt.
6. En la seua visita, els membres assistents de la Comissió de Llegat van poder visitar algunes de les sitges, comunicades entre si per un passadís practicat durant l'última guerra civil, aprofitable en cas que s'organitzen visites didàctiques al conjunt.

Algunes conclusions

1. El conjunt de les Sitges de Burjassot conté valors patrimonials rellevants, i la seua conservació, rehabilitació i ús resulten necessaris.
2. La situació actual, basada en la cessió parcial feta per l'Ajuntament de València, no és prou garantia per a inversions possibles per part del municipi de Burjassot, segons manifestacions de l'ajuntament de l'última població.
3. Fins que es trobe una solució demanial definitiva, l'instrument més convenient pot ser el d'un conveni de col·laboració entre els dos municipis competents, amb fixació de criteris de finançament i de manteniment, en el qual, vista la predisposició mostrada per l'Ajuntament de Burjassot, se cedira a este la gestió del conjunt, sempre amb condicions d'actuació àmplies i amb una perspectiva estable.
4. Caldria recomanar a les administracions, i especialment a l'autonòmica, l'aportació de les ajudes tècniques i financeres necessàries per a la rehabilitació del conjunt.
5. Quant als usos, seria recomanable que una part del conjunt es dedicara a mostrar l'ús de les Sitges com a magatzem de gra de la ciutat de València, amb l'equipament necessari. Per a tal fi, podria buscar-se la col·laboració de la Universitat de València.
6. Considerem positius els treballs iniciats per l'Ajuntament de Burjassot per a delimitar l'entorn protegit i les mesures de protecció adoptades.

6.10. Informe sobre els castells i les torres de guaita

Antecedents

Degudament constituït el grup de treball per a l'estudi de la protecció dels castells i les torres de guaita valencians, format pels consellers el senyor Manuel Bas Carbonell, el senyor Vicent Álvarez Rubio i el senyor Manuel Muñoz Ibáñez, s'acorda citar a comparèixer davant del grup els especialistes següents: el senyor López Elum, catedràtic de la Universitat de València; el senyor Joaquín Català Lis, enginyer de camins, i la senyora Concepción López, arquitecta de la Universitat Politècnica de València; el senyor Josep Hinojosa, catedràtic de la Universitat d'Alacant; el senyor Arturo Zaragoza, arquitecte, tècnic de la Conselleria de Cultura i Educació.

Resum de les compareixences

Senyor López Elum.- A causa del poc pes de la noblesa terratinent valenciana com a competidora de la monarquia, i de la seua integració en la cort, ja en el segle XIV la major part dels castells nobiliaris valencians es trobaven descuidats. Una primera classificació d'estes construccions hauria de distingir-hi els tipus principals següents: 1) els castells de les capitals antigues de taifa de l'època musulmana –casos de Dénia i Xàtiva—, 2) els grans conjunts fortificats –casos de Sagunt i Morella—, 3) els castells de la costa –Alcalà de Xivert, Cullera—, i 4) els castells nobiliaris de l'interior. El gran nombre de castells i l'alt grau de deteriorament de molts fan impossible una actuació global de restauració. En la major part dels casos, l'única acció possible és tractar de consolidar les restes existents. D'una altra banda, seria aconsellable seleccionar-ne uns pocs –un o dos de cada un dels tipus esmentats més amunt- per fer-los objecte d'obres de restauració més completes, buscant un efecte exemplificador. Els criteris de la selecció haurien de ser: un estat de conservació que faça viable restaurar-los, la proximitat de vies de comunicació que faciliten l'afluència de visitants, la voluntat dels municipis respectius de contribuir-hi econòmicament o amb servicis. D'altra banda, seria convenient recórrer a la col·laboració voluntària de col·lectius diversos: amics dels castells, tècnics, professors i estudiants universitaris, etc. Sobre això, i en resposta a una pregunta dels consellers relativa a les escoles-taller, el senyor López Elum argumenta que la seua experiència com a professor d'una escola-taller va ser decebedora; en principi, perquè les tècniques que els estudiants poden aprendre en la restauració de construccions antigues tenen poca demanda en el mercat laboral; i en segon lloc, perquè, en molts casos, els alumnes hi arriben, no per vocació, sinó per exclusió, a conseqüència del seu fracàs escolar, i no solen tindre una bona disposició a aprendre. El compareixent il·lustra la seua exposició amb la projecció d'una sèrie de diapositives de castells, la major part en estat ruïnós.

Senyor Joaquín Català i senyora Concepción López.- Els compareixents consideren que la recuperació del patrimoni constituït pels castells exigix -en funció del seu volum i de la seua complexitat, tant tipològica com d'estats de conservació i de tipus de propietat- un primer pas de classificació des de criteris tècnics rigorosos i amb funcions operatives. Hi ha molta informació dispersa i alguna catalogació feta, però no són suficients per a la presa de decisions. En conseqüència, pensen que l'Administració pública hauria d'encarregar a un grup pluridisciplinari (format per arquitectes, enginyers, historiadors, antropòlegs...), seleccionat per mitjà d'un concurs públic, la confecció d'un catàleg exhaustiu, útil tant per a decidir sobre la política que s'ha de seguir com per a intervenir en cada cas concret. Un punt especialment important, a parer dels compareixents, és la necessitat que l'equip siga coordinat i dirigit per un gestor, no necessàriament especialista en cap de les tècniques que s'han d'usar, però sí coneixedor de la realitat cultural i històrica valenciana. D'altra banda, si bé el treball de l'equip mencionat hauria de ser sobretot de catalogació, també hauria d'incloure, després de l'anàlisi de la informació obtinguda, un apartat de recomanacions sobre actuacions preferencials. A preguntes dels consellers, els compareixents coincidixen en la conveniència de proposar, a part d'un pla general de conservació de restes, intervencions exemplars en castells concrets,

seleccionats per les seues condicions i també per la seua importància emblemàtica, amb l'objectiu que de consciència pública i animar els possibles inversors, tant públics com privats. Ho il·lustren amb el cas de la intervenció efectuada per un equip de la Universitat Politècnica en el castell d'Elda i el seu entorn, en el qual no solament s'ha actuat, amb caràcter urgent, per a evitar la destrucció d'un element patrimonial, sinó tenint en compte la necessitat que l'actuació beneficiara l'entorn urbà del monument —un barri degradat que s'ha millorat urbanísticament—, i els usos socials del bé recuperat. En les seues paraules, és imprescindible planificar tota restauració també en funció dels usos que es pretenga donar al monument, i, sempre que siga possible, de la seua rendibilitat econòmica, buscant l'autosostenibilitat.

Senyor Josep Hinojosa.- El compareixent declara que, al seu parer, el més important, pel que fa a un pla hipotètic de conservació i restauració de castells, és la presa de consciència, per part de la societat i dels seus dirigents, dels valors potencials, tant socials com culturals i funcionals, dels castells; i després, l'assignació de recursos necessària. En tot cas, el primer treball que s'ha de fer és una catalogació exhaustiva i científica, obra d'un o més equips multidisciplinaris: historiadors, arqueòlegs, cronistes locals, arquitectes, etc., i amb la participació de les universitats, les escoles d'arquitectura i les autoritats locals. Una altra observació és la necessitat peremptòria de procedir a una senyalització bona de les restes existents, de la qual poden encarregar-se els poders locals.

Senyor Arturo Zaragoza.- El senyor Zaragoza, tècnic de la Conselleria de Cultura, insisteix sobre tot en dos observacions ja fetes pels compareixents anteriors: és urgent procedir a elaborar un inventari-catalogació exhaustiu, i és l'Administració pública qui se n'hauria d'encarregar. En segon lloc, fan falta grans inversions, no disponibles actualment (per tant només pot actuar-se en casos puntuals). El recurs al finançament privat (patrocini de grans empreses) és una via interessant per explorar.

Conclusions

1. Els castells i les diferents construccions defensives, tals com les torres de guaita, formen un conjunt patrimonial extens de gran rellevància històrica susceptible, d'altra banda, de ser aprofitat per a usos i funcions diversos. La conservació i la recuperació dels castells és una tasca complexa i que hauria de respondre a uns criteris més unificats, sempre en funció de la seua rellevància, el seu estat de conservació, la possibilitat de visites i altres factors que s'han de considerar.
2. Com a tasca necessària, totes les entitats i persones consultades han coincidit en la urgència de la catalogació exhaustiva i científica, obra d'un o més equips multidisciplinaris: historiadors, arqueòlegs, cronistes locals, arquitectes, etc..., i amb la participació de les universitats, les escoles d'arquitectura i les administracions públiques. Tal catalogació o inventari hauria de fer-se per iniciativa de les administracions i altres entitats no públiques, i permetria la classificació de les restes i l'establiment d'un pla d'actuació a curt termini, per a les actuacions d'urgència, i altres plans d'actuació a llarg termini.
3. En la recuperació dels castells i les torres de guaita, se n'ha de contemplar l'ús futur, i la implicació dels municipis i de tota mena de col·laboradors voluntaris, des d'entitats culturals a les socioeconòmiques.
4. En l'actualitat s'observa la manca d'informació existent sobre els castells que poden ser visitats, i de senyalització en carreteres i en els municipis mateixos. Una col·laboració dels municipis podria fer-se amb la dotació de personal guia o vigilant, edició de materials, i l'habilitació dels recintes per a fer possible la visita sense risc.
5. La consciència de la necessitat de conservació dels castells ha augmentat en els últims anys, de manera que alguns ajuntaments estan buscant fórmules d'actuació en este sentit. Manca, però, orientació i finançament. Cal una atenció més gran per part de les administracions i les entitats privades, amb l'establiment de formes mixtes de col·laboració i gestió, i actuacions que fomenten la preocupació per part de la ciutadania.

6.11. Informe sobre la declaració del castell de l'Olla d'Altea com a Bé Immaterial del Patrimoni Etnològic

Presentada a la sessió del 6 de novembre del 2002 de la Comissió de Promoció Cultural del CVC pel Conseller Ricardo Bellveser, president de la Comissió.

1. INFORME I ARGUMENTACIÓ.
2. SELECCIÓ DE PREGONS.
3. ANNEXOS
 - 3.1. FITXES TÈCNIQUES
 - 3.2. LA LLEI DEL PATRIMONI CULTURAL VALENCIÀ
 - 3.3. MEMÒRIES DE 1997, 1999 I 2000
 - 3.4. CD I VÍDEOS
 - 3.5. CARTELLS, POSTALS I DÍPTICS.

Precedents

El senyor Barranquí, en la seua condició de president de la Confraria del Castell de l'Olla d'Altea, mitjançant un escrit dirigit al president del CVC, Il·lustríssim Senyor Santiago Grisolia, datat el 4 d'abril del 2002, (Registre d'entrada el 9 d'abril del 2002), va demandar un informe de la nostra institució atés que “hem sol·licitat l'obertura d'un expedient per a la declaració de Bé d'Interés Cultural, per al Castell de l'Olla d'Altea”.

En este escrit s'indicava que també s'havien dirigit a la Direcció General de Patrimoni “per a sol·licitar que es feren les gestions pertinents”.

El secretari del CVC, complint instruccions del president, el 29 d'abril del 2002 va traslladar este escrit a la Comissió de Promoció Cultural, la qual va estudiar la qüestió.

El CVC és una institució de caràcter públic la llei de creació de la qual li atribuïx la responsabilitat “consultiva i assessora dels poders públics de la Comunitat Valenciana en aquelles matèries específiques que afecten la cultura valenciana”, com indica l'article tercer, i té com a funció específica “evacuar informes i dictàmens” i “informar aquells projectes normatius que, per la seua rellevància, li siguen sotmesos a consulta”. (art. 5).

La Llei 4 de 1998 del Patrimoni Cultural Valencià, en el seu article 7 també recorda que el Consell Valencià de Cultura és una institució consultiva que ha d'assessorar en estes matèries. Posteriorment, l'article 27, 5 indica que l'expedient que s'instruïca haurà de comptar amb els informes favorables d'aquest tipus d'institucions, si bé haurà de definir, a més dels motius per a la declaració de BIC, “el seu àmbit espacial i temporal” i altres qüestions relatives a este tipus d'expedients.

La Comissió de Promoció Cultural, en la seua sessió de l'11 de juny del 2002, va aprovar informar-ne favorablement la petició. Després d'això, va traslladar este acord i l'expedient a la Comissió de Govern del CVC, la qual, després d'estudiar la qüestió, va acordar tornar l'informe a la Comissió de Promoció Cultural davant de la sospita que, jurídicament, el Castell de l'Olla no podia ser BIC. I, en el cas que existira alguna fórmula que ho fera possible, seria molt poc beneficiós per als interessos del castell, atesa la severitat dels criteris conservadoristes que porta amb si la condició de BIC.

El castell de l'Olla

El castell de l'Olla és un espectacle singular que se celebra, des de fa quinze anys, el segon diumenge d'agost, en la partida de l'Olla d'Altea, a partir de les dotze de la nit. I és lloc i moment de cita d'escriptors, artistes, polítics, creadors, famosos i personatges diferents.

Essencialment, el castell de l'Olla és un castell de focs artificials que són llançats *des del* mar, en la cala d'Altea. Açò és, els focs ixen des de les barcases (hui convertides en plataformes modernes

dissenyades per la Universitat Politècnica de València) detingudes a algunes milles a l'interior del mar enfront de la cala. Els espectadors observen des de terra els focs que esclaten en el vel de la nit.

Les barcasses (hui plataformes) llancen els seus focs, que acaben donant protagonisme a *l'Illeta*; açò és, als illots de l'Olla, diminutes illes molt pròximes a la costa, a les quals els banyistes, durant el dia, solen accedir en patí de pedals o senzillament nadant. Una vegada *encesa* se li crea darrere un palmito de foc, fantasia coneguda com "El paó".

El castell de l'Olla representa la fusió d'una sèrie de cultures tradicionals valencianes, com són els **focs d'artifici**, (fins al moment, obra de Miguel Zamorano Caballer de Moncada), **la música** (des d'agost del 2000 s'hi va afegir un poema simfònic obra del mestre Bernardo Adam Ferrero sobre un poema de Ricardo Bellveser, interpretat per tres bandes de música simultàniament. Estes, les bandes, són un altre element tradicional i propi de la cultura valenciana), **la dansa** (ball d'Antonio Duato i un ballet dirigit per ell), **les arts plàstiques** (cada any, el cartell, el fa un pintor reconegut, i al mateix temps que en el castell s'inauguren exposicions de pintura fetes *ad hoc* per a esta festa), **la literatura** (els pregons són encarregats a escriptors espanyols distingits), el turisme (cada castell és contemplat per quasi cent mil espectadors situats i hostatjats per la zona: Benidorm, Alacant, Dènia, Xàbia, l'Alfàs, etc.), **la gastronomia** comarcal, **el mar**, etc.

Altea és una ciutat de la comarca de La Marina Baixa. Gaudix d'un microclima extraordinari gràcies al qual disposa d'aigües càlides, platges de cudols i arenes tèbies. El seu terme municipal és de 36,6 quilòmetres quadrats ocupats per quasi quinze mil habitants. Està situada entre la serra Bèrnia, Callosa d'En Sarrià i la Nucua, que la limiten per l'Oest, i el mar Mediterrani, que la limita per l'est. Al nord es troben els termes de Calp, Benissa i Xaló i, pel sud, l'Alfàs del Pi i Benidorm.

Els orígens del castell

El nucli urbà d'Altea compta amb dos esglésies i set ermites, dedicades cada una a un sant. És una tradició local que cada any es renova la comissió encarregada d'organitzar les festes, tant religioses com paganes, dedicades als seus sants, la qual cosa implica la responsabilitat coneguda de caldre recaptar fons per a poder celebrar els actes programats.

El 1987, la Comissió de festes de Sant Llorenç va decidir incrementar la partida destinada als focs artificials. El resultat va ser un castell inoblidable que es va disparar a la partida de l'Olla, pedania en la qual es dona culte a Sant Llorenç, la imatge del qual es venera a l'ermita del convent de les Carmelites Descalces. En aqueixa partida mateixa existia, abans d'urbanitzar-se, una fàbrica de focs artificials. L'èxit del castell va ser tal que, en finalitzar les festes, deu dels confreres units per una amistat personal, van decidir constituir-se en *Confraria del Castell de l'Olla*, que es va imposar la tasca de millorar cada any el castell.

Aquest es va disparar inicialment des de la platja. Durant els primers anys, va anar canviant d'ubicació, sempre en llocs per la vora, inclòs un dels ports esportius. Cada vegada despertava més expectació i congregava a un nombre més gran de públic fins que va arribar a abarrotar la zona.

Des del principi, el castell es va concebre com a lloc de síntesi artística. Per això l'anunci es fa recuperant l'extraordinària tradició cartellística valenciana, la qual es va enriquir a partir de 1991 afegint-li un pregó escrit per algun escriptor destacat.

Proposta final i acord de la comissió

1. L'instructor d'aquest BIPE proposa a la Comissió de Promoció Cultural que esta trasllade al Ple de la Institució l'aprovació d'un dictamen pel qual s'inste a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana a la declaració de **Bé Immaterial del Patrimoni Etnològic** para el castell de l'Olla d'Altea.
2. Ara bé, el procediment de declaració d'un BIPE és posterior a la incoació i tramitació de l'expedient corresponent per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. La iniciació de l'expedient pot fer-se d'ofici o a instància de qualsevol persona, encara que l'expedient que s'ins-

truïska “haurà de comptar amb els informes favorables a la declaració, com a mínim, de dos de les institucions consultives a què es referix l'article 7 d'esta Llei”, açò és, del Consell Valencià de Cultura, que és favorable. S'hi indica que “els informes podran ser sol·licitats tant per l'administració que tramita l'expedient com per qui, si és procedent, va instar la incoació”, com ha sigut el cas.

3. Davant del fet evident que el castell de l'Olla no complix els requisits necessaris per a ser considerat Bé d'Interés Cultural -però, no obstant això, es tracta d'una activitat, un coneixement, un ús o una tècnica representativa de la cultura tradicional valenciana-, la Comissió de Promoció Cultural, en la seua sessió del 6 de novembre del 2002, va acordar instar la consideració del castell de l'Olla com a Bé Immaterial del Patrimoni Etnològic i la inscripció corresponent com a tal en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Es trasllada este acord a la Comissió de Govern del CVC

València, a 6 de novembre del 2002

Fitxa tècnica

Tres aspectes cal considerar en cada *castell*: el pirotècnic, l'autor del cartell i l'autor del pregó. Són els següents:

1988

No consten.

1989

No consten.

1990

Pirotècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Miguel Calatayud

1991

Pirotècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Miguel Calatayud.

Pregó: Luis Racionero

1992

Pirotècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Miguel Calatayud

Pregó: Víctor Mínguez

1993

Pirotècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Miguel Calatayud.

Pregó: Andrés Amorós.

1994

Pirotècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Miguel Calatayud

Pregó: Ignacio Carrión

1995

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Manuel Boix

Pregó: Vicente Molina Foix

1996

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Uiso Alemany

Pregó: Ricardo Bellveser

1997

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Ramón de Soto

Pregó: María Angeles Arazo

1998

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Carmen Calvo

Pregó: José Miguel Ullán

1999

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Sigfrido Martín Begué

Pregó: Fernando Sánchez Dragó

2000

Piro tècnic: Miguel Zamorano Caballer

Cartell: Vicente Peris

Pregó: Uiso Alemany

Annex

INFORME DEL SERVICI D'ASSESSORIA JURÍDICA DEL CVC

Assumpte: consulta sobre la idoneïtat de declarar bé d'interés cultural un bé immaterial com el castell de l'Olla d'Altea

Sol·licitant: D. Ricard Bellveser

Data de sol·licitud: 16-10-2002

Forma de la sol·licitud: verbal

Informe

1. Introducció

La Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià té com a objecte la protecció, la conservació, la difusió, el foment, la investigació i l'acreixement del patrimoni cultural valencià.

La llei enumera els valors de caràcter cultural que han de tindre els béns mobles o immobles per a integrar el patrimoni cultural valencià, establint que també formen part del patrimoni cultural valencià, en qualitat de **béns immaterials del patrimoni etnològic**, les creacions, els coneixements i les pràctiques de la cultura tradicional valenciana.

L'article 2 de la Llei contempla les classes de béns que integren el patrimoni cultural valencià, distingint-ne les categories següents:

- a. **Béns d'Interés Cultural Valencià.** Són aquells que, per les característiques singulars i la rellevància per al patrimoni cultural, són objecte de les mesures especials de protecció, divulgació i foment que se'n deriven de la declaració com a tals.
- b. **Béns inventariats no declarats d'interés cultural.** Són aquells que, per tindre algun dels valors mencionats en l'article primer en grau particularment significatiu, encara que sense la rellevància reconeguda als Béns d'Interés Cultural, formen part de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià i gaudixen del règim de protecció i foment que es deriva d'esta inclusió.
- c. **Béns no inventariats del patrimoni cultural.** Són tots els béns que, d'acord amb l'article 1.2 d'esta Llei, formen part del patrimoni cultural valencià i no estan inclosos en cap de les dos categories anteriors. Seran objecte de les mesures de protecció que la Llei preveu amb caràcter general per als béns del patrimoni cultural, així com de totes les altres que puguen establir les normes de caràcter sectorial en raó dels seus valors culturals.

En l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià, adscrit a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, s'inscriuran els béns mobles, immobles i immaterials del patrimoni cultural els valors dels quals hagen de ser preservats i coneguts especialment.

2. Béns immaterials

Segons la descripció proporcionada pel proponent, el bé el valor cultural del qual es pretén reconèixer és un bé immaterial format per un conjunt de focs artificials que es disparen des del mar, als quals s'unixen una sèrie d'actuacions musicals, de ball, etc. de manera compassada amb el so dels focs.

Es tracta, doncs, d'un bé immaterial que posseïx unes característiques i una rellevància singulars per al patrimoni cultural valencià, amb entitat pròpia per a ser inventariat. I el que es tracta de dirimir és la procedència d'adscriure'l bé a la categoria a) o bé a la categoria b) de les contemplades en l'article 2 de la Llei mencionat anteriorment.

Respecte dels **béns immaterials**, la Llei distingix entre aquells que siguen declarats d'interés cultural i els que són considerats béns immaterials del patrimoni etnològic. Els primers seran inscrits en la secció 1a de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià, i els segons en la secció 5a d'aquest Inventari.

Com que el règim de protecció i el procediment per a la declaració d'un bé immaterial dins d'una o una altra categoria són diferents, cal determinar quins són els elements que s'han de tindre en compte per a classificar-lo.

En este sentit, la Llei, en el seu article 45, regula el règim dels béns immaterials d'interés cultural i estableix que seran declarats **béns d'interés cultural** aquelles activitats, coneixements, usos i tècniques que constituïxen les manifestacions més representatives i valuoses de la cultura i els estils de vida tradicionals dels valencians.

Per la seua banda, l'article 55 de la Llei al·ludix als **béns immaterials del patrimoni etnològic**, considerant-los com aquells coneixements, tècniques, usos i activitats representatius de la cultura tradicional valenciana, i disposa que s'inclouran en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià amb aqueixa qualificació.

Pareix, doncs, que la diferència entre l'un i l'altre tipus de béns és determinada per la consideració del grau de valor o estimació que s'atorgue als béns, en establir-se que les “manifestacions més representatives i valuoses” de la cultura i els modes de vida tradicionals dels valencians són les activitats, coneixements, usos i tècniques que podran ser declarats béns d'interés cultural.

El règim de protecció dels béns immaterials que, segons el que preveu l'article 15 de la Llei, siguen inscrits en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià, serà el que es preveu específicament per a estos en el susdit text legal.

3. Béns immaterials d'interés cultural

Pel que fa als béns immaterials que poden ser declarats d'interés cultural, la Llei, en els articles 26 i següents, els defineix, en regula el procediment per a la declaració i el contingut d'esta.

A continuació, i pel que fa als béns immaterials d'interés cultural, es transcriu parcialment el text d'estos articles:

Article 26. Classes

Béns immaterials. Poden ser declarats d'interés cultural les activitats, els coneixements, els usos i les tècniques representatius de la cultura tradicional valenciana.

La declaració es farà mitjançant Decret del Govern Valencià, a proposta de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, sense perjudici del que disposa l'article 6 de la Llei del Patrimoni Històric Espanyol respecte dels béns adscrits a servicis públics gestionats per l'Administració de l'Estat o que formen part del Patrimoni Nacional.

Article 27. Procediment

L'expedient que s'instruïska haurà de comptar amb els informes favorables a la declaració, com a mínim, de dos de les institucions consultives a què es referix l'article 7 de la Llei. Els informes podran ser sol·licitats tant per l'Administració que tramita l'expedient com per qui, si és procedent, va instar la incoació. Transcorreguts tres mesos des de la sol·licitud de l'informe sense que este s'haguera emés, s'entendrà que és favorable. No obstant això, si constara en l'expedient algun informe contrari a la declaració, serà necessària l'existència de dos informes favorables expressos.

En el cas de béns immaterials del patrimoni etnològic, es donarà audiència a les entitats públiques i privades vinculades més estretament a l'activitat proposada per a la declaració.

L'expedient haurà de resoldre's en el termini d'un any si es referix a un bé moble, de dos anys en el cas de béns immaterials del patrimoni etnològic, i de quinze mesos si es tracta d'immobles, comptant-los des de la data de la seua incoació.

Article 28. Contingut de la declaració

1. El Decret que declare un Bé d'Interés Cultural determinarà amb claredat els valors del bé que en justifiquen la declaració i contindrà una descripció detallada d'aquest que en permeta la identificació precisa.

4. En el cas dels béns immaterials, s'haurà de definir, a més, el seu àmbit espacial i temporal.

El paràgraf segon de l'article 45 de la Llei disposa que el Decret pel qual es declare el bé com a d'interés cultural, establirà les mesures de protecció i foment de la manifestació cultural objecte de la declaració que millor en garantisquen la conservació. En qualsevol cas, s'ordenarà l'estudi i la documentació, amb criteris científics, de l'activitat o coneixement de què es tracte, incorporant-hi els testimonis disponibles d'estos a suports materials que en garantisquen la pervivència

4. Béns immaterials valencians inventariats

Quant als béns immaterials valencians inventariats que no siguen declarats Bé d'Interés Cultural, la Llei disposa que s'inclouran en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià. Es consideraran com a béns immaterials del patrimoni etnològic aquells coneixements, tècniques, usos i activitats representatius de la cultura tradicional valenciana.

El procediment per a la inclusió en l'Inventari dels béns immaterials del patrimoni etnològic, quan no foren objecte de declaració com a Béns d'Interés Cultural, es regula en l'article 56 de la Llei i es fa mitjançant una resolució de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, després de la tramitació de l'expedient corresponent, iniciat d'ofici o a instància de qualsevol persona.

La incoació, la denegació de la qual haurà de ser motivada, es notificarà a les entitats, públiques o privades, relacionades directament amb la pràctica o el coneixement de què es tracte.

La resolució es dictarà en el termini d'un any des de la sol·licitud o la incoació d'ofici i donarà lloc a la inscripció del bé en la Secció 5a de l'Inventari.

La resolució per la qual s'inclou a l'Inventari un bé immaterial del patrimoni etnològic establirà les mesures que en garantisquen la preservació i difusió del coneixement, mitjançant la investigació i documentació en els termes disposats en l'article 45.2 de la Llei.

1. Béns de rellevància local

Quant a la possibilitat que un bé immaterial siga considerat Bé de Rellevància Local, cal desestimar-la, ja que, segons el que disposa l'article 46 de la Llei, el requisit específic perquè un bé siga declarat com a tal és que es tracte d'un **be immoble**. A més, la llei exigeix que es donen les circumstàncies de no reunir els valors a què és referit l'article 1r de la Llei en grau tan singular que en justifique la declaració com a Béns d'Interés Cultural, però que, no obstant això, tinguen significació pròpia com a béns de caràcter històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic o etnològic.

Estos béns hauran de ser inclosos en els Catàlegs de Béns i Espais Protegits corresponents, previstos en la legislació urbanística, amb l'expressada qualificació de Béns de Rellevància Local, i s'inscriuran en la Secció 2a de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Conclusió: un bé immaterial com el castell d'Altea podrà ser declarat **bé d'interés cultural** si es considera que es tracta d'una activitat, coneixement, ús o tècnica que constituïska una de les manifestacions més representatives i valuoses de la cultura i els modes de vida tradicionals dels valencians.

Els requisits imprescindibles per a la seua declaració com a tal Bé d'Interés Cultural seran els següents:

- Determinar amb claredat els valors del bé que en justifiquen la declaració.
- Descripció detallada del bé que en permeta la identificació precisa.
- Definició del seu àmbit espacial i temporal.
- El decret de declaració haurà d'establir les mesures de protecció i foment de la manifestació cultural objecte de la declaració que millor en garantisquen la conservació.
- S'ordenarà l'estudi i la documentació amb criteris científics de l'activitat o coneixement de què es tracte, incorporant-hi els testimonis disponibles d'estos a suports materials que en garantisquen la supervivència.

Si es considera que el bé mencionat no complix els requisits necessaris per a ser considerat Bé d'Interés Cultural, però, no obstant això, es tracta d'una activitat, coneixement, ús o tècnica representativa de la cultura tradicional valenciana, pot instar-se la seua consideració com a **bé immaterial del patrimoni etnològic**, i la inscripció corresponent com a tal en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià, segons el procediment mencionat anteriorment.

València, 17 d'octubre del 2002

6.12. Informe sobre la denominació oficial del riu Tuejar o de Xelva

Antecedents

Amb data 17 de juny del 2002 (registre d'entrada núm. 733 de 21/06/02), l'alcalde del municipi de Xelva sol·licita del CVC un informe-dictamen sobre el nom més adequat a la tradició històrica i que oficialment haja de donar-se al riu conegut com a *Tuejar* o *de Xelva*.

Escrit al·ludix a la disputa entre ambdós municipis de la comarca valenciana dels Serrans, Tuejar i Xelva, sobre el topònim; hi agrega motius possibles del hui quasi general ús cartogràfic i administratiu de la primera denominació: riu Tuejar; i material bibliogràfic en suport de la historicitat de la forma riu Xelva o riu de Xelva, segons este punt de vista, més legítima i tradicional.

Fets

- a. Les mencions històriques donen raó a este supòsit. La Carta de Població de Toixa o Tuejar i Benaixéver, atorgada per Na Bonaventura d'Arborea el 7 de maig de 1370, diu:

1. Attendientes e reconocientes los castiellos et lugares nuestros *del río/ de Chelva*;
2. Non podades nin seade osados vender ni sacar fue/ra *los términos del río de Chelva*;
3. Petrus Dei gratia Rex Aragonum, Valentie, Maioricarum, Sardinie et Corsice, Comesque Barchinone, Rossilionis/ et Ceritanie [...] Cum sicut auditui nostro noviter est deductum vos intendendo circa populationem castrorum et locorum *rivi de Chelva*.²

L'atorgant mateixa, senyora de la Baronia de Xelva, concedix, el 17 d'agost de 1370, una nova Carta de Població als musulmans que s'instal·len en la moreria del lloc:

4. Item, atorgo encara en dito nombre que vuestras questiones e colonias sean determinadas por vuestro Alcadí, según Çunna e Xara de moros e según se acostumbra en vida del sobredito noble *en el río de Chelva*
5. Así, empero, que ninguna fusta ni carbón no seades osados sacar fuera los términos *del río de Chelva* (2 veces).³

I, encara l'11 d'agost de 1372, el Procurador de la mateixa baronessa de Xelva, Eslida i Xèrica, atorga una Carta de Població als cristians que s'establisquen en el lloc d'Altura, recalant en la mateixa forma:

6. Los/ quals ha ab carta de gracia sobre la *vila e riu de Xelva*⁴.

A. J. Cavanilles, sempre sòlid i ben informat, es fa eco de l'abundància d'aigües aprofitades pels de Xelva, advertint que *nacen poco más allá de Tuéxar, [...] por muchas bocas, manantiales y fuentes, y unidas todas en un riachuelo, empiezan a correr por el barranco que desde la Yesa baxa por Alpuente*; de manera que aqueix riu que s'ha format des de Tuéxar és *conocido luego con el nombre de río de Chelva*. I sentència origen i denominació: *apenas termina la preciosa huerta de Tuéxar, caminando hacia el norte, se ven los manantiales, y algo más arriba la fuente, que como queda dicho, dan origen al río de Chelva*.⁵

Tònica que, fins al final del segle XIX, pareix general entre geògrafs. La meticulosa *Geografía General del Reino de Valencia*, dirigida per Carreras Candi, menciona com a affluent esquerre del Túria el *Río de Chelva*, assignant-li com a subafluents el barranc Torrecilla, el barranc

2. Forma, l'última, del Privilegi de Pere IV inserit i transcrit en la mateixa Carta. Edita E. Guinot, *Cartes de poblament medievals valencianes*, València, Generalitat Valenciana, 1991, doc. núm. 1. 289.

3. ARV, Reial Justícia, Llibre 788, fol. 222v.-226v.

4. ARV, Reial Justícia, Llibre 26 f. 251r.-253v. i BSCC LXIII (1987), 183-186.

5. A.J. Cavanilles, *Observaciones*, València, 1799, vol. II pàg. 62 i 63.

Sancho i la rambla d'Arcos o d'Alcotas.⁶ I Emili Beüt i Berenguer mateix va estampar una descripció detallada del curs fluvial que ell continua anomenant *Río de Chelva*⁷, però amb una excepció important: el fet que siga en els brolladors de Tuejar on el seu curs comença a ser continu -assenyala Beüt- fa que s'assenyale el lloc com el naixement del riu, *por lo que también se le llama río Tuéjar*. (Ambdos formes coexistixen ja, per cert, en sengles plans de l'Estat Major de l'Exèrcit, de 1882 i 1887).⁸

- b. Però és també evident que la denominació *riu Tuejar*, derivada del terme on, de fet, se situa el naixement del riu, està generalitzada en la cartografia oficial (*Mapa Topogràfic Nacional*, 1:50.000, full núm. 666, *Cartografia Oficial* 1:10.000 de l'Institut Cartogràfic Valencià, etc.)⁹; figura ja en les Planimetries de l'Institut Geogràfic i Estadístic¹⁰ del 1907 i el 1908, base de tota la topografia oficial espanyola. Constituïx, segons certifica la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, el nom oficial del riu en l'àmbit del Centre d'Estudis Hidrogràfics¹¹; i a més està consolidada en la bibliografia científica de tota índole: hidrogràfica (R. Matarredona, Joan F. Mateu¹²), agroforestal (Martínez Monteagudo¹³), sobre ecosistemes, edafologia i flora (F. Puche¹⁴), sent habitual en àmbits informatius relatius a excursionisme, ecologia, etc. És una obvietat que no cal provar.

Conclusions

1. No consta l'existència d'un llistat general de l'Administració on es prescriga la forma normativa de tots i cada un dels hidrònims, orònims o els infinits macro o microtopònims de la nostra Comunitat. Deriven d'una tradició immemorial arreplegada per l'ús, i fixada, a vegades amb errors, per la cartografia o per uns estudis determinats. Estos noms solen ser unívocs (*Cervol*, *Bergants*, *Millars*, *Palància*), però no sempre: riu *Belcaire* (antic riu d'*Uxó*); riu *Serpis* o *d'Alcoi*; *Reconque* o *Cantabán* (en el tram que va d'Hortichuela a Zarra), *Vaca* o *Xaraxo*; sense comptar amb uns altres no fluvials (la serra de *Madrona* o de *Martés*, entre Dos Aigües i la Canal de Navarra; la *Punta Ronesa* o *d'Escobella*, al Sud de Tibi; la *Cova dels Mosseguellos* o *dels Confits*, a l'Alcúdia de Crespins, etc.).
2. Es desprén dels fets que *riu de Xelva* és una forma avalada per la documentació antiga i que *riu Tuejar* és una forma àmpliament difosa per l'ús i la cartografia actuals; ben entés que la primera no sempre va designar l'afluent del Túria en sí, sinó el conjunt de viles de la Muntanya que, a la manera de la Serra d'Eslida o de la Vall de Guadalest, conformaven un mateix senyoriu o jurisdicció.

6. *Descripción físico-geográfica de la provincia de Valencia*, per Emeterio Muga, Barcelona, 1919, cens hidrogràfic de la conca del Túria, pàg. 187.

7. *Enciclopedia de la Región Valenciana*, III/309.

8. "Río Tuéjar o Chelva" figura en el de 1882 (Depósito de Guerra, Madrid, p. 358); i en l'*Atlas topográfico de la narración militar de la Guerra Carlista de 1869 a 1876* (Cos de l'Estat M. de l'exèrcit, Dipòsit de la Guerra, Madrid, 1887), segons un informe de l'Ajuntament de Tuejar redactat per César Salvo, juny de 2002.

9. La primera edició del MTN (1947) no sembla ser arrel de la preferència Tuejar. En la llista aduïda per l'Ajuntament de Xelva se cita una memòria de reconeixement de la conca del riu de Xelva de 1927, on l'enginyer Alfredo Pellón diu significativament: "no mencionándose al río de Tuéjar como tal por ser el mismo de Chelva en su parte superior".

10. Actes i quaderns relatius al terme de Xelva, Full 2, zona 2 i Full 4, zona 1 (17/05/1907); i al terme de Tuejar: Full 1 (8/02/1908).

11. Certificació del topònim de l'afluent del riu Túria que discorre des del terme municipal de Tuejar fins a la desembocadura a Domeño, 6 de maig de 2002. S'inclou en l'informe de l'Ajuntament de Tuejar, citat més amunt.

12. R. Matarredona Nebot, "Los ríos valencianos y su régimen"; Joan F. Mateu Bellés, "Crecidas e inundaciones", ambdós en *Guía de la Naturaleza de la Comunidad Valenciana*, València, Generalitat Valenciana, 1988, capítols II/3 i V/14, espec. pàg. 105.

13. Publica el Departament d'Ecosistemes Agroforestals de la Universitat Politècnica.

14. *Flora briofítica de la comarca de los Serranos*, Publica el Departament de Biologia Vegetal de la Facultat de Ciències Biològiques (2001).

3. En qualsevol cas, estimem que no compet al CVC desautoritzar l'ús, ben fonamentat, de la forma *riu Tuejar*, sinó reconèixer la legitimitat de la forma *riu de Xelva* (no riu Xelva), avalada en els textos antics; i la de la denominació *riu Tuejar*, assentada no sols en l'ús social i administratiu contemporani, sinó també en el caràcter oficial que li conferix el Centre d'Estudis Hidrogràfics.

Leopoldo Peñarroja Torrejón,

Octubre, 2002

6.13. Informe sobre expedients de declaració de BIC: terminis de caducitat i previsions pressupostàries

Antecedents

“El patrimoni cultural valencià és una de les principals senyes d’identitat del poble valencià i el testimoni de la seua contribució a la cultura universal. Els béns que l’integren constitueixen un llegat patrimonial de valor inapreciable, la conservació i enriquiment del qual correspon a tots els valencians i, especialment, a les institucions i als poders públics que els representen.” (Preàmbul de la Llei 4/1998 de patrimoni cultural valencià).

“... el legislador parteix del fet, tantes vegades confirmat per l’experiència, que sense la col·laboració de la societat en la conservació, restauració i rehabilitació de l’ingent nombre de béns del patrimoni cultural, la gran majoria de titularitat privada, l’acció pública en esta matèria està destinada al fracàs per falta de mitjans suficients per a afrontar una tasca d’estes proporcions. Per això, la llei tracta, en primer lloc, de fomentar l’estima general del patrimoni cultural, a través de l’educació i la informació, com el mitjà més eficaç d’assegurar la col·laboració social en la protecció i conservació d’aquell. I pretén també, de manera especial, promoure l’interés dels propietaris dels béns en la conservació, restauració i rehabilitació d’estos a través de mesures concretes, l’aplicació de les quals es concep, en molts dels casos, com un dret del propietari, exigible legalment, establert com a contraprestació a les limitacions dominicals inevitables que la llei imposa. A este mateix propòsit respon el principi general establert en l’article 9, que obliga l’administració a afavorir la incorporació dels béns del patrimoni cultural a usos actius, adequats a la seua naturalesa.” (Preàmbul de la Llei 4/1998 de patrimoni cultural valencià).

L’entrada en vigor de la Llei de patrimoni cultural valencià ens ha dotat d’un instrument jurídic per a la protecció dels béns patrimonials: la declaració de Bé d’Interés Cultural, la qual concedeix el grau més alt de protecció –i de foment i difusió– tant en els termes de la llei valenciana com en els de la legislació estatal.

La Llei distingeix, per a la seua inclusió en l’Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià (adscribit a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, com a instrument unitari de protecció) els tipus següents de béns d’interés cultural: béns immobles (dividits en monuments, conjunts històrics, jardins històrics, llocs històrics, zones arqueològiques, zones paleontològiques i parcs culturals), béns mobles i béns immaterials.

Caducitat dels expedients i previsions pressupostàries

Ara bé, hi ha dos aspectes de l’aplicació de la Llei que erosionen la garantia de la protecció concedida: a) d’una banda, els terminis de caducitat dels expedients; b) de l’altra, la falta de normes de previsió pressupostària.

- a. L’article 27.7 de la Llei de patrimoni cultural valencià estableix un procediment determinat de tramitació dels expedients de declaració de Bé d’Interés Cultural, incoats o bé d’ofici o bé a instància privada; i un termini per a la caducitat de les actuacions que és, segons els casos, d’un any per a béns mobles, de quinze mesos per a béns immobles i de vint mesos per a conjunts històrics, zones arqueològiques o paleontològiques i parcs culturals. El termini comença a comptar a partir de trenta dies des de la incoació d’ofici dels expedients. En cas de produir-se la caducitat i l’arxivament de l’expedient, no se’n pot incoar un altre de declaració del mateix bé fins després d’un termini mínim de tres anys. Si considerem la possibilitat de lentitud administrativa i la d’existència de dificultats, els terminis pareixen curts.
- b. D’altra banda, és obvi que la mera declaració jurídica, sense previsions pressupostàries ni adopció d’actuacions de prevenció, no evita per ella mateixa el deteriorament o fins la destrucció dels béns protegits suposadament. En este sentit, s’observa, d’una banda, la manca de planificació de recursos per a la protecció dels béns declarats d’interés cultural, i de l’altra la

d'una actuació coordinada entre l'òrgan legislador (les Corts Valencianes) i les diverses administracions (l'autonòmica, les provincials i les locals) que permeta el control unificat dels expedients en tramitació i el dels mitjans tècnics a l'abast.

Conclusions

Vistos els antecedents, es planteja la possibilitat d'adoptar les mesures següents:

1. Recomanar la reforma de l'article 27.7 de la Llei de patrimoni cultural valencià en els termes següents: a) ampliant els terminis de caducitat, b) suprimint el termini d'espera de tres anys abans del replantejament possible de la declaració de BIC en casos de caducitat, i c) eliminant la caducitat dels expedients per causes imputables a l'administració.
2. Sol·licitar que es faça públic el pla de prioritats per a la protecció dels béns declarats d'interés cultural, amb vista a l'habilitació de les partides corresponents en els pressupostos públics.
3. Sol·licitar a la Conselleria de Cultura i Educació informació sobre els Béns d'Interés Cultural existents i sobre les declaracions en tràmit, amb les dates d'incoació corresponents.
4. Fer arribar el present acord al Govern Valencià perquè en tinga coneixement i en faça l'ús que pertoque.

6.14. Informe sobre el monestir de Sant Jeroni de Cotalba

Antecedents

1. Amb número d'entrada en el registre del Consell Valencià de Cultura 737/2002, del 31 de maig, es va rebre en esta institució un escrit del Centre d'Estudis i Investigacions Comarcals Alfons el Vell, de Gandia. este acompanyava una còpia d'una instància dirigida al conseller de Cultura i Educació en la qual se sol·licita a l'Administració valenciana i a l'Ajuntament d'Alfauir l'adopció de les mesures previstes en la legislació vigent per a corregir irregularitats detectades en la conservació del conjunt arquitectònic i de l'entorn de l'antic monestir de Sant Jeroni de Cotalba i en la seua difusió pública.
2. Tenint en compte el valor patrimonial del monestir de Sant Jeroni de Cotalba, i la rellevància històrica i artística del conjunt arquitectònic format per les seues dependències, la Comissió de Govern del Consell Valencià de Cultura, en la seua sessió del 18 de juny del 2002, va acordar admetre a tràmit els escrits citats més amunt i traslladar-los a la Comissió de Llegat Històric i Artístic, a petició de la mateixa comissió, per al seu estudi i per a l'emissió d'un informe sobre els fets denunciats, a l'empara de la legislació existent sobre les funcions i les obligacions d'esta entitat consultiva.

De l'examen de la documentació aportada i de les actuacions fetes se'n desprenen les següents:

Consideracions

El monestir desafectat de Sant Jeroni de Cotalba és un conjunt arquitectònic amb mostres gòtiques, renaixentistes i mudèjars, dels segles XIV-XVII. La Guia d'Arquitectura del Col·legi Oficial d'Arquitectes de València recent n'inclou una ressenya molt detallada dels elements interiors, els més destacables dels quals són l'església gòtica, els patis i claustres, les portes, l'aula capitular i els jardins. El conjunt, amb les terres annexes, va ser adquirit pel comerciant Tomás Trénor després de la seua desamortització en el segle XIX, i dedicat a ús residencial i explotació agrària, la qual cosa n'ha fet possible la conservació.

En la seua instància al conseller de Cultura i Educació, el centre Alfons el Vell demana l'aplicació de les mesures previstes per la Llei de patrimoni cultural valencià, i l'exhibició pública del conjunt com a Bé d'Interés Cultural amb categoria de Monument (Resolució de 10 de juny de 1994 del Govern Valencià, DOGV 93/1994, BOE 7 d'octubre 1994).

El director general de Patrimoni Artístic, en un escrit dirigit al centre Alfons el Vell de data 10 de juliol del 2002, declara: que han estat fets uns estudis per a possibilitar l'obertura del conjunt al públic respectant la seua funció residencial —s'espera arribar a un acord amb la propietat per a establir un règim de visites guiades—; que la inversió prevista és de 35.000 euros; que només falta l'autorització de la propietat, representada pel senyor Federico Trénor, i, finalment, que s'està a l'espera del Pla Especial que ha de redactar l'Ajuntament d'Alfauir.

El senyor Federico Trénor ha exposat verbalment a la ponència encarregada d'aquest estudi per la Comissió de Llegat Històric i Artístic la seua invitació al Consell Valencià de Cultura perquè, passades les eleccions municipals i autonòmiques vinents, la institució visite el monestir per estudiar les possibilitats de col·laboració entre la propietat i les administracions públiques i mirar de reactivar algunes propostes anteriors o de fer-ne de noves.

Conclusions

Vistos el valor i la importància del monestir de Sant Jeroni de Cotalba, el Consell Valencià de Cultura, en compliment de la seua missió de vetlar pels valors culturals valencians i exercint les seues funcions com a entitat assessora en matèria de patrimoni cultural (article seté de la Llei 4/98 de la Generalitat Valenciana), recomana que es practiquen les actuacions ja previstes per a l'establiment d'un règim de visites guiades, amb garanties de seguretat.

Igualment, el Consell Valencià de Cultura considera oportú donar conformitat a la proposta de la propietat i queda pendent de visitar en el seu dia el monestir per a redactar-ne un informe extens, en base a l'article 13 del seu Reglament.

El Consell Valencià de Cultura valora positivament l'oferta de la propietat, en la consideració que la col·laboració entre les administracions públiques, les institucions com el Consell Valencià de Cultura i les persones i les entitats privades pot ser molt beneficiosa per a la conservació del patrimoni, i en el cas present, per a la del monestir de Sant Jeroni de Cotalba.

El present informe es traslladarà al Centre d'Estudis i Investigacions Comarcals Alfons el Vell, a la Direcció General de Patrimoni i al senyor Federico Trénor com a titular de la propietat.

6.14. Informe relatiu a l'immoble conegut com a "Casa de l'Inquisidor" situat a la plaça Marqués de Rafal i plaça Teniente Linares de Orihuela

Antecedents

L'11 de novembre de 1997, Construcciones Cantera, S.L. va presentar sol·licitud davant de l'Excel·lentíssim. Ajuntament d'Orihuela, a fi d'obtenir Llicència Municipal per a la Rehabilitació d'un habitatge situat a la plaça del Teniente Linares, dins de l'àmbit d'actuació del Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Nucli Històric d'Orihuela, i afectat per l'àrea d'influència del Bé d'Interés Cultural, que és la Catedral del Salvador d'Orihuela. Esta llicència va ser concedida per Acord de la Comissió de govern del dia 27 d'abril de 1998.

Durant la fase d'execució de les obres de rehabilitació, a la vista d'un informe tècnic, on es constata l'existència de despreniments i afonaments interiors amb esquerdes múltiples que amenaçaven l'estabilitat de l'edifici i la seguretat dels operaris i dels vianants, atesa la impossibilitat de garantir l'estabilitat de l'edifici, es va procedir el dia 22 d'abril del 2002 a la demolició de part de l'immoble.

Amb la mateixa data i, en tindre coneixement que s'estava efectuant el derrocament de l'immoble esmentat sense tindre llicència municipal, es va presentar en l'emplaçament de l'edifici l'alcalde ordenant la paralització immediata de les obres.

Amb data 22 d'abril del 2002, es va alçar, per part de la Brigada de Disciplina Urbanística, una acta d'infracció, i l'Alcaldia va procedir a dictar el Decret corresponent de paralització d'obres de demolició i la incoació de l'expedient sancionador (Exp. 146/02).

En la mateixa data, es presenta en el lloc la tècnica municipal. Posteriorment, emet un informe de l'estat en què es troba l'edifici, en el qual manifesta que queda en peu el tancament perimetral a tres fatxades (Nord, Sud i Oest) fins a l'altura de planta baixa i en l'angle catalogat (Nord-Oest) fins a la planta segona i tercera. Així mateix, s'hi fa referència al fet que s'hi hauran de prendre totes les mesures de seguretat pertinents.

Amb data 23 d'abril del 2002, l'ajuntament va notificar a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i a l'Oficina del Nucli Històric d'Orihuela les actuacions dutes a terme sobre l'edifici, en estar inclòs en l'àmbit delimitat per un BIC i posseir un escut que està catalogat com a BIC.

Amb data de registre d'eixida de 25 d'abril del 2002, el Negociat d'Infraccions emet una cèl·lula de notificació en virtut de la qual, vist l'informe dels tècnics municipals, insta la constructora perquè, en el termini de 24 hores, pose en pràctica les mesures de seguretat dictades pels tècnics municipals. Estes mesures no es van dur a terme.

Amb data 23 d'abril i 10 de maig del 2002, Construcciones Cantera SL va presentar davant de l'Ajuntament d'Orihuela sengles escrits en els quals, bàsicament, al·legaven l'absència d'intenció infractora, ja que en tot moment van actuar de bona fe i amb la diligència deguda per a evitar un mal més greu. I justificaven la seua actuació, aportant un informe tècnic, per l'existència de perill immediat derivat del mal estat de la construcció.

Amb data de registre d'entrada de 4 de juny del 2002, es va rebre en l'ajuntament un escrit de la Conselleria de Cultura i Educació en què es ressenya el següent:

- El conjunt d'immobles objecte del derrocament es troba ubicat en el Conjunt Històric d'Orihuela declarat Bé d'Interés Cultural. A més, és part integrant de l'entorn de protecció de l'Església del Salvador i Santa Maria, declarada Bé d'Interés Cultural, amb categoria de monument.
- Que, d'entre l'illa d'edificis objecte del derrocament, l'immoble recaient a la Plaça Marqués de Rafal es troba catalogat en el Pla Especial del Conjunt Històric d'Orihuela.
- L'immoble comptava amb un escut nobiliari. este escut gaudix de consideració de BIC. S'afirma que l'Ajuntament haurà de procedir a dur a terme les operacions necessàries conduents a la localització i la conservació correcta de l'escut.

- La Conselleria acorda requerir a l'Excel·lentíssim Ajuntament d'Orihuela que dispose allò oportú per a mantindre la paralització cautelar el 22 d'abril del 2002, localitzar i conservar adequadament l'escut nobiliari; i que determine, per a una reutilització possible, el lloc d'arregleplega dels materials resultants del derrocament que puguen ser substancials per a la restitució material dels valors afectats.

Atés el temps transcorregut des de l'enderrocament -i atés que el propietari afectat no ha efectuat els treballs de conservació i protecció requerits tant per l'ajuntament com per la Conselleria de Cultura-, l'ajuntament complint el requeriment i a la vista de l'informe emés pel tècnic municipal en què es manifesta que, davant de la falta d'estabilitat que oferix el mur de pedra de maçoneria i davant de la impossibilitat de l'apuntament d'aquest, s'estima convenient procedir a desmuntar les restes de l'edifici.

En conseqüència, es va acordar, amb data de 5 d'agost del 2002, encarregar la redacció d'un projecte que va ser aprovat per Acord de la Comissió de Govern en sessió celebrada el dia 26 d'agost del 2002.

Conclusió

Les actuacions que s'han de fer d'acord amb el projecte aprovat són:

- Procedir a la identificació dels elements definitoris de l'immoble que han sobreviscut al derrocament.
- Procedir a desmuntar-los i traslladar-los a un lloc d'emmagatzemament en el qual se'n garantisca la conservació.
- Procedir a demolir la resta de les ruïnes per a garantir la seguretat dels vianants de la zona.

Per part de l'ajuntament, s'han dut a terme les actuacions definides en el projecte, quedant davall custòdia municipal, entre altres, els elements següents:

- Escut nobiliari.
- Portada de pedra llaurada en fatxada nord.
- Fusteria, en la portada de pedra de la fatxada nord.
- Mirador, balconera, barana, tornapunta i fusteria en la fatxada nord.
- Carreus en l'arrancada de mur i en els cantons, en la fatxada nord i oest.
- Motlures en els buits de finestra de la planta baixa, la primera i la segona.
- Reixes en la fatxada nord, oest i sud.
- Fusteria en el buit de la fatxada nord.
- Fusteria en els buits de la fatxada sud.
- Mostres de fàbrica de maçoneria.
- Mostres de revestiments de tancament de la fatxada.

Els elements referits han sigut traslladats a dependències municipals i se sotmetran a un tractament rehabilitador per a restituir-los.

Amb motiu de la pròxima celebració de l'exposició "La luz de las imágenes", i atesa la impossibilitat de finalitzar la reconstrucció de l'edifici abans d'esta exposició, s'ha decidit, després d'unes conversacions amb la propietat, ubicar en el solar, provisionalment, una oficina d'informació de l'Exposició "La luz de las imágenes" mentre la mostra estiga a Orihuela. Una vegada finalitzada l'Exposició, s'hi reposaran els elements custodiats segons el que es projecta.

Alacant, 11 de novembre de 2002

Juan Antonio Montesinos

7. Publicacions

7.1. Execució del pla editorial del Consell

7.2. Publicacions del Consell durant l'any 2002

7.1. Execució del pla editorial del Consell Valencià de Cultura

Diversos acords adoptats pel Ple del Consell i per la Comissió de Govern recullen aspectes diferents del procediment d'organització de les publicacions institucionals, tant pel que fa als responsables de les iniciatives de publicació com pel que fa als òrgans competents per a la seua aprovació. A fi de facilitar el treball dels òrgans que intervenen en el procediment d'elaboració del pla editorial de la institució així com contribuir a una gestió transparent i una administració eficient dels recursos públics, es considerarà convenient aplegar en un únic document els aspectes més rellevants del procediment esmentat. Així, la Presidència del Consell elaborà la Instrucció 6/2002 relativa al procediment d'elaboració del pla editorial del Consell i de la seua execució material, la qual es reproduïx a continuació:

1. Correspon als directors de col·lecció formular la proposta de pla anual de publicacions de la col·lecció que cada un dirigix, amb vista a la seua integració en el pla anual del Consell, el qual s'ha d'aprovar abans del mes de juliol de cada any per tal de poder consignar la dotació econòmica corresponent en l'avantprojecte de pressuposts de l'exercici econòmic següent.
2. La proposta ha d'incloure l'exposició de motius i la fonamentació de la qualitat del contingut de la publicació o les publicacions que es pretén incloure en el pla.
3. Al mateix temps, s'ha d'entregar l'original del llibre, en suport informàtic i revisat pel director de col·lecció, el qual ha d'haver comprovat que complix els requisits necessaris per a la publicació, tals com: original complet, il·lustracions, fotografies, etc.
4. El director de col·lecció ha d'indicar l'idioma en el qual es proposa publicar el text, a fi de tenir en compte la traducció eventual de l'original.
5. La proposta de publicació s'ha d'acompanyar amb dos informes de sengles especialistes en la matèria avalant la idoneïtat de la publicació de l'original per esta institució. Correspon a la Gerència la gestió de la contractació dels especialistes mencionats.
6. Si el director de col·lecció considera convenient la coedició d'algun títol de la seua col·lecció amb un altre organisme o una altra institució, ho ha de proposar formalment a la Comissió de Publicacions.

7. Igualment, ha de presentar una proposta davant de la comissió citada en el supòsit que considere convenient la reedició d'algun dels títols de la col·lecció que dirigeix.
8. Aprovat el pla de publicacions, els directors de col·lecció han d'establir coordinadament un calendari d'aparició de les publicacions. Quedaran obligats a vigilar-ne el compliment.
9. Correspon a cada director de col·lecció suggerir l'acte de presentació de cada una de les publicacions de la seua col·lecció i recomanar les personalitats que hi han d'intervenir.
10. Compet a la Comissió de Publicacions elaborar el projecte de pla editorial anual del Consell Valencià de Cultura a la vista de les propostes dels diversos directors de col·lecció. La comissió està integrada pels directors de col·lecció i actua sota la presidència del president del Consell o de la persona en qui este delegue.
11. El projecte de pla editorial s'ha de traslladar a la Comissió de Govern per tal que, a la vista de la seua estimació econòmica, es contemple, en l'avantprojecte del pressupost anual, el crèdit pressupostari necessari per a atendre les despeses que se'n deriven.
12. El projecte de pla editorial anual s'ha de sotmetre a l'aprovació del ple del Consell.
13. Aprovat el pla editorial, correspon a la Gerència la tramitació de la seua execució material, la qual comprén els diversos treballs i servicis necessaris tals com maquetació, correcció de textos (intel·lectual i d'estil), disseny d'interiors i de portada, impressió, distribució, etc.
14. La tramitació de les despeses derivades dels treballs mencionats es farà d'acord amb el procediment establert, de manera que correspondrà a la Presidència quan l'import no supere el màxim establert per als contractes de menys quantia, i a la Comissió de Govern en cas contrari.
15. L'aprovació del preu públic per a la venda de publicacions correspon a la Comissió de Govern, i s'ha de fer a proposta de la secretaria, acompanyada de la corresponent memòria econòmicoadministrativa justificativa de l'import proposat i del grau de cobertura financera.

7.2. Publicacions del Consell durant l'any 2002

Noves publicacions

- FERRER MARSAL, J. *Construir la costa. El litoral valenciano*. Col·lecció Oberta.
- AUTORS DIVERSOS. *Jornades sobre la Cultura de la Innovació i la Cooperació a la Comunitat Valenciana*. Col·lecció Bàsica.
- *Catàleg General de Publicacions. Any 2002*.
- SZENT-GYÖRGYI, A. *Psalmus Humanus*.

Reimpressions

- *El proyecto del Genoma Humano*. 3a edició.

8. Memòria econòmica i administrativa

8.1. Memòria econòmica i administrativa

8.2. Pressupost per a l'exercici 2002

8.3. Liquidació del pressupost 2002

8.1. Memòria econòmica i administrativa

Arran de les recomanacions recollides en l'informe de fiscalització fet per la Sindicatura de Comptes sobre l'exercici pressupostari del Consell Valencià de Cultura de l'any 2000, així com pels canvis haguts en l'organigrama funcional de la institució, s'han produït una sèrie de canvis en el funcionament administratiu i econòmic de la institució. Els tres fets més destriables són:

- la creació i incorporació de la figura de gerent,
- la reordenació dels procediments administratius de la institució, amb criteris de funcionalitat i racionalitat,
- una sèrie de canvis en matèria econòmica, comptable i pressupostària.

En matèria d'organització funcional, al mes de setembre es va presentar un organigrama administratiu nou que s'acoba al funcionament institucional del Consell Valencià de Cultura arrellegat en l'article 65 del Reglament d'Organització i Funcionament¹⁵. Bàsicament, hi ha tres figures, coordinades pel Secretari de la institució, les quals s'encarreguen de les tasques econòmiques i administratives amb les responsabilitats següents:

- Gerència: gestió econòmica, pressupostària i administrativa, publicacions i informàtica.
- Cap de Gabinet: Protocol, servici de documentació (actes, registre, memòria) i servici d'atenció als consellers.
- Cap de premsa: relació amb els mitjans de comunicació i pàgina *web*.

Així mateix, s'ha dut a terme una reordenació, amb criteris de funcionalitat i racionalitat, de procediments administratius determinats del CVC, com ara:

- la contractació administrativa,
- elaboració de propostes de despesa,
- seguiment pressupostari,
- manteniment informàtic,
- establiment d'un calendari de pagament de dietes als consellers,

15. Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura.

- gestió administrativa de justificants de dietes i despeses de viatge dels consellers,
- seguiment dels parts d'assistència del personal, control d'assistència i permisos,
- elaboració d'actes d'assistència a les reunions del Consell com a òrgans col·legiats,

En matèria pressupostària comptable i de la contractació administrativa s'han dut a terme, des de la gerència de la institució, nombroses actuacions, entre les quals, les més destriables són les següents:

- Durant l'exercici 2002 s'ha adquirit un programa informàtic per a portar la comptabilitat pressupostària i patrimonial del CVC de manera mecanitzada. El programa esmentat s'ha adaptat a l'estructura pressupostària de la Generalitat Valenciana, així com al Pla General de Comptabilitat Pública d'esta –d'ara endavant PGCPGV. Com a conseqüència directa del funcionament del programa, s'han generat els documents i llibres de comptabilitat, així com els estats comptables requerits legalment.
- Elaboració d'unes "Instruccions sobre el règim pressupostari, comptable i de la contractació administrativa" com a adaptació de les disposicions legals en la matèria a l'organització i les circumstàncies del CVC.
- Els "principis generals" inclosos en el títol preliminar de les instruccions esmentades assenyalen el següent:

INSTRUCCIONS SOBRE EL RÈGIM PRESSUPOSTARI, COMPTABLE I DE LA CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA DEL CVC

Principis generals

1. El Consell Valencià de Cultura és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques valencianes en les matèries específiques que afecten la cultura de la Comunitat Valenciana. Actua amb autonomia orgànica i funcional com a garantia d'objectivitat i independència.
2. La Llei de creació i el Reglament d'organització i funcionament del Consell Valencià de Cultura regulen els aspectes relatius als règims econòmic, pressupostari i de contractació administrativa:
 - Compet al Ple del Consell aprovar l'avantprojecte del pressupost propi, elaborat per la Comissió de Govern, i la seua elevació al Govern Valencià.
 - Compet al Ple del Consell aprovar les modificacions pressupostàries.
 - Correspon a la Comissió de Govern ordenar les despeses pròpies dels servicis del Consell dins dels límits legals i pressupostaris, dirigir i controlar l'execució del pressupost, i preparar la liquidació del pressupost perquè el Ple del Consell l'aprove.
 - El president del Consell és l'òrgan que té atribuïda la funció d'ordenar els pagaments.
 - Correspon al secretari del Consell gestionar l'execució pressupostària i els documents comptables i de pagament, formar i custodiar els expedients individuals del personal i portar els llibres d'actes.
 - Les despeses de funcionament del Consell Valencià de Cultura, incloses les corresponents a personal, es cobriran amb les dotacions consignades amb tal fi en els pressuposts de la Generalitat.
 - Les facultats en matèria de contractació administrativa competixen a la Comissió de Govern, dins dels límits legals i pressupostaris.
3. Les Lleis anuals de Pressuposts de la Generalitat Valenciana regulen els aspectes següents del Consell Valencià de Cultura:

- El Pressupost del Consell Valencià de Cultura, una vegada tramitat i aprovat pels òrgans competents, s'integra en el pressupost de la Generalitat Valenciana, com a secció pressupostària independent (03 "Consell Valencià de Cultura" programa 111.30 "Assessorament cultural").
 - El Consell Valencià de Cultura pot incorporar els romanents dels pressuposts anteriors als mateixos capítols pressupostaris en els quals estaven consignats en l'exercici anterior.
 - L'activitat econòmica del Consell no està subjecta a la funció interventora de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, si bé el control extern econòmic i pressupostari de tal activitat està sotmés a la funció fiscalitzadora de la Sindicatura de Comptes.
4. En termes generals, la normativa legal aplicable al Consell Valencià de Cultura en matèria pressupostària, comptable i de contractació administrativa, és la següent:
- Llei 12/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana del Consell Valencià de Cultura.
 - Decret 202/1998, de 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del Consell Valencià de Cultura.
 - Decret Legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'hisenda pública de la Generalitat Valenciana.
 - Ordre de 12 de desembre de 1994, de la Conselleria d'Economia i Hisenda, sobre gestió i registre comptable de les operacions d'administració i execució del pressupost de la Generalitat Valenciana.
 - Ordre de 28 d'abril de 1995 de la Conselleria d'Economia i Hisenda per la qual s'aproven els codis de les classificacions funcional i econòmica dels pressuposts del sector Administració General de la Generalitat Valenciana i les seues entitats públiques d'estructura pressupostària similar.
 - Resolució d'11 de juny de 1999, de la Direcció General de Pressuposts, per la qual s'establixen els codis que definixen l'estructura econòmica establerta per l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 3 de maig de 1999.
 - Lleis anuals dels pressuposts de la Generalitat Valenciana per a cada exercici econòmic, i lleis anuals de mesures o d'acompanyament dels pressuposts de la Generalitat Valenciana.
 - Ordre de 16 de juliol de 2001, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat Valenciana.
 - Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, modificada per la Llei 53/1999, de 28 de desembre.
 - Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques.
5. A fi d'adaptar les disposicions legals en matèria pressupostària, comptable i de la contractació administrativa a l'organització i les circumstàncies pròpies del Consell Valencià de Cultura, es dicten les instruccions presents sobre el règim pressupostari, comptable i de la contractació administrativa. Estes regiran durant l'exercici econòmic 2003, sense perjudici de la pròrroga automàtica possible mentre no se n'acorde la modificació o la derogació.
- Esta normativa aportarà seguretat jurídica als gestors del Consell Valencià de Cultura, pel fet de reunir en un sol text la normativa pressupostària, comptable i de la contractació administrativa que li és pròpia i la general adaptada a les peculiaritats de l'entitat.

A continuació, es reproduïx l'índex del document esmentat.

BASES D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DEL CVC

Títol preliminar

1. Principis generals

Títol I. Règim pressupostari – Bases d'execució del pressupost

Capítol I. Pressupost: generalitats

2. Contingut, aprovació i regulació
3. Pròrroga
4. Estructura del pressupost
5. Crèdits inicials. Vinculació
6. Limitació quantitativa dels crèdits
7. Limitació temporal dels crèdits

Capítol II. Modificacions pressupostàries

8. Principis generals
9. Crèdits extraordinaris i suplementes de crèdits
10. Ampliacions de crèdits
11. Transferències de crèdit
12. Generacions de crèdit
13. Incorporació de romanent de crèdit
14. Baixes per anul·lació

Capítol III. Situació dels crèdits⁵

15. Crèdits del pressupost de despeses
16. Crèdits disponibles
17. Crèdits retinguts
18. Crèdits no disponibles
19. Existència de consignació pressupostària

Capítol IV. Procediment general de gestió pressupostària: gestió de despeses

20. Tramitació de les propostes de despesa
21. Fases d'execució pressupostària
22. Òrgans competents per a l'execució de la despesa
23. Operacions anul·lades
24. Registre de factures
25. Comptabilitat de la contractació
26. Despeses plurianuals
27. Pagaments que s'han de justificar
28. Bestretes de caixa fixa

Capítol V. Procediment general de gestió pressupostària: gestió d'ingressos

29. Execució del pressupost d'ingressos
30. Preus públics per venda de publicacions
31. Interessos i inversions financeres temporals

Capítol VI. Control de gestió i informació pressupostària

32. Control de la gestió econòmica
33. Informació sobre execució pressupostària
34. Tancament de l'exercici i liquidació del pressupost

Títol II. Règim comptable

Capítol I. Règim de la comptabilitat pública

35. Subjecció al règim de comptabilitat pública

Capítol II. Principis comptables públics

36. Principis comptables

Capítol III. Comptes anuals

37. Documents que integren els comptes anuals
38. Formulació de comptes anuals
39. Estructura dels comptes anuals
40. Balanç
41. Comptes del resultat economicopatrimonial
42. Estat de liquidació del pressupost
43. Memòria

Títol III. Règim de la contractació administrativa

44. Conceptes generals
45. Contractes menors
46. Procediments i formes d'adjudicació
47. Tramitació dels expedients de contractació
48. Mesa de contractació
49. Especialitats en la contractació dels treballs editorials i d'impremta
50. Adjudicació del contracte
51. Signatura dels contractes

Estes instruccions, que servixen com a protocol i document marc d'actuació en matèria econòmica i pressupostària, comptable i de la contractació administrativa, ha permés desenvolupar una sèrie d'actuacions posteriors, les quals es despleguen a continuació:

1. Elaboració de la **comptabilitat patrimonial del CVC** i de l'**inventari de béns** a 1 de gener de 2002

D'acord amb les "Instruccions per a l'apertura de la comptabilitat patrimonial del Consell Valencià de Cultura a 1 de gener de 2002" s'ha procedit a la determinació del patrimoni del Consell per a la seua integració en el balanç de situació a la data esmentada. Amb això, es completa la informació relativa als béns, els drets i les obligacions de la institució procedents d'exercicis anteriors i s'obté una aproximació a la situació patrimonial a 1 de gener de 2002.

Per a la determinació del patrimoni a 1 de gener de 2002, s'han determinat els comptes d'actiu i passiu del balanç de situació següents: comptes d'immobilitzat, comptes de deutors, comptes financers, comptes representatius de deutes a llarg termini, comptes representatius de deutes a curt termini, comptes de patrimoni i comptes d'ordre.

Per a la valoració de l'immobilitzat s'han seguit les normes de valoració del PGCPGV en allò referent a la correcció de valor i amortitzacions.

La determinació de la comptabilitat patrimonial del Consell permet portar un inventari de béns actualitzat.

2. Contractació administrativa

- a. Adaptació de la contractació del Consell Valencià de Cultura a la normativa en matèria de contractació pública. Elaboració de models de plecs de clàusules administratives particulars dels procediments i formes d'adjudicació més usuals del Consell, a més de models de contractes administratius i la resta de documents que conformen els expedients de contractació.
- b. Com s'ha fet ressò al punt 1, es van delegar en el president, per part de la Comissió de Govern, unes competències determinades en matèria de contractació administrativa.
- c. Els expedients de contractació elaborats durant l'exercici 2002 són els següents:
 - i. Expedient 1/2002, subministrament i instal·lació de prestatgeries en la Sala de Comissions del CVC (Negociat sense publicitat).
 - ii. Expedient 1/2003, prestació del servei de vigilància i seguretat en la seu del CVC (Concurs amb procediment obert).
 - iii. Expedient 2/2003, prestació del servei de neteja en la seu del CVC (Negociat sense publicitat).

3. Regulació del procediment de gestió de les despeses

- a. Legalment, la competència per a disposar les despeses pròpies dels servicis del Consell correspon a la Comissió de Govern (art. 17.f de la Llei del CVC¹⁶ i art. 19.f del ROF del Consell¹⁷). Per raons d'agilitat –rapidesa d'adquisició i quantia escassa de despeses determinades— es va delegar en la presidència del Consell la competència per a autoritzar les despeses fins el límit màxim establert per als contractes menors (12.020 €) i les facultats ordinàries en matèria de contractació administrativa fins a la fase prèvia a l'adjudicació del contracte quan la quantia de la despesa no ultrapasse els imports establerts en el procediment negociat (30.050 €).

16. Llei 12/1985, del 30 d'octubre, de creació del Consell Valencià de Cultura.

17. Decret 202/1998, del 15 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Valencià de Cultura.

A continuació, es reproduïx l'acord aprovat per la Comissió de Govern del dia 21 de març:

Vist l'informe relatiu a la gestió del pressupost de despeses d'esta institució -del qual es desprén la conveniència que, per tal d'aconseguir una gestió més eficaç i ajustada al principi de legalitat que ha de regir l'actuació de les administracions públiques, es deleguen en la presidència l'exercici de les facultats de la comissió relatives a contractació administrativa i disposició de despeses-, s'acorda delegar les atribucions esmentades dins dels límits següents:

a) La facultat d'autoritzar i disposar les despeses relatives als distints capítols del pressupost fins al límit establert en els contractes menors.

b) L'exercici de les facultats ordinàries en matèria de contractació administrativa, fins a la fase prèvia a l'adjudicació, quan la quantia de la despesa no ultrapasse els imports establerts en el procediment negociat.

D'acord amb allò que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, la comissió podrà reclamar el coneixement o la resolució de tots els assumptes que considere oportuns i, en conseqüència, revocar la delegació en qualsevol moment.

- b. Implementació d'un procediment normalitzat per a l'aprovació de despeses menors –concretament les que es troben entre els 3.000 € i els 12.020 €-. Mitjançant el document “Proposta de despesa”, s'autoritza la despesa amb la signatura del president, el secretari i la persona que encomana el bé o servici. Posteriorment, s'emet una “Notificació d'adjudicació” per a l'empresa subministradora o prestatària.
4. Desplegant uns preceptes determinats del document marc Instruccions sobre el règim pressupostari, comptable i de la contractació administrativa del Consell Valencià de Cultura, s'han aprovat diverses **instruccions**:
 - a. Instrucció 1/2002: aplicació de les fases de despesa, que desenvolupa la Base 21 “Fases d'execució pressupostària” del document marc Bases d'execució del pressupost del CVC, i descriu quines són i com s'han d'aplicar les fases de procediment de despesa: autorització de la despesa (A), disposició o compromís de la despesa (D), autorització i compromís de despesa (AD), reconeixement i liquidació de l'obligació (O), autorització, compromís i reconeixement (ADO), ordenació del pagament (P) i execució material del pagament.
 - b. Instrucció 2/2002: desenvolupament dels principis comptables, de 30 de setembre, que desplega la Base 36 “Principis comptables” i assenjala que la comptabilitat del Consell es farà aplicant els principis comptables següents: d'entitat comptable, de gestió continuada, d'uniformitat, d'importància relativa, de registre, de prudència, de rèdit, d'imputació de la transacció, del preu d'adquisició, de correlació d'ingressos i despeses, de no compensació i de desafectació.
 - c. Instrucció 3/2002: contingut de la Memòria, de 30 de setembre, que desenvolupa la Base 43 “Memòria” i estableix els continguts mínims de la memòria que forma part dels comptes anuals de la institució.
 - d. Instrucció 4/2002: models de memòria de necessitats de contractació, de 30 de setembre, que desenvolupa la Base 47 “Tramitació dels expedients de contractació” per a utilitzar-la en la tramitació dels expedients de contractes de subministraments, consultoria i assistència i servicis.
 - e. Instrucció 5/2002: relativa a l'assignació temporal de determinades funcions en matèria de personal en el Cap de Gabinet, de 7 d'octubre.
 - f. Instrucció 6/2002: relativa al procediment d'elaboració del pla editorial del Consell Valencià de Cultura i de la seua execució. (Consulteu dins l'apartat de publicacions, pàg. 125).
5. S'han elaborat diversos documents ajustats a la normativa vigent en unes necessitats determinades del Consell, com ara: modificacions de crèdits, aprovació de l'avantprojecte de pres-

supost en els terminis establerts per la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i aprovació de preus públics.

6. Actualització i millora en la **gestió de les dietes i indemnitzacions** per raons del servici.

L'acord "Indemnitzacions per raó del servici: dietes, despeses de viatge i assistències" –aprovat per la Comissió de Govern en la seua sessió de l'11 d'octubre— inclou tres aspectes: l'actualització de les quantitats rebudes per assistències dels consellers a reunions del Consell: plenaris, comissions i grups de treball; la unificació en un mateix acord de totes les indemnitzacions, tant les del punt anterior com les que s'originen per motius del servici al Consell: restauració, locomoció, etc...; i la gestió més rigorosa i d'acord a les necessitats del Consell en qüestions com ara: àmbit d'aplicació de les indemnitzacions, autorització de les despeses i justificació (documentació i comprovació d'estes).

7. **Delegació** en la Secretaria del CVC d'unes atribucions determinades en **matèria de personal**

Per eficàcia i agilitat en la gestió administrativa, s'han delegat, mitjançant Resolució del president del Consell de 4 d'octubre, en la Secretaria de la institució, les facultats corresponents a la Presidència en allò relatiu a: l'establiment i la regulació dels horaris de treball, els permisos, les llicències i les vacances, i el control horari del personal al servici del Consell Valencià de Cultura.

8. **Ingressos patrimonials**

El Consell Valencià de Cultura obté ingressos patrimonials provinents dels interessos que produïxen els seus fons dipositats en comptes d'entitats financeres. Enguany s'ha renegociat amb estes entitats financeres els interessos que s'han de percebre pel manteniment de comptes bancaris. Així, se n'ha obtingut el mateix tractament que la resta d'institucions i organismes de la Generalitat Valenciana.

8.2. Pressupost per a l'exercici 2002

D'acord amb la Llei 10/2001 de pressupostos de la Generalitat Valenciana per a 2002, les assignacions pressupostàries aprovades per al Consell Valencià de Cultura ascendixen a 1.099.350,00 euros.

**CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
PRESSUPOST 2002**

**RESUM PER CAPÍTOLS
(euros)**

ESTAT D'INGRESSOS

Capítols	Pressupost Exercici 2002
III Taxes i altres ingressos	12.020,00
IV Transferències corrents	1.029.240,00
V Ingressos patrimonials	24.040,00
VII Transferències capital	34.050,00
Total ingressos	1.099.350,00

ESTAT DE DESPESES

Capítols	Pressupost Exercici 2002
I Despeses de personal	292.937,00
II Compra béns corrents	772.363,00
VI Inversions reals	34.050,00
Total despeses	1.099.350,00

SITUACIÓ ECONÒMICA PREVISTA

Capítols	Pressupost
Total ingressos	1.099.350,00
Total despeses	1.099.350,00
Diferència	0,00

Durant l'exercici 2002 es dugueren a terme dos modificacions dels crèdits inicials, que es reproduïxen a continuació:

- a. Modificació pressupostària 1/2002, aprovada en la sessió plenària del Consell del dia 31 de maig: augment de la dotació pressupostària del Capítol 6, concepte 635 Mobiliari i equips, en 65.000 € amb càrrec al romanent de tresoreria.
- b. Modificació pressupostària 2/2002, aprovada en la sessió plenària del dia 30 d'octubre: augment de la dotació pressupostària del Capítol 1, concepte 110 Retribucions bàsiques i altres remuneracions de personal eventual, en 11.000 € provinents dels conceptes 120, 5.000 € i 121, 6.000 €.

Els crèdits inicials juntament amb les modificacions de crèdit efectuades establiren un pressupost definitiu de l'exercici 2002 de 1.164.350,00 euros.

8.3. Liquidació del pressupost 2002

Un dels primers resultats de les mesures adoptades en matèria pressupostària i comptable és la presentació de la “Liquidació del pressupost de l'exercici 2002” a l'aprovació, primer, de la Comissió de Govern i, posteriorment, del Ple del Consell Valencià de Cultura, adaptada a les disposicions del Ple general de comptabilitat pública de la Generalitat Valenciana i a la Instrucció de Comptabilitat per a la Generalitat Valenciana.

Estos comptes anuals del Consell Valencià de Cultura consten dels apartats següents:

1. Balanç

El present és el primer Balanç de Situació del Consell Valencià de Cultura que es presenta a aprovació. En l'exercici del 2002 va entrar en vigor el Pla General de Comptabilitat Pública de la Generalitat Valenciana, que exigia elaborar-lo. Per a obtenir l'estat comptable, hem hagut d'elaborar el Patrimoni del Consell Valencià de Cultura d'1 de gener de 2002 procedent d'exercicis anteriors –amb la dificultat d'haver de buscar la informació del material inventariable en els pressuposts de l'entitat des del 1996 fins al 2001.

Havent esbrinat, com s'ha dit, el Patrimoni, s'ha avançat considerablement en l'elaboració de l'inventari de béns del Consell.

De l'anàlisi del Balanç de Situació de 31 de desembre del 2002, se'n desprenen les dades rellevants següents:

- El Patrimoni del Consell Valencià de Cultura de 31 de desembre del 2002 és d'1.403.298,73 euros.
- El 31 de desembre l'immobilitzat és de 334.409,13 euros.
- Els deutors ens deuen 1.058.888,27 euros, dels quals 1.029.240 euros es corresponen amb les transferències corrents de la Generalitat Valenciana en l'exercici 2002, mentre que devem als creditors 128.801,69 euros.
- El 31 de desembre, les existències en tresoreria són de 255.798,84 euros.

2. Comptes de resultat econòmic patrimonial

Igual que en el cas del Balanç de Situació, este és el primer resultat econòmic patrimonial que es presenta a aprovació.

De l'anàlisi del Compte de Resultat Econòmic Patrimonial, se'n desprenen les dades rellevants següents:

- A conseqüència de l'obtenció d'ingressos superiors a les despeses de l'exercici, s'ha produït un resultat econòmic patrimonial positiu per un import de 85.117,23 euros, el qual representa l'estalvi aconseguit.

3. Liquidació del pressupost de despeses per capítols i articles

De l'anàlisi de l'estat d'execució del pressupost de despeses, se'n desprén el comentari següent:

- Les obligacions reconegudes netes són d'1.012.913,20 euros. Això suposa un grau d'execució pressupostària del 87% en comparació amb les previsions definitives.

4. Liquidació del pressupost d'ingressos per capítols i articles

De l'anàlisi de l'estat d'execució del pressupost d'ingressos, se'n desprenen els comentaris següents:

- Els drets reconeguts nets són d'1.089.095,19 euros, els quals suposen un grau d'execució pressupostària del 94% en comparació amb les previsions definitives.

5. Resultat pressupostari

De l'anàlisi de l'estat de resultats pressupostaris, se'n desprén el comentari següent:

- La comparació entre els drets reconeguts nets i les obligacions reconegudes netes dona un resultat pressupostari de 76.181,99 euros. este resultat pressupostari s'ha ajustat positivament amb les despeses finançades amb romanent de tresoreria en 20.043,43 euros, amb un resultat pressupostari ajustat de 96.225,42 euros.

ANNEX: “Observacions i recomanacions del Consell Valencià de Cultura per a la defensa i la promoció de la llengua i cultura valenciana”

(Art. 5.d, Llei del Consell Valencià de Cultura)

El text que es presenta recull les observacions i recomanacions sobre la realitat cultural valenciana, i més concretament sobre la seua gestió pública, presentades per les diverses comissions informatives del Consell Valencià de Cultura i assumides pel seu Ple.

Funció institucional

El Consell Valencià de Cultura manté un procés ininterromput de reflexió sobre les seues funcions institucionals, i reclama un paper més actiu en l'assessorament de les decisions de l'Administració valenciana sobre política cultural. Ara bé, per tal de poder complir este paper de col·laboració fructífera amb les altres institucions públiques valencianes, considera que hauria de ser consultat sobre les polítiques i els grans projectes culturals de la Generalitat en les primeres fases de la concepció d'estes polítiques i estos projectes, a temps perquè el seu assessorament i fins el seu paper mediador puguen contribuir positivament a la presa de les millors decisions. En este context, suggerim, entre altres, l'establiment d'una compareixença anual del president del Consell Valencià de Cultura davant de la Comissió de Cultura de les Corts, per tal d'informar sobre els treballs de la nostra institució.

La investigació científica i tecnològica

Una vegada més, este Consell es veu obligat a recordar la necessitat d'augmentar la inversió en I+D, tant del sector públic com del privat, a la nostra comunitat. A més, vist que els dèficits en esta inversió són encara més greus en l'últim sector, es proposa que l'augment pressupostari que es recomana s'aplique, en particular, a tractar d'incorporar el sector privat a este esforç financer amb el foment de la col·laboració universitats-empreses, la xarxa d'instituts tecnològics, les cambres de comerç, la creació de plantilles de visitadors des dels centres de recerca als centres productius, etc.

Al mateix temps, fa falta una acció més decidida per tal de formar i contractar més personal tècnic d'assistència, i més investigadors, i això implica una atenció especial als programes de formació d'este tipus de personal. En particular, cal que s'agilitze la gestió pluriennal de la renovació i el cobrament de les beques d'investigació, que se'n racionalitze el tractament fiscal i, en molts casos, que se n'augmenten les dotacions. Alhora cal incentivar les polítiques de reincorporació de científics propis, escampats pel món en centres de qualitat i encara d'excel·lència, i per a això caldrà estabilitzar, en particular, en els llocs oportuns i després de les avaluacions oportunes, els científics reincorporats o pendents de reincorporació immediata del programa actual "Ramón y Cajal". Igualment, cal potenciar la constitució de grups amples d'investigació capaços de competir amb la resta de grups europeus en l'obtenció dels fons necessaris.

Les arts

En consideració de la gran importància de la formació universitària en el desenvolupament contemporani de la cultura, el Consell Valencià de Cultura recomana que s'adopten les mesures oportunes per tal de superar l'històric greuge comparatiu causat pel fet del no-reconeixement del nivell universitari d'alguns ensenyaments artístics (art dramàtic, dansa i música) i, en conseqüència, sol·licita que se'n creen els títols universitaris corresponents, segons estudis específics efectuats per especialistes en el tema.

El Consell Valencià de Cultura mira amb preocupació la reforma anunciada de la Llei de propietat intel·lectual, i les seues repercussions sobre els drets legítims de creadors i artistes.

Finalment, sol·licitem que es prenguen les mesures necessàries per a vigilar les intervencions escultòriques en el paisatge urbà i en les vies de comunicació; i fins i tot per a substituir les instal·lades actualment, que resulten ser de qualitat artística dubtosa, per intervencions més representatives del nivell de qualitat que mereixen els nostres conciutadans.

Política lingüística

Quant a la política lingüística, el Consell Valencià de Cultura es congratula dels avanços fets en la resolució de situacions conflictives determinades que entorpien el procés d'enfortiment del paper del valencià en la nostra vida social. Però es veu obligat a reiterar la seua recomanació perquè les decisions i les actuacions dels nostres poders executius, en matèria lingüística, s'ajusten en tot als termes de la Llei de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i del Dictamen del Consell Valencià de Cultura, a fi de promoure la racionalitat i la claredat en el tractament públic de tot allò que tinga a veure amb la nostra llengua.

Patrimoni cultural i promoció

Reiteradament, hem assenyalat la importància de considerar el patrimoni històric, constituït per béns materials i també per immaterials, com un capital imprescindible per al desenvolupament. En el patrimoni cultural valencià hi ha els elements d'identificació i de cohesió socials necessaris per a mantenir un cert grau de control autònom sobre el futur de la nostra comunitat. Com en altres ocasions, recomanem un augment de l'atenció i dels recursos dedicats a la gestió del patrimoni, actualment insuficients en consideració de la nostra gran riquesa patrimonial, i recordem els nostres suggeriments sobre alguns punts concrets:

La creació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, prevista per l'Estatut d'Autonomia valenciana, encara es troba pendent. El Consell Valencià de Cultura ofereix al Consell de la Generalitat la seua col·laboració per a unir les diverses comunitats autònomes interessades en un esforç comú per a aconseguir de l'administració de l'Estat el desbloqueig de la situació.

Suggerim al Consell de la Generalitat la conveniència d'aconseguir la transferència de la titularitat, o almenys de la gestió, dels béns del patrimoni cultural valencià encara de propietat estatal, per tal de millorar-ne les condicions de conservació i de promoció i d'augmentar l'autonomia de la nostra política de gestió patrimonial.

Per raons històriques, una part important dels béns materials del patrimoni artístic valencià són de titularitat eclesiàstica. Recomanem agilitzar el funcionament de la comissió mixta Generalitat Valenciana-Església Catòlica per explorar totes les fórmules possibles d'aprofitament cultural i social d'este patrimoni.

Cridem l'atenció sobre la necessitat que s'incremente la promoció de la cultura de la Comunitat Valenciana, posant un èmfasi especial en els mitjans de comunicació públics.

El Consell Valencià de Cultura eleva les observacions i recomanacions anteriors sobre la gestió pública cultural al President i al Consell de la Generalitat Valenciana, com a complement de la Memòria 2002 de la institució i aportació als poders públics d'elements de reflexió útils per a la presa de decisions en matèria de polítiques culturals.

València, setembre del 2003.